VASVÁRMEGYE

NEMES CSALÁDJAI.

IRTA:

BALOGH GYULA.

MÁSODIK, BŐVITETT KIADÁS.

SZOMBATHELY,
BERTALANFFY JÓZSEF KÖNYVNYOMDÁJA
1901.

VASVÁRMEGYE NEMES CSALÁDJAI.

A lelkes eljár ősei sirlakához,
S gyujt régi fénynél uj szövétneket.

Garay János.

Vasvármegye levéltári anyagának kiválóan érdekes és értékes részét képezik azon genealogiai, családtörténeti, heraldikai és általános történeti adatok, melyek vármegyénk nemes családjaira vonatkoznak.

Évek munkájával összegyüjtöttem ezen adatokat, s e műben dolgoztam föl, részint azért, hogy az emlitett tudomány-ágaknak szerény szolgálatot tegyek; részint pedig azért, mert meg vagyok győződve, hogy kedvesen veszi a jelen nemzedék, ha megujitom emlékét az ősöknek, kik iránt haló porukban is kegyelettel, tisztelettel viseltetünk.

Munkám tulajdonképpen két részre oszlik, de azokhoz pótlék-gyanánt még egy harmadik rész is járul.

Az első rész magában foglalja vármegyénk főrendü nemes családjait, azon nemes családokat, melyekről régibb jegyzőkönyveink s levéltári okmányaink emlékeznek, továbbá azokat, melyek a mult században megejtett nemesi vizsgálatok alkalmával kétségtelen nemes családoknak találtattak és megismertettek, a nemesi birtokot birlaló és birtokadományos nemeseket, s végre azokat, kikről forrásaim mint armalistákról szólnak, de kik idővel kihalván, vagy a vármegyéből elköltözvén, czimeres levelük itt fönn nem maradt.

Minden családnál, ahol az adatok rendelkezésre állottak, föl van tüntetve az idő, amikor a család kérdéses tagjai éltek, továbbá a hely, ahol éltek.

A mennyire az adatok engedték, az egyes családoknál azok nemzedékrendje is található.

És hogy az egyes családok elterjedéséről is áttekintést nyerjünk, s ez által a kutatónak mintegy vezérfonál nyujtassék, ugyanazon családnak több tagját is emlitem, kik különböző időkben, különböző helyeken tartották lakásukat. A hol a helyneveknél a vármegye neve nem emlittetik, azon községek mind vármegyénk községeinek tekintendők.

Ezen első részben az armalistáknál föltüntetett év, hó és nap azon időt jelenti, melyben az illető család czimeres nemeslevele a vármegye közgyülésén kihirdettetett.

Történeti nevü, vagy szakmunkákban már eléggé ismertetett családoknál csak az általános ismertető és levéltári ismeretlen adatokra szoritkoztam, fölöslegesnek tartván itt ujra elmondani azt, ami már más helyen megiratott.

Munkám második része azon családokat tünteti föl, melyeknek czimeres nemes-levele vármegyénk levéltárában eredetiben, vagy másolatban föltalálható.

Minden egyes családnál elmondom, hogy ki adta, mikor, s ki kapta a czimeres nemes-levelet?

Ezt követi a czimer pontos leirása, s végül azon családtagok neve, éve és lakhelye, akik az okmányt a nemesi vizsgálatok alkalmával, vagy a nemesség-bizonyitó pörben fölmutatták.

A czimerek leirásánál törekedtem a mellőzhető ismétlések elkerülésére, de éppen ennek következtében szükségessé vált, hogy, a leirások teljesebb megvilágositására, (nem a szakférfiak számára), itt egy-két megjegyzést tegyek.

Ha ugyanis a czimerek leirásánál az ellenkező határozottan fölemlitve nincs, akkor:

a vért mindig egyenesen álló;

a czimer-alakok ugy a vértben, mint fölötte mindig jobbra, tudniillik a vért azon oldalára fordulnak, mely a néző bal kezével van átellenben;

az oroszlán, medve, farkas, párducz, griff mindig álló, koronátlan és vörös nyelvét mindig kilóggatja;

az oroszlán mindig kettős farku;

a griff a farkát a lábai közé vonja;

a felsorolt álló vadaknál az első bal láb mindig ragadozásra nyulik;

a sisak-rostély nyitott.

Fősulyt kell fektetnem arra, hogy megnevezzem a forrásokat, melyekből adataimat meritettem.

Ezek a következők:

Vasvármegye levéltára, mint főforrás, és itt nevezetesen: a nemességi ügyiratok; nemesi összeirások; nemesi vizsgálatok jegyzőkönyvei; nemesség-vitató pörök és iratok; közgyülési jegyzőkönyvek és iratok; határozások; vegyes kötetek; nemesi oklevelek kihirdetése 1792-től; eredeti czimeres nemes-levelek; a Rumy, Egerváry, Szelestey, Mikos báró és szent-györgyi Horváth családok iratai.

Kiegészitő adatokat nyujtottak a vasvár-szombathelyi káptalan levéltára és a vasvármegyei régiségtár.

Néhány családnál fölhasználandóknak tartottam azon genealogiai és családtörténeti adatokat is, melyeket ezen családok hitelt érdemlő alakban nyujtottak.

Egyes adatok máshonnan is állottak rendelkezésemre, s ezeknek forrásai az illető családoknál föl is emlittetnek.

Munkám Vasvármegye törvényhatósági bizottságának nagylelkű pártfogása mellett jelenik meg.

E pártfogás mindenkor fényes bizonysága lesz e ma-

gasan álló testület fenkölt gondolkozásának, áldozatkészségének és az ősök iránt való szép kegyeletének.

Legyen nekem megengedve, hogy ezen pártfogásért legmélyebb tisztelettel párosult hálámat és köszönetemet itt is nyilvánithassam.

Szombathelyen, 1894. Junius 1.

Balogh Gyula.

A második, bővitett kiadáshoz.

Az általános érdeklődés, melylyel a nagy közönség e munka első kiadását fogadta, igazolja a második, bővitett kiadás közrebocsátását.

Ujabbi adataink heraldikánk- és genealogiánknak oly helyeit igyekeznek megvilágitani, melyeket eddig némi homály födött.

Ugy vagyok tehát meggyőződve, hogy e második kiadás nemcsak a nagyközönség, de a szaktudomány érdekeit is szolgálhatja.

Szombathely, 1901. Január 10.

Balogh Gyula.

I.

Főrendü, ősbirtokos, birtokadományos és armalista nemesek.

A.

Ábrahám János, 1647. Kőszeg.

Ács Máté, 1647. Meszlen. — Ács Péter, 1648. Alsó-Paty.

Acsády. A család egyik őse adomány-levelet kapott I. Miksa királytól 1573. September 4-én, a veszprémvármegyei acsádi részbirtokra. Acsády Ádám amikor 1750-ben nemességét vármegyénk bizottsága előtt igazolta, nemes-dömölki lakos volt. Valószinü, hogy ezen családból származott azon Acsády Pál, ki neje, Szegedy Magdolna után vasvármegyei birtokos és 1700-ban Veszprémvármegye alispánja volt.

Adorján. Egyike a felső-eőri birtokadományos családoknak. Az 1733. évi nemesi vizsgálatok alkalmával Adorján András, id. Ferencz, Mihály, György, Tamás, Márton, és István igazolták nemességüket.

Ágh. E családból Ágh Pált 1748-ban, Mihályt 1749-ben találjuk évkönyveinkben. 1755-ben Ágh Mihály és György karátföldi lakosok igazolták nemességüket. Élnek még 1761-ben Ágh György, s 1778-ban Ágh János, Mihály és Katalin.

Agha. E családról csak a következőket találom feljegyezve: Az alsó-rönöki nemesek tiltakoznak 1602-ben az ellen, hogy Agha András és Zámbó István a szokás szerint legelőül meghagyott veteményüket lekaszáltassák. Agha Mátyás 1609-ben özvegy Nádasdy Ferenczné tiszttartója volt, s mivel számot adni nem akart, a grófnő arra kérte a vármegyét, hogy tiszttartóját fogassa el. Ezt a vármegye nem tette ugyan, de utasitotta a tiszttartót, hogy mielőbb számot adjon.

Agustich Mátyás, Sándor és János, 1835. Barkócz. — Agustich Sándor 1845-ben, s Agustich Lajos 1861-ben főszolgabirói tisztet viselt. E családból származik Agustich Antal törvényszékí, s Pongrácz muraszombati kir. járásbiró.

Ajkay. (Ajkai). Régi nemes család. A „Hazai Okmánytár“ adatai szerint Ajkai István 1228-ban él. 1278-ban találjuk Ajkai Pétert, kinek egy Gond nevü leánya volt. 1292-ben egy másik Ajkai-ról tétetik emlités, kinek családfájáról a következő ágazat közölhető:

Ajkai N.

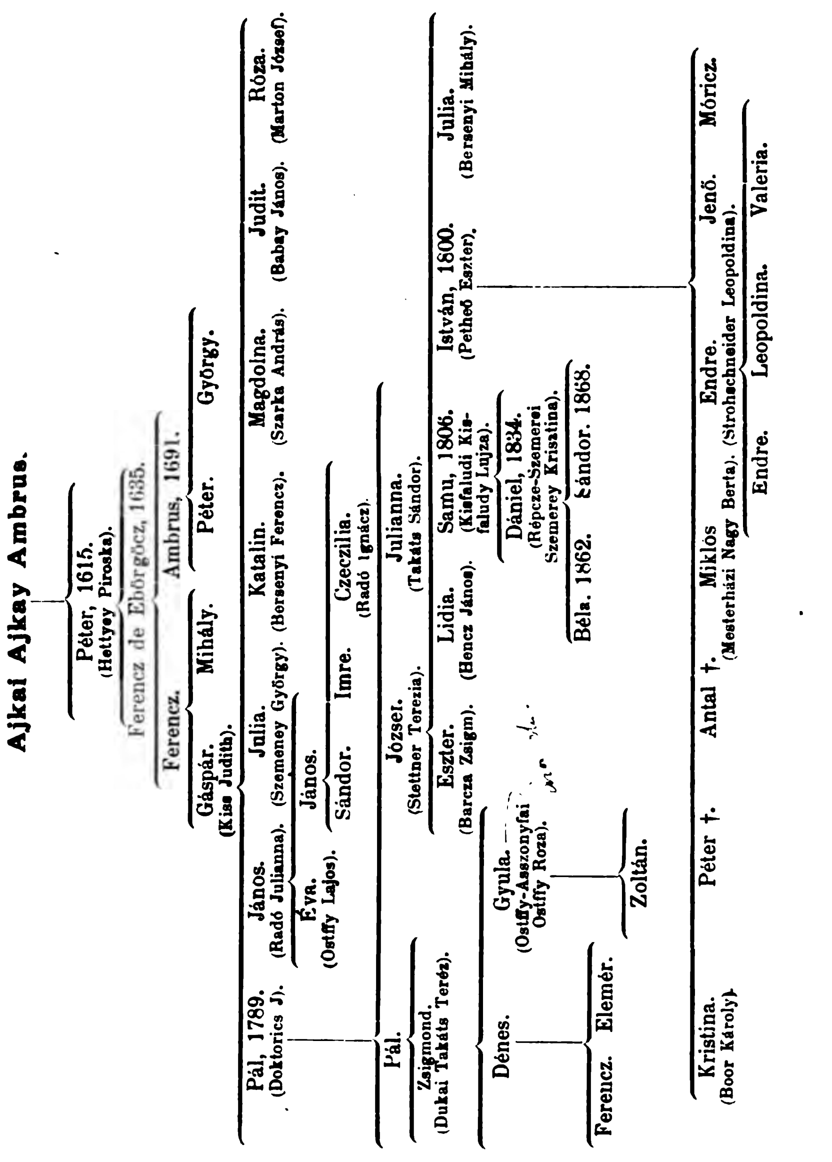
Ehellös, comes — István.

Ehellös, comes: Pósa. Ajka. István. Alap.

István: István.

1304-ben Ajkai Péter fiáról: Györgyről van emlités, 1323-ban Ajkai

Bojtá-ról. 1336-ban András, 1451-ben Benedek, 1479-ben Lénárt és Miklós él. Ajkay Péter, László és Miklós 1426-ban adomány-levelet nyernek Zsigmond királytól a veszprémvármegyei Ajka községre. 1615-ben Ajkai Ambrus él, kitől kezdve a család a következőleg származik le:



Ajkay György 1733-ban Ikervárott él, Ajkay János 1760-ban és

Ajkay Ferencz 1765-ben alsó-szilvágyi lakos és birtokos. Ajkay József és Pál 1817-ben Lakon és Pősében birnak.

Családtörténeti adatokul még a következőket emlithetem föl: Ajkay János 1821-ben a vármegye táblabirájává neveztetik ki. István 1825-ben ügyvédi diplomát nyer, 1828-ban pedig tiszteletbeli szolgabiró lesz. Sámuel 1829-ben hozza haza ügyvédi diplomáját, s 1831-ben táblabiró. Zsigmond 1832-ben ügyvéd s ugyanazon évben tiszteletbeli ügyész, 1838-ban pedig a vármegye táblabiráinak sorába emeltetik. A katonai pályán idősebb és ifjabb Ajkay Jánost találjuk. Ajkay Sándor 1861-ben szolgabiró, utóbb kir. járásbiró volt. Ajkay Gyula 1878-ban országgyűlési képviselő a kis-czelli kerületből, s jelenleg a sárvári járás főszolgabirája.

Ajakas (igy) Márton és Gergely, 1647. Meszlen. — Ajkas János 1733. Váth. — Ajkas Pál, István és Ferencz, 1733. Meszlen. E családban találja őseit Ajkas Károly, jelenleg szombathelyi kir. ügyész.

Akacs. (Nagy-Unyomi). Király István 1595-ben inteti Akacs Fülöpöt nehogy ez a Patyon magtalanul elhunyt Sáska Mihály javait elfoglalja. Akacs Ádám, Fülöp fia, Antal, Gáspár, Hieronimus és Lajos, 1609. Az Akacs család 1595-ben birtokos Kis- és Nagy-Unyom, Kertes és Ujfalu községekben. Akacs Péter 1663-ban az insurgens hadak alvezére, 1663—1666-ban Vasvármegye főszolgabirája. 1733-ban forrásaink Akacs Miklós utódairól emlékeznek. Akacs Mihály, ki egyenes leszármazók nélkül 1874-ben halt el, balogfai birtokának jelentékeny részét a szombathelyi emberbaráti intézet javára hagyta.

A család nemzedékrendje a következő:

I. tábla.

Akacs,
másként Lóránth, vagy Leonardus.

Pál.

György. — Jakab.

László. — Antal. — István. (Betze Kat). — Gáspár. — István.

Mihály. András. István.

Anna. (1. Inkey Benedek, 2. Zabó György).

György, 1553. — Bálint.

Antal.

András. (1. Bagody Mártha, 2. Magaróts Jeronima). — István.

Jeronimus.

Zsuzsánna. (Telekessy István). — János. — Miklós. — Erzsébet. — Péter. Lásd a II-ik táblát.

II. tábla.

Péter.
Aki az I. táblán.

László. Katalin. Ferencz †. Zsigmond.
(Guary Lajos).

Mária. (Csányi Ferencz). Julianna. (Simón János). Miklós.

József. Kristina. (Zobothin Lajos).

József. Albert. Imre. Gábor.

Mihály. Erzsébet. Teréz. (Szalay Imre). Borbálya. (Hodászy János).

Albert Miklós, 1733. Felső-Eőr.

Állásy Mátyás, Antal és József, 1809.

Álló Jakab, 1756. Karátfölde.

Ambrózy, másképp Ambrus. (Sédeni). A család ősi fészke Jákfa volt Vasvármegyében. De tagjai itt való birtokukat eladván, lassanként más vármegyékbe költöztek át. Ambrózy Pál a 18 ik század elején még Jákfán birt és lakott, de unokáit már más vármegyékben találjuk. Igy Mihály 1772-ben Sopronvármegyében Alsó-Pásztoriban, Zsigmond Dőrben, István Edviben s Pál Sobor községben laktak. Mihály unokájával: Ferenczczel pedig Fehérvármegyében, Vámon találkozunk. A család nemzedékrendjét, levéltári adataink alapján, a következőleg lehetne bemutatni:

Ambrosy János.

Pál.

Pál.

István.

Mihály. Zsigmond. István. Pál.

Zsigmond.

Ferencz, 1764. Vám.

Az alsó-pásztori Ambrosyak közül egy Mihály csatlósként szolgált 1770-ben Széchenyi Zsigmond gróf özvegyénél Cziráky Mária grófnőnél Széplakon; 1771-ben Nógrádvármegyében, Szécsenyben találjuk őt hasonló minőségben, („csatlósi hivatalban“, mint az okirat mondja), Nádasdy Erzsébet grófnőnél. A család czimeres levelét „Ambrosy“ néven kapta, s az Ambrus hihetőleg csak mint a név rövidítése ragadt némely tagjára.

Ambrus, l. Ambrózy.

Andaházy Boldizsár, 1812. Szőcze. Andaházy Boldizsár 1798. Január 4-én nemességi bizonyitványt kért és nyert Liptó-vármegyétől, mely bizonyitvány Vasvármegye közgyűlésén, 1812. Február 24-én, kihirdet-

tetett. 1815-ben mint Zalavármegye táblabirájáról emlékeznek róla okmányaink.

Andrássy Mihály, 1648. Jákfa. — Andrássy Pál, (Báró). 1699. Hegyfalu.

Angerffy Ferencz. 1808. Körmend.

Ankerraither Absolon, 1595. — Ankerraither Ádám, 1595-ben pápóczi prépost.

Andich (Balogfalvai) Péter, 1569.

Ányós István, 1600. Kis-Unyom. – Ányos Imre, Györgynek fia, 1733. Balogfa. Lehet, hogy egy a veszprémi Ányós családdal, mely a „Faiszi" elönevet viseli.

Antal János, 1647. Meszlen. — Antal Péter-né, 1647. Töttös. — Antal Márton, Ferencz, István, ifjabb Márton és György, 1733. Jaák. — Antal Lajos, aki 1861. és 1867-ben a vármegye föügyészi tisztét viselte, e családból vette eredetét.

Arady, l. Horváth.

Armpruster János, 1694. föszolgabiró, káldi lakos. Ármpruster Mihály 1741-ben insurgens kapitány. E család azonos a Puzdor családdal.

Arnhold Márton, 1647. (Armalista).

Artner János, 1817. Köszeg.

Asztalnok István, 1596.

Augus. E név birtokosával vármegyénkben 1764-ben találkozunk elöször. Augus Imre 1764—1769-ben Szent-Péterfán lakott, s az Erdödy-család tiszttartója volt, de magának is voltak ott ingatlanai. Ez az Augus valószinüleg azonos azon Augus Imrével, a ki a vasvármegyei 1784. évi nemesi összeirásokban mint belsö-vathi birtokos jön elö. Augus-ok éltek Tolna- és Veszprémvármegyében is, s ezek közül Antal bárói rangra emelkedett. Ez a család a „Magurai" nemesi elönevet használja.

B.

Babay Pál, 1756. Pápa. Veszprémv.

Babócs János, 1733. Jákfa.

Babolcsay Tamás, 1595. — Babolcsay Imre, 1740. — Babolcsay János, 1808. E nevet „Babócsay"-nak is találom irva, pedig azt hiszem, hogy mind a két név egy törzsre vonatkozik.

Babos. E néven több családról emlékeznek levéltári forrásaink. A vonatkozó adatokat a következökben mutathatom be: Babos Ferencz 1689-ben föszolgabirói tisztet viselt a vármegyében. Babos Márton,

Mártonnak fia, 1733 ban Eőri-Szent-Péteren élt, s utódjai közül egy Márton Szabad-Szállásra, a Kunságba költözött. Ennek a családnak a leszármazási táblája néhány izen a következő:

Babos Márton.

Márton, 1733.

József.

János. Dániel. Ferencz. Márton. Benjamin.

Károly.

Babos Péter 1733-ban Mura-Szombatból igazolta nemességét. E család czimeres levelét I. Leopold királytól 1662-ben nyerte. Nemzedékrendje a következő:

Babos Ferencz.

II. Ferencz. János. (Berke Rebeka).

Péter. József. II. János.

József.

A táblán állók közül az I-ső Ferencz a lendvai végvárban cs. kir. kapitány volt 1673-ban. Az idősebb János vasvármegyei esküdt, Péter táblabiró, az idősebb József kapitány; az ifjabbik József Bagonyára házasodott s Zalavármegye szolgabirája lett.

1733-ban még Babos György Gutaházáról, Babos Mihály, László, Márton, János Szent-Tamásról s 1757-ben Babos Flórián Nagy-Kanizsáról igazolták nemességüket.

Bácsy András, 1720. Baba és Pinczehely, Tolnav.

Bátsmegyey. (Párisi). Főbbrendü régi adományos nemes család, melynek egyik tagja, Etédi „Magyar gyász"-a szerint, Mohácsnál esett el. Simon 1556-ban Szigetvár alkapitánya és számos baranyavármegyei falu birtokosa volt. (Salamon: „Az első Zrinyiek," 536. l). A vasvár-szombathelyi káptalan Simont 1559-ben Petnevertike, Balás, Kaszand, Heder, Hásságy, és Alsó-Majsán, 1561-ben pedig Zalátha, Kápolna, Iványi, Markolcz, és Gyulafalván igtatta be. Simon neje: dombói Dombay Erzsébet 1563-ban Dombó, Gyöngyösmelléke, Vasár, Szigetke, Keresina, Apáthi, Adorján, Egerallya, Tamási, Füles, Gyürös, Gál, Dorog, Dios, Vizló, Vörösfalva, Zádor, Verőfényfalva, Fok somogyvármegyei községekre nyer statutiót. Ferencz 1592-ben ugyanezen hiteles hely által Deklezsin, Dolina, Bokrács, és Korong községekben statuáltatott. (Index statutoriarum antiquarum). Az 1597-iki közgyülési jegyzőkönyv 86. lapja szerint a nevezett biztosul küldetett ki a végre, hogy a Steierországból, Krajnából vagy Karinthiából a vármegyébe érkező idegen

hadakat fogadja. **György** 1583-ban Rómában hallgatta a theologiát, s 1603-ban mint egri olvasókanonok Pethe Márton királyi helytartótól Bosos ungmegyei falut nyerte uj adományozás czimén. (Frankl: „Iskolázás a XVI. században," 282. l. — Rupp: „M. O. helyrajzi története" II. k. 473. l.). **Pálnak** 1589-ben Dezse Gergely zálogba adta egész részbirtokát Puszta-Rádoczon; Pál ekkor kis-unyomi jószágán lakott. (V. l. Zálogos levelek, I. k. 1. l). **Mátyás** neje 1607-ben lengyelthóti Lengyel Zsuzsánna. (Index protocollorum capituli C. 1607. 40). **Mihály** ugyanekkor vasvár-szombathelyi kanonok, ki Vasvármegye rendei által követül küldetett Mátyás főherczeghez. (V. l. 1607 közgyülési jegyzőkönyv, 242. l). **Simon, István** és **György** 1640-ben Stanócz iránt perlekedtek. Kérésükre 1650-ben a vármegye küldöttséget nevezett ki a petrócziak és tótkereszturiak között támadt határvillongás megvizsgálása végett. (Vasvármegye levéltára, 1650-iki közgyülesi jegyzőkv. 311. l.). **Ferencz** 1676—1696-ig Vasvármegye alispánja s az 1681-ik évi 23-ik törvényczikk szerint határigazitási biztos Styria felé. 1697. Julius 4-én 64 éves korában halt meg és a sorokpolányi templomban levő családi sirboltba temettetett el, a hol a következő feliratu siremléke ma is látható: „Monumentum, Perillustris et generosus Dominus Franciscus Bátsmegyey de Páris, inclyti Cottus. Castriferrei Vicecomes, nec non Comitatuum Zaladiensis et Veszpremiensis juratus Notarius, obiit die IV-a Julii Anno 1697. Aetatis suae 64. Elegi objectus esse in Domo Dei mei magis, quam habitare in tabernaculo peccatorum, quia misericordiam et veritatem diligit Deus, gratiam et gloriam dabit Dominius. Ps. 83." — Valószinü, hogy ezzel azonos volt azon **Ferencz**, a kit Zsilinszky Mihály „Az 1681-iki országgyülés történetéhez" czimü értekezésében Somogy- és Zalavármegyék követéül emlit. Az 1733-iki nemesi vizsgálatok alkalmával párisi Bátsmegyey **Gábor, József, László** és **György** az előkelő kétségtelen nemesek közé ezen megjegyzéssel vétettek fel: „ex ratione antiquae et notae familiae et pariter gestorum Comitatus officiorum." 1784-ben a „Series potiorum dominorum terrestrium et praenobilium" rovatban **Mózes** és **József** állanak. **Antal** 1825. Junius 20-án Szombathelyen halt el mint nyugalmazott huszárőrnagy. Birtokos volt e család Markusóczon, Sorki-Ujfalun, Kis és Nagy-Unyomban, Nagy-Kölkeden, Gasztonyban, Alsó-Rőnökön, Pusóczon, Petróczon és Koltában, de Zala- és Sopronvármegyékben is.

Bachó, másképp Bánóczy (Bezeréczi) **István**, 1733. Simonyi.

Badics László, 1733. Czomaháza. — Badics **Sándor**, 1755. Rába-Bogyoszló.

Bagar Gergely, 1687. (Armalista).

Bagody Balázs, 1595. Bucsu. — Bagody József és János, 1784. Hadász.

Bagoly (Dömötöri) Tamás, 1598--1601. és Bagoly Menyhért 1636-ban főszolgabirói tisztet viselt. — Bagoly Gáspár, 1733. Gércze. E család egyik nőtagja a 60-as években jótékony hagyománynyal tette emlékezetessé a nevét.

Balcs György, 1661. (Armalista).

Bajáky Mihály, 1741-ben felkelő hadnagy.

Bakacs Sandrinus, 1596-ban martonfalvai birtokos. 1598-ban török fogságba került, s kiváltására minden birtokos 1 forintot, minden jobbágyporta 50 denárt s az armalista 20 denárt fizetett a vármegye rendeléséből. — Bakacs Tamás, 1597. Martonfalva. — Bakacs Sándor, 1650. Beér.

Bakó István, 1656. (Armalista). — Bakó István, János és Ferencz, Jánosnak fiai, 1733. Kisfalud. — Bakó István, Jánosnak fia, Bakó Pál, Bakó György, másik Bakó György, 1733. Kisfalud. — Bakó István, 1733. Kolta.

Bakody Mihály, 1647. Surány.

Bakonyi Kálmán, 1648. Nagy-Zsennye.

Bakos György, 1648. Szombathely. — Bakos György, 1733. Kis-Paty. — Bakos István és András, 1743. Pankasz.

Balla András, Miklós, 1733. Felső-Eőr. — Balla Miklós, Tóthi. — Balla András, Felső-Őrs. — Balla Mátyás, 1751. Kövesd, Zalav.

Balaskó László, 1792.

Balassa Zsigmond, 1733. Gércze. — Balassa Mihály és János, 1740 Vönöczk.

Balassy Ferencz, 1648. Táplánfa. — Balassy Pál, 1806. Kőszeg.

Balikó Lőrincz, 1647. Meszlen. — Balikó Ádám, Márton és Izsák, 1733. Kocs. — Balikó György, Mihály, Ferencz, id. György, Mihály, György fia, János, Benedeknek és János, Istvánnak fia, 1733. Jobbágyi. — Balikó János és Miklós, 1733. Felső-Eőr. — Balikó János, 1750. Nyárád. Veszprémv.

Bálinth Mihály, 1733. Nemes Csoó.

Balya, Balia, Ferencz, 1647. Bőd. — Balya Miklós, 1733. Alsó-Szilvágy. A család fiága kihalt. Az utolsó bődi Balia után a leányágon levő rokonok örököltek.

Balogh. (Beődi). A beődi Balogh-ok czimeres nemes levelét, melyet Balogh Bálint 1628-ban II. Ferdinánd királytól kapott, a czimeres nemes levelek között ismertetem. De a család nemességének keletéről itt kell egyet-mást elmondanom. A vasvár-szombathelyi káptalan levéltárának tanusága szerint Balogh I. Bálint 1561-ben már uj adomány-levelet kap, Nádasdy Tamás nádortól, beődi javaira, s az okirat fölemliti azt is, hogy a Balogh Bálint elei azon beődi birtokot már ősi idők óta birták. Ennek az I. Bálintnak az atyja Tamás, a nagyatyja pedig beődi Balogh János volt. Már most ha I. Bálint 1561-ben él, akkor Jánosnak, hacsak 30 évet veszünk is egy emberöltőre, 1468 körül kellett élnie. A káptalan jegyzőkönyvei e család tagjait már a 16-ik század derekán sürüen és mindig mint Balogh de Beőd emlitik. Mind ebből pedig az tünik ki, hogy a beődi Balogh-ok nemessége az 1628 iki czimeres levélnél sokkal korábbi keletü, s hogy annak az eredete az ős idők homályában vesz el. Alig csalódunk, ha azt az ősbirtokos családok sorában keressük.

Volt a családnak egy tagja, a ki erősen hitte, hogy a Balogh-ok egyenesen Árpáddal jöttek a hármas bércz és a négy folyó tájára.

Horváth István, a buzgó történetiró, és Czeh János az ős magyar családok közül a következőket sorolják föl: Aba, Ákos, Almási, Apócs, Bád, Bancsa, Bartyán, Barték, Bél, Bikács, Bigman, Bocsond, Balog, Bor, Borkót, Bors, Bölcs, Bökény, Csatupán, Csaba, Csák, Csanád, Csörth, Csortold, Divék, Erd, Erdőd, Gecz, Gyula, Gerdon, Kalán, Kolsói, Kán, Káta, Kinis, Lácsa, Lőrincz, Lója, Márk, Miskolcz, Maglód, Nádasd, Opor, Pápa, Pécs, Rusd, Sajkás, Szente-Magócs, Szinád, Salamon, Szalók, Szemén, Szemere, Szolnok, Szoárd, Tatun, Tekun, Tét, Tököli, Torda, Tardos, Tunel, Ur, Zach, Zsidó, Kamansa, Nanabeszter, Ogmánd, Pessa, Barok, Bratila, Czimzemér, Fakó, Pozdemér, Pudán, Tétény, Tolonig, Vancsa, Vojk, Győr, Koplán, Köres, Pók.

Az itt emlitett Balog volna a Balogh-ok ősatyja.

1630-ban a vasvári káptalannak egyik statutorialis jelentésében Balogh Bálint mint királyi ember (homo regius) emlittetik. A család tagjai közül I. István 1715-ben esküdti tisztet viselt. József 1787-ben főszolgabiró, s 1797-ben alispán-helyettes, majd hosszu éveken át a vármegye táblabirája volt. 1737 ben született, s 1821-ben halt meg. Balogh László 1842 ben, s Antal 1845-ben választatott főszolgabiróvá. Antal 1848 ban és 1861-ben az alispáni széken is ült; 1867-ben alispáni czimmel törvényszéki elnökké választatott. A hiteles okmányok alapján összeállitott leszármazási tábla a következő:

Balogh János. (Bőd. 1468 körül).

Tamás. (Bőd). — Agatha. (Sennyey).

Bálint. (Bőd 1553). (1. Egerally Dorottya, 2. férje Zongor János).

Lajos. (Bőd). (Köcsky Katalin). — Farkas. — László. — Sára. — Anna. — Zsófia. (1. Berényi György. 2. Trestyén Bálint).

II. Bálint. (Bőd. 1628). (1. Palothay Katalin, 2. Zeke Katalin).

1-től : Ferencz. (Barabás, Zalavármegye). — II. Lajos, Váth, 1666. (Ellbey Orsolya). — Pósa. — István. — László. — Péter. — Toka. — Gábor. — Zsigmond. (Pottyondy Éva). — Magdolna.

Ferencz gyermeke: János.
- János gyermekei: Judith. — Ferencz.

Zsigmond gyermekei: Ádám. (Bőd). — István. (Bőd).

II. Lajos gyermekei:
- Zsigmond, Váth. (Tonka Éva).
- Magdolna. (Szerdahelyi-Kovács György, Vát).
- Mária. (Kéthelyi János, Vát).
- István, Czomaháza, 1715. Vasvármegye esküdtje. (Farkas Éva. 2 ik férje Pálffy Ferencz).

Zsigmond, Váth gyermekei:
- Krisztina. (Kéthely Imre, Bárdos).
- Magdolna. (Darás Ferencz, Porpácz).
- Ruzsinka. (Gaál Ferencz, Alsó Szilvágy).
- László, Váth. (Lőrincz Örzse).
- József, Váth. (Kasztner Erzsébet).
- Boldizsár.

István, Czomaháza gyermekei:
- Ádám, Czomaháza, 1733. (Pál Ilona).
- II. István, (Czomaháza). (Gusits Juliánna).
  - III. István.
- Judith. (Bán).
- Krisztina. (Osztódy János, Ikervár.)
- Juliánna.
- Katalin.

Ádám, Czomaháza gyermekei:
- Mária. (Gyöngyőssy).
- József. (Született 1737. Lakott: Szombathely, Kis-Somlyó). (Vasvármegye helyettes alispánja, 1. Gyömörey Zsófia, 2. Lábos Borbálya, 3. Jankovits Katalin). Lásd a II. táblát.
- Terezia. (Mikos Lászlóné, bárónė, Sorki-Ujfalu).

II. tábla.

József. (Született 1737. Lakott: Szombathely, Kis-Somlyó). (Vasvármegye helyettes-alispánja. 1. Gyömörey Zsófia, 2. Lábos Borbálya, 3. Jankovits Katalin).

Aki az I. táblán.

- 1-től: György.
- II. József (Szül. 1767. Szombathelyen). (Veszprémvármegye táblabirája. (Pichler Juliánna, 2. férje Nagy Pál).
  - Ignácz. (Szül. 1797. Ihászi.). (Balassa Antónia).
    - II. Ignácz.
    - Kálmán. (1848–49. honvéd-százados).
    - Béla. (1848–49. honvéd-hadnagy. Sommerauer Juliánna).
      - Antonia.
      - III. Ignácz.
    - Johanna
    - Maria,
    - Antonia, (Kutrovits Gyula, 1848–49. honvéd-százados).
    - Sidonia, (Nagy Boldizsár 1848–49. honvéd-hadnagy. Pápa város főjegyzője).
    - Gyula. (1. Lukács Lujza. 2. Szabó Anna).
      - 1-től: Izabella.
      - Kálmán.
    - Imre.
    - Gábor. (1. Mórocz Antonia, 2. Gyenge Amália).
      - 1-től: Gabriella.
      - 2-től: II. Gábor. Honvéd-hadnagy.
      - Ilona.
  - Julianna.
  - Josefa. (Sivó János, Abony).
  - Antonia.
  - Mária.
  - Erzsébet.
- Sándor.
- Imre, (Abony. Lippics Julianna).
- Anna.
- Katalin.
- János.
- Juliánna.
- Rozália.
- Anna M.
- Antal.
- László.
- Teréz.
- Zsófia.
- Magdolna.
- Antal.
- Zsófia.
- 3-tól: László. (Jaeger Karolin).
  - Gyula. (Huszár-tiszt).
  - László. (Vasvármegye szolgabirája).
  - Helena.
  - Karolina. [Kosinczky].
- Antal, (Kis-Somlyó). (Gulácsi Farkas Anna).
  - Klementina. (Nagy Pál).
  - Laura. (Hock Károly).
  - Mathild.
  - Mária. (Scheibel).
  - Stefanie (Szabó Antal).
  - Linda.
  - Borbálya. (Kőrössy Zs.).
  - Flóra, (Molnár G).
  - Erzsébet. (Keresztes J).
  - Antonia.

Hasonló nevü családok még:

Balogh (Bárándi) János, 1599. (Armalista). — Balogh Márton, 1647. Péteri. — Balogh (Béri) Ádám 1701-ben Vasvármegye főszolgabirája. Béri Balogh Ádám 1701-ben eladván vasvármegyei birtokát, Tolnavármegyében Faddon telepedett le. Mint II. Rákóczy Ferencz tábornoka, kiváló szerepet vitt annak szabadságharczában, s amikor ennek csillaga letünt, fejével áldozott hazaszeretetéért. A béri Baloghok több helyen birtak vármegyénkben, nevezetesen Muraszombatban, Kis-Unyomban és Rába-Kovácsiban. Béri Balogh Ádámnak egy levele maradt fön vármegyénk levéltárában s annak pecsétje szerint a család a következő czimert használta: négy részre osztott vért s annak 1. 2. és 3. udvarában kétfarku álló oroszlán, mely első jobb lábával kardot villogtat; a 4-ikben három rózsa. Sisakdisz: a kardot tartó kétfarku oroszlán. Leszármazási tábláját ifjabb Reiszig Ede, Vasvármegye s a vasvár-szombathelyi káptalan levéltárának adatai alapján, a következőleg állitotta össze:

Béri Balogh Péter † 1618 előtt.
(Töttössy Klára, 1598—1610).

János. 1610. — Péter. 1612—1618. — Ferencz 1610—1667. (1. Lőrinczfalvy Erzsébet, 2. Darabos Erzse, 3 Csányi Erzse). — Kata. — Ilona. — Zsuzska. — Judith.

Ferencz gyermekei: Zsuzsánna. (Rátky György). — István. † 1678. (Káldy Rebeka). — Eufrozina. (Jáklin István). — Klára. (Bezerédj Zsigmond). — 2-tól: Péter. † 1712 előtt. (1. Horváth Zsuzsánna, † 1721 előtt, 2. Tőke Zsuzsánna, † 1748).

István gyermekei: Judit. (Tulok Gergely). — Ádám. 1678 † 1711. (Festetich Julia). — Éva. 1678.

Péter gyermekei: Erzsébet. (Bátsmegyey József). — Kata. (Raffay János). — Magdolna. (1. Jaklin György, 2. Bátsmegyey Gábor). — 2-tól: Klára. (Gombossy János).

Ádám gyermekei: Boldizsár. † — Ádám (Niczky Franczieka). — Farkas. (Akacs Erzsébet). — Éva. (Palothay Ferencz). — Katalin. (1. Vidos István, 2. Rosty László).

Ádám (Niczky Franczieka) gyermeke: József.

Boldizsár, Farkas, 1733-ban élnek. — Balogh András 1733. Jánosháza. — Balogh, l. Kocsi. — Balogh János, 1674 ben, Balogh András 1700. Balogh Ádám 1736-ban főszolgabirái voltak a vármegyének, de hogy melyik családból, arra egyelőre határozott adataim nincsenek.

Bandl János és György. 1740. — Bándl András, István, Ferencz, János és Pál 1741. Gércze.

Bánffy Kristóf, 1636. Lendva. — Bánffy László, 1750. Jákfa.

Bangó Pál, 1733. Kemenes-Mihályfa.

Bánnyai Ábrahám, 1606.

Banyó Balázs, 1647. Bőd.

Bánóczy, l. Bachó.

Barabás István, Antal, Pál és Dániel, 1835. Nemes-Csoó.

Baranyay István, 1647. Kőszeg. — Baranyay István, 1744. Jákfa.

Baráth Benedek, 1647. Kolta. — Baráth György, 1733. Füztő, — Baráth János, 1733. Hosszufalu. — Baráth János, 1733. Nagy-Kolta. — Baráth Mihály, Márton, István, Sándor és Miklós 1733. Keresztur.

Barbély Ferencz, 1647. Meszlen. — Barbély, l. Pázmán.

Barcza. (Nagy-Alásonyi). Barcza György vasvármegyei birtokossal 1681-ben találkozunk Kemenes-Szent-Mártonban. E családból 1733-ban Ádám és István szerepelnek. — Barcza György, 1742. Kis Unyom. — Barcza Péter, Zsigmond és István, 1751. Nemes-Magasi.

Bárdossy. (Bárdosi). Régi nemes család. Már a 17-ik században nagyon elterjedt család volt a vármegyében. 1647-ben Bárdossy Péterrel Csempeszházán találkozunk. 1690-ben Bárdossy Borbálya férjezett Mátyás Benedekné pörli Darás Pált a vármegye törvényszéke előtt. A család egyes tagjai a mult században a következő helyeken tünnek föl: Bárdossy György 1695. főszolgabiró, Guárban; Bárdossy György, ennek fia Mihály s Mihálynak neje Tallián Krisztina 1705-ben Beiczen; Bárdossy György, 1732 ben Inczéden; Bárdossy Mihály 1733-ban Guárban; ifjabb Bárdossy György 1734 ben Inczéden; ifjabb Bárdossy Mihály, Mihálynak fia 1735-ben Bárdoson; Bárdossy Borbálya, Jobbágyi Imréné, 1739-ben Kethelyen, Zalonak mellett; Bárdossy Imre és Mihály 1735-ben Kis-Asszonyfán; Bárdossy Zsigmond 1752-ben Jaákon. Bárdossy József, Bárdossy Imre és Csák Mária kis-asszonyfai lakosok unokája, a 19-ik század elején Veszprémvármegyébe Szt.-Györgyre költözik át, és ott családot alkot. Bárdossy Mihály 1718. Október 1-én Pálffy Miklós nádortól adománylevelet és királyi helybenhagyást nyer a bárdosi részbirtokra. A családból Bárdossy Ferencz az 1741-iki nemesi fölkelésben mint zászlótartó, s Bárdossy I. László az 1809-iki nemesi fölkelésben mint alhadnagy vett részt s szolgabirói tisztet is viselt. II-ik László 1861—1867 között Zalavármegye alispánja volt, s utóbb a szombathelyi kir. törvényszék elnöki székét foglalta el. Fiai közül III. László kir. alügyész, Jenő Vasvármegye főjegyzője, s a Ferencz-József-

rend tulajdonosa. Bárdossy István, II. László öcscse, volt országgyülési képviselő, jelenleg mint Vasvármegye árvaszéki elnöke működik.

Az inczédi ág leszármazása ez:

Bárdossy György.
(Tevely Erzsébet).

György. (Stettner Zsuzsánna). — Zsigmond †. — Ferencz. — Marianna †. — Teréz. (Nagy). — Katalin. (Unger János).

Ferencz. (Domján Erzsébet). — János. — Eleonora. (Ruider András).

I. László. (Eölbey Mária).

II László. (Nagy Emilia). — István. — Sándor.

Géza. — III. László. (1. Szabó Mária, 2. Pachmann Ilona). — Kálmán. — Jenő. (Felső-Eőri Zarka Gizella).

A család czimere: a vért alján királyi korona, ezen egy könyöklő kar karddal. A sisak koronájából magyar vitéz nő ki, s jobbjával kardot villogtat. E czimer, mely vasból kiverve, mint czimer-disz a söptei templomot ékesitette, jelenleg a vasvármegyei regiségtárban található. A család egy ága az evangelikus vallástételt követi. Bárdossy István, 1764. Simonyi. — József, Galsa, Zalavárm. — György, 1766. Csönge.

Barics Mihály és György, 1610. (Armalista).

Barkóczy Miklós, 1595.

Barla Gáspár, 1608. (Armalista).

Bárson, 1596. Táplánfa, -- Bárson László, 1744. Alsó Paty.

Barthodeiszky Mihály, 1784.

Basó András, 1733. — Basó István, 1748. Kis-Kölked. — Basó Bálint, 1733. Bozzai.

Batternay-család, 1831. Körmend.

Batthyáni. (Herczeg és gróf). Történelmi nevü családjaink szakmunkáinkban elég bőven lévén ismertetve, azoknál — mint már felemlitém — csak oly mozzanatokat találnék felsorolandóknak, melyek még eddig nyilvánosság elé nem kerültek. A Bathyáni család leszármazási tábláját például eddig nem találtam egész Batthyáni Lajos ig, szabadságharczunk dicső áldozatáig, levezetve. Az ő ágazatát I. Ádámtól kezdve, levéltári kutatások alapján, a következőleg mutatom be:

I. Ádám, szül. 1609.
(1. Formentini Aurora-Katalin. 2. Corbella-Vituon Bora).

1-től: Kristóf, (herczegi ág). — Bora. — Eleonora. — I. Pál, (grófi ág). (Illésházy Kata gr.) Lásd a II. táblát.

I. Pál, (grófi ág).
(Illésházy Kata gr).
Aki az I. táblán.

I. Zsigmond.
(1. Gallenberg Izabella gr.
2. Erdődy Miklós özvegye).

II. Zsigmond. (Zsigmondi ág).
(Lengheim Róza gr.).

Miksa † Szalonakon, 1804.
(N. Magdolna).

József-Sándor. (Lomniczai Skerlecz Borbálya). — Ferencz.

Lajos † 1849. Okt. 6. (Zichy Antonia gr). — Emilia. (1. Jenison Walworth gr. 2. Westerholt Károly gr.).

Emma. — Elemér.

Felemlitendőnek tartom, hogy mig ma a család nevét y-nal irják, azt, levéltári okmányaink tanusitása szerint, Lajos a nádor, József az érsek, nemkülönben Fülöp herczeg is mindenkor és következetesen i-vel: Batthyáni-nak irták.

Batthyáni. (Nemes). Alig fér kétség hozzá, hogy a Batthyániak ezen nemesi ága a herczegi és grófi ággal egy törzsből veszi eredetét. A család egyik tagjáról 1596-ban emlékeznek jegyzőkönyveink. Batthyáni Farkas 1596 ban (feria quarta post festum nativitatis beati Joannis Baptistae) mint Zrinyi György gróf, dunántuli főkapitány meghatalmazottja vesz részt a vármegye közgyűlésén. Ugyanezen Batthyáni Farkast a vármegye követül küldi az 1599. évi országgyűlésre; 1600-ban hasonló megbizatást nyer 100 frt fizetéssel. 1604 ben a végett küldik Batthyáni Farkast Joó Lászlóval Bécsbe, hogy a királyt a vármegye hűségéről biztositsák. 1607-ben Svastics Gábor és társai megölték Csemethey Istvánt. Ennek halálát megboszulandó, Batthyáni Farkas, mint Csemethey István leányának, Katalinnak, férje, a vármegyéhez fordul, de a rendes per utjára utasittatik. 1608-ban a határvizsgáló királyi biztosok mellé rendeltetett.

A Batthyániak ezen nemesi ága, a mint az egy 1608-iki panaszos ügyükből kitűnik, Somlyón és Jánosházán voltak birtokosok.

Batthyáni Farkas 1612-ben már nem él. De voltak a családnak tagjai, kiknek csillaga a 16 ik század végén már nagyon alá szállhatott, mert Batthyáni Lukács özvegye 1597-ben a vármegyétől szegénységi bizonyitványt kér.

Bathon Venczel, 1479. Vasvármegye alispánja.

Batyók György, 1647. — Battyók János, Battyók György utódjai, Batyók András, 1733. Gutaháza.

Bebessy, 1688. (Armalista). — Bebessy Antal és Bálint, 1733. Kőcsk.

Becskör János, György, 1733. Felső-Eőr.

Bedey Gergely, 1611.

Bedőcs György, 1647. — Bedőcs István, 1658. Meszlen.

Beiczy. (Beiczi). Régi birtok-adományos család, melyből Beiczy Gergely 1564-ben Vasvármegyének alispáni székén ült. 1595—1599-ben Beiczy Miklós kis-unyomi birtokos szerepel, aki igen heves ur lehetett, mert az egyik közgyülésen az alispánt sértő szavakkal illette, a miért a nyelvváltságban rögtön el is marasztaltatott. 1733-ban Beiczy György és Mihály, Jánosnak fiai, — György, Pálnak fia, — Beiczy János, Zsigmond fia, s Beiczy István kisfaludi lakosok iktattattak a vármegye kétségtelen nemeseinek lajstromába.

Békássy. (Békási). Régi nemes család, melynek tagjai közül számosan működtek a közügyek terén. Ősi fészkük Veszprémvármegyében Békás, s onnan származtak át Vasvármegyébe. Évkönyveinkben először Miklóssal találkozunk, ki a vármegyének 1690. Junius 24-én tartott közgyülésén Batthyáni Ádám tábornok képviseletében jelent meg. Békássy Ferenczet 1723-ban mint szombathelyi plebánost találjuk. 1735-ben József Vasvármegye táblabirái sorába emeltetik. 1778-ban Békássy János, Terézia és Anna élt. Békássy István 1797-ben insurgens őrnagy. Szép pályát futott meg Békássy Imre, ki 1824-ben a vármegye főszolgabirájává, s 1835-ben és ismételve 1842-ben annak alispánjává választatott, 1844-ben pedig vármegyéje az országgyülésre küldte követül. Lajos 1845-ben mint szolgabiró szolgálta a vármegyét. Károly 1861-ben a vármegyének aljegyzője volt. Békássy Gyula 1880-ban a kis-czelli kerületben képviselővé választatott. Békássy István 1889-ben Vasvármegye aljegyzője.

Béky Gáspár 1684-ben főszolgabiró. — Béky Ferencz, 1733. Urai-Ujfalu.

Beloznay Ferencz, 1657.

Beliczay János, 1837. Hőgyész.

Bellovits (Bellai) Mátyás, 1595. — Bellovits Sámuel, 1603.

Bélteky, l. Bogdány.

Bencsik Benedek, 1647. Meszlen.

Benedek Frigyes, 1754. Felső-Eőr.

Benkő (Nárai) János, 1598 — Benkő Márton, István, id. János, ifj. János, harmadik János, Péter, György, András, Péternek fia, 1733. Felső-Eőr. — Benkő Mátyás, Benkő Miklós és

György, s Benkő Pál árvái, 1733. Alsó-Eőr. — Benkő Ádám, János, Zsigmond, Imre fiai, — György, Lázár és Boldizsár, Ferencz fiai, — továbbá Benkő István, József és László, 1733. Vönöczk. — Benkő János, 1740. Bögöt. — Benkő Ferencz, 1743. Felső-Eőr.

Benők István, 1655. (Armalista).

Berky Pál, 1647. Meszlen. — Berky Péter, 1678. (Armalista).

Bernárd György, felesége: Erzsébet és fiuk: András czimeres nemes levelüket hirdettetik ki Vasvármegyének 1648. Junius 29-én tartott közgyülésén. 1741-ben Bernárd Ádám királyi parancsolatot eszközöl a gráczi utban ellopott tárgyai visszaadása tárgyában. Bernárd Éva Beiczy Gergely özvegye volt 1762-ben Beiczen.

Bernáth. Régi család, melynek tagjai közül Bernáth Görgyggyel 1763-ban találkozunk vármegyénkben. Bernáth György, római szent birodalmi lovag és udvari hites ügynök, több felé birt a vármegyében; igy 1768-ban saáli, 1800-ban kámoni, jaáki, herényi, ismét saáli és szünösei javai iratnak össze Ezen javakból majoratust szándékozott alakitani. 1801-ben már nem találjuk életben. Fia János, az 1809-iki nemesi felkelés alkalmával, a lovasságnál mint másodosztályu kapitány szolgált. A Bernáth-javakban leány-ág után a Reiszig-család örökölt.

Bertha. (F.-Eőri). Károly király 1327-ben (in octavis nativitatis beati Joannis Baptistae) kelt okiratában megerősiti azon határőrök szabadalmait, akik a német-ujvári és borostyánkői vár között laknak, mely szabadalmakkal azon határőrök (speculatores) már Szent-László, II. István és II. Béla királyok alatt éltek. (Tehát már korábban is szabadalmas emberek voltak. Minden bizonynyal már a beköltözés idején helyeztettek ott el a határok védelmére). Területük „Kapitány"-ságnak, vagy „Eőr-Nagyságh"-nak hivatott. II. Rudolf 1582-ben, s II-ik Mátyás 1611-ben ujra megerősitik a felső- és alsó-eőriek szabadalmait s ezen okmányok már felsorolják a birtokadományos családok nevét is. Ezek között találjuk, nevesetesen II. Rudolf okmányában, Bertha Márton, Mihály és Ferencz, s II ik Mátyás okmányában Bertha Gáspár, Ferencz és Jakab felső-eőri lakosokat. 1733-ban Felső-Eőrött Bertha Györgyöt és Miklóst, Jánosnak fiait találjuk. Egy Bertha György 1733-ban Rába-Hidvégen is birtokos és lakos. 1744-ben Bertha János Zalavármegyében lakik s onnan kér nemessége felül bizonyitványt vármegyénktől. 1745-ben Szombathelyen Bertha János és László élt. Bertha Ignácz 1810-ben Február 20-tól Deczember 17-ig mint a vármegye főügyésze működött, de csakhamar főszolgabiróvá választatott, 1832-ben pedig a közbizalom az alispáni székbe emelte. Antal 1838-ban a vár-

megye ékes tollu főjegyzője, majd 1839-ben országgyűlési követe. A jegyzői hivatalt helyettesités utján egy ideig 1848-ban is viselte. A család hidvégi ágából származik Bertha György, 1867-ben a pornói járás főszolgabirája, s 1878-ban országgyűlési képviselő a kőszegi választó kerületből, a Ferencz-József-rend tulajdonosa.

Berthalan István, 1648. Szent-Tamás. — Bertalan Tamás, Ferencz, 1733. — Bertalan János, 1818. Mihályfa.

Berthalanics Miklós, 1649. (Armalista). Berthalanics János, 1733. Muraszombat.

Bersenyi, Berzsenyi. (Egyházas-Berzsenyi). A család ősei a veszprémvármegyei Nagy-Börzsöny-pusztára kaptak adományt, s az idők folyamán onnan költöztek át Vasvármegyébe. Nálunk először Berzsenyi János jelenik meg 1719-ben. Élnek még: Berzsenyi Benedek és Ferencz 1722, Zsigmond 1724, György 1725, Péter 1731, Mihály 1749, és László 1765-ben. Berzsenyi Boldizsár 1733. Nemes-Magasiban, — Berzsenyi Gábor 1739-ben Nemes-Magasiban, Ádám 1770-ben Alsó-Mesteriben lakik. Ezen Ádámnak az atyja Benedek és anyja Thulmon Magdolna volt. E családból származik Berzsenyi Dániel a költő, aki 1776. Május 6-án Egyházas-Hetyén született. Családfájának rá vonatkozó ága a következő:

Egyházas-Berzsenyi Berzsenyi Lajos.
(Thulmon Rozina).

Dániel.
(Dukai Takách Zsuzsanna).

Lidia, 1800. (Barcza Károly, Halimba, Zalav). — Antal. (Lovász Teréz, Nikla). — Farkas. (Rádoczi Gyarmathy Mária). — László. (Noszlopy Julia).

Sándor. Nikla. — Lajos. Nikla. — Ida. (Mérei és terbegeczi Vajda Béla, kir. járásbiró Tabon). — Kornelia. — Mária.

Nagy Iván egy helyen tévesen teszi Takách Malvinát Berzsenyi Dániel feleségévé. Malvina tulajdonképpen Takách Judith volt, s ennek férje Göndöcz Ferencz. Különben Zsuzsánna és Judith (költői néven Malvina) nővérek voltak. Berzsenyi Zsigmond az 1809-iki nemesi felkelés alkalmával mint hadnagy kötötte oldalára őseinek kardját. Berzsenyi Miklós 1839-ben, majd ismételve 1845-ben a vármegye főügyészévé választatott. Berzsenyi Lénárd 1848-ban a Miklós-huszároknál kapitány, a szabadságharcz alatt ezredes. Ritka szép jellemű ember volt. Berzsenyi Jenő orvostudor, a család most élő egyik tagja, kemenes sömjéni birtokos. Berzsenyi Dezső ügyvéd, Kis Czellben lakik.

Bertalanffy. (Felső-Pulyai). Bertalanffy Izsák 1553—4-ben Balassa István tiszttartója a kőszegi várban, utóbb kaboldi várnagy. 1578-ban

czimeres levelet nyer II. Rudolf királytól. A 16-ik század végén már évkönyveinkben is szerepel e név. A vármegyénkben élő családtagok őse Felső-Pulyáról származott át hozzánk. Több felső-pulyai család odavaló nemesi telkekre, „felső-pulyai" előnévvel, 1744-ben Pálffy János nádortól adományt nyervén, ezen családok között találjuk a Bertalanffy családot is. (Hazai okmánytár, 7. kötet, 431. lap). A családtagok ugy tudják, hogy a család elei a „pornoki" nemesi előnevet is viselték. Egyik ágának nemzedékrendje néhány izen következőleg mutatható ki:

Felső-Pulyai Bertalanffy Mihály.
(Ribarics Anna).

Imre. (1. Felső-Driethomai Pettkó Anna, 2. Popek Erzsébet). — Lipót, † 1864. — és 5 nő.

1-től: Gyula. — Imre. — József. (1. Vojta Irma, 2. Hötzl Eug). — Victor. (Kazal Aranka). — 2-tól: Emma. (Szecsődy Kálmán). — Berta. (Vizmathy Géza). — Eugenia.

Victor gyermekei: Ilona. — Aranka.

József gyermekei: 1-től: Imre. — Iván. — Irma. — Sarolta. — 2-tól: Dezső. — Erzsébet.

Bertalanffy Mihály még Felső-Pulyán élt, Imre már Szombathelyen. Gyula lékai plebános, czimzetes prépost, II. Imre szent-benedek-rendű áldozó, József szombathelyi s Viktor vasvári lakos. Bertalanffy Ignácz 1845-ben a vármegye csendőrségének hadnagya; mint ilyen, kiváló érdemeiért 1846-ban fizetésemelésben részesült, s 1848. Junius 26-án helyettes főcsendbiztossá választatott. A család czimeres levelének ismertetése a II. részben olvasható.

Besfalvay Gergely, 1647. Szent-Lőrincz.

Bessenyey Balázs, 1647. Nemes-Csoó.

Beszprémy László, 1647. Bozzai.

Bezerédj. (Bezerédi). Nagyon elterjedt régi, előkelő nemes család, mely a szakmunkákból eléggé ismeretes. Én itt csak a család vasvármegyei tagjairól emlitek fel egyet-mást. Szelestey György és János egyezségre lépnek Alsó-Szelestén, 1584. Szent-Imre herczeg napján, a következő tanuk jelenlétében: Nádasdy Pál Vasvármegye, Megyery Imre Sopronvármegye és Zichy György Mosonvármegye alispánja, továbbá Darabos Gáspár, Sibrik István, Iváncy Lukács és Bezerédy Tamás urak jelenlétében. Ez a Bezerédy Tamás 1606-ban Felső-Szelestén lakott. Bezerédj István 1595-ben Felső-Káldon bir. Bálint 1608-ban a vármegyénél mint főpénztárnok működik. Élnek a családból vármegyénk területén 1674-ben Bezerédj Zsigmond főszolgabiró, 1701. István, Zala- és Somogyvármegyék alispánja, 1710-ben György, 1716-ban Imre, 1720-ban Mihály, 1724-ben Bezerédj Klára, Márffy Sándor özvegye,

1730-ban Sándor és Ferencz, 1732-ben Károly és Lajos, 1744. Ádám, és 1763-ban István. Bezerédj Péter az 1797. évi insurrectiónál mint lovas kapitány, s Boldizsár 1809-ben a gyalogságnál mint hadnagy szolgált. Bezerédj György követje volt Vasvármegyének, 1829-ben pedig a dunántuli kerületi táblához elnökké nevezték ki. Neje Szegedy Antonia volt. Fiai: Bezerédy László és Elek. Bezerédj László 1842. és 1845-ben ismételve főjegyzője a vármegyének, 1848-ban és utóbb is országgyűlési képviselője. Lászlónak fia: István, Vasvármegye tiszteletbeli főjegyzője, s jelenleg kámi lakos. Eleknek fia: Adorján, Rumban tartja lakását. Vármegyénk szülöttje volt a széplelkü B. Amália is, István neje, ki lánya számára az országos hirre emelkedett „Flóra könyve" czimü kitünő olvasó könyvet irta. Irt költeményeket és novellákat is. Meghalt 1837-ben.

Biczó Bálint, 1595.

Bika János, 1595.

Biró (Telekesi) Mihály. — Biró András, neje: Mikovinyi Anna, 1715. (Armalista). — Biró István, 1733. Dömötöri. — Biró Ferencz, András és Pál, 1748. Dömötöri.

Boács Ferencz, András és Mihály. Mihálynak fiai, 1733. Bőd.

Bocskor Mihály, Ádám és István, 1733 Gércze. — Bocskor Ádám, Márton, György, Ferencz, 1745. Gércze.

Boda. Elterjedt család. Már 1696-ban találjuk B. Pétert és Jánost, 1707-ben Pál, 1724-ben Ádám és 1725-ben Mihály él. Boda József az 1797-iki nemesi felkelésben mint alhadnagy vett részt. Az ily nevezetü családok a vármegyében még igy fordulnak elő: Boda Pál 1733. Rempe-Hollós, — Boda András, István és id. András 1733. Egyházas-Rádocz, — Boda Péter, id. András és Mihály, 1733 Puszta-Rádocz. — Boda Ferencz és János, 1733. Hőgyész. — Boda Péter, Mihály, Ferencz és Ádám, 1733. Vönöczk. — Boda György, 1733. Szent-Márton. — Boda Ferencz, 1741. Katafa. — Boda Ádám, 1746. Puszta Rádocz. — Boda István, 1750. Jákfa. Boda János 1867 után a vármegye főszolgabirája, s Boda József országgyülési képviselő volt.

Bodó László, 1741. Bőd.

Bodor Gábor, 1648. Nemes-Keresztur.

Bogáth Mátyás id, Bogáth György id., Bogáth András és György, id. Bogáth Miklós fiai: ifj. Bogáth Miklós, Bogáth Ferencz, ifj. Mátyás és Ferencz, Ádám, ifj György, Mihály és János,

Mártonnak fiai; Mátyás, Mártonnak fia; Ferencz, Bogáth György fia; 1733. Jobbágyi.

Bogdány, másként Bélteky. A család Zemplénvármegyéből veszi eredetét, s egyik tagja: Bogdány Frigyes, nyugalmazott cs. kir. kapitány, 1847-ben Rohonczon telepszik le. Bogdány Frigyes nevéhez egy érdekes epizód fűződik örök fényű szabadságharczunk idejéből. A rohonczi nemzetőrök ugyanis 1848. Julius havában az iránt folyamodtak a magyar kormányhoz, hogy a körül levő hegyi lakosokkal egyesülve, egy vadász osztályt állithassanak föl, s hogy annak parancsnokául, őrnagyi czimmel, Bogdány Frigyes neveztessék ki. A kormány egyöntetüen akarván a csapatok alakitásában eljárni, e kérelmet nem teljesithette. De Bogdánynak lelkesedése azért nem lohadt le, s 1848. Október 13-án mint a nemzetőrség őrnagya, vitézül csatázik a visszavonulóban levő Theodorovich tábornok embereivel a Pinka völgyében, s sikerül az ellenséget visszaszoritania. Fia: Bogdány Rezső, jelenleg rohonczi lakos. A család czimeres levele eredetiben Beregvármegye levéltárában, s másolata levéltárunkban található. Ismertetése e munka II. részében.

Bognár Mihály, 1647. Nemes-Csoó. — Bognár György és Mihály, 1733.

Bolff András, 1658. Felső-Eőr. — Bolff Zsigmond, 1658. Drumoly.

Bolla Gergely, 1602. és Bolla Ádám 1605-ben főszolgabiró. — Bolla, máskép Szőke József, 1733. Gércze. — Bolla, máskép Szőke Gergely, 1733. Nemes-Dömölk. — Bolla András és István, 1748. Bejcz.

Boncz Márton, István, Ferencz és Mihály, 1743. Szatta. — Boncz Ferencz és Balázs, 1743. Szatta.

Boncsik István, 1648. Vönöczk.

Bor János és György, 1733. Kis-Unyom. — Bor Ádám, Mihály, László és Ferencz, 1765. Dénesfa.

Borbély, l. Nagy.

Borda Péter, 1733. Muraszombat.

Borhiday István, 1733. Töttős.

Borkovits (Kis-Csémi) Mihály, 1610. (Armalista.)

Bornemissza Gergely, 1656. Kis-Unyom. (Armalista).

Boros. Boros János 1648-ban elhalván, Boros János és Bálint osztályt eszközölnek annak örökösei: Boros András gyermekei és Boros István között a német-ujvári, szent miklósi, jakabházi és gödöri birtokrészek fölött. Ugy tartom, hogy ezen László utódaitól származnak azon Borosok, kik későbben Gasztonyban, Magyarósdon és Kemenes-Szent-Mártonban tünnek fel. Boros Ferenczet, ki a „rákosi" nemesi előnév-

vel élt, 1721-ben Gasztonyban találjuk. Boros Ferencz 1730-ban Csány Ferencz helyett alszolgabiróvá választatik s 1737-ben helyettesités utján főszolgabiró lesz. 1740-ben a főszolgabirói széket az aljegyzőséggel cseréli föl. 1742-ben főjegyzővé, 1754-ben másod alispánná, majd 1784-ben első alispánná választatik s érdemeinek jutalmául királyi tanácsos lesz. Boros Lajos 1790. udvari tanácsos és referendárius. Boros Ádám 1754-ben és Boros István 1759-ben mint magyarósdi lakosok fordulnak elő. Istvánnak a fia lehetett azon László, ki 1797-ben insurgens hadnagy, utóbb pedig a Batthyáni herczegeknek jószágkormányzója volt. Ezen Lászlónak és leszármazóinak táblája a következőképpen állitható össze:

Boros Ferencz.
Ádám.
István.
(Cséby Anna).
László. — 1797
(Neszmélyi Klára bárónő).

László. | Imre. (Gaiger Judit). | Ferencz. | Antonia. (Orczy József). | Károly.

Imre fia: Károly.

Károly szombathelyi plebános volt, Imre 1863-ban körmendi főszolgabiró. Ennek fia Károly jelenleg vasvármegyei iroda-igazgató és kiadó. A Boros név képviselőiként még a következőket találom évkönyveinkben: Boros Zsigmond, 1690. — Boros András, 1721. — Boros László 1748-ban, mindhárman kemenes-szt.-mártoni lakosok. Boros Mihály 1720-ban Nádasdon él, de 1730-ban már utódai osztoznak hagyatékán. Családfájának töredéke ez:

Boros Mihály.
(1. Hertelendy Frusina,
2. Karba Judit).

1-től: Kata. (Süle György). | Eva. (Kovács András). | Ádám. | Juliánna. (Balla Ferencz). | 2-től: György. | Sándor. | Zuzsa. (Szabó Mátyás).

Boros István, ki szent-mártoni lakos, 1730-ban a portás nemesek lajstromába iktattatik. 1751-ben Boros Ádám lesz portás nemes, 1759-ben pedig főszolgabiró. Egy Boros Ferencz 1777-ben vármegyei főjegyző, Boros András 1771—1785-ben főszolgabiró, Boros József 1790-ben táblabiró, s a királyi helytartó tanács tanácsosa. Boros László az 1797. évi nemesi felkelésben mint gyalogsági hadnagy vett részt. A Boros-család tagjai közül némelyek a katonai pályán is diszes polczra emelkedtek. — Boros, l. Csete.

Borosta György, 1648. Kisfalud. — Borosta István, 1744. Rozzai.

Boroszlay Ádám, 1723. (Armalista).

Bors János, 1845. Nagy-Kajd.

Both Ádám, Mihály, László és Ferencz, 1765. Dénesfa.

Bottka. (Szántói, széplaki). A régi kiterjedt és dusgazdag Bottka-család szántói ágából való volt azon szántói Bottka Imre, ki a Szelestey-család leveles ládájának egy, a család irományaival a vármegye levéltárába került okmánya szerint 1571-ben Vasvármegye alispáni székén ült. Bottka Ferenczet a vármegye 1595-ben a porták összeirásának kijavitásával bizza meg; ugyan ő 1596-ban Batthyáni Ferencz grófot képviseli a vármegye gyülésén. De midőn 1599-ben a vármegyei számadások megvizsgálásával bizatnék meg, ezen tisztjéről lemond. Bottka Erzsébet, Kondoray Györgyné, Kopácsban egy telket követel 1609-ben, melyet Bottka Péter Bottka Imrének engedett át. 1701-ben a szomoru emlékü Bottka Ádámot találjuk vármegyénk területén. Ádám részese volt a sógora: Bezerédj Imre kurucz tábornok által tervezett árulásnak, mi miatt Rákóczy Ferencz 1708-ban Sárospatakon mind a kettőnek a fejét vétette. 1711-ben Bottka Ferencz, 1718-ban Bottka László, 1722-ben János birnak és laknak a vármegyében. Bottka Mária, a szerencsétlen Bezerédj Imre özvegye, 1727-ben panaszos levéllel járul a királyhoz a miatt, hogy szent-királyi javaiban Thassy Ferencz oladi ügyvéd által háborgattatik. Bottka János árváinak gondnokául 1742-ben Polányi Farkast rendeli a vármegye. 1733-ban széplaki Bottka János, 1742-ben Bottka Ferencz és 1760-ban Bottka József és 1784-ben Bottka Bálint nevét emlitik jegyzőkönyveink.

Botlik Ferencz és Pál, 1842.

Bozóky Mihály, István és György, 1828. Seregháza.

Bozzay Mihály, 1647. Nemes-Csoó, — Bozzay Imre, 1733 Nemes-Csoó. — Bozzay László és György, Istvánnak fiai, 1733. Bárdos. — Bozzay György, Mihály és másik György, 1733. Bozzai. — Bozzay László, 1733. Nagy-Kolta. — Bozzay Boldizsár, Bozzay Péter utódjai, Bozzay György, Farkasnak fia, 1733. Gutaháza. — Bozzay Ferencz, György és Péter, Imrének fiai, 1733 Dömötöri. — A Bozzay-ak családjából való Bozzay Gáspár, a szombathelyi járás főszolgabirája.

Bozsoky István és György, 1733. Seregháza.

Brojnóczy János, 1611. (Armalista).

Bődey Boldizsár, József és Péter, Péternek fiai; László, Lőrincznek fia; és János, Jánosnak fia; 1733. Bőd. — Bődey Sándor, Ferencznek fia; 1733. Bőd. — Bődey Zsigmond, 1733. Kis-Unyom.

Bögöthy Péter, 1733. Bögöt.

√ **Bölcs** János, 1816. Zala-Egerszeg.

√ **Bölcsvölgyi** Pál, Ferencz, Zsigmond, 1733. Nárai.

√ **Böröndy** Péter, 1595. — Böröndy János, 1743. Hidas-Hollós. — Böröndy, l. Czupy.

√ **Börzsönyi** (Bersenyi) János, Benedek, Ferencz, Zsigmond, és Mihály, 1733. Helye, — Börzsönyi Gábor és Boldizsár, 1733. Nemes-Magasi.

√ **Bubla** Gábor, 1840.

√ **Buday** László és Sándor, 1752. Andrásfa.

√ **Burján** Pál, 1648. Felső-Mesteri. — Burgyán János, 1733. Felső-Mesteri. — Burgyán József, 1733. Rába-Doroszló.

√ **Bus** Imre, 1696. főszolgabiró.

√ **Büky** Hebárd mester (Magister Hebardus, filius Dominici de Buuk) 1381. Vasvármegye alispánja. — Büky János és Zsigmond, 1756. Káll, Zalav.

√ **Büknitz** Miklós, 1647. főszolgabiró.

C.

√ **Csay** János, István, Ádám, 1792. Nemes Csoó.

√ **Csáffordy** Balázs, 1595.

√ **Csajtay** István, 1597.

√ **Csákány** Mihály, 1698.

√ **Csáky.** (Gróf). A Csákyak főrangu családjával, mint vasvármegyei birtokossal, 1632-ben foglalkoznak jegyzőkönyveink. Csáky László gróf a mondott esztendőben tilalmazza Farkas Miklós felső-eőri harminczados armalisának kihirdetését, azt vetvén okul, hogy ezen Farkas Miklósnak az édes atyja az ő szentgotthárdi várának és tartozékainak a jobbágya. Keresztszegi Csáky Krisztina grófnő először Erdődy Sándor, majd Draskovich Miklós és harmadszor Bercsényi Miklós neje, hosszabb ideig volt vármegyénk lakója 1695 előtt.

Csáky. (Nemes). Egy ily nevü nemes család is élt vármegyénkben, s annak tagjaiul 1752-ben Csáky György, 1755-ben János és 1760-ban Mihály emlittetnek.

Családy János, 1649. (Armalista).

Csány, Csányi. (Csáni). A Csányiak Zala- és Vasvármegyében voltak otthon. Vármegyénkből a következőkről emlékezhetünk meg: Csány János 1599-ben él. Csány Miklósnak 1599-ben Eszeky Józsa-nejével van valami eligazitani való dolga. Csány György 1632. és Ferencz 1790-ben a vármegye főszolgabiráinak sorában foglalnak helyet. Évkönyveinkben még a következő Csány-ak fordulnak elő: 1639-ben

György, 1691. Bernát, 1725. Ferencz, 1728. László. 1733. György és István. Csány Imrét 1733-ban Hőgyészen és 1758-ban Hetyén találjuk. Csány János 1784-ben Hőgyészben tartja lakását. E családnak sarja volt Csány László 1848—1849-iki kormánybiztos és minister, ki halálával pecsételte meg hazája iránt való szent szerelmét.

Csaplovits Sándor, 1847. Kőszeg.

Csapody Ferencz, István, 1733.

Császár György, 1648. Kocs. — Császár István, Istvánnak fia, 1733. Bőd.

Csávay György, 1697. (Armalista).

Czákly István, 1766. Vönöczk.

Czáply János, 1656. (Armalista).

Czakó (Bődi) Mátyás, 1560. főszolgabiró.

Cseán, I Kárász.

Cséby Zsigmond, 1797-ben insurgens kapitány.

Cseh István, 1809. insurgens főhadnagy. — Cseh József kapitány. Ezeknek családjából származik Cseh Sándor, ki mint vármegyei főlevéltárnok 1889-ben vonult nyugalomba. A szabadságharcz előtt szolgabirói hivatalt viselt s 1848-ban ismételve is lemondott hivataláról, hogy fegyverrel kezében róhassa le kötelességét a haza iránt. A kiegyezési időszakban a német-ujvári kerület, hol ügyvédeskedett, országgyűlési képviselőjévé választotta. Tisza Kálmánnak volt szilárd hive. Jeles miveltségü férfiu. Több nyelvet beszél.

Cseltey Tamás, 1733. Gutaháza.

Csoke Ádám, 1755. Hetye.

Csekonics Imre, 1790. főszolgabiró.

Csekusz Sándor, 1755. Nemes-Dömölk.

Csemethey. (Csemetei és ládoni). Előkelő család, de a 17-ik század középen már eltűnik a vármegye szinteréről. 1595-ben találjuk Csemethey Pált, ki talán testvére volt azon Csemethey Istvánnak, ki vármegyénkben 1596-ban királyi adókivetőként működött. Ez az István nevezetes, gazdag, de tragikus sorsu ember volt. A vármegyét az országgyűlésen mint követ 1597. 1599. és 1601-ben képviselte.. Ez utóbbi évben fizetése 100 forintra határoztatott. Közben 1600-ban alispánná választatott. 1602-ben azonban az alispánságról lemondott. Az 1607-ik Január 1-én sopronvármegyei lócsi kastélyából Vasvármegyébe az apáthi kastélyába igyekezvén, Svastics Gábor több czinkos társával, a büki határban, lesből megtámadta őt és meggyilkolta. Ebből látszik, hogy a 17-ik század elején Apáthi, Csemethey-birtok volt, s ha a névből és nemesi előnévből

következtethetünk: Kis- és Nagy-Csömöte is. Istvánnak özvegye: Beiczy Dorottya, fiai: István, Jósa és György, leányai: Borbálya Eördögh Györgyné, Katalin Batthyáni Farkasné, és Orsolya Joó Lászlóné voltak. 1609-ben egy másik Csemethey Istvánról is tétetik emlités, ki az alispánnak fia, s a vasvári káptalan prépostja volt. Nagy Iván a Csemethey-ekről adott igen rövid ismertetésében, az 1618. 66. törvényczikk után, ugy adja elő, hogy ezen István prépost volt volna az, aki meggyilkoltatott. Ez pedig nem ugy van. Itt egy csudálatra méltó tévedést látunk, mely helyre igazitást követel. Jegyzőkönyveink világosan és félre nem érthető módon bizonyitják, hogy Csemethey István 1607. Január 1-én gyilkoltatott meg, s hogy megboszulásáért örökösei (vejei) és fiai fordultak a vármegyéhez. Ugyancsak jegyzőkönyveink szerint Csemethey István prépost 1609-ben még él, s igy ő 1607. Január 1-én meg nem gyilkoltathatott. De neki fiai sem lehettek, s igy világos hogy akit meggyilkoltak, az Csemethey István a volt alispán és nem Csemethey István a prépost lehetett. Arra pedig, hogy 1618. előtt ezen Csemethey István prépost is gyilkosság áldozata lett volna, semmi adat sem található. 1634-ben Csemethey József mint seregyházi (ma Seregélyháza) lakos jelenik még meg; 1636 ban alispán s vele letünik családja vármegyei életünk szinpadjáról.

Csempesz Bertalan, 1595.

Csencsy Ferencz, 1596, Csencs.

Cseörghő János, 1784.

Csépán (Győrfalvai) István, 1733. Senyeháza. Csépán Benjamin, 1743. Senyeháza.

Csepreghy Ferencz. 1733. Gutaháza.

Cser Pál, 1647. Péteri. — Cser (Péteri. Szent-Kereszti) Pál, máskép Szentpályi, 1599. Szent-Kereszt.

Cséri Mihály, 1612.

Csernekovics András, 1733. Bőd.

Chernel. (Chernelházi). Régi elterjedt és eléggé ismertetett család. Én itt csak a vasvármegyei vonatkozásokat s a még nem ismertetett adatokat sorolom föl: Chernel Ferencz 1598-ban él vármegyénkben. Neje Erzsébet, Sitkey Pál lánya és nővére Judit osztályos pört inditanak Sitkey Gáspár ellen. Ezen Sitkey-ek birták azon időben egyebek közt Kis- és Nagy-Sitkét. Chernel György 1682-ben főszolgabiró. 1692-ben János mint jánosházai lakos jelenik meg. László 1731-ben egy zsédeni elhagyott jobbágy telek miatt perlekedik. Jób, Dávid és Sámuel egytestvérek 1770 körül emlittetnek. Birtokuk már Tömördön volt. Chernel

György 1797-ben a lovas felkelő nemességnél mint alhadnagy lép föl. Gusztáv 1838-ban főszolgabiróvá választatik. Fia Antal, jelenleg tömördi birtokos és lakos. Ferdinánd 1845-ben főszolgabiró, és 1871-ben Vasvármegye alispánja. Elek 1864-ben főispáni helytartó. Chernel Györgynek, Ferdinánd fiának, ő felsége a király 1893-ban a kamarási méltóságot adományozta. E családból származik Chernel Kálmán a történettudós, Kőszeg város monografiájának irója és Chernel István a jeles ornitholog is.

Csernyánszky Zsigmond, 1733. Felső-Eőr.

Csote, máskép Boros Ferencz, 1784. K.-Szt.-Márton.

Czeglédy István, 1744. Váth. — Czeglédy Imre, 1752. Vasvár. — Czeglédy István, Czeglédy János, 1752. Ujlak. A család egyik ágának leszármazásáról néhány izen a következő táblázat állitható össze:

Czeglédy György, Lócs.

József. | László, Szombathely. | Mihály, Szemenye.

István. | Mihály, Szombathely.

József, Szombathely. | Sándor, Nagy-Várad

István. | Jolán. | Anna. | Stefánia.

Czeke Benedek, 1648. Bessenyő. — Czeke Antal ügyvéd, 1809. insurgens alhadnagy.

Czeller József, 1797-ben insurgens kapitány.

Czemperger János, 1784. Rohoncz.

Christán (Kristán) György id., György ifj., István, Mátyás fia; János, György János fia, 1733. Sziget. — Christán Mihály, 1733. Kemenes-Mihályfa.

Csiba Mihály, 1744. Sömjén.

Csider István, 1757. Jaák.

Csipke Márton, 1599.

Csirapulits György, 1647. Nemes Csoó.

Csire Pál, Csire Péter, 1733. Bőd.

Csirip András, 1652. (Armalista).

Csitke Péter, László és János, Mihály fiai, 1733. Füztő. — Csitke György, 1733. Szergény.

Csizmazia István és Jakab, 1647. Meszlen. — Csizmazia György, 1693. esküdt.

Czycz Gothárd, 1596. — Czycz János, 1602.

Czigán (Zágorhidai) Istvánt 1595-ben mint kis-csémi lakost emlitik jegyzőkönyveink. Ez a Czigán István 1601-ben főszolgabiró lesz. — Czigán Mihály 1733-ban Ferenczfalván lakik.

Czigula János, 1650. (Armalista).

Czippán Gergely, 1648. Szent-Ódorfa.

Czíprus Pál, 1603. Dömötöri.

Cziráky. (Nemes). Cziráky Mózes 1600-ban tiltakozik nejének Niczky Orsolyának nevében Sennyey Gáspár ellen a miatt, hogy ez egy jaáki telket eladhasson. 1608-ban Cziráky Mózes mint a királyi ügyek igazgatója szerepel. 1657-ben Január 15-én Cziráky Ádám bizonyilványt kér a vármegyétől arról, hogy ő az adóhátralékot nem szedte be. 1743-ban Cziráky Ferenczet, Pétert és Istvánt mint gasztonyi birtokosokat találjuk.

Cziráky. (Gróf).

Czirer Antal, 1843.

Czirók András, 1647. Meszlen.

Czitaróczy György, 1596. Kertes.

Czvitkovits István, 1784. Bucsu. E családból származott Czvitkovits Károly 1848 előtt vármegyei biztos, 1863-ban szolgabiró. Ő épitette Szombathelyen az ugynevezett „Bagolyvár" kastélyt. Czimeres nemes levelének ismertetése e munka második részében.

Csóy Benedek, István, Jakab és György, 1647. Nemes-Csoó. — Csóy István, Ádám, János, 1733. Nemes-Csoó. — Csóy Sándor, Pálnak fia, 1733. Kemény-Egerszeg.

Csóka János, 1648. Kis-Paty. — Csóka István és Gáspár, 1733. Kis-Paty. — Csóka Miklós, 1752. Veszprém.

Csoknyay János, 1784. Sároslak

Csomasz Benedek és Mihály, 1733. Izsákfa.

Csontos Imre, 1784. — Csontos András az 1797-iki nemesi fölkelés alkalmával mint zászlótartó szolgál. Csontos László 1809-ben insurgens alhadnagy.

Csóron. (Devecheri). E tekintélyes család vármegyénkben csak a női ágon szerepel. Csóron Margit, Nádasdy Kristóf özvegye és fiai: Tamás és László 1595-ben tilalmaztatnak a Hosszutóthy család és Sitkey György részéről a galsai birtok elfoglalásától. Ezen időben a kőszegi urodalom mint Nádasdy-birtok Csóron Margitot ismerte asszonyának. Ugyancsak 1595-ben Csóron Anna mint Liszthy István neje lép föl.

Csőle Tamás, 1598.

Csörge Ferencz, 1597.

Czoma (Czomaházi) György és fia Zsigmond, 1733. Alsó-Szilvágy. — Czoma Ignácz, 1809-ben hadnagy a nemesi felkelésnél.

Czombó György, 1648. Kopács.

Czompó Sándor, János, 1733.

Czuczy János és György, 1733. Darás-Porpácz.

Czupy Márton, 1648. Seregélyháza. — Czupy György, 1658. Kis-Kolta. — Czupy Ferencz, 1724. Besenyő. Czupy, Molnár, másképp Böröndy Benedek és István, 1748. Karátfölde.

Csuti Gáspár, 1605.

D.

Dala János, Györgynek fia, Dala Ferencz és György, az idősebb János fiai, 1733. Kisfalud.

Dallos András és István, 1767. Vámos, Veszprémv. — Dallos, György. 1767 Kis-Kőcsk.

Damonyay. Damonyay Kristina 1595-ben ifjabb Szecsődy Ferencz özvegye. 1696-ban Damonyay Péter tilalmazza sárfeői Szalay Pált, hogy váthi birtokait elfoglalja. Damonyay György 1595-ben a vármegye birtokos nemesei között foglalt helyet.

Dániel. Dániel Ferencz 1595-ben két sessiot pöröl el Német-Sok-on(?) Pataky Ferencztől. Dániel Lukács felesége Bucsuban néhai Beiczy Miklós javaiban örökös. A Dániel-ek közül a régibb időből még a következőket találjuk vármegyénkben: 1637. János. 1691. László, 1711. Ferencz, 1725. István, 1740. Péter, 1751. Márton, 1765. Mihály. Az erdélyrészi Dániel-ek ezen bucsui Dánielektől származtatják magukat.

Dánielffy. Dánielffy Lukács 1595-ben protestál Gosztonyi János özvegye ellen. Dánielffy Farkas 1599-ben hegyhát-moráczi birtokos. Sibrik Tamás 1600-ban az Aranyos, másként Bozsoki patakot levezette, nem kis kárára Dánielffy Lukácsnak, ami miatt ez protestál. Ugy látszik, hogy Sibrik Tamás ez időn Bozsokon lakott. 1715-ben Dánielffy László, és 1743-ban Dánielffy Péter szerepel. Aligha tévedünk, ha azt hiszszük, hogy a Dániel és Dánielffy rokon családok. E mellett szól az is hogy a Dánielffy-ak is Bucsuban voltak otthon. — Dánielffy István örökösei, 1733.

Dansovits Mihály, az 1741. évi nemesi fölkelő seregben alhadagy.

Darás (Darás-porpáczi) Sándor, Pál, Gáspárnak fiai, Darás Mihály id., Darás Mihály ifj., Darás Mózes, Farkas, Miklósnak fiai, 1833. Darás-Porpácz. — Darás György 1637-ben, s Darás Albert 1845. főszolgabirák voltak. Darás Ignácz és Darás Dániel az 1809. évi nemesi felkelésben alhadnagy volt.

Darabos. (Nádasdi). Bőven ismert család. Darabos Gergely 1565-ben Vasvármegye alispáni székén ült. Darabos István 1602. volt a vármegye alispánja, 1603. királyi dicator, 1604-ben országgyülési követ s 1605-ben az alispánságról lemondott. 1703-ban Darabos Zsuzsánna él. Némelyek szerint ez a család már a 16-ik században kihalt, 1792-ben azonban Pálfán találkozunk Darabos Jánossal, de hogy van-e összeköttetése a nádasdi Darabos-okkal, — nem tudjuk.

Darnay István, 1548. Jánosháza.

Draskovics. (Gróf).

Debreczenyi János, 1595.

Dereskey Ferencz, 1648. Kemenes-Szt.-Márton.

Dervarics István és András, 1733. Sárfi-Mizdó. — Dervarics István, 1733. Kisfalud.

Dese. (Egyházas-Rádóczi). Évkönyveink a következő családtagokról emlékeznek: 1700. János, 1703. Pál, 1708. Mihály, 1733-ban Dese János Bucsuban, István Egyházas Rádoczon, másik János Puszta-Rádoczon, s Pál Jaákon laknak. 1737. György, 1746. Péter és József, 1753. Zsigmond és 1759 István. Dese Sándor 1808-ban a vármegye főszolgabirája. Ugyan e családból való a jelenleg Felső-Eőrben lakó Dese Gyula ügyvéd, ki 1867-ben a vármegye aljegyzője volt.

Deseő. Deseő György az 1595. évben szerepel okmányainkban legkorábban. 1602-ben Ferdinánd főherczeg meghagyja neki, hogy a steierektől lefoglalt lovakat és kocsit adja ki. E néven még a következőket találjuk: 1646-ban Deseő György főszolgabiró, 1699. István, 1747-ben Boldizsár és József, 1748. Ádám, 1752. Imre, 1753. János, 1755. Ferencz, 1782. Károly, 1813. János és Károly. Deseő János 1809-ben a nemesi felkelésben mint második osztályu kapitány vett részt.

Diénes Ferencz, György, István és Mihály, 1764. Német-Szecsőd — Diénes Gábor, 1835-ben főszolgabiró.

Divéky László, 1809-ben insurgens hadnagy.

Drinóczy Balázs, 1618. Ujfalu. — Drinóczy János, 1647. Meszlen.

Dobray, l. Egri.

Doma Péter és József, 1733. Nemes-Csoó. — Doma György, István fia, 1733. Tana. — Doma István, 1733. Sömjén. — Doma István és János 1733. Kocs.

Domján (Koltai) György és fiai: Mihály, János, 1733. Nagy-Csömöte. — Domján Ferencz, 1750. Szent-Léránt.

Domjanovics, máskép Szabó Miklós, veszprémi kapitány, 1610.

Dongó Benedek, 1688.

Dorner Sámuel, 1784. Kamond.

Dósa István, 1648. Boroczszeg. — Dósa Gergely, 1656. (Armalista).

Dospod István, 1752. Szünőse.

Dvojcsics János, 1619. (Armalista).

Döbrössy Ferencz, 1809. Egervár.

Dömölky. Előkelő nemes család; hogy élnek-e utódjai, arra nézve adataim nincsenek. A Dömölky-család a hasonlóan tekintélyes Csóron-családból veszi eredetét. A Dömölkyek 1595-ben igényt tartanak a magtalanul elhunyt Mark János izsákfalvi, hermáni, tótfalui, szent-mihályi, makrai és mizdói javaira. Dömölky György 1598-ban bődi birtokos. Ugyancsak az 1598-ik esztendőben Dömölky János protestál testvérei: Dömölky Márton és István ellen, amiért ezek a neki eladott rába-szent-mihályi sessiót Nádasdy Tamás és László grófoknak ujra eladni szándékoznak. Dömölky Istvánnak a neje, Zámbó Kristina volt, ki a rába-szent-mihályi javakban örökölt. 1599-ben s utóbb is Dömölky Pállal találkozunk, aki 1614-ben inteti a győri püspököt, hogy a csöngei javak után a tizedes bért vegye föl. Dömölky András 1646-ban főszolgabiró. Dömölky György 1673-ban, Dömölky Pál 1681-ben, Gergely 1747-ben Nemes-Dömölkön tartja lakását. Ez utóbbi a mondott évben Nagy Ferenczczel perlekedik a nemes-dömölki lakház, az ostfi-asszonyfai és mihályfai részbirtokok, a salamoni és petendi földek s a Rába-erdő miatt. Ezen Gergely leszármazása a következő:

Dömölky András.

Ferencz.

Mihály.

Gergely.

Dömölky Klárát 1721-ben Sömjénben találjuk Dömölky Judittal, együtt. 1722-ben Magdolna neve fordul elő. Dömölky Sámuel 1759-ben perben áll Dániel Péterrel és Erzsébettel egy bucsui nemesi curia miatt.

Dömötör Péter, 1647. Meszlen.

Dömötöry, l. Söptey.

Dőry István, 1678. (Armalista). — Dőry Ádám, 1790.

Dörögdy Ferencz, 1648. Merse. — Dörögdy Ádám, 1648. Magasi.

Dubniczky László, 1744. Monyorókerék.

Dubniczay János, 1758. Nemes-Dömölk.

Dugovich. Armalista család. Czimeres nemes levelének leirása a czimeres nemes levelek között található. E családból való Dugovich János vármegyénknek 1730-ban főjegyzője, Dugovich Mihály 1788-ban a vasvár-szombathelyi káptalan kanonokja, s Dugovich Imre e század elején esküdt, majd szolgabiró, táblabiró, s pandur-kapitány, ki mint ilyen messze vidéken nagy hirre tett szert. A családfa egy ágazata a következő:

Dugovich László.

Mihály.

Lukács. — Mihály. — Mátyás.

Mátyás.

Mihály.

Imre. — Mihály. — Sándor.

Dukay András, 1648. Duka.

E.

Ebergényi. (Ebergényi és telekesi). Régi, előkelő nemes család, melynek tagjai Vas-, Zala-, és Sopronvármegyében szerepeltek. Ősi fészke Zalavármegyében Ebergény s Vasvármegyében Telekes. Az előbbitől a család nevét is vette. 1268-ban Chák, zalai főispán, Posa Henrik, Vyd Bálint és Buschk szolgabirák határigazitó levelet állitanak ki a bozytai, zalavármegyei birtokról. Ezen okmányra hivatkozik 1380-ban Ebergényi György azon peres ügyben, melyet ellene Kewkynyes György határigazitás végett inditott, felhozván, hogy azon bozytai birtok az ő ebergényi birtokainak határait érintenék. 1381-ben a zalai convent határt jár az egerszegi királyi birtok s az Ebergényiek birtoka között. Sebestyén, Ebergényi Lamperth János fia, fiai: György és Benedek nevében is örökbevallást tesz 1408-ban, a kapornaki convent előtt Zygeth János részére egy fél jobbágy telekről, s nevezett Zygeth Jánost testvéreül fogadja. Ugyancsak a kapornaki convent 1439-ben osztályt eszközöl az Ebergényi-család tagjai között az ebergényi birtokok fölött. Ebergényi Farkas és István adományt nyernek 1550-ben Ferdinánd királytól az alsó-ebergényi és poór-ságodi, zalavármegyei, birtokra. Czimeres nemes levelet ugyan ezen Farkas nyert 1560-ban. E czimeres levél bővebb ismertetése a II. részben olvasható. A vasvármegyei Ebergényiek közül okmányainkban Péterrel találkozunk először, aki 1596. Augustus havában (feria 5-a proxima post festum beati regis Stephani) Batthyáni Ferencz grófot képviselte a vármegye közgyülésén. Ebergény László báró egy, 1716. April 29-én kelt királyi rendeletet mutat föl a vármegyén, mely addig, mig a táborozásból vissza nem tér, minden perbe-

idézéstől fölmenti. Ez az Ebergényi László hires katona férfiu volt. A császári seregekben altábornagyságig emelkedett. Zalavármegyében Bellatinczot is birta. Meghalt 1724. Junius 25-én, életének 68-ik évében. Halálára több dicsőitő vers és emlékbeszéd nyomatott. Élnek a családból vármegyénkben: 1763. Pál, Telekesen, — 1778 János; ennek neje Bertha Terézia volt, ki másodszor Fodor Pálhoz menvén férjhez, pert indit Ebergényi Ádám, Farkas, Pál és Mária férjezett Csajthay Ferenczné ellen, 40 darab körmöczi arany jegyajándék miatt. Ebergényi István kétszer is követje a vármegyének: az 1790. és 1792-iki országgyülésen. Kitüntetésül a kir. tanácsosságot nyerte. 1797-ben József mint lovas alhadnagy a nemesi felkelésnél szolgál. 1809. Lajos vármegyei t. aljegyző s 1810-ben táblabiró lesz. 1831-ben Sándor mint árva szerepel. 1832-ben a vármegye Ebergényi Benedeket küldi az országgyülésre követül, ki huzamos ideig képviseli a vármegyét s csak 1843-ban vonul vissza. 1842-ben Ebergényi Mihály Kis-Unyomban házat cserél. Ebergényi Viktor, szécsenyi birtokos, 1834-ben tiszteletbeli jegyzővé neveztetik ki, s 1837-ben a vármegye táblabiráinak sorába emelkedik. 1838-ban még Ebergényi Károlylyal találkozunk. Ebergényi István szécsenyi birtokos, a családnak jelenleg vármegyénkben élő tagja, Szombathelyen tartja lakását.

A család nemzedékrendje a következő:

I. tábla.

Ebergényi István.
1330. körül.

Péter. — György, 1381. — Pál.

Tamás, 14.5.

György.

György.

Albert †. — András, 1506.

Péter deák, †. — István.

Farkas. — István.

Péter, 1603. Sopronv. követe †. — Imre.

János. — István.

Pál. — Miklós — Ádám.

János †. — Gábor. — János †. — László. (Böröndy Juliánna). — László, altáborn. báró. (Széchenyi Juliánna grófnő).

Pál †. Péter †. Adám. Farkas, kapit. János †. — Ilona. (Csáky György gróf). — Eszter. (Viczay Jób gróf).

László. — József †. — István. (L. Zarka Erzsébet). Lásd a II. táblát. — József — László †.

Sándor, ügyvéd. — Károly †.

II. tábla.

Ebergényi István.
(L. Zarka Erzsébet).
Aki az I. táblán.

Lajos. (Késmárki Késmárky Magd). — Benedek.

Viktor.
(Ebeczki Blaskovics Juliánna).

Leontina. (Almássy Gyula). — Gizella. — István. — Agatha. (Haxhausen Frigyes, báró). — Juliánna.

Edvy Sándor, 1647. Ikland.

Egan. (Borostyánkői). Az Egan család 1852-ben telepedett le vármegyénkben. Egan Ede egy régi irlandi nemes család (O'Egan) sarjadéka volt, mely származását (lásd „Linea antiqua" a dublini levéltárban, valamint „Irish Pedigrees" 1 kötet, 441 lapon) a régi keltekig vezeti vissza. Régi időkben ezen családban az irlandi országos főbirói méltóság évszázadokon át apáról fiura szállott. 1810-ben O'Egan John-nak, a dublini kerület törvényszéki elnökének s az ir parlament tagjának egyik fia: James kivándorolt a kontinens-re s Magyarországon telepedett le. Sokáig Pozsonyban élt, később Bécsben, hol 1834-ben meghalt. Ennek fia: Egan Ede, (született 1817-ben, Pozsonyban), mint a felejthetetlen Klauzál Imre egyik kedvencz tanitványa, már a negyvenes és ötvenes években élénk részt vett az akkor ébredő mezőgazdasági ámlat lenditésében, s mint Batthyáni Gusztáv gróf (későbben herczeg) jószágkormányzója, s Festetich György grófnak egy negyedszázadon át gazdasági tanácsosa tevékeny szerepet vitt ezen kor mezőgazdasági fejlődésében. Egan Ede 1853-ban megvette a Batthyáni grófi család birtokában volt borostyánkői urodalmat, hol angol stylusban nagyon belterjes mintagazdaságot alapitott. Különös gondot forditott az azelőtt egy kissé máris elhanyagolt várnak rendbe hozatalára és berendezésére s a vár külcsinjának emelésére. 1880-ban meghalt Borostyánkőn, még mint angol alattvaló. Felesége: Koch Julianna után három gyermeke maradt: Ede, Lajos. és Irma. Két fia: Egan Ede és Lajos 1884-ben honosittatták magukat, 1884. December 13-án letették az állampolgári esküt Reiszig Ede alispán kezébe. Mindkettő államszolgálatba lépett. Az idősebbik, Ede, mint a földmivelés, ipar és kereskedelemügyi ministerium országos tejgazdasági felügyelőségének főnöke, s későbben mint az ujonnan alakitott földművelési miniszterium állattenyésztési szakosztályának főnöke, szervezőleg és kormányzólag hatott be közgazdasági fejlődésünk legujabb korszakába. Öcscse: Lajos Fiumeban mint a tengerészeti hatóság mérnöki osztályának főnöke s műszaki tanácsos, kiváló szakismeretei által egyik támaszává lett a magyar tengerpart kormányzóságának.

Kiváló szolgálataik elismeréseül Ő Felsége 1890. Mártius 7-én, régi angol nemes czimerük megtartása mellett, nekik és törvényes utódjaiknak, „Borostyánkői“ előnévvel, a magyar nemességet adományozta. Czimerük: a négyelt paizs jobb felső piros udvarában egy ezüst szinü torony, felette arany kigyó, mellette két pánczélos ezüst lovag, kezükben hellebárd; a jobb alsó és bal felső arany udvarban egy-egy, a felső jobb szöglettől az alsó bal szögletig vonuló zöld szalag három ezüst-tállal; a bal alsó udvarban ismét torony, fölötte hattyu. A vért fölött egy arany torony s azon piros ruhában egy lovag, jobb kezében csákánynyal. A czimer alatt szalag ezen jelmondattal: „Fortitudo et prudentia“. Egan Ede 1890-ben leköszönt a földmivelésügyi miniszteriumban elfoglalt osztályvezetői állásáról, s elköltözött Poroszországba, hol feleségének birtokát kénytelen volt átvenni, s jelenleg Sloszewoban, a strassburg-i kerületben lakik. Számos barátja azonban reményli, hogy távozása csak ideiglenes. 1892-ben az Egán család eladta Borostyánkőt Almássy Edének. De a család, megszeretve a vármegyét és különösen Borostyánkő szép vidékét, nem teljesen távozott el a vármegyéből. Borostyánkőn a szántóföldek s erdőség egy parányi részét visszatartva az eladottból, ott csinos kastélyt épittetett terjedelmes parkkal, hol idősbb Egan Ede özvegye s leánya: Irma majd az egész éven át tartózkodnak. A család ez által is bebizonyitotta, hogy ezentul is vasvármegyeinek kiván tekinteni. A nemzedékrend, amenyire az adatok ismeretesek, a következőleg állitható össze:

O'Egan John.

James.

Ede
(Koch Juliánna).

Ede, sz. 1851. (Krisger Erzsébet). — Lajos, sz. 1852. (Hankenbergi Hanke Berta). — Irma.

Lajos gyermeke: Béla, sz. 1885.

Ede gyermekei: László, sz. 1879. — Imre, sz. 1881. — Jenő, sz. 1886.

√ **Egerallyi** János, Ferencz és Péter, 1733. Boba.

√ **Egerváry.** (Egervári). Előkelő régi családja a vármegyének, mely a Geregye nemzetségből származik. Ősi fészke Egervár, a honnan nevét veszi, de ezen kivül is ugy Vasvármegyében, mint Zalában, Kőrös- és Zágrábvármegyékben nagy kiterjedésü birtokokat birt. A család, eltekintve Lehotzky adataitól, melyek szerint Egerváry László 1073-ban, Egerváry Ambrus pedig 1140-ben Zalavármegye főispánja volt, 1255-ig viszi fel családfáját. Ekkor élt ugyanis Egerváry Barnabás (Geregennek fia), kinek

részére a vasvári káptalan bizonyságlevelet állit ki, a Pál saári comessel kötött birtok-cseréről.[1])

E kiváló család számos kitünőséget adott nemcsak Vasvármegyének, de a hazának is.

Hogy csak a főbbeket emlitsem:

1349-ben Egerváry György vasvármegyei főispán követe volt I. Lajos (nagy Lajos) magyar királynak Avenióban, Monoszlóy Miklós püspökkel, a római pápához.[2])

1365-ben Egerváry Mihály Vasvármegye alispánja.[3])

1378. Egerváry Benedek királyi megbizott, (homo regius).[4])

1382. Egerváry Miklós Vasvármegye alispánja.[5])

1393. Egerváry Miklós királyi megbizott, (homo regius).[6])

1402. Egerváry Mihály sárvári castellanus, a ki rokonai: gersei Pethő János és Széchy Miklós hadaival egyesülve, Pápocz tájékán leveri az országba betört Nápolyi László pártjára állt felkelőket s Nápolyi Lászlót, a kit Acciajoli bibornok Székesfehérvárott már magyar királylyá koronázott, kiüzi az országból. E hőstettért Egerváry Mihály 1403-ban adományul kapta Zsigmond királytól a hütlen Szent-Andrássyak és Reznekyek zalai birtokait vagy 20 faluval, azonban az adományozott birtokokat nem tartotta meg magának, hanem nagyrészt visszaadta ujból a Reznekyek és Szent-Andrássyaknak, kiket — rokonai lévén — nem akar, ugymond, földönfutókká tenni. E nagy lélekre és nemes szivre valló tettnek bizonyára kevés példája akad a középkor történetében.[7])

1406. Egerváry Mihály sárvári és sümegi castellanus (várkapitány)[8]), később 1407—1419-ig Vasvármegye alispánja.[9]) Érdekes, hogy ezen Mihálynak testvére István ugyanezen időben és pedig 1407-től 1414-ig szintén alispánja volt Vasvármegyének.[10]) E két kiváló vármegyei tisztséget tehát ezen időben a két Egerváry testvér — Egerváry Mihályfi Miklós fiai — töltötte be. 1429-ben Egerváry Kelemen királyi udvari jegyző.[11])

---

1) Wenczel Gusztáv: „Árpádkori uj okmánytár“ VII. kötet, 413. lap. — 2) Budai Ferencz: „Magyarország polg. hist. való lexikon“ II. köt. 789. lap. Egerváry Györgynek vasi főispánságát illetőleg l. a „Századok“ 1868. évf. 93. lap, alulról a 4-ik sorban. — 3) Orsz. lltár 25825 dipl. szám. — 4) Gr. Festetich-család keszthelyi lltára 68. f. alatt. 5) Ugyanott. — 6) Ugyanott „Ignota miscellanea“ 89. alatt. — 7) Egerváry Gyula kezei közt levő okm. szerint és „Történelmitár“ 1893. évf. 712 és köv. lapok. — 8) 1406-ból kelt oklevél, a nemzeti muzeum lltárában a regestráltak közt és orsz. lltár 9170 dipl. szám. — 9) 10) Gr. Festetich család keszthelyi lltára, Castriferrei 121a, 141, 142, 142b; Rumi család lltára és orsz. lltár 9447. dipl. sz; Kisfaludy család niczki lltára: Fejér cod. dipl. tom X. volum. VIII. pag. 530 és az Ostffy cs. lltára; nemzeti muzeumban lev. okl; Nagy Imre kiadatlan jegyzetei az Ostffy cs. és az Esterházy cs. lltárából: orsz. lltár 10421 dipl. sz. 11) Fejér: Cod dipl. tom. 10. vol. VII. 178.

1436-ban Egerváry Kelemen esküdt biró Vasvármegyében.[1]) 1449 körül Egerváry Mihály és Háshágyi Mihály Zalavármegyében alispánok.[2])

1456-ban Egerváry Mihály és Bezerédj János Zalavármegyében alispánok.[3])

1462-ben Egerváry Imre királyi főajtónálló.[4])

1464. Egerváry Mihály és Háshágyi Mihály Zalavármegyében alispánok.[5])

1470. Egerváry Mihály Vasvármegye alispánja.[6])

1471—1473 körül Egerváry László bácsi castellanus.[7])

1474-ben Biharvármegye főispánjává és egyuttal a nagyváradi püspökség gubernatorává[8]), 1475-ben pedig Zalavármegye főispánjává[9]) neveztetett ki. Innentől kezdve a hatalom tetőpontján tündöklött egész haláláig. 1476-ban mint Horvát-, Dalmát- és Szlavonországok bánja szerepel s ebben a méltóságban találjuk őt 1494-ig[10]); közben mint Mátyás király udvarnokainak kapitánya[11]), majd 1490-ben mint Szilezia és Luzaczia kormányzója[12]), 1493—94—95-ben mint tárnokmester[13]) szerepel. 1495. végén, vagy 1496 elején elhalálozott.

Álljunk meg egy pillanatra a vármegye e nagy fiának alakjánál, a kinek politikai és katonai érdemei, hazafias tettei, valóban megérdemlik, hogy életrajzát legalább röviden megismertessük.

Egerváry László születési helyét és évét nem ismerjük, de valószinű, hogy Egerváron született, miután az ottani várat és birtokot a család az egész XV-ik század alatt még birta és Szlavoniából való ide költözése óta állandóan lakta is. Maga László is lakott ottan 1468-ban, a midőn Somlyói Péternek Hetyén levő részjószágait 75 arany forintért zálogba vevé.

Rozgonyi János erdélyi vajdának Klára nevű leányát vette nőül, kitől két fia született: László és István; László egy 1492-ből kelt oklevél szerint[14]) Frangepán Isotával, Frangepán Bernát, Segnia, Veglia és

1) Rumy cs. vasvármegyei lltára 16 N. R. 9. alatt. — 2) Nagy Imre kiadatlan jegyzetei az Ostffy család levéltárából. — 3) Nagy Imre kiadatlan jegyzetei a Guary cs. lltárából. — 4) Lehotzky: Stemmatogr. Regn. Hung. Pars I. 101. l. — 5) „Századok" 1874. évf. „Zalamegye alispánjai", Pesti Frigyestől. — 6) Sopronv. levéltár Nro 16. Ugyanakkor Vasvárm. második alispánja Nádasdy László, főispánja pedig Széchy Miklós volt. — 7) Nemzeti Muzeum. Kállay lltár sub. XV. 1203. — 8) Bunnyitay: A váradi püspökség története, I. köt. "04, 308, 367. lapok. — 9) Orsz. lltár N. R. A. 759-2. 7. — 10) Hofkammer Archiv, Bécs, Miscellanea hungarica et transsilvanica. — Pray kéziratai XIX. köt. 105. 106. — Hg Batthyáni cz. körmendi lltára. Kaprynay kéziratai XLVIII. köt 495—496. lap. — Hofkammer Archiv. Bécs 15154. Miscellanea. Auszüge und Urkunden 1193—1488 és Budai Fer. „Magyarország polg. hist. való lexikon" I. köt. 593. l. Corpus Juris Hung. az 1492. évi törvények végén a confirmátióban. Katona XVIII. köt. 645. lap. - 11) Orsz. lltár 19031 dipl. sz. — 12) Hofkammer Archiv. Bécs l. a forrást bővebbben a 10) sz. jegyzet alatt. — 13) Thallóczy Lajos „Ragusa város története" 651. lap. Katona XVII. köt. 645 lap. - Corpus Juris Hung. az 1495 évi törvények záradékában (conclusio) felsorolt országnagyok közt. — 14) Orsz. lltár N. R. A. 539. fasc. 21.

Modrus grófjának leányával járt ugyan jegyben s az eljegyzés a két család jelenlétében fényes ünnepélyességek közt történt, azonban az ifju László korai halála folytán e házasság alig jött létre. István is kora ifjuságában halt el nőtlenül.

Egerváry László házassága folytán sógorsági viszonyba jött Frangepán Miklóssal (némelyek szerint Mihálylyal) és Csáky Benedekkel, a kik szintén Rozgonyi János erdélyi vajda leányaiból választottak maguknak feleséget. Ezenkivül rokonságban volt a Petheő, Gyulafy, Kanisay, Nádasdy s felesége révén a Rozgonyi, Héderváry, lindvai Bánffy és más előkelő családokkal, miből megérthető az a kiváló társadalmi állása, a melyet elfoglalt.

Mint az ország egyik főhivatalnoka, a többi országnagyokkal együtt egyidőben ugyszólva állandóan Budavárban a királyi udvar környezetében tartózkodott, hol egy 1485. évből való oklevél szerint, udvarnokai kapitányának „Fidelis noster egregius Ladislaus de Egervára, Capitaneus aulicorum nostrorum"[1]) nevezi őt Mátyás király, a mi, tekintve hogy az udvarnoki czimet csak a legkiválóbb családok tagjai viselték s ezek folyton a király kiséretét képezve az udvar fényét emelték, igen előkelő méltóság volt.

Mint a főbb magyar családok legtöbbjének, neki is saját palotája volt Budán,[2]) fényes háztartással. Némi következtetést engednek erre a családnak az orsz. levéltárban őrzött s ezen időkből származott kiadási- és ingóság-jegyzékei, melyek közt igen sok üveg, uj divatu hintó, almárium stb. — azon időben nagy fényűzési czikkek és tárgyak — fordulnak elő. Az üveg és almárium azon időben tudvalevőleg nagy ritkaság volt még Mátyás udvarában is, s — miként Csánki Dezső: „I. Mátyás udvara" cz. munkájában megjegyzi — Mátyás király, hogy izlésével jó példát adjon, a leghiresebb olasz műfaragók egyikével, Majano Benedek firenzei mesterrel készittetett palotája számára almáriumokat.

A közügyekben és politikában igen előkelő szerep jutott Egerváry Lászlónak s e tekintetben főleg az 1474—1495 közötti évekből kelt oklevelekben és történelmünk lapjain is sürün találkozunk nevével.

1474-ben mint nagyváradi castellanus, majd mint Biharvármegye főispánja s az üresedésben levő váradi püspökség világi kormányzója tünik fel; e tisztségeket azonban ugy látszik nem sokáig viselhette, mert 1475. évi September 8-án kelt oklevél szerint, a zalavári apát helyett zalai főispánná nevezte ki őt Mátyás király.[3])

---

1) Orsz. lltár 19031. — 2) D·. Csánki Dezső: I. Mátyás udvara 36. 112. 143. 168. 172. 175. l. — Bunyitay Vincze: A váradi püspökség története, I. köt. 301. 308. 367. lap. A Batthyáni herczegi család körmendi levéltárának egy vonatkozó adata szerint, ezen évben Apáthy Jakab és Polyáni János voltak Zalavármegye alispánjai.

Bihar vármegyében való rövid szereplésének daczára két nagybecsü emléket birunk tőle, a melyek, kulturhistóriai tekintetből, nemzeti közkincset képeznek és mint bizonyitékok tanuskodhatnak a felől, hogy a tudományért is lelkesült.

Az egyetemi könyvtár codexei közt ugyanis 71. szám alatt egy XV. századbeli kézirat: Guidonis de Columpua „Historia Trojana" czimü latin nyelven irt mű őriztetik, melyet Stárai Máté, Egerváry László számára másolt le 1475-ben. A könyv végén e megjegyzés olvasható:

„Hoc opus . . . . . . fecit fieri magnificus et egregius Dominus Ladislaus de Egervára gubernator episcopatus Waradiensis. Per me Matheum de Stara. A. D. 1475."

Ugyanezzel vannak bekötve „Epistola Joh. Presbiterii qui dicitur rex regum" és „Trenga Amire (Amurath) Zultani c. Joh. de Hunyad. An. 1451." Mindhárom mű ugyanegy kéz irása s igen jól olvasható. A könyv quart alaku és 79 levélre terjed; a fejezetek vörös, a többi rész fekete tintával irva és az egész mű széljegyzetekkel ellátva. E becses ereklye a lorettói konvent tulajdona volt s onnan került a budapesti egyetemi könyvtárba.

Ugyancsak e könyvtárban őriztetik Egerváry László könyveiből egy második példány is, és pedig a 25-ik számu, szintén XV. századbeli codex: „Gesta Romanorum" és „Historia septem sapientium," mely, miként az index is megjegyzi, szintén Egerváry László számára készülhetett. Eme feltevést bizonyitja ugyan már az is, hogy e codex is Stárai Máté irása, — a 47-ik levélen olvasható: „1474. Waradensis" pedig kétségtelenné teszi, hogy ez a munka is Egerváry László számára és rendeletéből készülvén, annak tulajdona volt. E munka – melynek végén szintén 1474. évszám olvasható — eredeti corvina s igy igen becses nemzeti kincs, melyet a török szultán, az 1879. évben nyilvánult török-magyar rokonszenv alkalmából, a magyar ifjak által Abdul Kerim török hadvezérnek vitt diszkard viszonzásául adott volt vissza a többi corvinákkal együtt a magyar nemzetnek. A mű 104 kéthasábosan irt levélre terjed és quart alaku, még egész jó karban, ujabbkori török kötésben van, piros táblával s végén pár sor török fölirással.

Az akkori idők legkedveltebb olvasmányai ezek a művek voltak s már e tényből magából is megitélhetjük a kor harczias szellemét.

Ez a korszellem teszi másrészt megérthetővé azokat a fontos hadi szolgálatokat is, a melyeket egyházi és világi méltóságokban levő férfiak a középkorban a harczok terén tettek a hazának. Igy Egerváry László is, világi méltóságai és politikai működése mellett, vitéz katona volt.

Történetiróink följegyzik róla, hogy a Fridrich császár elleni háboru alatt vonta magára kiválóbb mértékben Mátyás király figyelmét, kinek nagy kegyeiben állt s ki iránt rendithetlen hűséggel viseltetett. 1476. September 10-én mint Horvát-Dalmát- és Szlavon-országok bánja, számos hadi érdemeiért adományul kapta Mátyás királytól a Kőrös-vármegyében fekvő Velyke várát és tartozékait,[1]) melyek előbb Maróthy Mátyás macsói báné voltak, de magvaszakadás folytán a koronára visszaszálltak. Az adomány-levélben ki van emelve Egerváry Lászlónak a korona iránti hűsége és vitézsége, melylyel a törökök ellen és más ellenségekkel vivott nyilt csatákban és várostromoknál saját vére ontásával, személyének és javainak feláldozásával magát többszörösen kitüntette.

E vár nagyértékű adomány volt; egész sereg falu és puszta tartozott hozzá, magával Velyke várossal (oppidum), a hol aztán Egerváry László állandó lakást is tartott jó ideig. A hozzátartozott községek száma 39 volt, hétnél a bennük szedett adókkal (tributum) és négynél a Száva folyón levő gázlóval, (vadum).

Ezen adományt kevéssel ez után, vagyis 1476. évi Október 23-án Egerváry László kérésére azzal az örökösödési záradékkal erősitette meg Mátyás király, hogy ezen birtokok Egerváry Lászlónak utódok nélkül való elhalálozása esetére: édes anyjára Borbályára, testvérére Mihályra, továbbá Balázs, Bereczk (a későbbi tinnini püspök) és Ferenczre, Mihály fiaira, valamint Miklós, János, László és Mihályra, anyai nagynénjének Dorottyának: Emreffy Miklós feleségének fiaira és ezek utódaira szálljanak.

Ezen adományra vonatkozólag 1488-ban még oltalom-levelet is adott Egerváry László részére Mátyás király, melyben kijelenti, hogy mindazon peres ügyeket, melyek ezen adományozott javak végett felmerülhetnének, magára és utódaira veszi.[2])

1480. év Október 8-án Zágrábban kelt oklevél szerint: Mátyás király tekintetbe vevén Egerváry László dalmát- és tótországi bánnak nagy költséggel és vére ontásával teljesitett hű szolgálatait, különösen pedig azon érdemeit, hogy mig ő az ország határain kivül elfoglalva az emlitett országok védelmére személyesen nem ügyelhetett, az alatt a mondott bán azoknak a törökök elleni oltalmazására, az ő megkérése következtében, a vele tett számitás szerint 4000 arany forintot költött, Tótországba Kőrös-vármegyébe eső Nagy-Kemlék várát Brezovicza várossal, Kamethnicza s más hozzátartozó 12 faluval együtt ezen 4000 arany forintban neki elzálogositotta.[3]) — E birtokok azonban igen rövid ideig maradtak birtokában, mert

1) Hofkammer Archiv, Bécs. Miscellanea hung. et transilv. 15454. Donationales et statutoriae. — 2) Orsz. lltár 34120. dipl. sz — 3) Orsz. lltár 18415 dipl. sz.

Kemlék várát Mátyás király visszaváltván, 1487-ben azt ismét 4000 arany forintért beiratta bajnai Both Andrásnak, részint érdemeire való tekintetből, részint ama 2000 arany fejében, melyet Both András a királynak Bécsben kölcsönzött.[1])

Mátyás király halála után Egerváry Lászlót Ulászló király pártján találjuk, kitől — mint régibb történetiróink megjegyzik — Maximilián császár, még „nagy summa pénz igérésével" sem tudta eltántoritani. A király nem is hagyta elismerés nélkül hűséges szolgálatait, hanem tekintetbe véve Egerváry Lászlónak régibb és ujabb érdemeit, 1491. évi Auguszt. 20-án kelt oklevelében a zágrábvármegyei Sthynysnyak várát és városát minden tartozékaival neki adományozta, még pedig azzal a biztositással, hogy ha e várat a zavaros idők miatt bármikor tőle visszavenné, ezért Egerváry László más várban és birtokokban megfelelő kárpótlást nyerjen, a melyeket aztán tőle vagy örökőseitől sohase vehessen el a kincstár. Az adománylevélben ki van mondva továbbá az is, hogy mivel a nevezett bán (Egerváry László) Miksa római császár pártján s Ulászló ellen küzdő némely urak várait s erődeit fegyveres erővel elfoglalta, ezen foglalmányokat is, tartozékaikkal együtt adományul kapja, de oly feltétellel, hogy ha a király idővel kibékül a császárral, s másként vele és párthiveivel kiegyezni nem tudna, a kegyelmet nyert uraknak birtokait és váraikat egyszerű királyi rendeletre visszaadni tartozik. Végül pedig, minthogy a bán (Egerváry László) pénzbeli járadékát már két évről nem kapta meg, sőt a kormánya alatti három tartományt saját költségén is kényszerült védelmezni, a király e költségei s elmaradt járuléka fejében 20,000 arany forint erejéig zálogba leköti neki Bihegh és Cruppa várakat városostul és minden tartozékaikkal, jövedelmeikkel együtt, oly formán, hogy e javakat a király vagy utódai csakis a 20,000 arany forint megtéritése mellett vehessék vissza akár tőle, akár örököseitől.[2])

Ugyanezen évben, Ulászló király Egerváry Lászlónak adományozta a Miksa császárhoz pártolt s e miatt hűtlenségbe esett Dombó Dávid összes birtokait is, de azzal a kikötéssel, hogy ha a király Miksa császárral kibékülvén, Dombó Dávidnak kegyelmet adna, a bán (Egerváry László) e birtokokat neki visszaadni tartozik.[3])

1492. Márczius 24-én kelt oklevélben Ulászló király a zágrábvármegyei Sthynysnyak várnak és városnak minden tartozékaival együtt Egerváry László bán és örökösei részére lett adományozását megerősiti oly formán, hogy ha az tőle vagy örökőseitől valamikor visszavétetnék, azért meg-

1) Pesty Frigyes: „Az eltünt régi vármegyék" II. köt. 287. lap. — 2) Orsz. lltár 19746. dipl. sz. — 3) Orsz. lltár N. R. A. fasc. 644. sz. 15.

felelő kárpótlás adassék. — A király ezen adományozás indokául felhozza, hogy a nevezett bán már Mátyás király alatt sok érdemet szerzett a korona iránt, azóta is folyton hiven igazgatja és védi a keze alatt levő három országot, ugy keresztény fejedelmek hadai, mint a rabló törökök ellenében. Különösen érdemet szerzett azonban legujabban egy jelentékeny (non mediocris) török had megverésével és szétszórásával, mely Karinthiában rabolván, zsákmánynyal terhelten visszatérőben Horvátországon akart átvonulni. A bán e győzelem jeléül foglyokat és török zászlókat küldött Budára.[1]) E birtokokba a zágrábi káptalan 1492. évi Julius 14-én kelt jelentése szerint Egerváry Lászlót tényleg beigtatta.[2])

Ugyanezen évben Egerváry László bán részére Byhegh királyi várat elzálogositotta a király 12000 arany forintban. A királynak ezen saját intézkedése legjobban kidomboritja e kiváló férfi érdemeit, melyeket, az oklevél szavait idézve, „ő ezen országunk és annak szent koronája iránt először még boldog emlékü elődünk, néhai Mátyás király uralkodása alatt szerzett, azután pedig szolgálataival irántunk és ezen ország iránt a legnagyobb hüséggel és állhatatossággal tett és tanusitott. Figyelembe és fontolóra véve továbbá, hogy ugyanezen bán hozzánk annyi és oly nagy háborukban, zavaros időkben, a magunk és ezen országunk legnagyobb ingadozása közben mindig állhatatos és tántorithatlan hüséggel és ragaszkodással, vitéz és rendületlen lélekkel ragaszkodott és hogy mennyi fáradsággal és vitézséggel tartotta épségben nekünk és szent koronánknak ezen három országot. Mert noha számos és igen hatalmas keresztény fejedelmek, kik ezen országunkra vágyakoztak, sokszor a legnagyobb ajánlatokkal és igéretekkel, néha pedig fenyegetésekkel kisértették meg és folytonosan zaklatták és fölhivták, mind ennek daczára soha sem tudták tőlünk és a szent koronától elszakitani és elvonni, hanem a mi országunk bármennyire válságos és zavaros helyzetében is inkább akart hozzánk ragaszkodni, mint az ő pártjukra állani" stb. Az oklevél további részében Egerváry László hadi érdemeiről tétetik emlités, valamint azon tényről, hogy a királyi zsoldos hadat két év óta a sajátjából tartotta fenn. Ezen kiadásainak és két évről elmaradt tiszteletdijának pótlásául adta neki a király a nevezett Byhegh várat és várost, birtokrészeivel, birtokjogaival és minden hozzátartozóival zálogba, kijelentvén egyuttal, hogy azt tőle vagy utódaitól bárki is, csak a 12,000 arany forintnyi zálog-összeg lefizetése után veheti vissza.[3])

Ezen és főleg e korból fenmaradt számos egyéb záloglevél tájékozást nyujtanak az államkincstár gyakran igen szegényes voltáról, a mi-

---

1) Orsz. lltár 34145. sz. — 2) Orsz. lltár 34146. sz. — 3) Orsz. lltár 19819. diplom. sz.

nek egyik következménye volt az is, hogy az állami tisztviselők — mint fentebb is láttuk — éveken át nem kaptak fizetést. E rendetlenségekre és pénz-zavarokra vonatkozólag érdekes adatok foglaltatnak: Engel, „Geschichte des Ungarischen Reichs und seiner Nebenländer" czimü munkájában (I. kötet) közölt 1494/5-diki országos számadásokban, melyekből megtudjuk azt is, hogy egyesek adójukat mindenféle ellenszolgáltatásokkal rótták le, vagy adójuk nem fizetésével ugyszólva lequittelték a hivatalaik után ki nem kapott illetményeket.

Érdekesnek tartunk itt e munkából egyes adatokat idézni, a melyek tárgyi vonatkozásuknál fogva is beleillenek e rövidke életrajz keretébe. Ezek szerint:

1494. Egerváry László esztergomvármegyei javaira rótt 25 forintnyi adó a Jaiczára szállitott sertések ára fejében elengedtetett. (33. l.).

1494. Egerváry László zalai birtokai után a 93 frtnyi adót nem fizette meg. (35. l.)

1494. Egerváry László szlavoniai javaira rótt 227$^1/_2$ frtnyi adó a király rendeletére Törökországból hozatott hat darab aranyos szövet és 300 sertés ára fejében elengedtetett. (45. l.)

1495. A küldött, a ki Ujlaki Lőrincz herczeg, Egerváry László s mások részére levelet vitt, kapott 8 frtot. (76. l.).

1495. Egerváry László zalai birtokaira rótt 27 frtnyi adó behajthatatlan maradt.*) (141. l.)

1495. Egerváry László tárnokmesteri illetményébe (500 frt) Tornavármegye adójából 11 frtot kapott. (151. l.) — Ugyanezen czimen Fejérvármegye adójából kapott 189 frtot. (152. l.) — Ugyancsak e czimen Vasmváregye adójából kapott 60 frtot (155. l.) - Zalavármegye adójából 50 frtot (163. l.) — Pestvármegye adójából 50 frtot (163. l.) Somogyvármegye adójából 140 frtot. (165. l.)

A következő évben, vagyis 1493-ban Egerváry László Cruppa és Byhegh várakat a király rendelkezése alá visszabocsátván, ezek helyett Vitán és Chókakő várakat kapta zálog czimén 16000 arany forint fejében. A vonatkozó oklevélben ismételve vannak a már fentebb elmondott érdemek, valamint ezeken kivül az is, hogy a már fentebb emlitett 20000 arany forint követelését — hűségének minél fényesebb és önzetlenebb bizonyitására — önként 16 ezerre csökkentette s hogy báni hivatala után és a bánság várainak fentartása érdekében sajátjából előlegezett összesen 3700 frt. kincstári követelését elengedte. Ennek viszonzásául

*) Ez az ugynevezett 1 frtos adó volt s bizonyosan az elmaradt tárnokmesteri illetmény pótlására tartatott vissza.

kapta a királytól a fentebb emlitett Vitán és Chókakő várakat. 16000 arany forintért zálogba,[1]) melyekhez ezen két váron kivül: Fehér, Komárom, Esztergom, Pest és Veszprémvármegyékben összesen 18 falu és puszta tartozott. A záloglevélben mint érdekes feltétel ki van mondva, hogy ha a király vagy utódai e várakat visszaváltani akarnák, tartoznak vagy a nevezett összeget megfizetni, vagy annyit érő s Budához közel fekvő birtokokat adni érettök; ha pedig a bán és örökösei kihalnának, e két elzálogositott vár és tartozékai nejére: szül. Rozgonyi Klárára szálljanak. E birtokokba Egerváry Lászlót még azon évben be is igtatta a budai káptalan,[2]) Ulászló király pedig a következő évben ezen zálogösszeget még 2000 arany forinttal felemelte.[3])

1494-ben ujabb adományokban részesitette hivét Ulászló király; a somogyvármegyei Pata várost s a hozzá tartozó 6 birtokot adta: Sigmond pécsi püspöknek, testvérének Ernuszt János kir. lovászmesternek és Egerváry László kir. tárnokmesternek.[4]) E tény annyival bir kiválóbb érdekkel, mert a királyi kegy nyilvánulása megczáfolja azt a föltevést, mintha Egerváry László mint horvát-szlavon- és dalmátországi bán, büntetésből neveztetett volna ki tárnokmesterré, azaz kisebb méltóságba. De nehéz is volna e feltevésnek hitelt adni, ha meggondoljuk, hogy Ulászló királynak mindvégig tántorithatatlan hive levén, mint bán nagy szolgálatokat tett az Ulászló pártnak általában s Horvátországnak különösen az által is, hogy Corvin Jánossal egyesülve, az áruló Székely Jakab hadait szétverte.[5])

A mint tehát fentebb láttuk, Egerváry László az érdemei méltatásául nyert adományozások révén rengeteg vagyonnal szaporitotta a családnak amugyis nagykiterjedésü birtokait. De szaporitotta még zálogbavételekkel és örökvásárlásokkal is. Ez utóbbit illetőleg legjelentékenyebb szerzeményt tett az Ikrádi Bevenyőd testvérek zágrábvármegyei összes birtokainak megvételével 1492-ben, melyekért 8000 aranyat fizetett ki. E birtokok voltak: Kosztanicza vára és a hasonnevü város, a hozzátartozó 30 faluval és pusztával.

Az ő korában volt egyuttal az Egerváry család hatalmának, befolyásának és gazdagságának tetőpontján. Ezen időben a család birtokai voltak, részint öröktulajdonképen, részint zálog czimén:

Vasmvármegyében: Egervár, Oszkó, Geregye, Fáncsika, Apáthi, Gyanó, Thewtews, Hetye, Gősfalva, Hegyfalva és Lak.

---

1) Orsz. lltár 19957. dipl. sz. — 2) Orsz. lltár N. R. A. 593. sz. 32. — 3) Orsz. lltár 20164. dipl. sz. — 4) Orsz. lltár 20158. dipl. sz. — 5) Szalay László: Magyarorsz. tört. III. köt. 376. lap.

Zalavármegyében: Puszta-Bécs, Csötörtökhely, Keresztur, Pósfalva, Lékfalva, Jakabfi-Jánosfalva, Reznek, Szt.-György, Mindszent (Herbathya).

Sopronvármegyében: Frankó és Gyirót.

Somogyvármegyében: a Zsigmond pécsi püspökkel és ennek testvérével 1494-ben közös adományul nyert Pata város s a hozzá tartozó Poklosi, Milován, Keresztut, Veged és Erdőallya.

Kőrösvármegyében: Velyke város (oppidum), Nagy- és Kis-Kothy, Zanocz, Gragyancz, Clyzocz, Sarrocz, Stooczpeker, a bennük szedett adókkal (tributum), továbbá Kurasyncz, Kalmathly, Voxyche, Pavenycze, Mergyaricz, Vocanthy, Rogozna, Quathycze, Zader, Benedhle, Sybenyk, Teegir, Povelycze, Zedlarycze, Zabathyna, Miczinovicz, Kovathythavecz, Glazsihovecz, Zthekolcz, Julythakothy, Hrasth, a Száva partján levő gázlóval (vadum), Crappa, Rosavicza, Hethenye, szintén egy gázlóval, Padesno, Usthyhinyo szintén egy gázlóval ugyanott, Pretlocze, Puhedorno-falva (possessiones), továbbá Thonichynavecz, Ilya, Cheglancz, Brezna birtokok (praedia). — Naglikemlek vár, Brezowicza város, Kamethnyeza, Gregoryowez, Also-perynowcz, Felseperynowcz, Gywremocz, mindkét Lymbesthycza, mind a két Krayathewecz, Borkowezoyzok, Radesych, Pyschanowecz, Troykowetz és Jasowetz falvak, Gorbonukfő, Marganócz, Vasvarócz, Alsó-Csezmicze.

Zágrábvármegyében: Stynysnyak vár és város minden tartozékaikkal, továbbá Kosztanicza vár a hozzá tartozó várossal, továbbá Dobrina, Polyancza, a két Görgény, Goricza, Monycsi, Erth, Rakitsvecz, Nováki, Brebrokovazela, Bukovje, a két Lázi, Zamlathje, Podoranje, Liszkovecz, Brezje, Podversje, Dolaz, Verliócze, Horesje, Lipié, Bobavácz, Poddabal, Tavja, Bezdje, Czeruhazela, Stermina, Sclestöje és Térte birtokok.

Bihegh (Tinnin-vármegyében) és Cruppa várak városostul, minden tartozékaikkal, jövedelmeikkel, zálog czimén. Majd később ezek helyett:

Fehérvármegyében: Vitán vár, a hozzá tartozó Zár és Torna birtokok. Chókakő vár, a hozzá tartozó Zámor, Csakkerén, Igar. Csorgó, Mór, Vaja, Timár, Apostol és Váralja birtokok.

Komáromvármegyében: Gallya.

Esztergomvármegyében: Tarján.

Pestvármegyében: Bicske, Szt.-László és Chapol.

Veszprémvármegyében: Alsó-Farkán és Felső-Farkán.

Hunyadon szintén zálog czimén losonczi Bánffy László és György javai.[1])

[1]) A váradi káptalan jelentése a gr. Forgách cs. lltárában a nemzeti muzeumban.

Egerváry László eme dióhéjba szoritott életrajzát nem tartom érdektelennek még Nagy Imre jeles történészünknek a „Századok“ 1870. évf. 625. lapján tett azon megjegyzésével kiegésziteni, hogy Egerváry László irni és olvasni is tudott, a mi abban az időben még oly előkelő egyének között sem volt mindennapi dolog. Az ő műveltségére enged különben következtetni az a két corvina is, a melyekről fentebb szóltam, valamint kifejlett érzéke a szépművészetek iránt. Az országos levéltárban levő azon időbeli ingóság-jegyzékek és leltárak tanusitása szerint ugyanis, állandó festőt tartott egervári várkastélyában: János mestert, a kinek neve és műszerei a hivatkozott leltári feljegyzésekben gyakran emlittetnek.

Egerváry László elhalálozásának idejét egyelőre még nem lehetett megállapitani, de az már bizonyos, hogy 1495. év végén, vagy 1496 Január havában hunyt el, mert az országos levéltárban 20386. dipl. sz. alatt őrzött, 1496 évi Január 27-dikén kelt oklevélben már mint néhai emlittetik.

Két fia volt: László és István; mindkettő nőtlenül zsenge korban halt el, bár az utóbbit 1508-ban még mint kir. udvarnokot s pár évvel későbben is életben találjuk.[1])

Érdekesnek tartom itt még a megemlitésre és az azon időbeli egyházi befolyás jellemzésére, hogy a világi méltóságai és társadalmi állásánál fogva oly kiváló férfiut, Szabácsi Péter vasvári kanonok, a rokonával, Káldy Imrével folytatott birtokperéből kifolyólag, meg nem jelenés és az ellene hozott itélet figyelmen kivül hagyása miatt egy időben egyházi átok alá vetette s ez alól csak későbbi megjelenése és Káldy kielégitése után 1478-ban oldotta fel. Pedig mint jó katholikus ember Egerváry László ezt alig érdemelhette meg; legalább jó vallásos érzületre enged következtetni azon ténye, hogy kevéssel elhalálozása előtt, a bold. szüz Mária születésének tiszteletére uj klastromot kezdett épiteni Egervárott, melyet azonban bekövetkezett halála miatt csak özvegye: férjezett Kanisay Györgyné fejezhetett aztán be. Ebbe a klastromba helyezték hamvait örök nyugalomra és korán elhalt két fiának Lászlónak és Istvánnak tetemét is.[2])

Egerváry László ugyis mint politikus, ugyis mint katona kiváló emléket hagyott maga után, a kiről a régibb történetirók kivétel nélkül a legnagyobb elismeréssel emlékeznek meg. Igy a Vranecz-féle chronographiában található magasztalásokat megerősiti Bonfinus is, a ki László elhalálozásáról megemlékezve: „a derék és különös okosságu férfiu elhalálozását a dalmát köztársaság tekintetéből is nagy veszteségnek tartja.“

1) Orsz. lltár 24629. dipl. sz. — 2) Orsz. lltár 22468. dipl. sz.

— Majd igy folytatja: „Ő (Egerváry László) Mátyás király iránt az osztrák háboru alkalmával kiváló módon tanusitá szolgálatát és hűségét, midőn seregének folytonosan vezére volt és Szilézia és Luzaczia helytartóságát is nagy dicsérettel viselte, Dalmatiát, Illyriát és Horvátországot is oly jelesen kormányozta, hogy a törökök csapatait, közülük 5000-en esvén el, jelentékeny vereséggel illette, és a németeket Illyriából kiűzvén, a tartományt a régi hűségre visszatéritette.“

Az ő halálával letünt az ősrégi Egerváry család fénykora is. Özvegye egy év mulva már Kanisay György horvátországi bán felesége lett, s ezzel megkezdődött az ősi javak elfecsérlése, jogtalan eltulajdonitása. Ehhez járult, hogy Egerváry László fiai nőtlenül zsenge korban elhaltak, a család többi tagjai pedig egymással örökös viszályban, örökös perlekedésben éltek, a mi az ezen időben élt dusgazdag Egerváry Bereczk tinnini püspököt, László unoka-öcscsét is egészen elidegenitette családjától. Igy a századokon át folyt birtokperek mellett, nap-nap után pusztultak a család birtokai s bár mint jó birtokos középnemes család fentartotta magát e mai napig és ezentul is számos derék férfiut adott a hazának és a közügyeknek, valamint előkelő társadalmi állását e mai napig fentartotta, — de a nagy gazdagság elvesztésével már nem tudta többé elfoglalni azt az elsőrangu szerepkört és hivatást, a melyet e család tagjai a XV. század előtt betöltöttek és a melyre nagy intelligentiájánál fogva ezen ősrégi magyar családjaink egyik legjelesebbje, történeti hivatással birt volna.

1492—1514. Egerváry Bereczk (Briccius) tinnini felszentelt püspök volt[1]) s mint ilyen emlittetik az 1495. évi törvények záradékában (conclusio) felsorolt országnagyok között. Briccius de Egervára, különben a P. Pius Bonifacius „Series Episcoporum ecclesiae catholicae“ 423. lapján olvasható feljegyzés szerint 1492. évi November hó 19-én neveztetett ki tinnini püspökké. Egerváry Mihálynak, László bán és tárnokmester fivérének volt fia s körülbelül 1460 – 1523 között él. Igen tudományosan képzett férfiu és valódi tudós főpap volt. Egy időben Egervárott is lakott. Egy, az orsz. levéltárban levő 1513-ból való följegyzés szerint ezen időben Laur. Bedeoch de Thelekes volt az ügyvéde. Márványba metszett arczképe meg van az egervári (Vasvármegye) r. k. templomban.

1) Corpus juris, 1422. I. 279. 293. 302. 308. 322. l. az 1495. évi törvények conclusiójában és a Decr. Trip. conclusiójában az elésorolt főpapok közt, azontul több azon időbeli oklevélben, mint pl. a nemzeti muzeumban is van a regestráltak között. — Kovachich József Miklós Sylloge decretorum consiliarium 23". lapján 1530-ban Mihály emlittetik mint tinnini püspök, de ez Kovachich hibás olvasása is lehet.

1508. Egerváry István (László bán és tárnokmesternek fia) kir. udvarnok.[1]) Legtöbbnyire anyjának velykei várában lakott. Lehotzky szerint 1513-ban Dalmátia bánja volt.[2])

1533. Egerváry János királyi ember, (homo regius.[3])

1557. Egerváry István dicator (a portákat adóval megrovó hivatalos személy) Sopronvármegyében.[4])

1585. Egerváry Mihály Vasvármegye jegyzője,[5]) később birája.[6])

1586, 1597, 1598, 1599, 1602—1604. Egerváry Mihály szolgabiró majd főszolgabiró Vasvármegyében.[7])

1597. Egerváry Miklós vicegerens (az alispánnak afféle adjunktusa) Zalavármegyében.[8])

1598, 1608, 1613, 1614, 1618. 1622, Egerváry Miklós Zalavármegye birája.[9])

1613. Egerváry Ferencz dicator Somogyvármegyében.[10])

1738, 1740, 1746. Egerváry József Zalavármegye főjegyzője.[11])

1746—1747. Egerváry Antal főszolgabiró Vasvármegyében.[12]) Ezen évben erdődi Pálffy János gróf, Magyarország nádora, tekintetbe véve egervári Egerváry Antal vasvármegyei főszolgabirónak a haza és a korona iránt szerzett érdemeit, valamint részvéttel levén Bessenyey Magdolna, néhai egervári Egerváry József hátrahagyott özvegye iránt is, a zalavármegyei Neszele és Gébárt, Árkosháza és Döbröte birtokrészeket, melyeknek a nevezettek ősei eddig is békés birtokában voltak, de az azokhoz való jogukat igazoló okmányokat a zavaros időkben elvesztették: nádori és helytartói hatalmánál fogva uj adományképpen ezen Egerváry Antalnak, özv. Egerváry Józsefné szül. Bessenyey Magdolnának és az ő férfi utódaiknak adományozta.[13])

1790. Egerváry István szolgabiró Vasvármegyében.[14]) 1805-ben consiliarius.[15])

---

1) Orsz. lltár 24629. dipl. sz. — 2) Lehotzky: Stemmatogr. Regni hung. Pars I. 113. — 3) A magy. nemz. muzeumban a regestráltak között. Az oklevél kelt 1533. Sept. 22-en. — 4) Orsz. lltár N. R. A. fasc. 22. Nro. 35. — 5) Nemzeti muzeum. Nagy Imre kiadatlan jegyzetei. — 6) Batthyáni hgi. család körmendi levéltára. — 7) Sopron m. lltár és gr. Esterházy cs. lltára; Corpus juris 1602. évi törv. 1604. art. 8. §. 20. Nagy Imre kiadatlan jegyzetei; „Vasm. Lapok" 1891. évf. Decz. 13. szám. „Főszolgabiráink" cz. tárcza-czikk. — 8) Nagy Imre jegyzetei. — 9) Corpus Juris Hung. 1608. 15. t. cz. 7. §. Ugyanakkor (1608) birák voltak Zalavármegyében: Haug Balázs, Gellén, Gáspár, Szentgyörgyvölgyi Goldos Márton; főispán volt: id. Zrinyi Miklós; alispánok: Peleskei Ördög Simon és Bakacs Sandrin. — Corpus juris Hung. 1613. art. 8. §. 9; — 1618. art. 49. §. 9; 1612. art 36. §. 29 és Nagy Imre feljegyzései. — 10) Nagy Imre feljegyzései. — 11) U. ó. Zalavm. 286. sz. jkve. — Rajky család lltára. — 12) Vasm. Lapok 1891. évf. Decz. 13-iki szám „Főszolgabiráink" czimű tárcza-czikk. — 13 Az oklevél eredetije megvan Egerváry Gyula kezei közt. — 14) Az Egerváry cs. vasvármegyei lltárában, A. láda III. cs. 18. sz. — 15) U. ó. 11. sz.

1844-ben Egerváry Lajos és Károly ügyvédi diplomát hirdettetnek a vármegyén; ugyanezt hirdettet 1845-ben unoka-fivérük Egerváry Benedek; Lajos 1845-ben megyei aljegyző, s még ugyanazon évben alszolgabiró Vasvármegyében s Kis-Unyomban lakik, a hol földbirtokos; nemsokára rá megnősült, Tuboly János zala-lövői földbirtokos leányával Emiliával s megvette az Inkey-Bedekovich-féle kb. 2000 holdas birtokot: Szalapatakát Zalavármegyében, a midőn is végkép elköltözött Vasvármegyéből s Zalában telepedett le, a hol 1854. évi Augustus 26-án tüdőgyuladásban elhalálozott s tetemei Vasvármegyében, a szt.-léránti családi sirboltban helyeztettek örök nyugalomra. Két fia maradt: Gyula és Jenő; özvegyét egy évvel később testvére Károly vette feleségül.

1861. Egerváry Miklós, Mihálynak legifjabb fia, Lajosnak és Károlynak testvére, a pornói járás szolgabirája Vasvármegyében, jelenleg pedig az Erdődy grófi család jogtanácsosa és jószágkormányzója. Dömötöriben, a hol a család a 17. század óta birtokos, jelenleg is gazdasága van. Gyermekei: Ödön, Gizella és Irma, mindhárman élők.

Egerváry Jenő és Gyula (Lajosnak fiai) közül Jenő kora ifjuságában nőtlenül elhalálozott, Gyula pedig irodalmi hajlamait követve, 1876-ban állandóan Budapestre ment lakni, a hol a sport-irodalom kultiválására adta magát s e téren azóta folyton a legszebb sikerrel működik. Mint a „Vadászlap"-nak társtulajdonosa és főszerkesztője és az „Országos magyar vadászati védegylet" titkára, a hazai vadászati ügy fejlesztése és a szakismeretek terjesztése körül kiváló érdemeket szerzett, a melyek elismeréseül több vadásztársulat tiszteletbeli tagjává választotta, az 1885. évi budapesti országos kiállitás pedig, a kiállitás vadászati részénél való buzgó közreműködéseért, diszokmánynyal, majd pár évvel később ő felsége a vadászat körül szerzett érdemei elismeréseül a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki. Az általa szerkesztett „Vadászlap"-on kivül adott ki különféle évkönyveket, vadászati zsebnaptárakat, 1893-ban pedig egy 400 oldalra terjedő vaskos könyvet a vadászati ügyben hozott kormányrendeletekről és döntvényekről. Az Egerváry család történeti monografiájának megirásán is évek óta dolgozik s már összegyüjtött 800 drb. oklevelet, pecséteket, stb. Tőle birjuk ezen adatokat, valamint ő állitotta össze oklevelek, továbbá Egerváry Pál és Kristóf följegyzései alapján az Egerváry család alább közölt genealogiáját is. 1893-ban m. kir. országos vadászati felügyelővé neveztetett ki. Két fia van: Gyula (szül. 1877.), és Jenő (szül. 1878.).

A család leszármazási táblája, 1255-től a mai napig, a következő:

I. tábla.

Geregen.

Egervári Barnabás, a Gerege nemzetségből, 1255.

Miklós. Menyhárt. Kalmér, Vasvármegyei nemes, 1302—1333. Márton.

György, 1394.

Erzsébet, 1367. (Timai Fábián fia). István. 1329. Tamás. Mihály, comes, 1364. (N. Margit). Lőrincz. János, 1326. Lásd: a III. táblát.

Benedek. János. 1361—1395. Katalin. (1. Osl, Viczay János fia, 2. Apáti István). Egerváry-Mihályfi Miklós, 1364—1394. (Rusznyek Klára).

Agatha, 1384.

Tamás. János, † 1414. (Zeulus (Szőllősy) N.). Mihály, †. 1422. Lőrincz. István. (Dereskey Borbálya).

Borbálya. (Gensfalvi Gens Bencze lánya). Penthe. György. Balázs, 1421. (Borbálya). Lásd: a II. táblát. Scolastica (Belebi Chuz János).

Miklós. Gergely. Kelemen, 1429—1464. (Hieronima). N. (Balázs Péter). N. (Hosszutóthy Benedek).

Egerváry-Mihályfi János. Dorottya, 1452.

Mihály. Egerváry Mihályfi-János, 1526. (Katalin). Lőrincz, 1498—1522.

Anna. (Fodor István). Mihály, 1542—1572. István, (Deres). Potenczia. (1. Intay Ferencz, 2. Miletinczy Miklós).

Gábor. László. Mihály, 1610. (Katalin). Tamás, 1594. Klára.

Mihály. (Bagoly Judit).

György, 1678. (Madarász Éva). László. István. (Márffy Erzsébet). János. Mihály. Katalin.

Jusztina. (Szelestey Ádám). Klára. (Kisfaludy Ádám). József. (Bessenyey Magdolna). Antal. (Lukafalvi Zarka Juliánna).

Pál. (Márffy Anna). Roza. (1. Mérey Lajos, 2. Deák László).

Pál.

Lajos. (Benkő Klára). János. István. (Szecsődy Juliánna). Ignácz. Terezia. (Horváth Antal).

Vincze. Mária. (Domján József). Kristóf. Ferdinánd. Mihály. (Korchmáros Polixena). Rozália. (Kenessey Antal). Eszter. (Bertalan Pál). Viktoria. (Darás Lajos).

Bencze. Viktor. Amália. (Farkas Károly). Francziska. (Istóczy Antal). Lajos. (Tuboly Emilia). Károly. Miklós. (Nagy Francziska).

Mária.

Gyula, sz. 1849 (Németh Roza). Jenő †. Ödön. Gizella. (Bejczy Ödön). Irma. (Németh Gyula).

Gyula, sz. 1877. Jenő, sz. 1878.

II. tábla. Egerváry Balázs, aki az I. táblán.
(Borbálya).

Mihály, 1470. Kelemen, 1453. Miklós. László, bán.
(Rozgonyi Klára).

László †. István †.

Balázs, 1482. Bereczk, 1514—1536. János. Veronica. Ferencz. Lőrincz. Gábor.
Tinnini püspök. (Beér István). 1474. 1518.

Mihály, 1565.

III. tábla. Egerváry János, 1326.
Aki az I. táblán.

György. Egerváry (Feyes) Bencze, 1367. Bálint.
(Ilona).

György, 1406. Pál.
(Molnár Klára).

Anna, 1450. Imre.
(Szelestey György).

Egressy Benedek és Ferencz, 1733. Izsákfa.

Egry, máskép Dobray Mihály, 1647. (Armalista).

Egyed János, 1733. Nagy-Kolta. — Egyed Sándor, 1733. Izsákfa.

Éhen Károly 1859-ben Szőllősben urodalmi intéző. A család leszármazási táblájának egy részlete a következő:

Éhen Mihály.
(Falussy Anna).

János. Mihály †. Mária.
(Pálffy László).

Károly.

Gyula.

Pálffy László és Éhen Mária leánya: Pálffy Mária, férjezett Békássy Imréné volt. E családnak tagja Éhen Gyula szombathelyi ügyvéd.

Echárt György, 1733. Kis-Paty.

Eisenstädter. (Buziási). A czimeres nemes-levelet, (l. a. II. részt), 1872-ben Eisenstädter Simon temesvári nagykereskedő nyerte azon érdemeiért, melyeket iparüzletének 1814-ben történt megindítása óta évek hosszu során át, a hazai ipar és kereskedelem előmozditása, valamint több jótékony és közhasznu intézet áldozatkész gyámolitása által szerzett. Nemzedék-rendje:

Buziási Eisenstädter Simon.
(Guttmann Ernestina).

Fülöp. Ármin. Ignácz, S. Áron. Antal. Nándor. Róbert. Jozefine. Hermin. Julia.
(Hirschler Fanny).

Leontina. Károly. Rezső.

A család jelmondata: „Diligentia et Concordia“. Buziási Eisenstädter Rezső földbirtokos, Vasvármegyében, Ostfi-Asszonyfán lakik.

Ekart A n d r á s, 1656. (Armalista).

Elek A n d r á s, 1648. Dömötöri. — Elek F e r e n c z, 1689. Kámon. A vármegye esküdtje volt. — Elek S á n d o r, Jánosnak fia, 1733. Dömötöri.

Enyedy J á n o s, 1665—1673. Vasvármegye alispánja.

Eöcsy, máskép Horváth M á t y á s és I s t v á n, 1733. Boroczszeg.

Eölbey. (Kis-Eölbői). Ez a család majdnem egészen ismeretlen a genealogusok előtt, pedig nagyon régi és érdekes család, mely a vármegye előkelőbb családjai közé tartozott. A 16-ik század második feléről szóló okmányokban ugy olvasom, hogy ezen családot némelykor F á b i á n-nak is irták, s ősi fészkét: Kis-Eölbőt: K i r á l y f á j á n a k. Zánthói Bottka Imre, Vasvármegye alispánja, egy 1665-ik évi okmányában kis-eölbői Eölbey Á g o s t o n r ó l, mint szolgabiróról emlékezik. 1576-ban találjuk Eölbey G e r g e l y t, kinek leszármazási ágazata egy 1576-iki okmány szerint a következő.

Eölbey, máskép Fábián János.

János.	Ambrus.
Pál.	Benedek.
	Gergely.

Azon idők jellemzéséhez elmondok itt egy esetet, mely a szegény Benedekkel történt. 1566-ot irtak. Akkoriban épült föl a themerdi máskép pósfalvai (Pósfa) templom és Szent-Jakab ünnepe táján történt a felszentelése. Az ünnepélyen megjelentek kis-eölbői Eölbey Benedek, ennek unoka testvére: Pál, kis-eölbői, és bezerédi Bezerédj Pál felső-szelestei birtokosok is. Amint az ünnepélynek vége lett, ugy este felé haza indultak a nevezettek, de alig értek a bothosházai határban a Kőris vizéhez, Szelestey György alsó-szelestei lakos jobbágyai által, uruk parancsolatjából, megtámadtattak, s szegény Eölbey Benedek véresre veretett. Ott találták másnap eölbei emberek a vizpartján s haza szállitották, de sebeibe csakhamar bele halt. Özvegye nemsokára Kapuy Jánoshoz férjhez menvén, Benedek háza és birtoka Eölbey Pálra szállott. Szelestey György most erre uszitotta jobbágyait, s annak házát lerontatta és fölégette. Bezerédj Tamást Felső-Szelestén meglövöldöztette. Általában György ur nagy ellensége volt az Eölbey családnak, mert már korábban is örökösen erőszakoskodott rajtuk. — 1583-ban él Eölbey G e r g e l y, T a m á s és F e r e n c z. 1595-ben Eölbey E r z s é b e t és Czakó Katalin, Hrasztoviczay Györgygyel egy választott biróságban megegyeznek. 1674. Eölbey T a m á s Meszlenben lakik, s feleségül családja ősi ellenségének családjából Szelestey Gergely özvegyét: László Annát veszi feleségül.

Élnek a családból 1688. Ferencz, 1711. Eölbey Ferencz Surányban, 1724. Zsigmond és Ádám Urai-Ujfaluban, 1736. Ádám esküdt, 1747-ben kerületi biztos. 1738-ban Sándor, László és Antal, meszleni lakos, ez utóbbi 1741-ben insurgens hadnagy, utóbb vármegyei esküdt, majd 1746-ban Batthyáni Ádám ügyvédje. 1747-ben Eölbey László esküdt, 1750 ben János ügyvéd, 1791-ben János apát, táblabiró, majd káptalani nagyprépost. 1799-ben Eölbey József táblabiró, s a Batthyániak jószágkormányzója Rohonczon. Birt Senyefán, Herénybcn. 1797. Antal insurgens kapitány. A folyó század elején ugy találjuk, hogy az Eölbey-ek nagy előszeretettel adják magukat a katonai pályára. Antal 1809-ben insurgens hadnagy, János 1831. volt hadnagy a Radeczky-huszároknál, 1832-ben meghal Antal, ki a székely huszároknál kapitányságig vitte, 1832. Eölbey Ferencz kapitány, utóbb őrnagy és táblabiró, 1832. Sándor hadnagy a Gollner nevet viselő gyalog ezrednél. 1834-ben Alajos Füztőn gazdálkodik. A vármegyében tudtommal Eölbey-ek most nem laknak. Seper László nagy-pösei birtokos édes anyja Eölbey lány volt.

√**Eördögh.** (Pölöskei). Vármegyénkben ma már alig vannak utódjai, pedig egykor előkelő családjaink sorában foglalt helyet. Eördögh Lajos és Tapolczay Gergely 1599-ben tilalmazzák Gereczy Mátyást, hogy ez az ő hidvégi, molnári, és andrásfai részbirtokukat elidegenitse. 1608-ban a vármegye megkeresi Nádasdy Tamást, hogy Eördögh György özvegyének és Batthyáni Farkasnak somlyói és jánosházai javait bocsássa vissza. Ugyancsak az 1605-ik évben Eördögh Simon zalavármegyei alispán működik vármegyénk területén, hogy Rátky Menyhérttel a török hódoltság községeit összeirja. Ez az Eördögh Simon a pölöskei vár kapitánya is volt. 1632-ben Vasvármegye alispáni székén is Eördögh Simon ül. 1652-ben Eördögh István a pölöskei vár kapitánya. 1733-ban még Eördögh Gáspárt és Mihályt találjuk Alsó-Eőrött. Hogy azonban ezek a pölöskei Eördögh-ökből valók-e, az egyelőre kérdés marad.

√**Eőry** Ferencz, 1647. Nemes-Csoó. — Eőry Mihály, 1682. főszolgabiró. — Eőry Mihály, 1809. insurgens hadnagy.

√**Eőrsy.** E család nevével 1652-ben találkozunk, amidőn Révay Mária, Eőrsy Zsigmond özvegye, nádori prorogatoria levelet eszközöl ki a maga részére. Élnek a családból: 1732. Miklós, 1733. Zsigmond, 1743. György, 1764. Anna, 1778. István. Eőrsy József 1790-ben vármegyei aljegyzővé helyettesittetik, de 1792-ben már főszolgabiró lesz, s e tisztet 1816-ig viseli. Talán ezen József volt az, aki 1835-ben Ják-

fán bir, s a vármegye táblabirája volt. Meghalt 1843-ban. 1838-ban Eőrsy Károly kapitány. 1845-ben Eőrsy János nárai birtokost találjuk.

Eötvös Mihály, 1648. Szombathely,

Erdélyi István, Ferencz, Pál és András, 1733. Kemenes-Szent-Márton. — Erdélyi István, 1744. Simonyi.

Erdődy. (Gróf). Ismert főrangu család.

Erdős János, 1685. (Armalista).

Erdősy, l. Sylvester.

Erhárt Pál, 1742. Kis-Paty.

Ernst Lajos, 1756. Jaák.

Ernuszt. (Gerdovcháki). Ernuszt János 1508-ban Horvát, Szlavon és Dalmát országok bánja volt. Hogy a két család között van-e összeköttetés, adatok hiányában még megfejtésre vár. Az Ernuszt-család a folyó század negyedik tizedében lép föl Vasvármegyében. Ernuszt József Olad s a dozmati részbirtok tulajdonosa, 1833-ban 1500 frt. alapitványt tesz elaggott katonák gyámolitására. 1835. Ápril havában már a vármegye táblabiráinak sorában találjuk s az ugyan azon évi November 9-én tartott közgyűlésen kihirdetteti azon kegyelmes birtok-adománylevelet, melyet 1834. November 23-án Gerdovchák községre nyert. Fiai: Imre, Sándor és Kelemen. Kelemen ifju korában mint tiszt szolgált a lovasságnál. 1871. előtt országgyülési képviselő, 1871-ben Vasvármegye főispánja s e tisztét 1875-ig viselte, amikor is a király a Lipót-rend lovag-keresztjével tüntette ki. Azután megszakitásokkal ismét ország gyülési képviselő, s a törvényhozó testületnek egyik kiváló tagja. Vezérférfia egyuttal a vármegyei közéletnek is, s nem egy jó ügy találja benne pártfogóját. Nemes szivének örök bizonyitványa lesz a vármegye árvaháza, mely az ő inditványára 1874-ben jött létre. Jelenleg az ország-gyülésen a szombathelyi kerületet képviseli. Fia József 1884-ben tiszteletbeli aljegyzővé neveztetett ki. Ernuszt Imre 1846-ban viselte a tiszteletbeli aljegyzői hivatalt. Sándornak fia: Géza, napjainkban szombathelyi ügyvéd, s a szerb Takova-rend tulajdonosa.

Erős János, 1733. Jaák.

Érsek János és Mihály, 1733. Kocs.

Eszeky. Eszeky János 1598-ban visszavonja amaz egyezséget, melyet izsákfalvai Márk Jánossal a káldi részbirtok felett kötött. 1599-ben Dánielffy Farkas és Csányi kijelentik, hogy készek a maráczi birtokot Eszeky Jósa nejének Sárának, a lefizetendők lefizetése után, visszabocsájtani. 1600-ban Eszeky János inteti Káldy Istvánt és Ambrust, hogy az alsó-káldi, kámi, puszta- és egyházas-jeli, herényi és szünösei

birtokrészeket vegyék vissza. Ezen család maradékait sem ismerjük, pedig — ugy látszik — jelentékeny család volt.

Eszpethey, Eszpetyey. Ma már hire sincs ezen családnak. Eszpethey György és Koltay Tamás intetik 1595-ben Zobothin Györgyöt és nejét Muraszombatban, hogy Törjék Anna jegybérét vegyék föl.

Eszterházy. (Herczeg és gróf). A szakmunkákból bőven ismert főrangu család.

F.

Fábján, Fábián. Ily néven több család fordul elő vármegyénkben. A felső- és alsó-eőri birtokadományos családok között is találunk Fábjánokat. Ezek közül 1733-ban idősebb Fábján György és ifjabb Fábján György igazolták nemességüket. A felső-eőri Fábjánok közül való volt azon Mihály, ki Simonyiban lakott s kinek unokája Ferencz, 1792-ben Dunaföldváron élt. Ugyancsak a simonyi Fábjánok közül György 1795-ben Nemes-Apátiban, Zalavármegyében tartózkodott. 1751-ben Fábján Péter pápai lakos nyert vármegyénktől nemesi bizonyitványt. Ennek fia Pál volt. Simonyiból igazolták nemességüket 1733-ban még Fábján máskép Gerencsér András, János és György. — Fábján Ferencz, István, Mihály és Imre örökösei, valamint András 1733-ban Nagy-Zennyében, Fábján György 1733. Kámban, s Fábján Ferencz ugyancsak 1733-ban Beiczen élnek. Fábján Ferencz 1845-ben bődi birtokos. A bődi nemes Fábján családból származik Fábján Antal jelenleg bődi birtokos és Fábján Ignácz királyi törvényszéki nyugalmazott iroda-igazgató.

Fabianics Ignácz és József, 1838.

Fairant János, 1647. (Armalista).

Faith János, 1824. Felső-Eőr.

Falussy. 1595-ben bizonyos Falussy János deákról van emlités. 1653-ban Falussy Györgyöt Gutaházán találjuk. 1665-ben Falussy Miklós mint a vármegye főjegyzője s 1672-ben mint alispánja működik. Falussy Ferencz 1755-ben mint borosgödöri s 1767-ben mint sándorhegyi birtokos emlittetik. Hasonló nevüek azon a vidéken most is élnek, de azok egyszerü földmives emberek.

Farkas. (Gulácsi). Egykor kiválóan vagyonos család. A terjedelmes „Farkas-erdeje“ tőle birja nevét. E családból származik gulácsi Farkas László, 1797-ben Vasvármegye alispánja, ki az 1797-iki nemesi fölkelésben mint őrnagy vett részt. Farkas Károly senyefai birtokos 1861-ben

a vármegye pénztárnoka volt. A többi, a vármegye területén élt Farkas-család igy következik: Farkas Mihály, 1637. Felső-Eőr. (Armalista). — Farkas Benedek, 1647. Nemes-Csoó. — Farkas Gábor, László (alsó-patyi lakosok). 1733. — Farkas Sándor, 1733. Kopács. — Farkas Mihály, 1733. Felső-Eőr. — Farkas Mátyás, Gáspár, György, Ferencz, János, másik János, János Györgynek fia, Miklós, István, 1733. Alsó-Eőr, — Farkas Imre, 1733. Andrásfa. — Farkas Miklós, 1743. Nemes-Hollós. — Farkas József, 1797-ben a nemesi fölkelésnél zászlótartó, s Farkas Gábor 1809-ben insurgens kapitány volt. De hogy ezek melyik Farkas-családhoz tartoznak, egyelőre meg nem határozhatom.

√ **Francsics.** A család ősi fészke Felső-Eőr és vidéke volt, honnan azonban nemcsak a vármegyében terjedt el, de egyes tagjai más vármegyékbe is átszármaztak. 1591-ben Francsics Péter Tarcsán vesz egy jobbágy telket. Ferencz 1593-ban Zalavármegyében, Miseri községben jut egy malom birtokába. 1596-ban Péter mint német-ujvári praefectus tünik föl. Fiai: Ferencz, István, János és Gáspár voltak. Talán ez a Péter volt az, aki 1600-ban Radván-Csencsen egy nemesi curiát vesz, s kinek nejéül Lehman Kordula emlittetik. 1604-ben Ferenczet találjuk Tarcsán. 1646-ban Péter, kinek neje Ostffy Zsuzsánna, Csöngén, István pedig ugyanazon évben Ondódon bir ingatlanokkal. 1649-ben Francsics Gáspár mint körmendi várkapitány szerepel. 1665-ben Francsics Ádám a magyar-nádaljai és alsó-csatári birtokrészekre királyi adományt nyer. Francsics István 1669-ben a vármegye esküdtje s Nagy-Seében egy jobbágy telket vesz. 1672-ben Zsigmond és neje Ostffy Éva emlittetnek. Szent-Mártoni Francsics Ferencz 1688-ban Felső-Eőrött szántóföldet vesz. Nejéül Stefanits Judit emlittetik. Francsics Péter és neje Tallián Katalin 1696-ban Alsó-Eőrött curialis telket vásárolnak. Francsics Péter ezredes a Nádasdy-ezredben 1716-ban Mihályházán, Veszprémvármegyében vesz birtokot. Ugyanott 1730-ban valószinüleg egy másik Francsics Pétert a Dezseőffy-ezred ezredesét találjuk. 1732-ben Francsics Ferencz ezeredes Szalonakon házat vesz. 1733-ban Péter, Ferencz és Zsigmond vétettek föl a kétségtelen nemesek lajstromába. Francsics Farkas 1733-ban Simonyiból igazolta nemességét. Francsics János, Ferencz fia és Miklós unokája 1760-ban Tárkányba, Komáromvármegyébe, majd 1769-ben felső-eőri birtokát eladván, Somogyba: Nágocsra költözik. Ezen Jánosnak nemzedékrendjét levéltári s a család birtokában levő adatok alapján a következőleg állithatjuk össze:

Francsics Miklós.

Ferencz.

János.

Mihály, sz. 1751. Aug. 31.

Mihály †. Ferencz †. I. József.

Mihály. János. II. József. László.

Árpád. Bódog. III. József.

József, iparos. Mihály, gazda. László, gépész. Pál, pap.

I. József, aki 1795. Mártius 20-án Somogyvármegyében, Kéthelyen született, innen Tolnavármegyébe költözött. II. József, ki 1829-ben született, jelenleg dombóvári és görbő-belecskai birtokos, s Dombóvárott lakik. Fiai közül Bódog tengerész-kapitány, III. József tartalékos hadnagy és gazda. E család tagjai a felső-eőri előnévvel éltek. A vasvármegyei Francsics-ok közül még Zsigmond 1735-ben Győrvármegyébe, Téthre és Mérgesre, Francsics Ádám pedig, kinek neje Palothay Erzsébet volt, Sopronvármegyébe, Káptalanba és Vissre költöztek át. Amint e munka II. részében olvasható, a 17-ik században két felső-eőri Francsics-család is kapott külön-külön czimeres levelet. Francsics Péter pedig már 1573-ban nyert czimeres levelet, kinek nemzedékrendjét a következő tábla mutatja:

Francsics Péter.

Gáspár, 1639. Péter.

Zsigmond, 1676.

Zsigmond, 1691. (Kemény Teréz).

Ferencz, 1749. Mária.

Theofil, 1774. Dániel.

Sándor.

A czimerszerző Péter Puszta-Szent-Mihályon tiz egész sessiot kapott inscriptioképpen Batthyáni Boldizsár dunántuli generalistól és feleségétől Zrinyi Doriczától. Theophil evangelicus vallásu volt, s 1813-ban Egyházos-Rádoczon lakott. Fia: Sándor Bereghvármegyébe költözött, hol mint gazdatiszt élt. Péter és fiai a Batthyáni-család udvari emberei voltak.

Fejér Ferencz és György, 1744. Nemes-Dömölk. — Fejér János, Ferencznek fia; 1744. Lovász-Patona, Veszprémv. — Fejér Zsigmond, 1709-ben insurgens főhadnagy.

Fekete István, 1733. Gutaháza, — Fekete István, 1733. Molnári.

Fellner András, 1802.

Fényes Benedek, 1733.

Ferber János, 1672. Pinkafő.

Fercsák János, 1741-ben insurgens kapitány.

Ferencz Péter és Pál, 1648. Nemes-Dömölk.

Fertagh (Meszleni) Osvald, 1596.

Festetich. (Tolnai. Nemes). A család nevét 1651-körül Fersztetichnek is irták. 1651-ben Vasvármegye házat vesz Szombathelyen a kiskoru Festetich Pál édes anyjától, Bornemissza Orsolyától. E telken épült a jelenlegi vármegyeház nagyobb — napkeleti — része. A nyugati részt 1649-ben a győri püspök engedte át. Bornemissza Orsolyának három férje volt; az első Skublics György, a második Festetich Pál, s a harmadik Ságody István. Festetich Pál — az ifjabb — 1713-ban táblabirónak emlittetik. 1741-ben Kristóf vasvári birtokos, egyuttal helytartótanácsos. Festetich József 1747-ben tábornok, 1749-ben gróf, s ekként családját a mágnások sorába emelte. Károly még mint nemes 1760-ban lipárti birtokos. Ezeket, mint ismeretlenebb levéltári adatokat kivántam a nemes Festetich-ekről felemliteni. A grófi ág a szakmunkákban eléggé van ismertetve, s mindenki tudja, hogy „György", — a nagy, ebből a családból vette eredetét.

Festetich. (Gróf).

Fláth Lázár, 1790.

Filep Mihály, Tamás, ifj. Mihály, 3-ik Mihály, 1733. Felső-Eőr.

Finta György, 1648. Csönge, — Finta, máskép Szabó István, Jánosnak fia; 1733. Kisfalud.

Fridrich Benedek, 1754. Felső-Eőr.

Feder János, István fia; Fodor György, Jánosnak fia; Fodor István, Pálnak fia; 1733. Felső-Paty. — Fodor István, 1744. Felső-Paty.

Foky Ferencz, István, József, Zsigmond és László, 1733 Rába-Hidvég. — Foky János 1741-ben alispán. — Foky Ferencz 1809-ben insurgens kapitány.

Forintos Miklós, 1604. esküdt-ülnök. — Forintos György, 1648. Nemes-Dömölk. — Forintos Károly, 1790.

Ferján Miklós, 1647. (Armalista).

Fersztor János-Erneszt, 1791.

Fölnagy máskép Nemes István, György, Bálint és Péter, 1733. Külső-Rákos.

Fügh György, neje: Sampt Zsuzsánna, fiai: Zsigmond, Mihály, József és György, leánya: Judit, 1727. Május 13-án hirdettetik ki III. Károly királytól nyert czimeres nemes levelüket a vármegyén. 1745-ben Fügh Mihályról van emlités. Fügh Károly, volt országgyülési képviselő s jelenleg kőszegi ügyvéd, e családban találja őseit.

Füleky Mihály, 1748. Meszlen.

Fülöp Márton, 1647. Nemes-Csoó. — Fülöp György és Mihály, 1733. Kocs. — Fülöp István, 1733, Keresztur. — Fülöp András és György, 1742. Nemes-Hollós.

Für Mihály, 1733. Gutaháza.

G.

Gaiger. (Jobbágyi). A czimeres nemes-levelet, melyet e munka második részében ismertetek, 1595-ben Geiger Walther, János, másik János, és György kapta, kiknek családja, mint az okmány mondja, már korábban is birt czimerrel. Walther tábori postás volt, s ugy, valamint jelesen végzett küldetések által szerzett érdemeket. Az ifjabb János és György mint katonák a magyar széleken vitézkedtek. Évkönyveinkben a következő családtörténeti adatokat találom följegyezve: Gaiger György 1595-ben Dereskén és Döbörhegyen bir. 1601-ben a czimerszerző Jánosról s 1647-ben egy másik Jánosról van emlités, aki 1663-ban a vármegye főszolgabirája lesz. Előfordulnak még a következők: 1716-ban Gaiger Ádám, 1721-ben Sándor, 1725-ben Zsigmond vármegyei esküdt, 1733. János, Ádám, Zsigmond, Sándor, Antal és György, 1736. Tamás, 1742. Bálint, 1748. Farkas, 1759. László, 1760. Antal, 1767. József, 1768. Ignácz, 1781. Sándor, 1783. György, 1788. Ignácz, 1808. Ferencz, 1812. Antal, 1828. Károly. Gaiger Farkas az 1741-ki nemesi felkelés alkalmával zászlótartó, Ferencz pedig 1797-ben insurgens kapitány volt. A rendes katonaságnál is találunk Gaiger-okra; igy Farkas és Sándor 1832-ben kapitányként viselték a kardot. Gaiger Benedek 1862-ben Rába-Hidvégen lakott, utóbb Szombathelyen mint ügyvéd működött, s ott is halt el. Huzamosabb ideig volt a nemesi pénztár pénztárnoka.

A család az idők folyamán több községben nyert részbirtokokra adományt. Birtak a többek között Jobbágyiban és Rába-Hidvégen is. A család leszármazási táblájának egy részlete a következő:

Gaiger Ádám.
(Pulay Erzsébet).

Sándor. (Szecsődy Erzsébet). — Antal. — Tamás. — János. (Fábián Ilona). — György. (Weisz Katalin). — Magdolna. (Saáry Ferencz). — Anna. (Horváth János)

Antal: Miklós. — Miklós: Ferencz.

János: Sándor. (Szecsődy Kata). — Ádám. — Sándor: László.

György: József.

Sándor: László. — Miklós. — Ignácz. — Farkas. (Zombath Erzsébet).

László: Károly. — Mihály.

Farkas: Ferencz. (Csányi Borbálya). — Ferencz: Farkas — Sándor. — Farkas: Benedek.

Galambos, máskép Nádasdy György, 1733. Kis-Unyom.

Gallen János, Zsigmond, Ignácz és László, 1806. Niczk.

Gall, Gaál, (Alsó-Szilvágyi). Czimeres nemes-levelet Gall Tamás kapott 1625-ben, melynek ismertetése e munka II. részében olvasható. De a Gall-ok nemessége bizonyosan korábbi keletü, mert a vasvár-szombathelyi káptalan jegyzőkönyveiben már a 16-ik században ismételve találkozunk vasvármegyei Gall-okkal, akiknek nemességéhez szó nem fér. Tamás, a czimer-szerző, Váthon lakott. Fia és unokája mindenik Miklós, hasonlóan Váthon. De az unokának fia: András, ki korábban Váthon lakott, 1717-ben már Alsó-Szilvágyon tünik föl, hol a mondott évben, több birtokos társával, az alsó-szilvágyi részbirtokra III. Károlytól királyi adományt nyer. Andrásnak gyermekei közül György ügyvéd s a vármegye táblabirája volt. Ennek fia: László 1781-ben Somogyvármegyébe költözött, s házasságra kelvén vizeki Tallián Máriával, ott családot alkotott. A vármegyének első alispánja volt, s érdemeiért a kir. tanácsosi méltóságot nyerte. Fia: József főbirája, s ennek fia: Alajos főjegyzője volt Somogyvármegyének. Alajos unokája: II. János jelenleg kaposmérői birtokos. — Lászlónak, az alispánnak testvére: II. György megváltván testvéreitől a család által birt gyórói birtokot, Vasvármegyéből Sopronvármegyébe költözött át. Házasságra 1784-ben lépett felsőszopori Nagy Tereziával. Fiai közül József 1786-ban született, s a kőszegi kerületi tábla birája volt. Másik fia: Sándor mint körmendi esperes hunyt el. III. László, aki 1803-ban született, Sopronvármegyének főbirája, majd alispánja volt. Gyermekei közül Kornelia (sz. 1842.) Sopronban lakik, Sándor (sz. 1844.) korábban szolgabiró, jelenleg kapuvári ügyvéd, Máriának férje: Reichenhaller Béla lovag, sopronvárosi főjegyző. A család nemzedékrendje a következő:

Gáll Tamás, Váth. 1625.
(N. Ilona).

Miklós, Váth.

Miklós, Váth. — János, Váth.

András, Váthról Alsó-Szilvágyra, 1717. (Nagy Mária).

György, ügyvéd, táblabiró. (1. Orczy Teréz, 2. Mankóbüki Horváth Erzsébet). — László. — Ferencz. — Ádám, 1733. (Csoma Juliánna).

Imre. — Miklós. — Juliánna. — Justina.

1-től: Antal †. 2-től: Gábor. (Vasvármegye főügyésze). 1790. — János. (Tily Jozefa). — László. (Vizeki Tallián Mária, Somogy). — II. György. (Felső-Szopori Nagy Terezia). — Terezia. (Szerdahelyi János, hadnagy. Váth). — Erzsébet. (Balogh János). — Julia. (Tassy György). — Judit. (Szalay Imre).

József. (Gusits Juliánna). — József. (Paál Mária). — Sándor. — Erzsébet †. — László. (Kis-Kámoni Szalay Julia).

Alajos, főjegyző. (Nagy-Alásonyi Barcza Johanna). — Ferdinánd. — Boldizsár. — Mária. (Bay Antal. Győr).

János. (Széplaki Bottka Sarolta). — Kornelia. (Petheő Ignácz, Sopronban). — Sándor. (Kenessei Kenessey Krisztina). — Mária. sz. 1852. (Reichenhaller Béla lovag).

Margit, sz. 1878. — Serena, sz. 1879. — Paula, sz. 1884. — Jenő, sz. 1888.

József. — László. — II. János. [Kapos-Mérő]. — Emilia. — Andor. — Sarolta.

E néven fordulnak még elő, de kiknek összeköttetését kimutatni nem sikerült, a következők: Gall Ubul mester (Magister Ubul de Gallo) Vasvármegye alispánja, 1376. — Gaal (Kereki) Ferencz, 1610. (Armalista). — Gall Mihály, 1647. Meszlen. — Gall János, György és István, 1733. Felső-Eőr. — Gaál János, 1832—1836. vasvármegyei főszolgabiró. Ez valószinüleg az alsó-szilvágyi Gaálok közül.

Gálos Dániel és Sándor, Sándornak fiai; Gálos István és József, Ferencznek fiai; 1733. Bőd.

Gancs Mihály, András, János és István, 1733. Alsó-Mesteri.

Gángoll István és György, 1733. Nagy-Zsennye. — Gángoll Mihály, Mátyás, Miklós, András és Márton, 1733. Felső-Eőr. — Gángoll Mátyás, 1733. Alsó-Eőr.

Gara György, 1647. Kőszeg.

Garabont János, 1647. Füztő.

Garay István és János, 1733. Kocs.

Gasztonyi István, 1595.

Gáthy István, 1822.

Gazdagh Fülöp, 1641-ben a vármegye főjegyzője. — Gazdagh György, 1647. Kőszeg.

Glaser, l. Muray.

Gyák, máskép Nagy Mihály, 1609.

Gyalókay Ferencz és János, 1747. Pápa, Veszprémv.

Gyarmathy Márton 1599. alügyész, — Gyarmathy Márton, 1600. vármegyei főszolgabiró; neje: párisi Bátsmegyey Erzsébet. — Gyarmathy János, 1793. Nemes-Dömölk.

Gellyén Ferencz, 1648. Gutaháza.

Gencsy Györgyné 1647. Nemes-Csoó.

Geödőcz Ferencz, 1733. Felső-Eőr.

Gérczey Lajos, 1647. Bőd. — Gérczey Ferencz és Zsigmond, 1733. Gércze. — Gérczey István, Ferencz, 1733. Gércze,

Gerecs István, 1822. Vindornya-Lak, Veszprémv. — Gerecs István, 1823. Rum.

Geréczy Mátyás, Antal fia, 1598. Bir Hidvégen, Molnáriban és Andrásfán.

Gerencsér György, 1647. Meszlen. — Gerencsér máskép Magyar Ferencz, 1844. Szántó, Tolnav. — Gerencsér, l. Fábián.

Gergócz Ferencz, 1600.

Gergye Mihály, 1733. Tana.

Gerőcs János, 1735. Gyömrő.

Gersey András, István és Ferencz, 1733. Karátfölde. — Gersey Mihály, 1752. Szent-László, Zalav.

Grebenits András, 1648. Meszlen. (Armalista).

Gyell Pál, 1733.

Gindl Károly, 1790.

Griller Gergely, 1697. (Armalista).

Grimm Ferencz, 1677. (Armalista). Grimm Mihály, Kristóf fia, 1733. Dobra. (Muraszombati járás).

Gyrolt János, 1439. Sőpte és Szilvágy.

Goda Ferencz és Gergely, 1648. Izsákfalva.

Gógán János, 1647. Dömötöri.

Gelenits János, 1802. Felső-Szilvágy.

Golubits János, 1680. (Armalista).

Gombás János, Istvánnak fia, 1733. Kolta. — Gombás Mózes, 1821. Pápa Veszprémvárm.

Gombos János, Bálint, Benedek, Ádám, Imre, 1733. Karátfölde. — Gombos János, 1741. Sárfi-Mizdó.

Gombossy Márton, 1647. (Armalista). — Gombossy János, 1733.

Gomerácz György, Péter, János, 1599. (Armalista).

Gorup János, 1647-ben a vármegye főjegyzője. — Gorup Imre és János, 1672.

Gerzó József, Mihály, Ferencz, 1836. Szombathely.

Goszthony, Gosztonyi, Gasztonyi. Háromféleképpen is találom irva, de az ősi forma bizonynyal a Goszthony. Gasztonyi István 1595-ben a vármegye birtokos nemesei között foglal helyet. Keserü István 1597-ben a Gosztonyi család nevében tiltakozik Bakó Gergely ellen a miatt, hogy ez utóbbi Gosztonban halastavat akar venni és ásatni. A Goszthonyak tehát 1597-ben gosztonyi birtokosok voltak. 1733-ban Gosztony Péter, László és József, salfai lakosok, mint ismert, régi nemes család tagjai vétettek föl a vármegye kétségtelen nemeseinek lajstromába. E családból származik Goszthony Mihály budapesti ügyvéd s Szapáry Géza gróf jogtanácsosa. De ugy tudom, hogy a családnak ivadékai még vármegyénkben is élnek.

Goth János és Zsigmond, 1784. Nemes-Magasi.

Gothard. (Herényi). 1715-ben Julius 15-én kapott czimeres nemes levelet Gothard Mihály és annak két fia: György és Ferencz, mely Vasvármegyének 1716. Május 20-án tartott közgyülésén kihirdettetett. A család a két fiu után csakhamar két részre oszlott. Ferencz a herényi, és György az egyházos-hetyei ágot alapitotta. Herényt és Egyházas-Hetyét Pálffy Miklós nádornak 1720-ban kelt adomány-levele alapján birták. A család tagjai közül a következőket találom följegyezve: 1730. Ferencz Herényben, 1752. István, 1771. Ferencz Herényben, 1780. István, 1820. Mihály és Ferencz, 1831. István Hetyén. 1833. Ferencz, és 1835. ifju István. — Gothard Mihály 1832-ben, és István 1835-ben

a vármegye táblabiráinak sorába emeltetett. Gothard Ferencz 1832-ben a Hugonay-árvák gondnokságát viselte. Ifjabb Gothard István 1846-ban a nemzeti muzeumnak egy érdekes kővé vált gombát ajándékozott. Ennek az Istvánnak a fia Jenő a csillagász, tudós társasági tag, és Sándor a Ferencz-József rend tulajdonosa, jeles gazdasági iró és a vasvármegyei gazdasági egyesület igazgatója. A herényi ág leszármazási táblája ez:

Gothard Mihály.

György. Ferencz.

István.

Ferencz.

István.

Jenő. Sándor. [Hátzky Laura]. István.

A hetyei ág leszármazása két izen:

Gothard Ferencz.

János. [Farkas Mária].

Mihály. István.

A czimeres nemes-levél levéltárunkban nincs meg. Azonban a család egyik tagjának szives közlése folytán azt a következőkben ismertetem: kék udvarban zöld téren szaladó szarvas, szájában szalag vagy zsinór, melynek egyik végén kulcs, a másikon egy könyv lógg alá. Sisakdisz a növő szarvas. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Gyelcsics János, 1599. (Armalista).

Gödör József, 1831. Szendi, Komáromv.

Gödörházy György, 1733. Váth.

Gömbös István, Jánosnak fia, 1733. Jákfa. — Gömbös István, Györgynek fia, 1733. Tana. — Gömbös István és Zsigmond, Tamásnak fiai, 1733. Kőszeg. — Gömbös Tamás, 1733. Kemenes-Szent-Márton. — Gömbös Antal, 1797. insurgens kapitány, — Gömbös János, 1824. vármegyei főszolgabiró.

Göndöcz Ferencz, 1817. Paty és Szombathely.

Görögh János, 1733. Hetye. — Görögh Péter, 1733. Gércze. — Görögh Mihály, 1733. Kocs.

Gyöke Imre, 1733. Molnári.

Gyömörey. Ez a család Zalavármegyéből, Gógánfáról szakadt át vármegyénkbe Gyömörey Györgygyel, aki dömötöri birtokos lett. Fia:

Károly, Vidos Téréziát birta feleségül. Bemutatok egy részletet ezen Gyömörey-ek családi fájáról:

Gyömörey József Góganfán.
(1. Veörös Juliánna,
2. Hertelendy Éva).

1-től: György. — Zsófia. (Beődi Balogh József). — Anna. (Lippits Sándor). — 2-tól: Borbálya.

György fia: Károly. (Vidos Teréz).

Károly gyermekei: István. — Kálmán. — Ottilia. — Beatrix.

Győr Gergely, 1676. (Armalista).

Győre György, 1647. Meszlen. — Győre Márton, 1758. Acsád.

Győrfalvay Urbán, 1597-ben kámoni lakos. — Győrfalvay Péter, 1733. Kis-Pőse.

Győrffy (Rádóczi) János, 1485. Vasvármegye alispánja. — Győrffy Pál, 1599. a Rába-átjárások bevonására biztosul választatik. — Győrffy András, 1672. vármegyei főszolgabiró. — Győrffy (Telekesi) Lajos, István, András utódjai; János, Gáspár és másik János, 1733. — Győrffy Menyhért, Zsigmond és László, 1733. Balogfa.

György István, 1757. Acsád.

Györgyffy István, Ferencznek fia, 1733. Dömötöri.

Győry Péter 1656—1662. vármegyei főszolgabiró. — Győry Pál, 1833. Nemes-Magasi.

Györike Albert, 1648. Boroczszeg.

Györkös János, 1733. Hidegkut.

Györögh György id., György ifj., Márton, Mihály fia; másik Márton, 1733. Alsó-Eőr. — Györögh János, 1733. Boroczszeg.

Győrváry, másként Mozsár Bálint, 1610. Győrvár. (Armalista).

Guary. (Guari és felső-szelestei). Egyike régibb nemes családjainknak. A Ják nemzetségből a következő családok eredtek: a Niczky-, keményegerszegi Kemény- és a Szelestey-családok. A Szelestey-családból pedig a Guary-család vált ki. Ismert első őse a családnak: Domonkos, még Szelestey néven szerepel, nemkülönben ennek fia: Gábor és unokája Miklós is, de Miklós fia: Ferencz már Szelesteinek, Gosztonnak és Guarynak iratik. A Szelestey-Guaryak ős birtoka Felső-Szeleste volt, mely község nevét azután előnévül meg is tartották. A családra vonatkozó levéltári adataink a következők: Guary Pál 1595-ben tiltakozik Tarródy Katalin Guary János özvegye ellen, ki másodszor Hollósy Serafinhoz ment feleségül, s kivánja, hogy Tarródy Katalin gyermekei gondnokságáról lemondván, s a jegybért felvevén, első férje javait bocsássa vissza. Ugyancsak ezen Guary Pált bizta meg 1598-ban a vármegye,

hogy a török fogságba került Bakacs Sandrinus és Pogán Zsigmond kiváltására megszavazott segély-összeget szedje be. Guary Miklós 1614-ben főszolgabiró. 1631. és 1639-ben ismét Miklósról találunk emlitést. Ez a Miklós egy közgyülésen oly sértéssel illette a főispánt, hogy e sértés főbenjáró véteknek találtatván, Guary Miklós mint ilyenben vétkes marasztaltatott el. Utóbb azonban megkövette mind a főispánt, mind a vármegyét, s a dolog abban maradt. Az ezen ügyre vonatkozó eredeti királyi parancsolat s egyéb iratok a család levéltárában vannak, de az esetről jegyzőkönyveink is megemlékeznek. 1675-ben Guary Lajos, s 1693-ban László, 1720-ban Gábor, 1779-ben ismét Miklós kir. tatanácsos, 1805. Miklós és János, 1811. Miklós táblabiró és kir. udvarnok, 1831-ben Miklós kir. asztalnok s 1832-ben Károly táblabiró; 1841-ben Miklós vármegyei esküdt. Guary János 1809-ben vármegyei aljegyző volt, s ugyanekkor a nemesi felkelő seregnél mint kapitány szolgált. Birt a család számos helyen, nevezetesen a többek között Guarban, Szent-Györgyön, Felső-Szelestén, Vas-, Csánigon és Bűüben Sopronvármegyében, Remetén Somogyvármegyében, Pinnyén, Röjtökön, Vághon, s R.-Sömjénben.

A család igy származik le:

I. tábla.

Dominicus de Szeleste.

Gábor.

Miklós.
(Gercsey Borbálya).

Szelestei, másként Goszton vagy Guary Ferencz. — Miklós.

(Miklós:) János.

(Ferencz:) Lajos. Pál.

Miklós. (1. Jánossy Anna, 2. Szelestey Sára). — Borbálya. (Szent-Pályi Mihály).

(Miklós:) Anna. (Jely György). Ursula. (Bornemissza András). Katalin. (Sallér András). Erzsébet. (Géczy András). Zsigmond. Gergely. (Tompa Anna). Pál. Judit.

(Gergely:) Miklós. (Lándor Erzsébet). Katalin. Boldizsár.

(Miklós:) Gábor. (Götzinger Juliánna).

(Gábor:) Lajos. (Handlain Klára). Miklós. (Polányi Justina). Ádám †.

(Lajos:) László. Ádám †. Lajos. (Hethéssy Mária).

(Miklós:) Miklós. N. János. Zsigmond.

(Lajos:) Miklós (Kutrovits Rozália). Lajos.

(Miklós:) Károly.

(Miklós:) Nep. János. Borbálya. (Simon Pál).

(Károly:) Lásd a II. táblát.

II. tábla.

Károly.
(Aki az I. táblán).

Kálmán. — István. — Pál. — Emil. — Miklós. (Sényi Alice). — Mária. (Reiszig Alajos).

Kálmán: Ernő. — Mária.

Ernő: Béla. — Irma. — Kálmán. — Frigyes.

István: Emilia. — Erzsébet. — Margit. — Pál.

Pál: Katalin. — Leo. — Malvin.

Miklós: Ella. — Miklós. — Károly.

Gubanóczy György és Márton, 1733. Málnás.

Guoth Kristóf, Kelemen és Miklós, 1599. (Armalista).

Guoth Sándor, 1797. insurgens főhadnagy.

Gusics, Guzits, Gussich. (Sorki-Kisfaludi). Gusics János többekkel adomány-levelet nyer III. Károly királytól 1719. Május 19-én a sorki-kisfaludi birtokra. A család egyik ága Somogyvármegyében is virágzik. Ennek nemzedékrendje a következő:

Sorki-Kisfaludi Gussich N. Tabon.
(Kapos-Mérei Mérey Krisztina).

Imre.
(Széchénfai Király Julianna).

József. (Káldi Káldy Franciska). — Julianna. (Alsó-Szilvágyi Gaál József) — Anna. (Somogyvári-Somogyi György).

József: Francziska, Tabon.
(Seckendorff-Gutend Oszkár báró, szász-altenburgi kamarás).

Gutta Pál, 1648. Gutaháza.

Gludevácz József, 1790.

Grubics Simon, 1797. insurgens alhadnagy.

Grueber József, 1815. Héraháza.

Gyura Mihály, 1648. Boba.

Gyurkovics Mátyás, 1649. (Armalista).

H.

Habsz György, 1676. (Armalista).

Háczky Dániel és József, 1784.

Hagen Ferencz, 1733. Felső-Eőr.

Hagyárossy Boldizsár és János, Györgynek fiai; Hagyárossy Gábor, Hagyárossy István, Bálint és Gábor, Zsigmondnak fiai, Hagyárossy József, János fia, 1733. Dömötöri.

Hajas Pál, 1647. Meszlen. — Hajas András és Pál, 1648. Simonyi. — Hajas Tamás, 1741. insurgens zászlótartó. — Hajas Ferencz és Tamás. 1733. Simonyi.

Hajmás Benedek, 1733. Keresztur.

Halász István, Halász Antal, és Miklós, Jánosnak fiai, 1733. Molnári.

Halassy István, 1646. (Armalista).

Halper János, Mátyás és Márton, 1733. Eőri-Sziget.

Haray István, 1647. Tana.

Haraszty László, 1748. Kis-Kőcsk.

Hardt József, 1822. Ludberg, Varasdv.

Hassay Mihály, 1733. Muraszombat.

Hazatius. 1687. Január 20-án nemes-levelet hirdetnek a vármegye közgyülésén Hazatius János, továbbá testvérei: Ferencz és Mihály részére. A családból 1719-ben István nevével találkozunk, János 1762-ben főszolgabirói tisztet viselt. Az 1784. évi nemesi összeirásban Hazátius János, és Ignácz neve fordul elő.

Hlatky János, 1815.

Hrabovszky. A család közvetlenül Komáromvármegyéből származott át a mult század végén Győr- és Vasvármegyébe. Hrabovszky Sámuel téthi evangelicus lelkésznek hét fia volt: György, István, Sámuel, Dániel, Pál, Mihály és János. Ezek közül György kissomlyói, és István nemes-dömölki ev. lelkész volt. Györgynek fia ugyancsak György 1837-ben hadnagy volt a császár-huszároknál. Sámuel 1844-ben a dunántuli kerületi tábla jegyzője, s 1861-ben Vasvármegye kinevezett alispánja volt. Hrabovszky Zsigmond, 1848-ban mint főjegyző szolgálta a vármegyét.

Hebár László, 1733. Battyánfalva.

Hegedüs. E néven is számos család tünik föl a vármegye területén. Hegedüs György 1647-ben meszleni, Hegedüs István, 1647-ben nemes-csoói lakos. Az 1714. évi nemesi összeirásban találjuk Hegedüs Márton felső-eőri lakost. 1733-ban Hegedüs Miklós és fiai: János és Ferencz meszleni lakosok igazolják nemességüket. Felső-Eőrben élnek 1733-ban Hegedüs János, Márton és ennek fia: János. Hegedüs Mihály 1742-ben kis-somlyói lakos, s Veszprémvármegye bizonyitványával igazolja nemességét. Sopronvármegyéből költözött át 1822-ben Bődre Hegedüs György, Antal, Sándor és József. Ezeknek az őse Ferencz, sopronvármegyei lakos, Mária király-asszonytól nyert czimeres nemes-levelet.

Hegyi János, 1595. Muraszombat vidékén birtokos. — Hegyi Miklós, 1657. (Armalista).

Hemeczberger János, 1784. Muraszombat.

Hencsey György és Ferencz, 1784. Egyházos-Rádocz.

Henczöly János, 1668. (Armalista).

Héra. (Héraházai). Maradékai ismeretlenek. Nevét azonban a vármegyénkbeli Héraháza község őrzi. Héra Bálintot a vármegye 1597-ben a vármegyei hadi csapatok vajdájává, majd 1599-ben kapitányává választotta. Előfordul még 1597-ben Héra János és 1748-ban Héra Éva.

Herbay Dániel, 1733. Kőhida.

Herczegh György, 1660. (Armalista).

Herenkovics László, 1823.

Heresinczy. A 16-ik század végén fordul elő vármegyénkben. Maradékai ennek is ismeretlenek. Heresinczy János 1597-ben pert indit Hosszutóthy Ilona, korábban Iváncy Lukács, utóbb sárospataki Pataky János felesége ellen, 50 forint megfizetése iránt. 1599-ben Heresinczy Anna, mint Moráczy László özvegye emlittetik.

Heriny Pál, 1701. Bucsu.

Herman János, 1647. Szent-Lőrincz.

Hernáth László és Mihály, 1733. Gyanó. — Hernáth János, 1784. Rádócz-Kis-Ujfalu.

Hertelendy. (Hertelendi és vindornyalaki). Előkelő, ismert nemes család, melynek tagjai közül ugy a polgári, mint a katonai pályán többen jeleskedtek. Hertelendy Mihály 1595-ben Vasvármegye főszolgabirájaként szerepel. Neje Kemény lány volt. Nejének nővérét Tulok Gergely birta feleségül. Ezen Kemény-ek birtak Besfán és Szent-Királyon. Ugyancsak ezen Hertelendy Mihály jelentette 1597-ben a vármegyének, hogy Gősfa község lakosai a törökök elül mind elmenekültek. 1600-ban lemond a hivataláról. 1604-ben Ambrus tünik föl mint főszolgabiró. Találkozunk évkönyveinkben még a következőkkel: 1651. Mihály, Ádám, Ferencz és János, 1674. István, 1691. György és Zsigmond, 1691. László esküdt majd főszolgabiró, 1726. Boldizsár, 1731. József, 1733. Bertalan és Imre, 1759. Antal és Anna, 1771. György főszolgabiró, 1777. János főszolgabiró, 1782. István főügyész, s 1790-ben István főszolgabiró. Hertelendy József az 1797. évi nemesi felkelésben mint főhadnagy vett részt. Hertelendy Dénes 1810-ben kapitány a Radetzky-huszároknál s Vasvármegye táblabirája. Atyja: György s anyja Rumy Magdolna volt. Birt a család vasvármegyei ága Gasztonyban, s más helyeken is.

Hettyey. (Makkos-Hetyei). A család őse: István, Hetye, vasvármegyei helységre nyert adomány-levelet 1467-ben, 1559-ben pedig Makkos-Hetye sopronvármegyei helységre nyert a család adományt, mely községről az előnevet is viseli. Hettyey Bálint, nádori itélő mester, már 1596-ban

sitkei és tokorcsi birtokos volt. Ugyancsak 1596-ban a vármegye követül küldte az országgyűlésre. 1599-ben ujra követül választatik. A családból az idők folyamán a következők élnek vármegyénkben: 1600-ban János, 1689. Zsigmond, 1717. Benedek, 1723. János, 1724. György, 1730. István, 1753. László, 1756. András és Mihály, 1778. Ferencz és Pál. Hettyey István 1810-ben főügyész, ugyanezen István vagy egy másik 1816-ban főszolgabiró volt.

A családfáról közlöm a következő részleteket:

I. tábla.

Makkos-Hetyei Hettyey János, 1617.

István. — Orsolya.

(István:) János, 1663.

(János, 1663:) János. — András. — Mihály. — István.

II. tábla.

Makkos-Hetyei Hettyey Ferencz.

Sára. (Hettyey Miklós). — István, 1650. (Berényi Borbálya).

(István, 1650:) Ferencz †. — Anna. (Gódi Imre). — Pál, 1701.

(Pál, 1701:) István.

III. tábla.

Makkos-Hetyei Hettyey István. (Korchmáros Katalin).

II. István. (Roboz Rozalia).

(II. István:) Katalin. (Nagy Ferencz). — III. István. — Benedek. — Vincze. — Mária. (Szabó Lajos).

(III. István:) Eugenia. (Lajtos Géza). — Mária. (Tonka Gyula). — IV. István. (Korchmáros Carola). — Nina. (Gágér Károly).

A harmadik tábla élén álló István ügyvéd, II. István Vasvármegye táblabirája, majd számvevője, III. István 1848-ban a német-ujvári kerület országgyülési képviselője volt. 1867-ben vasvármegye második alispánjává választatott, s 1869-ben a királyi tábla birájává neveztetett ki. 1885-ben nyugdijaztatván, érdemeiért királyi elismerésben részesült. Meghalt 1892-ben Kis-Kölkeden. Fia: IV. István jelenleg kis-kölkedi birtokos.

A család a következő czimert használja: Fehér paripán vágtató vörös ruhás magyar vitéz, jobbjában kardot villogtat, baljával levágott, fekete bajuszu török fejet tart. Sisakdisz: a vértbeli vitéz, növő alakban.

Más Hetyey-család azon Hetyey Péter családja, aki 1564-ben II. Rudolftól czimeres nemes levelet nyert. Egy Hetyey Mihály 1748-ban Simonyiból igazolja nemességét.

Hevonyessy. (Kis-Hevesi). Szomoru viszonyok között élhetett a vármegye a 16-ik század végén. Még börtöne sem volt, a hol a rabjait elhelyezhette volna. Ez időben Hevenyessy János szécsenyi birtokos

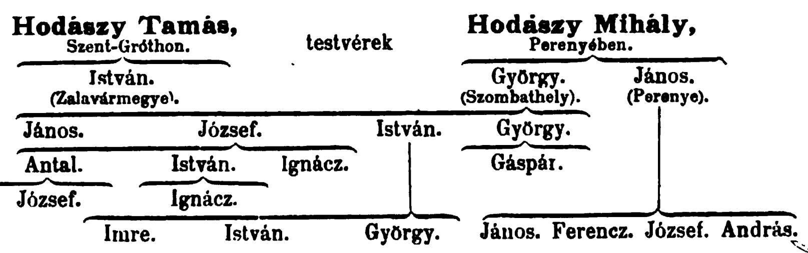
volt, ki terjedelmes kastélyában elég börtönhelyiséggel is rendelkezett. Vele lépett egyezségre a vármegye 1695-ben. Hevenyessy bérfizetés mellett megengedte, hogy a vármegye rabjai addig, mig a főispán börtönökről gondoskodík, a szécsenyi kastély börtöneiben helyeztessenek el; beleegyezett egyuttal abba is, hogy az elitéltek a kastélya területén végeztessenek ki. Ezen Hevenyessy János 1699-ben a vármegye alispánjává választatott. Ugyan ő itélő mester is volt. Utódjai közül 1717-ben Antal-ról, István-ról, Katalin-ról emlékeznek évkönyveink. 1733-ban Hevenyessy Antal és István vétetnek fel a kétségtelen nemesek lajstromába, s 1766-ban László él. E családból származott Gábor a jezsuita, ki nagy kézirat gyüjteménye által tette magát nevezetessé. Meghalt 1715-ben.

Hiora György, 1652. (Armalista).

Hima, máskép Tüskés István, 1835. Kolta.

Hobay István, 1601.

Hodászy. (Hodászi). A család czimeres nemes-levelének ismertetése e mű II. részében található, a melyből látható, hogy azon Hodászy-családhoz, melyet Nagy Iván ismertet, a vasvármegyei Hodászy-aknak alig van köze. A család tagjai közül emlittetnek: 1725-ben István, 1732. Mária Kis-Unyomban, — 1756. János, Jánosházán, József Szécsenyben, -- 1761. György, Dömötöriben, — 1775-ben András, és 1792-ben József Söptén. Hodászy József az 1792-iki nemesi felkelésben mint alhadnagy vett részt. Birt a család Perenyében, Jaákon s a vármegyének más helyein is. A család nemzedék-rendjének egy részét a következőkben közlöm:



Hollóssy. E családból először találjuk Hollóssy Sandrinust. a ki 1595-ben főszolgabirói tisztet viselt. 1598-ban Ferenczet a vármegye azon szekerek vezetőjeül rendeli, melyek a dunántuli hadaknak élelmet szállitanak. Fizetése minden szekér után 50 dénár. 1600-ban ezen Ferenczet főszolgabiróvá választják. Jánost 1616-ban gyors követül küldi a vármegye Pozsonyba oly utasitással: nyugtatná meg a nádort és az erdélyi fejedelmet az iránt, hogy a vármegye követeit az ország-

gyülésre mielőbb elfogja küldeni. Él 1625-ben Benedek, 1637-ben Pál, 1647. István és Miklós Nemes-Csoóban, 1689. Sándor, 1693. Gáspár; neje párisi Bátsmegyey Erzsébet volt. 1717. Boldizsár és István, 1724. Ádám, 1733-ban Hollóssy Mihály Nemes-Csoóban és 1762-ben János.

Homoky Elek, 1825.

Hompasz János, 1733. Csém, — Hompasz Ferencz, 1733. Nárai.

Horváth. (Szent-györgyi). Szakmunkáinkban bőven ismertetett család. Itt csak azokat sorolom fel, akik vármegyénkben tisztségeket viseltek. Szent-Györgyi Horváth János 1673-ban főszolgabirája, s 1676-ban már alispánja volt a vármegyének. 1700-ban Zsigmond, ez a kiváló hazafi, ült vármegyénk alispáni székén, mig a Rákóczy-szabadság-harcz idején a fejedelem dunántuli gazdasági ügyeinek élén állt, s hivatalát nagy buzgalommal, tiszta hazafisággal végezte. 1703-ban József főszolgabiró, s 1717-ben alispán. Antal az 1797. évi nemesi fölkelésben vasvármegyei őrnagy, Kristóf 1809. vitéz insurgens kapitány, László 1861-ben Vasvármegye alispánja volt. Nagy Iván tud egy Ferencz-ről is, aki 1775-ben Vasvármegye alispánja lett volna. Ez azonban tévedés, mert ezen Ferencz alispán nem a szent-györgyi, hanem a jákfalvai Horváth-ok családjából való volt. Fellehetne tenni, hogy a szent-györgyi és jákfalvai Horváthok egy törzsből származók, hanem annyi bizonyos, hogy azon Horváth Ferencz, aki 1775-ben Vasvármegye alispánja volt, jákfalvai és nem szent-györgyi Horváth-nak irta magát. A családnak számos tagja viselte a kamarási méltóságot. Voltak országgyülési követek, valóságos titkos tanácsosok és II. Zsigmond főispán is. Birtokaik Vas-on kivül hét vármegyében feküdtek.

Horváth. (Bessenyei). A család ősei a bessenyei birtokot már uj adomány czimén kapták 1562. Mártius 5-én Nádasdy Tamás nádortól, melyben másokkal együtt 1668. Május 3-án Leopold király által is megerősittetnek. A család nemzedékrendje ez:

I. tábla.

Horváth Mátyás, 1668.

István. Sőpte. — Ferencz. — György, † 1736. (Somogyi Mária).

István fia: József. — József fia: István.

Ferencz fiai: Ádám. Antal.

György gyermekei: Ferencz †. — Borbálya. (Borsos Mihály). — Mária. (Márffy Ferencz). — Éva. (Gellen György). — István. (Gaal Katalin).

István gyermekei: József. (Takacs Magdolna). — János †. — Erzsébet. (Somogyi Mihály).

József fia: Dávid. (Menyhárt Josefa). Lásd a II. táblát.

II. tábla.

Dávid.
(Menyhárt Josefa).
Aki az I. táblán.

Lajos. Magdolna †.
(Gulácsi Farkas Irén).

Ilona. Ernő.

A leszármazási táblán álló Dávid perenyei birtokos, s a kőszegi dunántuli kerületi tábla ügyésze volt. Fia: Lajos nyugalmazott cs. és kir. vadász-kapitány. Bessenyő község, melyre a család egykor adományt kapott, ma már eltünt a vármegye községei sorából, s emlékét csak egy major őrzi Gyöngyös-Apáthi körül. Az urasági park egy része a hajdani község helyén terül el.

A többi Horváth-családokat, melyek vármegyénket vallották otthonuknak, a következőkben sorolom föl: Horváth (Boldog-Asszonyfalvai) Mihály, 1481. Vasvármegye alispánja. — Horváth Péter, 1610. (Armalista). — Horváth (Mankóbüki) Ferencz, 1641-ben a vármegye főjegyzője. János, 1641. alispán. — Horváth Miklós, 1651. (Armalista). — Horváth Mihály, 1660, (Armalista). Horváth (Jákfalvai) Péter, 1733. — Horváth István és Péter, 1733. Rába-Bogyoszló. — Horváth János és Ferencz 1733. Alsó-Paty — Horváth István, 1733. Nemes-Csoó. — Horváth István, 1733. Meszlen. — Horváth András, Ferencz és János, 1733. Bőd. — Horváth Miklós, 1733. Szent-Lőrincz. — Horváth István, 1733. Bozzai. — Horváth János és István, 1733. Nagy-Zsennye. — Horváth István, Sándor és János, Mártonnak fiai, 1733. Kopács, — Horváth Mihály és István, Mihálynak fiai, Horváth György, id. Horváth Mihály, 1733. Kolta. — Horváth György és István, Györgynek fiai, 1733. Kisfalud. — Horváth György fiai, 1733. Kám. — Horváth György, Györgynek fia, 1733. Nagy-Zsennye. — Horváth István, 1733. Dozmat. — Horváth István, Tamás, 1733. Felső-Eőr. — Horváth István, 1733. Nárai. — Horváth Ferencz, 1733. Taródfa. — Horváth György, 1733. Rába-Doroszló. — Horváth Ádám és János, 1733. Rába-Hidvég. — Horváth István és Mihály, 1733. Simonyi. — Horváth Ferencz, 1733. Kemenes-Szent-Márton. — Horváth István, 1733. Kám. — Horváth János és István, 1741. Sömjén. — Horváth János, 1748. Karakó. — Horváth máskép Arady István, 1748. Kis-Beér. — Horváth György, 1751. Bödöge. — Horváth József, 1751. Héraháza. — Horváth András, 1752. Polgárd. — Horváth János 1752. Simonyi, István 1752. Sömjén, és György 1752. Sárvár. — Horváth, l. Eöcsy. — Horváth András 1741-ben insurgens kapitány, — Horváth Boldizsár ugyanekkor zászlótartó, —

Horváth Ferencz 1797-ben insurgens zászlótartó, s Márton ugyanekkor alhadnagy volt, de hogy melyik Horváth családhoz tartoztak, meg nem állapithatom.

√ **Hosszutóthy.** Maradékai a vármegyében ismeretlenek, pedig egyike volt előkelőbb családjainknak. Veszprém- és Zalavármegyében is nevezetes szerepet játszottak a család tagjai, kik közül László 1648-ban váczi püspök. A vasvármegyei Hosszutóthy-ak közül Hosszutóthy János özvegye Pethő Éva, fiának Györgynek nevében is tilalmaztatja 1595-ben a Nádasdy-családot, hogy a néhai Mark János vagyonát elfoglalja. Ugyancsak 1595-ben találkozunk még Hosszutóthy Orsolyával, Kisfaludy Benedek özvegyével. 1692-ben János meg Balázs fordul elő forrásainkban. A Hosszutóthy-ak Váthon birtak.

√ **Hőbe** Ádám és János, 1733. Vönöczk. Hőbe János és Ferencz 1733. Vönöczk és Szent-Márton. — Hőbe Pál, 1733. Rába-Doroszló. — Hőbe János és Imre, 1755. Külső-Vath, Veszprémv.

√ **Hőgyészy.** Régebb nyomait a családnak nem találom évkönyveinkben, pedig azt lehetne hinni, hogy a vármegyénkbeli Hőgyész község s a család között közelebbi összeköttetés létezik. Lehet, de ezen összeköttetésnek forrásainknál régibb keletűnek kell lenni. A 17. században Győrvármegyében él a család, s az egyiknek neje Vépy Ilona volt, ami szintén a vármegyénkkel való korábbi összeköttetésre vall, tudván, hogy Vép vármegyénkbeli község, s hogy Vépy-ek vármegyénkben csakugyan laktak is. Nálunk Hőgyészy Miklós és Ferencz 1733-ban Hodászról igazolják nemességüket. Ferencz vámos-családi plebános volt. Andrást 1733-ban s Ádámot 1740-ben Simonyiban találjuk. Ádám a vármegyének esküdtje is volt. Simonyi község nevét előnévül is használták. 1818-ban vármegyénkben még Hőgyészy Jánossal találkozunk. Egy Hőgyészy az 50-es években a soproni főtörvényszék elnöki tisztét viselte. Korábbi iratokban a család nevét Hölgyészy-nek, s Hőgyész község nevét Hölgyésznek irva is találjuk.

Huszár János, 1715. Mártius 8. (Armalista). — Huszár János 1733. Hidas-Hollós. — Huszár Mihály, 1748. Kis-Beér.

I.

Iczés Zsigmond és Ádám, 1733. Kemenes-Szent-Márton.

Igmándy Antal, 1734. Kőszeg.

Ikerváry György, 1650. (Armalista).

Illés János, 1733. Kemenes-Szent-Márton. — 1836-ban Illés (Edvi) Pál, nemes-dömölki ev. prédikátor, iró, s a magyar tudós társaság tagja, folyamodik a vármegyéhez, Sopronvármegyéből nyert nemesi bizo-

nyitványának kihirdetése végett. Edvi Illés Pálnak testvérei: Ádám, József, Sándor és László voltak. Fia azon időben csak egy volt: Gyula.

Illésházy Miklós kanczellár, 1721. Bir Jánosházán.

Imreh György, 1733. Rohoncz, — Imreh Mihály, 1733. Felső-Eőr. — Imreh György, Péter és Mihály, 1733. Eőri-Sziget. — Imreh György, János, József, Zsigmond és Ferencz, 1733. Németh-Ujvár. — Imreh Mátyás, 1733. Szergény. — Imreh Mihály, 1733. Mihályfa.

Inkey. (Pallini). Az egész Dunántul családjának lehetne mondani. A családnak vasvármegyei ágáról a következő adatokat közölhetem: 1732-ben szerepel nálunk János, 1760-ban Gáspár, 1761-ben Boldizsár, 1780-ban Károly és Petronella s 1784-ben Imre. Inkey Sándor cs. és kir. kamarás 1861-ben rövid időig a vármegye főjegyzője volt.

Isoó Ferencz, 1818. Zala-Egerszeg, Zalav. és Szombathely.

Istóczy. (Pölöskefői). A család czimeres levelét e munka ismerteti. Tagjai közül 1687-ben Imrét, Ferenczet, és Lászlót találjuk. 1725-ben János fordul elő. Zsigmond 1725-ben Nemes-Csoóban lakik. Élnek még: 1783-ban Ferencz, 1794-ben Imre, 1816-ban Károly, 1817-ben Zsófia. Ignácz 1846-ban esküdt, utóbb várnagy és fogházfelügyelő. Antal 1845-ben tiszti alügyésze s 1848-ban főügyésze lett a vármegyének; neje Egerváry Francziska; fiai: Győző ügyvéd, volt szolgabiró és törvényszéki biró, a rumi kerület országgyülési képviselője és Sándor szombathelyi ügyvéd. Antal családja ma is Dömötöriben birtokos.

Istvánovics, l. Kubovics.

Iváncy. Egykor előkelő családja a vármegyének, ma már talán maradékai sincsenek. Iváncy Péter már 1560-ban Vasvármegye alispánja volt. 1595-ben ismét egy Pétert találunk s 1597-ben Iváncy Lukácsot. 1601-ben az Iváncy-család tiltakozik az ellen, hogy Bátthyáni Ferencz gróf Csákánynál a Rábán hidat veressen s ott vámot szedjen. Az Iváncy-család tehát akkor Csákány vidékén, talán éppen Iváncz községben volt birtokos. 1605-ben III. Péter jön elénk, ki ekkor már nagykoruvá válván, azt kivánta, hogy vagyona, gyámja: széplaki Bottka István kezéből kivétessék. Ez a Péter utóbb pénztárnoka volt a vármegyének. Iváncy Mihály 1648-ban mint sitkei birtokos szerepel. Egy Iváncy Ferencz 1731-ben Náraiban lakik.

Ivány János és Mihály, 1744. Felső-Paty.

Ivánkovics. Czimeres nemes-levelét a családnak a II. részben ismertetem. A család tagjai közül ismerjük 1779-ben Antalt, 1797-ben

Antalt, az insurgens hadnagyot. 1803-ban Lázárt, 1811-ben ismét Antalt, s 1848-ban Jánost. Ivánkovics János 1848-ban kormánybiztos volt Vasvármegyében, 1867-ben törvényszéki elnök, 1869-ben alispáni czimmel ruháztatott föl. Utóbb mint a szent-gothárdi kir. törvényszék elnöke vonult nyugalomba. Leánya szentgyörgyi Horváth Zsigmond kir. kamarás hitvese lett.

Izdenczy, másképp Varasdy Boldizsár, 1608. Terestyénfa.

J.

Jagasits. Czimeres nemes-levelét III. Károly királytól 1715. Julius 28-án nyerte Jagasits László, kinek fia hasonlóan László, 1776-ban zalavármegyei esküdt. Ennek testvére volt József, ki még Zalavármegyében lakott, de ezen Józsefnek fia Ignácz Vasvármegyébe költözött át és 1805-ben mint a sárvári urodalom ügyvédje működött s 1810-ben a vármegye táblabirája is lett. Ignácznak a fia Alajos, ki előbb a magyar testőrző seregnél szolgált, azután pedig Temesvármegyébe Lippára került sóstisztnek. Sándor, Alajosnak testvérje, Veszprémvármegyében tiszteletbeli aljegyző, de 1843-ban már Kopácsy József esztergomi primás titkárja volt. A nemzedék rendet tehát eddig a következőleg lehet összeállitani.

Jagasics László, 1715.

László. — József.

1845. 1870. — Ignácz. (Horváth Erzsébet).

Alajos. — Sándor. 1873.

Jagasits Antal 1847-ben söptei birtokos, valószinüleg szintén Ignácznak volt a fia. Antaltól származott Kálmán, 1871-ben a vármegye al- majd főjegyzője, ki utóbb katasteri igazgatóvá neveztetvén ki, főjegyzői tisztjéről lemondott.

Jakab Mihály, 1647, Nemes-Csoó. — Jakab Pál 1675-ben főszolgabirói tisztet viselt. — Jakab Ádám, Mihály és György, 1758. Nemes-Dömölk. — Jakab István, 1784. Gércze.

Jakabffy Bálint, 1733. Kolta.

Jakabházy Balázs, 1596. jakabházai lakos. Kihalt család.

Jáky, másképp Kis György, Mátyás, ifju Mátyás. 1733. Alsó-Eőr.

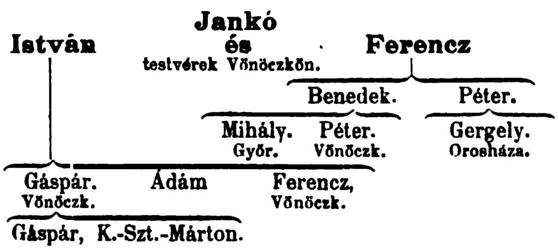
Jaklits István, 1648. Kőszeg. — Jaklits Ferencz, 1649-ben a vármegye főszolgabirája volt.

Jakovits Pál, 1550. Vasvármegye alispánja.

Jankó György, 1661. (Armalista). — Jankó Ádám, Ferencz és ifju Ferencz, 1733. Vönöczk. — Jankó Antal, 1755. Acsád

Veszprémv. — Mihály, 1756. Győr, Győrvárm. — Péter, 1756. Vönöczk. — Gergely, 1756. Orosháza, Békésv.

A család nemzedékrendje, néhány izen, igy állitható össze.



Az idősebb Jankó Péternek volt a fia azon Jankó Gergely, aki vármegyénkből Békésvármegyébe szakadott s 1756-ban Orosházán lakott. Az ő utódjai azon Jankó György és Jankó István, kik jelenleg is Orosházán laknak és birnak.

Jánossa András, Mózes, ifju András és Ádám, 1733. Vönöczk. — Jánossa András és Péter, 1733. Söpte.

Jánossy Gergely, 1595. — Jánossy Mihály, 1733. Vönöczk.

Jansó Mihály, 1733. Kisfalud. — Jansó Ferencz, 1755. Alsó-Bük.

Járffás Ferencz, 1595.

Járy Miklós, 1648. Szombathely.

Járossy András, 1784.

Jelencsits. A czimeres nemes-levelet III. Károlytól 1715-ben Jelencsits Miklós kapta. Valószinü, hogy a család már az előtt is nemes volt, mert Jelencsits Miklóst már 1714-ben a vármegye esküdtjei között találjuk. Szerepelnek: 1720-ban János, 1732-ben István, 1757-ben Antal, 1785-ben József és 1784-ben János. 1812-ben a család egyik érdekes tagja tünik föl Jelencsits János személyében. Ez a János mint irnok kezdte pályáját a vármegyénél, később al-, utóbb főpénztárnok (perceptor) lett, 1812-ben pedig helyettesités utján a vármegye alispáni székébe ült. 1795-ben Jelencsits Ignácz nevét olvasom. A Jelencsits-ek Péteriben voltak birtokosok.

Jenese István, 1744. Velemér. — Jenese János és Péter, 1744. Nagy-Rákos.

Joó. (Kaszaházi). Régi nemes és előkelő család. A 16-ik században már virágzott. 1595-ben Zrinyi György tiltakozik, hogy Joó János, László és Pál testvérek a körmendi várat megvegyék. De valószinüleg mégis megvették, mert ugyanakkor Joó János kijelenti, hogy csak ugy türi meg Körmenden a nemeseket, ha a vár körül a jobbágymunkát ők

is végzik. Ugyancsak 1595-ben Paxi Benedek panaszt emel Joó János nevében a vármegyén a miatt, hogy Széchy Tamás és Poppel vármegyebeli fegyveres hadai a Joó-javakra mint rablók ütnek. Körmendet a Joó-k előtt Erdődy Tamás és Péter birták. Joó László 1602-ben a vármegye alispánjává választatik. Ez a Joó László volt a meggyilkolt Chemethey István egyik veje. Ő követül küldetett sógorával: Batthyáni Farkassal a királyhoz, hogy azt a vármegye hűsége iránt megnyugtassa. 1604-ben alispáni hivataláról lemondott, 1609-ben valószinüleg ugyan ezen Joó László mint királyi adórovásoló (dicator) szerepel. — Joó Mátyás, 1612. (Armalista).

Jobbágyi. A czimeres nemes-levelet Jobbágyi János kapta II. Mátyás királytól 1610-ben. A család tagjai közül 1726-ban Zsigmond él. Ugyan ezen Zsigmond 1737-ben a portás nemesek közé iratik, s ugyanekkor alszolgabiróvá neveztetik ki. Élnek még 1738-ban Imre, 1753-ban András és 1767-ben György és János. Jobbágyi György 1754-ben Rohonczon lakik. 1799-ben Jobbágyi Mihály perrel bizonyitja nemességét a vármegye törvényszéke előtt. A család nemzedékrendje néhány izen át a következő:

Jobbágyi Jeremiás.
Gábor. Miklós. Imre. Ferencz.
János. György.
András, Sárvár. Mihály, Pozsony.

Jókay János, 1733. Nárai.

Jordánszky Gábor, 1803. Őri-Szent-Péter.

Jósa. E néven több családot ismernek évkönyveink. Azon Jósa család, mely a „Nagy-Bányai" előnevet használta, puszta-csói birtokos volt. Ezek közül József, kinek neje Sibrik Anna vala, 1829-ben Vasvármegye táblabirái között foglalt helyet. Rudolf 1842. puszta-csói birtokos, mint nagy zenebarát volt ismeretes. Fia: Kornél budapesti lakos a közelebbi években egy nemes hölgy-alapitvány létesitésével foglalkozott. Kemenes-Szent-Mártonban laktak 1728-ban Jósa Ferencz, 1750-ben Zsigmond és 1836-ban Zsigmond, János és Ferencz. Találkozunk még 1756-ban István és 1766-ban Benedek nevével. 1813. Jósa Pál és neje: Kelemen Katalin s Erzsébet nevü lányuk, kinek férje Pozsgay János volt, Mersén laktak. Istvánt 1820-ban Egyházas-Szecsődön találjuk.

Joszt Mátyás, 1733. Felső-Eőr.

Juchics Mátyás, 1649. (Armalista).

Jugodits György és Ferencz, 1714. Mártius 4. (Armalista).

Jugovits, másképp Miskey István, 1812. Zsédeny.

K.

Kajtár Imre, 1647. Meszlen. — Kajtár György és fia: János és György, 1733. Besenyő. — Kajtár Ferencz, Kajtár Pál, 1733. Nemes-Csoó.

Kákonyi Ferencz, 1757. Nagy-Paty.

Kalamár Ferencz, 1647. Bogyoszló.

Kalatovics László, 1790.

Káldy. (Alsó- és felső-káldi). Őse a családnak a Herény nemzetségből származott Káldy Páris volt s egyes ágai több vármegyére szétterjedtek, de bölcsője Vasvármegye, hol mind Herény, mind Alsó- és Felső-Káld községeket föltaláljuk. A családról szakmunkáink számos adatot közölnek. Levéltárunknak vonatkozó, kevésbé ismert, vagy teljesen ismeretlen adatai a következők: 1595-ben a Káldy-családnak a Nádasdyakkal van dolga egy örökösödési ügyben. 1597-ben Káldy Mihály de Magasi törvényszéki ülnök lesz e vármegyénél. Káldy Ambrus és István 1598-ban visszavonják azon szerződést, melyet izsákfalvai Mark Jánossal a felső-káldi és enyi(?) részbirtok fölött kötöttek. 1600-ban Péter özvegye emlittetik. Ugyancsak 1600-ban Eszeky János inteti az emlitett Káldy Ambrust és Istvánt, hogy letevén a zálogösszeget, az alsó-káldi, kámi, puszta- és egyházas-jeli, herényi és szünösei birtokokat váltsák vissza. 1604-ben Ambrus de Alsó-Káld esküdt-ülnök lesz és 1606-ban főszolgabiró. Segélyt szavazott meg a vármegye 1613-ban a hadviselésre az erdélyi fejedelemnek, s a segély-összeg kézbesitésével Káldy Ferenczet bizták meg. Ezen Ferencz 1618-ban mint kir. adóróvásoló (dicator) szerepel, 1619-ben pedig követül az országgyülésre küldetik. Valószinü, hogy egy másik Káldy Ferencz az, aki 1632-ben a vármegye alispánja lesz. Ugyancsak Ferencz 1642-ben határt igazittat Pedna(?) és Egyházas-Hollós között. 1656-ban Pétert találjuk az alispáni széken. 1660-ban János főszolgabiró, 1662-ben pedig Istvánt választják alispánul. 1666-ból egy Ferencznek olvassuk törtenetét. Bizonyos Tuslán Jánosnak a felesége, Mészáros Mária hires szépség volt messze vidéken. Egyszer egy napon ennek a szép asszonynak a férjét, Tuslán Jánost meggyilkolva találták. A férj halála után a szép Mészáros Mária férjhez ment Káldy Ferenczhez, a mi azon gyanura adott alkalmat, hogy Tuslán János meggyilkoltatásában talán Káldy Ferencznek is lehet része. Perbe fogták. Káldy Ferencz bizonyára maga is érezte a gyanu sulyát, mert még az itélet előtt kegyelemért folyamodott. S csak-

ugyan 1666. Február 18-án a király neki azon esetre, ha Tuslán János meggyilkoltatásában bünösnek találtatnék, fejére és vagyonára nézve kegyelmet ad, oly feltétel mellett, hogy jövőre hasonló gyilkosságoktól tartózkodjék s a meggyilkolt rokonaival egyezséget kössön. — Élnek a családból: 1681-ben Péter, Miklós, 1687-ben János, 1691-ben Ferencz alügyész, 1693-ban Zsigmond, 1694-ben Ferencz esküdt, 1698-ban Péter főhadbiztos, 1700-ban Miklós, 1713-ban Zsigmond főszolgabiró és Boldizsár, 1717. György, 1717. Sándor. — 1715-ben ujabb csapás éri a családot. Káldy Pál gyilkosok támadásának áldozata lesz. Hogy miért? Nem találom följegyezve. Kis János volt a gyilkosok vezére. Összesen 9-en voltak, s amint a nevekből gyanitani lehet, mind nemes emberek. A tett után megszöktek, de a helytartótanács elrendelé elfogatásukat és megbüntetésüket. 1727-ben ismét Ferencz, 1733-ban István és János élnek, 1746-ban Lajos, 1747-ben Mihály, 1749-ben Zsigmond, Boldizsár fia, 1750-ben András, 1754-ben György, 1756. Mózes és József, 1790-ben Péter tiszteletbeli esküdt, ugyanakkor Sándor hadi és vármegyei táblabiró. Az 1797. évi nemesi fölkelésnél Antal mint főhadnagy, Zsigmond mint főhadnagy, s Pál mint alhadnagy szolgál. Zsigmond 1800. a Rábán innen való rész perczeptorává, majd főszolgabiróvá választatott. 1811-ben ismét Pál s 1822-ben Antal nevével találkozunk. 1833-ban él József és Lajos. Józseefnek a fia volt Gyula a dunántuli ev. egyház-kerület világi főfelügyelője s főrendiházi tag. Káldy György, István és Zsigmond 1733-ban Német-Szent-Gróthon laktak.

Káldus Péter gyermekei, 1595.

Kálmán István, 1676. (Armalista)· — Kálmán János és Miklós, 1733. Jobbágyi.

Kalmár Márton, 1657. (Armalista. — Együtt kapta Hegyi Miklóssal).

Kálóczy István, 1752. Magyar-Gencs. Czimeres nemes-levelet Kálóczy György s ennek fiai: András, Mihály, Márton és János nyertek II. Mátyástól 1610. Máj. 10-én.

Kamondy. Vasvármegyében 1610-ben hirdetteti ki czimeres nemeslevelét Kamondy János. -- Kamondy István 1647-ben Kőszegen lakott. Ugy látszik, hogy a család innen átvonult Veszprémvármegyébe, s tagjai csak a jelen század elején tünnek föl ismét vármegyénkben, Kamondy Lajos 1810-ben alügyész s a vármegye táblabirája. 1835-ben ugyancsak Kamondy Lajos a vármegye főügyésze. Neje: Gerber Anna volt. A nemzedékrend néhány izen a következő:

Imre, **István,** **Márton,**
testvérek.

Imre: Márton. — Ferencz. — Károly.

István: Lajos. (Gerber Anna).

Kámonyi. Egykor előkelő, most már kihalt család. Még pedig, amint neve is mutatja, tősgyökeres vasvármegyei család. Tagjai közül Kámony Bálint 1600-ban főszolgabirói tisztet viselt. 1647-ben Kámony András és István Kámonban, 1658-ban Kámony István, András és János, 1675-ben János és Mártha éltek Nagy-Kámonban.

Kan György, János, Ádám, 1733. Felső-Mesteri.

Kanicsár Pál, 1733.

Kántor András, 1733. Nárai. — Kántor Márton, 1733. Felső-Eőr. — Kántor János és István, 1752. Nemes-Ládony, Sopronv.

Kapocsy Márton, 1619. (Armalista).

Kapóczy Ferencz, 1766. Nemes-Keresztur.

Kapossy Mihály, 1648. Jákfa.

Kapronczay Mátyás, 1648. Merse.

Karakóy István, 1733. Dömötöri.

Kárász, máskép Cseán János, 1748. Seregháza.

Karcsay Antal, 1784.

Kardos Miklós, 1813. Kardos-Vaska. Trencsénv.

Károlyi. Régi nemes családja a vármegyének, melynek első nyomaira a 16-ik század második felében akadunk. A Szelesteycsaládnak levéltárunkba jutott iratai között van egy okmány 1565-ről, melyben szánthói Bottka Imre alispán mint jobbágyokkal biró patyi nemest emliti Károly Lajost. 1595-ben a vármegye birtokos nemesei között a föntebbi Lajos, továbbá Károly János emlittetnek. Ez a János Petheő Éva, Hosszutóthy János özvegye nevében tilalmazza a Nádasdy-családot néhai Márk János vagyonának elfoglalásától. A szent-györgyi Horváthcsalád történetéből tudjuk, hogy szent-györgyi Horváth István felesége 1636-ban Károly Margit volt. A vármegye nemeseinek 1648-ról szóló összeirásában Károly Péter és Sándor mint Károl vagy felső-patyi lakosok fordulnak elő. Felső-Patyot akkor Károl-Patynak is hivták, bizonyára az ott egykor nagyobb birtoku Károly-családról. Károly névvel még a következők fordulnak elő forrásainkban: 1692-ben Kristina, 1722-ben Lőrincz, aki vámos-családi plebános volt. Mivel a mostani Károly-ak vármegyénkben az evangelica egyház hivei, nem lehetetlen, hogy a családnak rom. kath. ága is volt, vagy a család talán csak 1722 után tért

át az ev. egyház kebelébe. De lehet még egy eset is, az tudniillik, hogy Károly Lőrincz maga katholizált. Azt feltennünk, hogy két Károlyi család is létezett volna vármegyénkben, arra nincsen semmi ok; igy tehát csak a fentebbi eseteknek egyike lehetséges. Találjuk még 1723-ban Boldizsárt, akinek atyja Gáspár és anyja mesterházi Nagy Erzsébet volt, s a ki szintén Károl- vagy Felső-Patyon lakott. 1726-ban Bálint vönöczki lakos. Élnek még 1732-ben Katalin Felső-Patyon, akinek férje Márkus Mihály volt; 1733-ban Gábor. Egy Gábor, Istvánnak fia, s Péternek unokája, ezen időben Szigetvárott lakott s pert vitt Boldizsár anyja: mesterházi Nagy Erzsébet ellen, a családi iratok kiadása miatt. Károly Kristina neve 1760-ban fordul elő. Ádám 1769-ben töttősi, s Károly Anna, Kovács Ferencz özvegye, 1815-ben kis-somlyói lakos. Károly József evang. vallásu katafai lakos 1834-ben legfelsőbb helyen engedélyt nyert, hogy bár reversalist adott, fiu gyermekét mégis a saját vallásában nevelhesse. A vasvármegyei Károlyi-ak közül Károlyi László 1847-ben a kir. helytartó tanácsnál nádori titkár volt. — Károlyi István, kinek ágából Károlyi Antal, vármegyénk jelenlegi alispánja származását veszi, 1723-ban nemességi bizonyitványt vesz ki Vasvármegyétől s 1725-ben átköltözködik Győrvármegyébe, de már az unoka: János, kis-péczi lakos, vissza vágyik az ősök bölcsőjéhez, s egy, Győrvármegye által 1792. Augustus 22-én kiállitott nemesi bizonyitványnyal visszatér Vasvármegyébe s valószinüleg Vönöczkön telepszik le. Fia: József legalább mint vönöczki lakos fordul elő. Ennek a Józsefnek a testvére: István, Károlyvárosba szakadt le, s ott családot alkotván, maradékaiban ma is virágzik, s magyarságát hiven megőrizte. A család leszármazási tábláját, a Győrvármegyébe költözködő Károlyi Istvántól kezdve, a következőkben mutathatom be:

Károlyi István, 1728.

József.

János.

István. — József. (Jánossy Katalin).

Pál. (Bárdossy Juliánna). — József. — Juliánna. (Tompos László). — Lidia. (Schmidelius József, Nemes-Magasi).

Rozália. — Antal. (Barcza Rozália). — Rozália. — Imre. — Endre. — Sándor.

Károlyi Antal 1868-ban mint aljegyző lépett a vármegye szolgálatába. 1871-ben főügyészszé, 1883-ban főjegyzővé, s 1891-ben alispánná választatott. 1893-ban királyi tanácsossá neveztetett ki, s ugyanazon évben a III. porosz királyi koronarend tulajdonosa lett.

√ **Kaszás** Péter, 1647. Bogyoszló.

√ **Kászony** Pál, 1752. Rempe-Hollós.

√ **Kató** György, 1733. Telekes. — Kató András, 1733. Telekes.

√ **Katona** István, 1647. Nagy-Zsennye. — Katona István és György, 1648. Nagy-Zsennye. — Katona Péter, László, 1733. Nagy-Zsennye. — Katona János, István fia, 1733. Nemes-Magasi. — Katona Ferencz, 1733. Nemes-Magasi.

√ **Kávássy.** Maradékaiban ismeretlen család, sőt ugy látszik, hogy csillaga már réges régen hanyatlóban volt. Erre mutat legalább, hogy Kávássy Jakab 1595-ben még birtokos ugyan; de már Kávássy Margit, Batthyáni Lukács özvegye, a vármegyétől szegénységi bizonyitványt kér. 1598-ban Kávássy János jön elő, aki a Beiczy Miklós után őt illető bucsui javakat keresi.

√ **Kázmér** György, 1647. Meszlen. — Kázmér Péter 1733. Meszlen. — Kázmér György ifjabb, György és Ferencz, 1733. Felső-Eőr.

√ **Krajnay** János, 1688. vármegyei biztos. Krajnay Zsuzsa 1694. (Armalista).

√ **Kecskés** Gergely, 1647. Kőszeg. — Kecskés György, 1747. (Armalista).

√ **Kdel** Mihály, 1719. September 11. (Armalista).

√ **Kelcz** (Fületinczi) Ádám, Zsigmond, Miklós, 1733. — Kelcz Károly, 1797. insurgens kapitány.

√ **Kelédy** György. 1595.

√ **Kelemen** György, 1733. Kisfalud. — Kelemen András örökösei, 1733. Nemes-Csoó. — Kelemen Tamás és Mihály, 1733. Felső-Eőr. — Kelemen Vincze és István, 1733. Alsó-Eőr. — Kelemen Ferencz, József, Pál, 1733. Német-Szecsőd. — Kelemen István, 1733. Szergény. — Kelemen István, 1742. főszolgabiró. — Kelemen Mihály, 1797. insurgens zászlótartó.

√ **Kemény.** (Kemény-Egerszegi). Régi nemes család. A Szelestey-család irataival egy 1565. évi okmány került levéltárunkba, melyben Kemény Imréről mint nagy-egerszegi, (Kemény-Egerszeg), lakosról tétetik említés. 1595-ben Kemény Dávid él. 1647-ben Jánost már Kemény-Egerszegen találjuk. 1714-ben egy János a portás nemesek közé vétetik föl. Hosszabb ideig szolgálta a vármegyét Kemény András, aki 1736-ban esküdt, 1742-ben al- és 1762-ben főszolgabirája volt a vármegyének. Élnek még a családból: 1670-ben Mihály, 1720-ban Simon, 1762-ben János, 1768-ban István, 1770-ben József, s 1790-ben

Pál, aki táblabiró is volt. Kemény Imre 1863. szolgabiró, s István ugyanazon időben vármegyei aljegyző, később ügyvéd.

Kenedics Ferencz és József, 1793.

Kenessey. A család egyik őse: Kenessey Balázs 1720. Martius 20-án kapta adományban Telekesen az alsó- és felső-sárfeői pusztákat Pálffy nádortól. Birt a család Karátföldön, Sárfi-Mizdón, Halastón és Zalavármegyében Boldogfán. Nemzedékrendje:

Márton. eskűdt.	**Kenessey Péter.**	**György.**

Márton: Benedek. Bálint. — Bálint: Mihály.
Péter: György. János. Pál. Judit. — György: János. — Pál: Mihály.
János: Ádám, Halastón. (Lippits Éva).
Ádám: Katalin. János. Éva. Péter. Magda. Róza. 1776. (Simon József). Anna. Mihály. Judit.

Kenessey Mihály, 1733. Birószék. — Kenessey János 1733. Halmos. — Kenessey Balázs, Mihály, György és Ferencz, 1733. Karátfölde.

Keneszt János, 1649. (Armalista).

Kenézy Mihály, 1648. Szombathely.

Kenyeres Sándor, 1643. (Armalista).

Kérey Balázs. 1668. (Armalista).

Keresztes András, 1733. Vönöczk.

Keresztury (Petri-Kereszturi) László, Ádám, Sándor, György' utódjai; János, Zsigmond 1733. — Kereszturi Jakab, 1797. insurgens főhadnagy.

Kéry. (Nemes). Kéry István 1450-ben László királytól adománylevelet nyert. 1647-ben Miklós mint szent-lőrinczi s 1720-ban Kéry István mint nagy-kámoni lakos fordul elő. Ugy látszik, a család időközben átköltözött Sopronvármegyébe, mert csak a mult század végén jelennek meg ismét nálunk. Kéry József 1783-ban rába-bogyoszlói lakos; ennek fia Ferencz 1788-ban születik. Testvére János, veszprémi kanonok, egy katonai ösztöndij-alapitványnyal tette nevét emlékezetessé. Az említett Ferencznek fia ismét Ferencz jákfai lakos, kinek gyermekei: Borbálya, Simon Miklósné és Kálmán, ki azonban ifju korában elhalt.

Kéry. (Ipoly-Kéri. Gróf). Hontvármegyéből ered. Nálunk János, aki 1654-ben grófi rangra emelkedett, tünik föl először. Fia Ferencz patyi birtokos, kinek kastélyában szálltak meg 1670. April 16-án Zrinyi és Frangepán, akikről Kéry azonnal jelentést küldött Bécsbe. Fia III.

Ferencz 1687-ben Vasvármegyé főispánjává neveztetett ki. Arról nevezetes, hogy nem igen fért össze sem egyesekkel, sem a vármegyével. Utódjai: János és Ádám. Ez utóbbi Péterfán is birt. Vele a Kéry-ek grófi ága sirba szállott.

Kerkápoly István, 1700. főszolgabiró.

Kernpalsz Mátyás, 1653. (Armalista).

Keserü. (Szerdahelyi). Keserü István 1595-ben szerepel vármegyénkben. Neje Darabos Katalin volt. Darabos Anna elhunytával annak döbörhegyi és dereskei javaiban örökölnek, de birnak Domonkosfán is. 1596-ban a vármegye a hadak kapitányává választja Darabos Istvánt, és fizetését havonként 40 forintban állapitja meg. 1597-ből szinte megdöbbenve emliti a jegyzőkönyv, hogy Darabos István Zichy György alispánról ugy nyilatkozott, hogy ez méltatlan az alispáni tisztre, de még ugyan azon évben Győr alá vezeti a vármegye fegyveres hadait. 1600. királyi adórovásoló, majd a vármegye alispánja lesz. 1604-ben ujra megválasztatik s 1606-ban Megyery Pállal vármegyéjét képviseli az országgyülésen. 1607. és 1608 ismét a követségben találja, de ez utóbbi évben már lemond. A vármegye egy diszes billikommal lepte meg Batthyáni Ferencz grófot lakodalmi ünnepélyére. 1610-ben egy közgyülésen Chernel János végrehajtást inditványoz Keserü István ellen, mint aki a billikom árát átvette, de ki nem fizette. Keserü ez ellen tiltakozik, állitván, hogy a billikomnak vételára már kifizettetett. Ezentul a család nevével jegyzőkönyveinkben nem találkozunk.

Keszy János, 1601. Mihályfa.

Keszler (Lichtenbergi) Leonárd, 1714. Rába-Kövesd. Indigena.

Kéthelyi. (Kéthelyi). A család a Joó Bertalan deák családjából származtatja magát. Joó, máskép Literatus Bertalan de Kéthely 1565. September 15-én kapott czimeres nemes levelet II. Miksától. Ezen okmánynyal igazolták nemességüket 1733-ban Kéthelyi Ádám és György söptei, és 1753-ban Kéthelyi István farádi (sopronvármegyei) lakos. Egy Kéthelyi János 1648-ban szécsenyi lakos volt. Egy másik Kéthelyi János 1798-ban pörrel igazolta nemességét. 1802. Joó János váthi, 1831-ben Kéthelyi Joó Ferencz söptei lakos kapott a vármegyétől nemesi bizonyitványt. Kéthelyi Lajos 1809-ben insurgens kapitány volt. Birt e család vármegyénkben Váthon, Alsó-Szilvágyon, Söptén, Tanában, Bárdoson, Beődön. A családból József váthi birtokos, s Sándor 1867. után szolgabiró volt, Ferencz jelenleg tanai birtokos és lakos. Leszármazási táblájuknak egy részlete, amint az levéltári adatokból összeállitható volt, itt következik:

Kéthelyi
testvérek.

András. — **János.** (1. Barabás Jutka. 2. Tompa Zsuzsa).

István.

István. György. Ádám. Imre.

1-től: Márton. Jutka. János.

Ádám. István. György.

Mihály.

János.

János. József. Mihály.

Kregár János, 1797. insurgens alhadnagy.

Király István, 1595. Paty. — Király György, 1742. Boba.

Királyföldy Ferencz, 1759. Nemes-Magasi.

Kiss Sándor, 1732. Kolta. — Kiss Ferencz örökösei, 1733. Nemes-Csoó. — Kiss, l. Jáky. — Kiss István, 1733. Kemenes-Szent-Márton.

Kisfaludy. (Kisfaludi). A Kisfaludy-ak a Csák nemzetségből veszik eredetüket. Győr-, Vas- és Zalavármegyében elterjedt család, de törzsfészke mind a mellett Vasvármegye volt. Itt találunk Kisfalud községet, noha némelyek hajlandók a zalavármegyei Kisfaludot a bölcsőjükül tekinteni; s itt feküdtek fő javaik, melyekre szabadalmaikat nyerék. Meglevő okmányaink 1595-ben foglalkoznak először a családdal. Akkor él Kisfaludy Benedek, kinek neje Hosszutóthy Orsolya volt. Unoka öcscse: Kisfaludy Balázs. 1596-ban Imre Kisfaludon birtokos. A föntebb emlitett Balázst a vármegye 1608-ban alispánjává választja, majd követül küldi az országgyülésre. 1617-ben ujra alispánná választatik s a falvak összeirására kiküldött királyi biztosok mellett a vármegyét képviseli. 1625-ben Pál lesz a vármegye alispánja. 1659-ben János él. 1666-ban Kisfauldy Gáspár, Balázs, László és Pál pallos-jogot nyernek, melyet győrói, csánighi és gencsi javaikon gyakorolhatnak. Élnek még a családból: 1673-ban István, 1687-ben Ferencz, 1718-ban György, 1719-ben Gábor, 1734-ben Antal, 1741-ben Sándor insurgens kapitány, 1743-ban Balázs, 1797-ben György insurgens főhadnagy. 1809. János a dunántuli kerületi tábla ülnöke, insurgens alhadnagy, 1809. Gábor insurgens kapitány, aki 1810-ben táblabiró lesz, 1810-ben János tiszteletbeli aljegyző. 1814. Mihály, 1813. János főszolgabiró, 1835. János és 1838. Boldizsár. E családnak tagja a költő testvérpár: Károly és Sándor. Életük pályája eléggé ismeretes, itt csak azt jegyzem meg, hogy Sándor 1804. Október 3-án

Vasvármegye táblabirájává neveztetett ki, s hogy e század elején 1808-ig Vasvármegyében Kámban is lakott. Az ő tulajdonához tartozott akkor a Jeli major is.

Kisguba Ferencz, 1647. Bőd.

Kispatyi Mihály, 1601. Kis-Paty.

Kithonics János a győri püspök embere volt s 1595-ben Szombathelyen lakott. Azon évben a győri püspök nevében kijelentette a vármegyén, hogy a püspökség részéről a hadak élelmezéséhez nem járulhat.

Kristán, l. Christán.

Krizsay György, János és István, 1757. Bajánháza.

Klobusiczky. (Gróf).

Kocsy Ádám és György, 1733. Boba. — Kocsy másképp Balogh János, 1733. Kocs. — Kocsy Ferencz, 1750. Pápa.

Kocsis Imre, 1647. Meszlen.

Kocsóczy János, 1807. vármegyei főügyész. — Kocsóczy János, 1809. insurgens hadbiró. — Kocsóczy Ferencz, 1824. főszolgabiró.

Kocza Mihály, 1641. (Armalista). — Kocza Mihály, 1647. Bőd.

Kollár Miklós és János, 1733. Felső-Eőr.

Kolláth István, 1648. Kis-Paty.

Koller József és Ferencz, 1790.

Kólomy, l. Virginás.

Kolondy István, 1647. Nemes-Csoó.

Koltay. (Koltai). 1595-ben Koltay Bernát örököseit emlitik jegyzőkönyveink. Koltay Tamás, Bálint és Katalin ugyanis tiltakoznak Zobothin György deák ellen, hogy az a néhai Hegyi János prosznyákfai, kancsóczi, pordasinczi, szent-benedeki és lovászi javait, melyek őket illetik, elfoglalja. Ezen a néven élnek még vármegyénkben a következők: 1688. Bernát, 1690. István, 1717. Imre, 1726. Bálint, 1731. Sándor, 1733. Ferencz, István, György, 1736. László esküdt, 1741-ben ezen László insurgens zászlótartó, 1744. Farkas, 1823. György és 1837. Bernát és 1842. István. Több Koltay-család is lévén a vármegyében, hogy a felsoroltak közül ki, melyik családhoz tartozott, el nem dönthető. Koltay György, István és Antal nemes voltukat 1830-ban perrel igazolták. Koltay György akkor zalavármegyei, felső-nemes-apáti, s Koltay Antal vasvármegyei, nagy-mákfai lakos volt. Ők hivatkoznak a Zsigmond király által 1430-ban Norinbergában (feria quinta proxima ante festum beati Georgii Martiris) kiadott czimeres nemes-levélre, melyet Kethe de Kolta szépunokája: Dénes nyert. Ennek a családnak a leszármazási táblájából a következő részletet közölhetem:

Koltay Imre.
János.
János, Ságod. 1734.

Ferencz.	Mihály.	János.
György. 1786. Szent-Erzsébet.	Antal. 1794. Zala-Egerszeg.	István.

Komáromy György, 1733. Simonyi. — Komáromy János, 1797, insurgens főhadnagy.

Kondoray Gáspár, 1652. főszolgabiró.

Konkolics Benedek, 1648. Nemes Keresztur.

Koppányi György, 1733. Sömjén.

Korchmáros. 1680. Május 28-án hirdeti ki Vasvármegye közgyülése Korchmáros János armalisát. A család tagjaiként a következők szerepelnek. 1710. István, 1716. György, János, 1738. Sándor és György bucsui lakos, 1739. József, 1755. János, 1785. József, 1790. József kis-unyomi lakos, a vármegye táblabirája, 1810. Boldizsár táblabiró, 1812. József és 1814. Zsigmond. 1833-ban Toronyban találjuk Korchmáros Mihályt és Györgyöt. Boldizsár táplánfai birtokos volt. Nemzedék rendje a következő:

Korchmáros János, 1680.
György. István. Mihály. János.
József.
Boldizsár.
Antal. János. József. Boldizsár. Károly. Menyhért. Gáspár. Borbálya. Juliánna.

Az 1893-ik évi nagy hadgyakorlat alkalmával a szász királynak Kőszegen Korchmáros Menyhért volt szives házigazdája, minek következtében a szász királyi Albrecht-rend II. osztályu lovagkeresztjével tüntettetett ki.

Kósa György nemes levelét 1651-ben September 4-én hirdeti ki a vármegye. E néven tálaljuk 1726-ban Ferenczet, 1733-ban Miklóst s 1739-ben Pétert. Kósa Gusztáv jelenleg jánosházai birtokos s buzgó vezetője az ottani társaséleti közhasznu mozgalmaknak.

Kosics Pál, 1733.

Koszorus Márton, 1660. (Armalista).

Kotulinczky. (Gróf).

Kovács János, 1666. (Armalista). — Kovács Ferencz 1733. Meszlen. — Kovács János, 1733. Bessenyő. — Kovács Imre, 1733. Kolta. — Kovács János ifjabb örökösei, Kovács István, id. Kovács

János, 1733. Nemes-Csoó. — Kovács György, 1733. Körmend. — Kovács István, 1733. Sömjén. — Kovács, másképp Vörös Mihály, 1733. — Kovács Zsigmond, 1733. Nádasd. — Kovács György, 1733. Saál. — Kovács Ádám és István, 1733. Karátfölde. — Kovács András, 1733. Karátfölde. — Kovács Sámuel, 1744. Kis-Köcsk. — Kovács János, 1745. Alsó-Mesteri. — Kovács Ferencz, 1809. insurgens kapitány.

Kozáry György, 1733. Kis-Somlyó. — Kozáry Péter és András, 1784. Kis-Somlyó.

Kozma Benedek, 1647. Bögöt. — Kozma Mihály, 1733, Seregélyháza. — Kozma Mihály, 1733. Nemes-Csoó.

Krotnauer Dávid, 1661. (Armalista).

Krotnaurer Frigyes és Kristóf, 1661. (Armalista).

Köcsky. A vármegye előkelőbb nemes családjai közé tartozott. 1595-ben Ádám él, 1598-ban Tamás és György. Ezen Tamás 1601-ben a vármegye főszolgabirájává választatott. Találjuk még 1639-ben Györgyöt, 1743-ban Kis-Köcskön Köcsky Istvánt és 1750-ben Jánost.

Kőmives Ferencz, 1733. Kemenes-Szent-Márton.

Könczöl Zsigmond, 1714. — Könczöl János, 1797. insurgens zászlótartó.

Körmendy Mihály, 1598. (Armalista). — Körmendy Péter, 1672—1684. főszolgabiró. — Körmendy Lajos, 1809. insurgens kapitány. — Körmendy István, 1809. insurgens alhadnagy.

Kőszeghy Imre és Balázs, 1610. (Armalista). — Kőszeghy Antal, 1838. főszolgabiró, Szombathely.

Kövesdy Boldizsár, 1748. Körmend.

Köveskuty György, 1647. Meszlen.

Kubovics, másképp Istvánovics Mihály, 1733. Simonyi. — Kubovich, l. Zsuffa.

Kuffstein. (Gróf).

Kulcsár István és Pál, 1733. Nemes-Csoó. — Kulcsár Ferencz, 1744. Kemény-Egerszeg. — Kulcsár Sándor és András, 1750. Kemény-Egerszeg.

Kulecz Lőrincz, 1682. (Armalista).

Kun Imre, István örökösei, 1733.

Kunos. A nemesség szerző Kunos János Felső-Eőrött lakott. A család szétágazván, találjuk egyes tagjait Sághon, Simonyiban, Nemes-Dömölkön, Vönöczkön, sőt Orosházán Békésvármegyében is. A család sarja volt Kunos Endre az 1845-ben Fehérvármegyében, Kálozon elhalt szelid lelkü költő, ki ott a Zichy-családnál nevelősködött. Ő volt szerzője

a „Kitárom reszkető karom,“ Szerencse föl!“ s „Képeddel alszom el“ sat. örök szép daloknak. Ügyvédi oklevele is volt, s költeményeken kivül egyéb műveket is irt. Családjának nemzedékrendje néhány izen a következő:

Kunos János.

János.

Jakab.

János. Mihály. András.

Kunos János és András, Hetyén, s Kunos Jakab Orosházán, de Simonyiban és Nemes-Dömölkön is tartózkodott.

Kupay Gergely, 1648. Felső-Mesteri.

Kupricz István, 1648. Szombathely.

Kuskóczy Miklós, 1595.

Kustoly István, 1784. Keresztur.

Kuthassy (Kereki) Mihály, 1610. (Armalista). — Kuthassy György, 1839. Szakony, Sopronv.

Kutrovich. Az armálist, melynek ismertetése a II. részben található, Kutrovich József nyerte. A második izen álló János, a ki 1835-ben halt meg, a Cziráky-javak kormányzója s Vasvármegye táblabirája volt. Itt közlöm a család nemzedékrendjét:

Kutrovich József.
(Sipőcz Erzsébet).

János. József. Ferencz (Udvardy Johanna). Imre. István. Teréz. (Mankóbüki Horváth Bálint). Anna. (Udvarhelyi Nagy Márton). Mária. (Hertelendy Sándor). Róza. (Guari és felső-szelestei Guary Miklós). Borbálya. (Udvardy Sándor).

János és József gyermeke: Antal. (1. Korchmáros N., 2. Sarlay Mária, 3. Csontos Anna).

Ferencz gyermekei: József. Mária. (Csapó György). Róza. (Kaas Péter). Gyula. (beődi Balógh Antonia).

Antal gyermekei: 2-tól: Sándor. 3-tól: Gábriella. (Laky Kristóf). Malvin. István.

Kuzma János, 1759. Muraszombat.

Kuzmics Ferencz, 1733. Rába-Bogyoszló.

Kürthy István 1632-ben a vármegye főjegyzője.

L.

Lábos. A család őse Lőrincz volt. Ő kapott adományba II. Ferdinánd királytól 1627. Ápril 28-án Dévényben egy nemesi házat és három szőlőt. Utódai közül Gergely és György Szombathelyen telepedtek le s 1733-ban itt igazolták nemességüket. A család nemzedékrendje Lőrincztől, az adományostól, egészen napjainkig a következőleg állitható össze:

Lábos Lőrincz.
(Palonyai Erzsébet).

Pál. — János, (Trombitás Ilona).

Tamás. György. Lőrincz. Anna.

Ferencz. József.

János.

Pál. György. János. Magdolna. Erzsébet. István.

Ferencz, ügyvéd, Szombathely.

György. Gergely.

Mihály. József. Ignácz.

Ferencz.

József.

Gyula.

Aladár.

Lábos Ignácz az 1797-ik évben insurgens zászlótartó s 1809-ben alhadnagy volt. Lábos Aladár napjainkban budapesti lakos, vasuti tiszt.

Laczny István, Meszlen.

Lachenbacher Henrik és Bernát, 1825. birtokadományos.

Lada Márton, 1647. Kőszeg. — Lada György, 1715-ben a vármegye főjegyzője. — Lada György, 1733. — Lada Ferencz, 1777. főszolgabiró. — Lada Ignácz, 1806. a vármegye főjegyzője.

Ládonyi Miklós, 1595. (A vármegye váltotta ki a török fogságból).

Laky. (Niczki-Laki és ondódi). Nagy Iván e családot — elég tévesen — nyitravármegyeinek állitja. Hogy e család tősgyökeres vasvármegyei család, vitatni fölösleges. Nádasdy András és gersei PetheőAmbrus vasvármegyei alispánok egy 1577-ben kelt okmányukban ondódi Laky Gergely vasvármegyei főszolgabiróról emlékeznek meg. 1599-ben Laky Ambrust választják főszolgabiróvá, de ez 1600-ban már lemond hivataláról. 1733-ban niczki Laky Ferencz és György ondódi lakosok igazolják nemességüket. Az ondódi- és niczki-laki családból veszi származását Laky Kristóf cs. és kir. kamarás, curiai biró, s a szombathelyi kir. törvényszék elnöke és testvérei: Laky Károly magyar királyi nyugalmazott honvéd-ezredes s Laky János felső-eőri ügyvéd.

A nemzedékrend egy töredéke ez:

Laky Sándor.

Boldizsár

Gábor.

József.

Kristóf. Károly. János. Amália. (Csesznák Sándor).

Több ily nevü család is lévén a vármegyében, azokat a következőképpen sorolom föl: Laky Márton 1656-ban armalist hirdettet. Laky Ferencz 1733. Egyházas-Rádocz. — Laky András 1733. Puszta-Rádocz. — Laky Zsigmond 1733. Asszonyfa. — Laky János és Sándor korábban sömjéni, de 1793-ban uj-mihályfai lakosok. Nemességük igazolásául hivatkoztak egyik ősüknek: Laky Jánosnak II. Rudolf által Prágában, 1580. Mártius 18-án adott armálisára. A család nemzedékrendje néhány izen:

Laky János.
impetrans.
János.
Ádám.
János. Sándor.

Egy másik Laky család Rempe-Hollóson lakott 1795-ben. Ebből Laky István, Mátyás, György és Pál kapta a nemességet 1655-ben II. Ferdinánd királytól. 1795-ben ezen családból Laky János, Ferencz és Mihály pörölnek nemességükért. Nemzedékrendje:

Laky Mátyás,
az egyik nemességszerző.
Pál. Ferencz. István.
István, R.-Hollós. György, N.-Hollós. János. József.
Antal. Sándor. Sándor. János.
István. János. Ferencz. Mihály.

Ily néven még a következők fordulnak elő vármegyénkben: 1719. András, 1726. Mihály, 1730. Laky Imre esküdt, 1737. László, 1733. György, 1739. Ferencz, 1744. Boldizsár, 1750. Péter, 1755. Sándor, 1760. József 1765. János és Márton. 1767. Lajos, 1771. Benedek, 1775. Dávid, 1780. Gábor és 1781-ben Antal. — Laky Miklós 1809-ben insurgens főhadnagy, s Laky József insurgens alhadnagy volt. Laky Mihály 1771-ben főszolgabiró, Laky Pál 1832-ben táblabiró valának. Laky Antal 1832-ben s Laky György 1845-ben volt a vármegyének főszolgabirája.

Laklcs Pál, 1733. Csákány.

Lakner Kristóf, 1619-ben követül küldetik Cziráky Mózessel a királyhoz, hogy azt a béke megkötésére birják.

Lakovics Mátyás, 1829.

Lampért. Régi család. Lampért István 1607-ben mint kemenes-szent-mártoni birtokos szerepel. Ugyancsak 1607-ben a vármegye főszolgabirája lesz. Lampért Mihály és Ádám 1733-ban laknak Kemenes-Szent-Mártonban, s János és Mihály 1733-ban Simonyiban.

Lánczy. E családból Urbanus 1595-ben törvényszéki ülnök, s Gergely 1648-ban Gérczén lakik.

Lapis Tamás, 1648. Bogyoszló.

Lápossy József, György és Mihály, 1733. Hegyszoros.

Lasgalner György, 1784. Csönge.

László Ferencz, 1648. Kocs. — László Mihály, István, Zsigmond, 1733. Nemes-Magasi. László János, 1733. Kocs. — László János, Ferencz, 1784. Kocs. — László István, András és Mihály, 1784. Nemes-Magasi,

Lator János, 1648. Meggyes.

Leb Mátyás és ifjabb Mátyás, 1733. Alsó-Eőr.

Lenarcsics Miklós, 1733. Szarvaslak.

Lendvay Márton, 1748. Bozsok.

Lengyel János, 1652. főszolgabiró. — Lengyel (Thóti) Gáspár, Lajos, 1733.

Leitner Kristóf. 1659. (Armalista).

Lindamáry. A családból először Leonarddal találkozunk. A regénybe illő névvel biró Lindamáry Leonárd ügyvéd ember volt s az 1657. Január 15-én tartott vármegyei közgyülésen Széchy Dénes gróf özvegyét képviselte. 1665-ben a vármegye főügyésze volt. 1678-ban Lindamáry István él, aki neje után Szombathelyen házbirtokos is volt. A 17-ik század végén innen e névvel már nem találkozunk.

Lippits. (Koronghi). Legkorábban 1632-ben István özvegye emlittetik. Élnek 1690-ben László, 1692. Ádám, 1719. Sándor, László. Élnek még: 1720-ban József, 1724-ben Pál, ki 1725-ben a vármegye esküdtje lesz. 1726-ban Boldizsár, 1727-ben Mózes, 1746-ban Antal és Boldizsár Vasvármegye alispánja, 1754-ben György, 1759-ben Imre. Lippits András, 1790-ben táblabiró. Lippits József az 1797-iki nemesi felkelésben alhadnagy volt. Lippits János 1682-ben, József 1810-ben és Antal 1835-ben mint főszolgabirák szolgálták a vármegyét.

Lipolt János, 1733. Nemes-Magasi.

Lisics János, 1676. (Armalista).

Liszthy. (Báró). A család életirói azt is mondják, hogy a Liszthy-ek csak a 17-ik század közepén nyerték volna a bárói koronát. Levéltári forrásaink kétségtelenné teszik, hogy a család 1595-ben már mint báró család szerepel. István báró 1595-ben a kanizsai kapitány ellen emel panaszt a vármegyénél; egy más alkalommal pedig az ellen tiltakozik, hogy jobbágyai a Rábán tul lakóknak tartassanak és neveztessenek.

Bizonyára meg volt az oka, hogy miért? Fia: hasonlóan István, hamispénzverés bűnébe keveredett, mi miatt jószágát vesztette. 1643-ban Lászlóval találkozunk, aki Lippai Gáspárral azIránt folyamodik a vármegyére, hogy Szergény, Hőgyész és Pór-Magasi községek határai megigazittassanak. Tehát e községek egyikét birta. Utóbb sulyos bűntettek miatt elfogatott, s Bécsben 1659-ben fejét vették.

Lóczy (Lóczi) Antal, 1824. Pankota, Aradv.

Lodomerszky István, 1791. Ladomér, Sárosv.

Loghody. A család ősi birtoka Jákfalva (Jákfa) volt. 1557-ben Loghody Gáspár élt Jáktán. Szelestey György a mondott évben többed magával egy éjjel rárontott Loghody Gáspár házára, és azt felégette. Ugy látszik, hogy Szelestey György az összes szomszédjaival hadi lábon állott. 1596-ban Loghody Gergely szent-kereszti lakos, Loghody Ferencznek pedig 1600-ban a nő-ágról való rokonaival van pőre. Bizonyára e család tagja volt ama Loghody Simon, aki mint Szabács várának kapitánya vitézül tartotta magát, s dicsően vérzett el a vár védelmében 1521-ben.

Lóránth Péter, András. János és József, 1733. Nárai.

Lesonczy János, 1733. Vönöczk.

Lőke István, Gáspár, Péter, András és Antal, 1733. Alsó-Mesteri.

Lőrincz János, 1733. Bőd.

Lublovitz Márton, 1656. (Armalista).

Ludvigh Sámuel, 1831. Kőszeg.

Lukay János, 1792.

Lukács János, 1792. Pölöske.

Lusnik István és János, 1771. Szent-Kereszt.

M.

Madarász József, 1836. Dömölk.

Magassy. (Magasi). Magassy Péter, András fia, a 15-ik század elején gersei Petheő János udvari embere volt. Ennek fiával Lászlóval, ki 1427-ben Vasvármegye főispánja vala, részt vett Péter Zsigmond királynak cseh- és morvaországi táborozásaiban, s ott kiválóan kitüntette magát. Ezen érdemeiért Zsigmond királytól 1427-ben adományt nyert Magasi községben négy vagy öt telekre, mely telkek, az adománylevél szavai szerint, valaha Péter nagy atyjáé és testvéreié voltak, melyeket azonban azon időben Magassy Miklós fiai: István és Tamás s ezek fiai és testvérei birtak. 1606-ban László szolgabiró, s 1666—1672-ben Miklós főszolgabiró volt. 1720-ban Miklós, 1721-ben Mózes, 1722-ben

János, 1724-ben Péter él. 1733-ban Magassy István, Mózes, Miklós, János és Mihály nemes-magasi és Magassy Miklós kemenes-szent-mártoni lakosok igazolták nemességüket. 1759-ben Ádám, 1773-ban Ferencz, 1785-ben György és 1812. Sándor és Lajos nevével találkozunk. A család törzse már régi idő óta az evang. egyház hive, de van egy ága, a melyik katholicus. Ennek a története a következő: Magassy Miklós 1733-ban nemes-magasi lakosnak hat gyermeke volt. Ezek egyike: Pál egy alkalommal vizet akart huzni a kutból, de a horgot egy német katona, ki történetesen a kutnál volt, nem adta át neki. Pál a horgot a katona kezéből kikapván, azzal ugy fejbe csapta, hogy a katona rögtön életét vesztette. Pál ekkor bujdosásra vette a dolgot és Pesten a szijgyártó mesterségre adván magát, katholicussá lett, vezeték nevét Szijgyártóra s keresztnevét Tóbiásra változtatta, hogy reá ne ismerjenek. Még rokonai elül is mindig bujdosott. Idővel Szombathelyre vetődvén, itt megházasodott s a mesterségét üzte. Nemzédékrendje az 1733-ban élt Miklóstól kezdve a következő:

Magassy Miklós.

Péter. István. Ádám. Eva. Judit. Pál. (Álnéven Szijgyártó Tóbiás).

Károly.

János. Antal. Jakab. István.

Az itt megnevezett Antal körmendi iskola-tanitó volt. Fia: hasonlóan Antal, nyugalmazott kir. telekkönyvvezető. Az evang. ágból Magassy Elek jelenleg kir. törvényszéki biró Szombathelyen.

Magdus Sebestyén, 1650. (Armalista).

Magyar (Melléthei) Miklós, 1405. Vasvármegye alispánja. — Magyar Mihály, 1647. Bessenyő. — Magyar Péter, 1679. (Armalista). — Magyar Boldizsár, István, János és Ferencz, Györgynek fiai, 1733. Seregélyháza. — Magyar Péter, 1733. Bőd. — Magyar, l. Gerencsér.

Magyaróssy Ádám 1673—1682. főszolgabiró. — Magyaróssy Ferencz, 1733. Benkeháza. — Magyaróssy János és Mátyás, 1733. Jobbágyi.

Mayer György, 1649. (Armalista).

Mayr József, 1795. (Armalista).

Maisa László, 1647. Füztő. — Majsa László és Mihály, 1733. Kopács.

Malik (Szent-Péteri) Ferencz, Károly, 1733.

Maráczy László, 1595.

Márffy József, László, György, 1733. Márffy Ferencz, 1733. Tőttős.

Marich István, 1754. Barkócz. — Marich János, 1754. Sereghháza.

Mark. Vagyonos előkelő család volt a 16-ik század végén. Birt Káldon, Izsákfán, Galsán, Giczen sat. Mark János 1595-ben mag nélkül elhalván, birtokaira a Hosszutóthy, Nádasdy, Sitkey, Uky, Káldy és Dömölky családok, Choron Anna, Liszthy Istvánné, tartottak igényt.

Markály Ádám, 1733. Kopács.

Markovics János, 1826.

Márkus János, 1741. Nemes-Magasi.

Marocsics Miklós, 1598.

Maróthy. A családból Mihály 1597-ben pápai várkapitány volt. Őt egy alkalommal megkereste a vármegye, hogy ne kényszeritse vármunkára a vármegye lakosait, mig csak az iránt felsőbb helyen nem határoznak. A vasvár-szombathelyi káptalannak egy 1657-ben kelt okirata nemes Maróthy Miklósról emlékezik, kinek neje Horváth Erzsébet volt. 1717-ben Maróthy Ferencz Meszlenben lakik. Az 1733. évben Maróthy Zsigmond czomaházi lakos igazolja nemességét. 1763-ban Maróthy Ferencz és 1770-ben Maróthy Imre ikervári lakos nevével találkozunk. 1832-ben Maróthy Antal-Sándor, s 1835-ben Maróthy László és ifjabb László Vasvármegyétől nemesi bizonyitványt nyernek. Maróthy László jelenleg a kis-czelli járás főszolgabirája. A családi leszármazási tábláról a következő részletet mutathatom föl:

Maróthy Zsigmond, 1733.
(Kovács Ilona).

Zsigmond-Imre, Ikervár. (Septei Juliánna).	László, Zsédeny. (Káldy Borbálya).
Ferencz. (Jugovits Mária).	Gáspár. (Mesterházy Mária).
Antal-Sándor. Ferencz. János. Mihály.	László. (Hőbe Magdolna).
	László.

Martinkovics József, 1797. insurgens főhadnagy. — Martinkovics Lajos, 1803.

Marton Gergely, 1647. Meszlen. — Marton János, Mihály fia; 1733. Szent-Kereszt. — Marton Péter, Mihály és József, 1733. Keresztur. — Marton Ferencz, 1750. Nemes-Szalók, Veszprémv. — Marton István, 1809. insurgens hadnagy, 1813. főszolgabiró.

Martonfalvay György, 1689. főszolgabiró.

Mátyás Ferencz, György, 1648. Kisfalud. — Mátyás Benedek, Mátyás György és Ferencz, 1733. Kis-Falud.

Mazaly István, 1761. Rába-Doroszló.

Mecséry. A Mecséry család első imert őse Mecséry Imre, aki 1656. körül élt, nemes-hallósi birtokos, és a körmendi várőrség vajdája volt. Tőle a család, levéltári adataink szerint, a következőleg származik le:

Mecséry Imre.

István.
(Bertalan Juliánna).

II. István, 1702. — Dániel. — Judit. (Fodor György).

II. István, 1702. fiai: III. István. (Küttel Zsuzsa). — Sámuel. (Bayer Sabina). — Imre. — Ferencz. 1769. éltek. (Zmeskál Zsófia).

Sámuel fia: Dániel-János. (Csete Judit).
Dániel-János fia: Dániel.

Ferencz fia: II. Ferencz.

III. István fiai: József. — János. — Zsigmond. — Dániel. (1. Fischer Johanna, 2. Szirmay Teréz).
1-től: Károly, †.

A tábla 2. izén álló I. István Kőszegen lakott, s 1697. Martius 20-án nemességi bizonyitványt nyert Vasvármegyétől. Sámuel, Imre, és Ferencz, II. István fiai, továbbá: József János, Zsigmond, és Dániel III. István fiai, kőszegi lakosok, 1769-ben igazolták nemességüket. Sámuel fia: Dániel-János, Pozsonyban született 1764-ben, (anyja pozsonyi lány volt), de Kőszegen nevelkedett s utóbb Szentesre, majd Hód-Mező-Vásárhelyre költözött. Fia: Dániel azonban még Szentesen született 1795-ben. Ferencz fia: II. Ferencz mosonyi lakos volt. József, Pozsonyban ügyvéd. Talán ennek testvére volt azon Mecséry János, báró, kit 1825-ben Eszéken találunk, s ki a Maria-Terézia és az orosz Anna-rend keresztjét birta, cs. kir. kamarás és az 51. számu gyalogezred tulajdonosa volt. József legifjabb testvére: Dániel a katonai pályára szentelte magát, s mint a Maria-Terezia-rend keresztese báróságot nyert. Ága azonban már fiában, Károlyban kihalt.

Mecséry István, 1733-ban Nagy-Csömötéről igazolta nemességét. Valószinüleg ez volt a táblán álló II. vagy III. István. Mecséry Lajos 1809-ben insurgens főhadnagy volt.

Cserghező (Siebmacher) I. Istvánnak még egy Ádám fiát is tudja, kinek neje Madocsányi Mária s fia Lajos, lett volna, de erről az Ádámról, mint I. István fiáról, levéltári forrásaink nem emlékeznek. Egy ága a családnak Győrvármegyébe is átszármazott. Egy Mecséry Dániel 1837-ben Vasvármegye táblabirája volt.

A Mecséryek nemesi ága a „Mecséri“ előnevet használja, s a következő czimerrel él: kék udvarban leveles királyi korona, azon kettős farku nővő oroszlán, fején koronával, s két első lábával koronát tart. A sisak koronáján a vért oroszlánja. Foszladék mindkét oldalon arany-kék.

A család bárói ága a „Csoóri“ előnevet használja, s czimere is egészen külömböző a nemesi ágétól.

Medgyessy. (Medgyesi). Régi nemes család, melynek ősi fészke a vármegyénkben Medgyes község volt. 1595-ben Medgyessy Bálint és 1698-ban ismét Bálint emlittetik. 1724-ben Ádám, és Boldizsár. 1733-ban ezek és József és György örökösei igazolták nemességüket. Medgyessy Imre ez időben Guarban tartózkodott. Élnek még e családból 1736. Antal, 1773. Lajos, 1777. István, 1783. Péter. Antalnak fia és Gáspárnak unokája: György 1793-ban napidijas volt a vármegye irodájában, de Sigray Károly somogyvármegyei főispán magával vitte és esküdté tette. 1794. István a vármegye főügyésze. 1808-ban László szolgabiró vállik meg ősi fészkétől, Medgyestől, mint maga mondja: „atyafiainak ellene mindennap gyakorlott törekedései miatt.“ Medgyessy Lázár 1809-ben insurgens alhadnagy. 1810. Lázár és Lőrincz, 1822-ben Ferencz s 1829-ben Mihály él. Medgyessy Ferencz 1840-ben a Viczay-grófok ispánja volt Lóson.

Megyeri. A családból 1595-ben Pál, Gáspár és Imre élnek. Pál 1598-ban az országos határigazitó bizottság tagja lesz; 1601-ben protonotarius és ugyan abban az évben nagy lelkesedéssel a vármegye főjegyzőjévé választatik. 1602-ben, majd 1604-ben az országgyülésen képviseli vármegyéjét. Tevékeny élete 1606-ban ért véget. Megyeri Imre 1605-ben Sopronvármegyében Darufalván (Draspurk, az iratokban) is birtokos. Ugyan ő 1609-ben a falvak határait megigazitó bizottságnál mint királyi biztos működik. 1639-ben Mihály él. Jakab 1643-ban határigazitást kér Jákfalva, Tercstyénfalva, és Tapaszfa között. Tehát e községek egyikét birta. 1732-ben Megyeri Erzsébet s 1830-ban Mátyás neve fordul még elő.

Menczigár Balázs, 1676. (Armalista).

Mendely István, 1647. Meszlen, — Mendely János, és István, 1767. Bögöt. — Pál, 1767. Bozzai, — Ferencz, János és István, 1767. Meszlen.

Mersich Benedek, 1733. Kisfalud.

Merth István, Mátyás és György, 1733. Felső-Eőr.

Meskó Ádám, 1668. vármegyei főjegyző.

Mester Mihály, 1648. Kolta.

Mesterházy. (Mesterházi). Czimeres levelet Mesterházy Bálint deák, András fia kapott 1436-ban Zsigmond királytól. Az okmány ismertetése a II. részben olvasható. 1440-ben Erzsébet királynő pallosjogot ad a családnak ugy, hogy azok azt sopron- vas- és moson-vármegyei javaikon gyakorolhassák. A család tehát már 1440-ben vasvármegyei birtokos is volt. A 17-ik században Mesteriben birtokosok. A vármegyénkbeli Mesterházy-ak közül a következők fordulnak elő évkönyveinkben: 1711-ben János. 1721-ben Pál, 1723-ban András. 1724-ben György, 1730-ban Bernát, 1731-ben Ferencz. 1733-ban Mesterházy György, ifjabb György, János nemes-magasi, András örökösei alsó-mesteri, István és Ferencz bődi lakosok, továbbá Ferencz, István, János és Pál örökösei igazolták nemességüket. Éltek még: 1735. Péter, 1737. Miklós, 1739. Mihály, 1769. László, 1772. Sándor és Gábor, 1784. József, 1811. István, 1813. László, 1816. József. 1817. Mihály, 1821. Ferencz, 1825. Lajos s 1833-ban Dániel és József. Mesterházy Gyula 1861-ben vármegyénknél szolgabirói tisztet viselt. A család nemzedékrendjét az alábbiakban adhatom:

I. tábla.

Mesterházy András.

János. Bálint, 1436. Péter.

András. Imre.

András. Mihály. (Pálfalvai Balikó Zsófia).

Jakab.

István.

András. Imre.

István. (Deseő Dorottya).

András. (Mesterházy Orsolya).

György. István. (Meszleni Ágota).

György. (K. Ilona). István. Imre.

Ádám. (Horváth Katalin). Imre.

Péter. (Ambrózy Erzsébet). Ádám. János.

László. Pál. (Vaida Rozina). István. (Mankóbüki Horváth Zsuzsa).

József. (Saly Marianna, Meszlenből). L. a II. táblát. Dániel. (Konkolyi Thege Anna). L. a II. táblát. Sámuel.

II. tábla.

József. (Saly Marianna, Meszlenből). — Dániel. (Konkolyi Thege Anna).

Akik az I. táblán.

Pál. Sándor. ~~István.~~ — József. János. Terezia. Ferencz. (Radó Josefa). Franczíska.

Gyula. Kálmán. (Sághi Horváth Josefa).

Ilma. (Ernuszt József). Gyula. Gedeon. Kálmán. Jenő. László. Ilona.

Mészáros Jakab, 1648. Szombathely. — Mészáros István, 1657. (Armalista). — Mészáros János, 1733. Kocs.

Meszlényi. (Meszleni). Tősgyökeres vasvármegyei család, mely innen több vármegyébe, nevezetesen Fehérvármegyébe is átszármazott. Nevét bizonnyára a vármegyénkben található Meszlen községtől vette. Meszleny Benedek 1596-ban felmentetik a hadbamenés kötelezettsége alul, mert két háza leégvén, amugy is nagy kárt szenvedett. 1599-ben tüzkárai miatt még adóhátralékai is elengedtetnek. 1600-ban Meszlenyi Urbanus deákot a vármegye a Kőszegen telelő vallonok mellé élelmezési biztossá nevezi ki, 1602-ben pedig 1 forint napidijjal azon munkások vezetőjéül rendeltetik, akik a vármegyéből Székesfehérvár megerősitésére küldettek. Talán ekkor is szerették meg a Meszlenyiek Fehérvármegyét! 1646-ban Pétert találjuk, aki Vasvármegyének főügyésze volt. Meszlényi, vagy mint maga irta magát: Meszleni Benedek, ki a „guari" előnevet használta, 1646-ban alispánná választatott. Egy Meszlenyi Benedek, valószinüleg az alispán, 1652-ben mint péterhegyi (petróczi) birtokos emlittetik. A család nevét viselik: 1672-ben Sára, 1682-ben Mária, Erzsébet és Éva. 1710-ben még Jánossal találkozunk e néven. E családból származott Meszlényi Zsuzsánna, Kossuth Lajos hitvese.

Mesznil. E családból József, 1790-ben nyert honfiusitást. Victor vármegyénkben Bakófán birt és 1861-ben rövid ideig a vármegye alispánja volt.

Mészöly Ignácz, 1872. Ostfi-Asszonyfa.

Mike Benedek, 1733. Felső-Mesteri.

Mikefalvy Mihály, 1647. Szombathely.

Miklós Márton, 1647. Meszlen. — Miklós István, András és György. 1733. Rohoncz. — Miklós János, 1733. Felső-Eőr. — Miklós András, 1733. Alsó-Eőr. — Miklós Mihály, Mátyás és György, 1733. Eőri-Sziget.

Mikula János és István, 1733. Mátyásdomb.

Milley András, 1595. — Milley Menyhért, 1733. Német-Sároslak.

Milonovits György, 1662. (Armalista).

Miskey, l. Jugovits.

Mizlay Dávid, 1762. Simonyi.

Mlinarich. A család egykor előkelőbb nemes családjaink sorában állt, s tagjai közül többen viseltek magasabb közhivatalt is. Igy Mlinarich Pál 1724—1735. s Mlinarich Péter 1742-ben a vármegye főszolgabirái voltak. Mlinarich Pál 1742-ben a vármegye alispáni székébe emeltetett. 1719-ben Mlinarich György, 1784-ben Sándor és 1824-ben Miklós fordulnak még elő. Birt a család a muraszombati járásban, nevezetesen Halmoson.

Mohos Antal, 1773.

Molnár János, 1647. Meszlen. — Molnár Benedek, 1689. (Armalista). — Molnár János, 1733. Gutaháza. — Molnár István, Mihály, Ferencz, János. 1733. Jánosháza. — Molnár Ferencz, 1733. Kocs. Molnár István, 1755. Gyöngyös, Hevesv. — Molnár, l. Czupi.

Moráczy László, 1826. Vaspör, Zalav.

Moór. Az eőri nemesek közé tartozó család. Moór György 1731-ben Brezóczon lakott. Az 1784. évi nemesi összeirásban Moór János alsó-eőri lakost találjuk, s 1838-ból Moór József neve emlittetik. E családból vette eredetét Moór Anna, a magyar nemzeti szinészet uttörőinek egyike, a mult század végén.

More Antal, 1838.

Móricz András, 1647. Nagy-Zsennye. — Móricz István, 1733. Gutaháza.

Mosár János és másik János, 1733. Karátfölde. — Mosár, l. Győrváry.

Mozgay Lajos gazdasági gyakornok Erdődynél Vasvármegyében. — Mozgay Mihály, 1831. Tapolczafő, Veszprémv.

Mozel (Mozeli) Károly, 1817. Szolnok.

Muray, előbb Glaser József, 1833. Mura-Csernecz.

Mustos József, 1834. Vámos-, Veszprémv.

Müer György, 1733. Alsó-Eőr.

N.

Nádaily Ferencz, 1595.

Nádasdy. (Nádasdi. Nemes). A „Nádasd“ nevü nemzetség a honfoglalás idején a Dunántulon telepedett le. Ezen nemzetségből származtak a Darabos, gersei Petheő és Nádasdy családok. Nádasdy András 1564-ben, Nádasdy Pál 1583-ban, Tamás 1589-ben Vasvármegye

alispáni székén ülnek. 1595-ben ismét egy Tamást, talán az előbbivel egyezőt, találunk az alispáni széken, ki ugyanakkor 40 forint havi fizetéssel a vármegyei hadak kapitányává is választatott. Ez a Tamás és testvére László Nádasdy Kristóf és neje Chóron Margit fiai voltak, s igényt tartottak néhai Mark János hagyatékára. Tamásnak, forrásaink szerint, Ódorfán, Rádoczon és Lukácsházán voltak birtokai. Nádasdy Tamást 1597-ben követül küldte a vármegye az országgyülésre, 1598-ban pedig 100 frt. fizetéssel ismét a hadak kapitányává választotta. 1599-ben Buda alatt táborozik, mely alkalommal egy pompás paripáját golyóval kilövik alóla. Ebbeli veszteségeért a vármegye 100 forinttal kárpótolta. 1608-ban és 1619-ben ismételve is alispánná választatott. 1596-ban Pál emlittetik a nemesi ágról, s 1647-ban Boldizsár lesz alispán. — Nádasdy l. Galambos.

Nádasdy. (Nádasdi. Gróf. Fogarasföld örökös ura). A Nádasdy-ak, különösen annak grófi ágról való tagjai, eléggé ismeretesek a szakmunkákból. Én itt csak néhány ismeretlenebb családtörténeti adatot kivánok feljegyezni. Köztudomásu, hogy Nádasdy I. Tamás, (nem az, akiről a nemesek között volt szó), már 1553 előtt a „nagyságosok" között foglalt helyet. 1553-ban elnyerte a báróságot s unokája I. Pál grófi rangra emelkedett. Ez a Pál még nem érte el nagykoruságát, amikor 1604-ben a főispáni székbe ültették, azon fáradott tehát a vármegye, hogy melléje kiskorusága idejére kormányzó adassék. De még jobban jellemzi az akkori időket és viszonyokat Pál fiának, III. Ferencz grófnak esete. III. Ferencz, ki fokozatosan emelkedett a méltóságok létráján, s ki idővel királyi tanácsos, királyi főudvarmester, országbiró, Zala- és Somogyvármegyéknek is főispánja, belső titkos tanácsos s nádori helytartó lett, e dusgazdag és nagy miveltségü főur, ki végre is a hazaszeretet martyrja s ellenségeinek, irigyeinek áldozatja lett, — már 13 éves korában foglalta el Vasvármegye főispáni székét. Nádasdy Ferencz a főispáni esküt az 1635. évi Ápril havában megtartott közgyülésen tette le s csak az 1636. évi Juliusban jutott eszébe a vármegye urainak, hogy a főispán még sokkal fiatalabb, hogysem tőle a vármegye helyes kormányzását jogosan követelni lehetne. Ily értelemben szólalt föl Eszterházy Miklós nádor, inditványozván, hogy a vármegye a főispán mellé addig is, mig az nagykoruságát elérné, főispáni helytartót kérjen. Nádasdy Ferencz főispán udvarnoka, Vittnyédy János által ünnepélyesen tiltakozott a nádor inditványa ellen, s kijelenté, hogy nem hajlandó maga mellett helytartót türni. Ő különben is törvényes évét már elérte, a főispáni esküt letette, s azt tőle a vármegye elfogadta, de ha ő királyi fel-

sége másként intézkedni jónak látná, meghajlik a király akarata előtt. A király válasza Regensburgból csakhamar meg is érkezett s az 1636. évi September 25-én tartott közgyűlésen olvastatott föl. Fölemliti a királyi leirat, hogy Nádasdy Ferencz főispán az esküt letette, azt a vármegye tőle elfogadta, különben is a vármegyét már két év óta megelégedésére kormányozza, nem hajlandó tehát a főispánt a vármegye kormányától elmozditani s őt administratorral helyettesiteni. E szerint a helyettes el is maradt, hanem tanácsadóul a király zombori Lippay Gáspár tudós és tapasztalt férfiut rendelte a flatal főispán mellé addigra, mig az nagykoruságát elérné. Ez a Lippay Gáspár bizonnyára rokona volt Lippay György akkori veszprémi püspöknek és kanczellárnak, s Vasvármegyében is birtokos volt. Az ifju főispán azután csakugyan maga, még pedig erélyesen kormányozta vármegyéjét. Az alkotmánynak és törvényes szabadságnak őre volt nemcsak lefelé, de fölfelé is, s igy természetes, hogy Nádasdy egyre jobban eltávolodott Bécstől. S mi lett a vége? Hóhérbárd és martyr-koszoru!

Nagy. (Felső-Eőri). Azon felső-eőri nemesek között, kiknek szabadalmait II. Mátyás király 1611-ben megerősiti, találjuk Nagy Menyhértet, Mártont és Gergelyt. A felső-eőri Nagy-ok az idők folytán szétágoztak a vármegyében. Igy találjuk felső-eőri Nagy Györgyöt a mult század második felében Füztőn, majd Sárvárott. Ezen Györgynek 13. gyermeke volt, kik közül azonban csak kettő maradt életben: Zsigmond és József. Zsigmond, aki Sárváron birt és lakott, megszerezvén az ügyvédi diplomát, egy ideig a városi jegyzői hivatalt is viselte. 1809-ben a nemesi felkelésnél kapitánynyá választatván, Junius 14-én a Győrnél vivott szabadhegyi heves csatában részt vett s oly vitézül viselte magát, hogy vitézségét a csatáról nyomtatásban megjelent munka is kiemelte. 1810-ben April havában a sárvári kerület biztosává neveztetett ki, majd Juniusban alszolgabiróvá helyettesittetett, s még ugyan azon év December havában alszolgabiróvá meg is választatott, a főispán pedig a vármegye táblabiráinak sorába emelte. A családi élet boldogságát is ezen évben kezdé élvezni, elvevén feleségül Bezerédj Teréziát, Bezerédj Péter vámoscsaládi birtokos lányát. Lajos, Zsigmond fia, a dunántuli kerületi táblánál mint ügyvéd működött. Zsigmond öcscse: József, alhadnagy az 1809-ik évi fölkelésben. Neje Bertha Zsófia volt, kivel Jaákon tartotta lakását. E családból származik Nagy Jenő, aki 1883-óta a vármegye főügyészi tisztjét viseli.

A család nemzedékrendje, amennyire az a rendelkezésre álló adatokból összeállitható volt, itt következik:

Nagy György.
(Halász Rogina).

Zsuzsánna. — Ignácz. — József. — Ignácz. — Ferencz. — Zsigmond. (Bezerédj Terezia) — János. — János. — László. — József. (Bertha Zsófia). — György. — Ferencz. — Egy halva.

Zsigmond gyermekei: Lajos-Emanuel. (Hátzky Franciska). — Károly-Antal. — Borbálya-Etelka. (Wurzenberger József).

Lajos-Emanuel fia: Jenő. (Pippán Melanie).

József fiai: György. — Sándor-Ferencz.

A felső-eőri Nagy-ok közül való azon Nagy Ferencz is, aki 1800 előtt Bögötön lakott.

Nagy. (Mesterházi). A család Sopronvármegyéből származott át hozzánk. A' család nemzedékrendje néhány izen a következő:

Nagy Zsigmond.

László, Lócs.
(Kubovics Zsuzsánna).

László, Vadosfa.
(Radó Juliánna).

Lajos, Molnári. (Eölbey Petronella). — Károly. — Sándor. — Zsigmond.

Lajos gyermekei: László. — Emilia. (Bárdossy László).

1733-ban még mesterházi Nagy Sándor és Pál emlittetnek a vármegye kétségtelen nemesei között.

Ezeken kivül még számos hasonló nevü családja van a vármegyének, melyek itt következnek: Nagy György, 1647. Meszlen. — Nagy András, 1649. (Armalista). — Nagy Pál, 1662. (Armalista). — Nagy Péter, 1676. (Armalista). Nagy István, 1687. vármegyei főjegyző. Nagy János, György és Péter, 1733. Szent-Ivánfa. — Nagy Mihály, 1733. Kis-Paty. — Nagy Ferencz, 1733. Füztő. — Nagy István, 1733. Meszlen. — Nagy, máskép Borbély Ádám és Gáspár, 1733. Meszlen és Bárdos. — Nagy Sándor, Nagy Boldizár és István, Istvánnak fiai, 1733. Bőd. — Nagy István és Gáspár, Nagy János, másik Nagy János, 1733. Kolta. — Nagy János, Nagy Pál és István, másik Nagy János, Nagy Ferencz és János, 1733. Kisfalud. — Nagy Ferencz és Ádám, 1733. Nemes-Hollós, — Nagy (Felső-Büki) István idősebb, Ferencz, Lajos, 1733. — Nagy (Szalapatakai) József, János, 1733. — Nagy István, 1733. Táplánfa. — Nagy András, 1733. Duka. — Nagy Ferencz, 1733. Mesteri. — Nagy Ferencz, 1733. Simonyi. — Nagy Dániel, 1733. Magasi. — Nagy György, 1733. Magasi. — Nagy Mihály, 1733. Vönöczk. — Nagy János, Nagy Pál, 1733

Kemenes-Szent-Márton. — Nagy György és Ádám. 1733. Telekes. — Nagy Gábor, István és Ferencz, 1733. Barkócz. — Nagy (Karátföldi) György, 1733. Sárfi-Mizdó. — Nagy János és István, 1733. Karátfölde. — Nagy Benedek, 1733. Sárhida. — Nagy János, András, István, Pál és Ferencz. 1733. Karátfölde. — Nagy János 1741. insurgens kapitány. — Nagy Ádám, 1743. Vönöczk. - Nagy Márton, 1747. Mócsa, Komáromv. — Nagy János, 1748. Hőgyész. — Nagy Ferencz, 1748. Kis-Ujfalu. — Nagy István, 1748. Bögöt. — Nagy György, Péter és Dániel, 1748. Egyházas-Rádocz. — Nagy Samu, 1751. Nemes-Dömölk. — Nagy Zsigmond, 1757. Hőgyész.

Náray Benedek, 1647. Nemes-Csoó. — Náray Ferencz, 1733. Nemes-Csoó. — Náray Péter és Zsigmond, 1733. Nárai. — Náray Ferencz, 1733. Balogfa. — Náray Gergely, 1733. Jánosháza. — Náray Imre, 1797. insurgens zászlótartó.

Nemay Máté, 1561.

Németh Ferencz, 1660. (Armalista). — Németh György, 1717. Október 28. (Armalista). — Németh György, 1720. April 29. (Armalista). — Németh Pál és János, 1733. Kis-Paty. — Németh Dávid, 1733. Tana. — Németh János, 1733. Gutaháza. — Németh György, 1733. Dömötöri. — Németh István, József, Zsigmond, 1733. Kemenes-Szent-Márton. — Németh Ferencz, 1741. insurgens zászlótartó. Németh, máskép Tanka György. 1752. Egyházas-Szecsőd.

Némethy (Medgyesi) István, 1701. (Armalista). — Némethy Mihály, 1742. Barkócz.

Nemes István. Balázs és Ádám, 1733. Dolincz. — Nemes Pál és János, 1745. Magyar-Gencs. — Nemes, l. Fölnagy.

Nemsem Zsigmond, Pál és József, 1784. Német-Szecsőd.

Nedeczky András. 1784.

Niczky. (Niczki. Nemes). A család törzse a szent István korában hazánkba bejött Wasserburgi Venczel lovag volt, kinek ivadékai Jaákon telepedtek meg, s innen Jaák nemzetségnek neveztettek. A család tagjai közül levéltárunk a következőkről emlékezik: Niczky Orsolya 1600-ban tiltja Sennyey Gáspárt egy jaáki sessio eladásától. 1611-ben György mint királyi adórovásoló szerepel, Niczky Ferencz 1617-ben, Polyáni Lőrinczczel megy a nádorhoz, hogy kifejtse az okokat, miért nem insurgált a vármegye. Másodszor Rajky Imrével keresi föl a nádort és az erdélyi fejedelmet, s a következőket adja elő: a vármegye óhajtja ugyan a békét, de mivel a pozsonyi ut meg van rakva különféle nemzetiségü katonasággal, a nádor által összehivott gyülésre követet nem küldhet. A

család tagjai közül igen számosan viseltek közhivatalt és nyilvános tisztségeket. Igy Boldizsár 1656-ban alispán, Gáspár 1663-ban insurgens kapitány s 1665-ben alispán lesz, Zsigmond 1730-ban alispán, Dániel 1735-ben főszolgabiró. Neje párisi Bátsmegyey Teréz volt. Ádám 1741-ben insurgens őrnagy, János 1742-ben főszolgabiró, János 1797-ben insurgens alhadnagy, Ignácz 1790-ben főszolgabiró. János 1816-ban a vármegye főjegyzője, s 1824-ben alispánja. — 1733-ban Niczky Ferencz, Pál, György, Mózes, Gáspár vetettek föl a kétségtelen nemesek lajstromába.

Niczky. (Niczki. Gróf). Niczky Kristóf 1765-ben gróffá neveztetvén, családját a főranguak sorába emelte.

Nyilas János, 1648. Szombathely.

Noszlopy (Noszlopi) Ádám, János, Miklós, István, Zsigmond, Gáspár utódjai, 1733. — Noszlopy Sándor. 1741, insurgens hadnagy. — Noszlopy Benedek, 1797. insurgens kapitány.

Novák János, 1647. Kőszeg. — Novák György, 1693. (Armalista). — Novák János, 1733. Kis-Somlyó.

Nyul. Az 1845. évi nemesi összeirásokban a családnak következő tagjai vannak fölvéve: Nyul György, János és Mihály Egyházas-Rádoczon. — Nyul István és János Nemes-Hollóson. — Nyul György Puszta-Rádoczon. — Nyul János vármegyei esküdt és Nyul Lajos, Rempe-Hollóson. Ezen Lajosnak fia: József nárai lakos, s ennek fia: Nyul Lajos Szombathely város számvevője.

O.

Odor Pál, 1648. Gércze. — Ódor Ferencz, 1733. Jánosháza. — Odor Ferencz (másik), 1733. Jánosháza.

Óhidy János, 1733. Boba.

Okolicsányi. (Okolicsányi). A család Liptóvármegyéből veszi eredetét. Ismert első őse 1245-ben Szerafil volt. Levéltárunknak az ily nevü család tagjaira vonatkozó adatai a következők: Okolicsányi József a mult század második felében nőül veszi Orczy Zsuzsannát, Orczy Sándor söptei birtokos lányát. Ugyancsak Orczy Sándor másik lányát Katalint Okolicsányi Antal, József testvérje vezette oltárhoz. József és Antal 1779-ben zálogba adják nejeik söptei részbirtokát 8400 „rhénes“ forintért. 1815-ben Okolicsányi Anna, Okolicsányi Antal és Orczy Katalin lánya, Radics Mihály özvegye, akkor heves és külső-szolnok-vármegyei lakos, pert indit a söptei zálogos jószág visszaváltása iránt. Okolicsányi Józsefnének, Orczy Zsuzsánnának is volt leánya: Zsuzsánna, ki 1815-ben

mint Péchy Antalné emlittetik. Okolicsányi Dénes jelenleg urai-ujfalui lakos és birtokos.

Orbay Sámuel, 1801. Paty.

Orbán János, 1648. Nemes-Csoó.

Orczy. (Orczi. Nemes). A család első ismert őse Orczy György, aki 1550 körül élt, s ősi fészke valószinüleg Somogyvármegyében volt. A család vasvármegyei tagjairól a következő adatok szólanak. Orczy György 1686-ban a vasvármegyei banderium kapitánya volt. Élnek 1717. Péter, 1722. Mihály söptei birtokos, 1736. Sándor, 1741. Antal insurgens hadnagy, 1750, Imre, 1759. Lőrincz, 1760. György, 1770. Pál, 1785. Lajos, 1787. János, 1788. József, 1789. Pál, Lajos insurgens kapitány, 1816. Ignácz, 1823. Lőrincz, András, Antal, 1825. Zsigmond, 1848. József. Birt a család Senyefán, Söptén, Urai-Ujfaluban és Bádonfán. A család egy ágának nemzedékrendje a következő:

Orczy István.

János.

György. — István. — Zsigmond. — Péter.

István, 1736-ban báró lesz. — Sándor. — Katalin. (Jánosa András).

Sándor. Antal. Katalin. (Okolicsányi Antal). Zsuzsa. (Okolicsányi József).

Mihály. — Orsolya. (Jánosa Péter).

Ferencz. Antal. Imre. Anna. Klára. Apollónia

Ormándy Lukács, 1595.

Orosztonyi Márton és János, 1647. Péteri. Orosztonyi Pál, 1733. Nárai.

Orczel János, Péter és Gergely. 1648. Söpte. Nem alaptalan a föltevés, hogy a család egy az Orczy-családdal.

Ostffy. (Asszonyfalvai). A család 1200-ban már virágzott. Törzsöke Osl de genere Osth. Ugyan ebből a törzsből származtak a Kanizsay és Viczay családok. Az Ostffy-ak családi fészke vármegyénkben Ostffy-Asszonyfa. Levéltári adataink a következők: 1595-ben Ostffy Mihály özvegyéről tétetik emlités. Ostffy János 1614-ben inteti a győri püspököt, hogy a csöngei dézsmát vegye föl. 1650-ben Tamás él, 1673-ban László, 1678-ban Miklós, 1689-ben István, 1733-ban Mihály, 1756-ban Károly, Ferencz, Lajos, 1784-ben Mihály, 1821-ben Lajos, 1837-ben Lajos, kinek ügyvédi diplomája azon évben hirdettetik ki, s 1846-ban Sándor. A család tagjai közül többen közhivatalokat viseltek. A szakmunkák közölnek ugyan nemzedékrendet a családról, de azok némileg eltérnek attól, melyet eredeti forrásból itt közlök:

Comes Osl de genere Osth.

Belud. (1222. Ebből a Viczay-család). — Osl. (1222). — Miklós.

Jakab. (1274). — Osl. (1274).

Osl. — Domonkos, 1346. (Machói bán). — János, 1346 (Varasdi főispán).

János, 1359. — János.

Ferencz, 1418.

László. (Thuróczy Anna).

László, 1585. — Ferencz. (Lindvai Pálffy Petronella).

Erzsébet. (Hosszutóthy Farkas). — Sára. (Poky Miklós). — Jakab, 1588. (Essegváry Adviga). — Domonkos, 1560. (N. Veronika). — János. — Bálint.

Tamás. †.

Orsolya. (Virginás György). — Mihály. (Rajky Anna). — Anna, 1600. (Zichy György).

Orsolya. (Petheő György). — Tamás. 1598—1649. (Nádasdy Orsolya). — János.

Miklós. — Ferencz. — László. (Orosz Erzsébet). — György. — Tamás. — István.

Zsuzsánna.

Lajos. — Károly. — Ferencz. — Teréz. — Zsuzsánna. — Klára. — Juliánna. (Vidos József). — Marianna.

Osvald. (Felső-Eőri). A család birtokában levő feljegyzések a család eredetét a következőleg adják elő: Őse: Ompold, Árpádnak egyik legjobb nyilas kapitánya volt, aki a Mojnimir győrvidéki fejedelem ellen vivott csatában Szőnynél, Komárom mellett, elesett. Ennek fia Osvald, atyja eleste után Szabolcscsal és Szalókkal, Huba egyik fiával, Árpádot Budára kisérte. („Árpád és a magyarok kijövetele.“ 210 lap). — Osvald, Zoltánnak, Árpád fiának uralkodása alatt Görögországba ment, honnan egyik utódja: Osvald Arthemius, 1320. körül visszajött Magyarországra, s Somogyvármegyében Szigeth várát épitette. (Wiener-Zeitschrift, 1. rész, 53 lap). — Arthemiusnak fia: János 1375-ben a velenczések ellen harczol. (Palma. „Nota Hungariae.“ 1. rész, 99. lap). — Ezen Osvald János a velenczéseken vett győzödelme emlékére Stiriában egy várost alapitott, mely ma is Szent-Osvaldnak hivatik. (Dóczy József zirczi szerzetes statísztikája. 8 kötet, 257. lap. — Osvald György 1453-ban visegrádi kapitány, később 1458-ban pápai kapitány volt. (Lehoczky. Stemmatographia. 1. rész 130. lap). — Osvald Bálint 1490-ben zágrábi püspök, s ő volt az, aki II. Ulászló királyt megkoronázta. (Budai Ezsaiás története, I. kötet, 250 lap). — Osvald György 1708-ban Rákóczy kapitánya. A koronczói vereség után Sándor György-

gyel együtt Törökországba bujdosott ki, itthon hagyván nejét, s János és Görgy nevü fiait. Jószágai és irományai elkoboztattak. Ennek a Györgynek az atyja János és nagyatyja Mihály volt, kik Felső-Eőrben laktak. Az elbujdosott Györgynek fia: György, Veszprémvármegyében ádász-teveli ref. praedicator volt. Fia: Zsigmond mint főügyész, azután mint főszolgabiró 30 évig szolgálta Veszprémvármegyét. Fiai Dániel és Lajos voltak: Dánielnek ismét két fia volt: Dániel és Sándor, Lajosnak hasonlóan kettő: Imre és József. Az idősebb Dániel 10 évig veszprémvármegyei esküdt, 5 évig szolgabiró s 12 évig kerületi biztos volt, később ügyvédeskedett s 1838-ban még élt. Eddig a családi feljegyzések.

Ezek szerint Györgynek, a kurucznak nemzedékrendje a következő:

Osvald Mihály, Felső-Eőr.
János, Felső-Eőr.
György. 1708.
János. | György, Ádász-Tevely.
Zsigmond.
Dániel, 1838 Pápa. | Lajos.

Dániel, 1838 Pápa:
Dániel (Pápav. polgármestere). | Sándor (1. Szluha N., 2. Xantus N.).
Sándor: Ida. (Pálffy István hadbiró kap). | Ilona. (Brunkala László, Buda-Pest). | Gizella. (Gaal Ferencz). | Gyula

Lajos:
Ágnes. (Salkovits Péter). | Zsuzsánna. (Cs. Tóth Dávid, O.-Assz.). | Imre. (Mezriczky Eleonora). | József
Imre: Elek. | Imre, Ostfi-Asszonyfa. (Bárdossy Mária). | Ida. (Varasdy Károly, kir. t. biró).
Imre, Ostfi-Asszonyfa: Jenő. | Viktor. | István. | Irén. | Roza. | Lajos. | Ilona.

A család a következő czimert használja: kék udvarban zöld hármas halom, ezen két sasszárny között egy pánczélos kar kardot villogtat. Sisakdisz: a két sasszárny között a kar karddal. Foszladék: arany-kék és vörös-ezüst.

Levéltári adataink szerint Osvald János, Bálint, Lukács és Benedek azon felső-eőri birtokadományos családok között találtatnak, kiknek adománylevelét II, Mátyás király 1611-ben megerősitette. Osvald János 1647-ben Meszlenben lakik. 1733-ban Osvald Mihály, Benedek, György, Ferencz fia, másik György Mátyás fia, és Mátyás

György fia, mint felső-eőri származásuak igazolják nemességüket. Felső-Eőri Osvald Mátyás pápai lakos 1733-ban nemesi bizonyitványt nyer Vasvármegyétől. 1749-ben Osvald Mihály aranyosi, komáromvármegyei, György és János nagy-piriti, veszprémvármegyei lakosok igazolják nemességüket. Ezen Györgynek és Jánosnak atyja Osvald György két-tornyu-laki predikátor volt, Mihálynak atyja Tamás, s ez a Tamás testvére volt Györgynek, a kéttornyu-laki praedicatornak, kinek atyja, János, felső-eőri lakos volt.

Ezeknek a nemzedékrendje néhány izen a következő:

Osvald János, Felső-Eőr.

Mihály, †. — Tamás. — Mátyás. — György. (Lepcsényi lány). — Anna. — Zsuzsánna. (Hegedüs György). — Margit. (Merth).

- Tamás: Mihály, Aranyos.
- György: János. — György, 1749. Nagy-Pirit.

Az ágazaton álló Mihály Felső-Eőrben halt el magtalanul. Tamás Aranyosra, Mátyás Pápára szakadt. György kéttornyu-laki praedicator volt, s Lepsényi, pápai seniornak a lányát birta feleségül.

A felső-eőri Osvaldok közül István és Mihály 1765-ben Tolnavármegyében: Öcsény községben laktak. Osvald Mihály, Mihálynak fia s az 1733. évi nemesi vizsgálatok alkalmával Felső-Eőrből igazolt Benedek unokája, 1794-ben Nagy-Váradon lakott.

A felső-eőri Osvaldokkal aligha rokon azon Osvald család, mely II. Mátyástól 1612-ben nyerte czimeres levelét, s melynek utódjai 1733-ban Sárfi-Mizdón laktak.

Ovády Mihály, 1733. Simonyi.

P.

Paár János, 1803.

Pacsay János, 1648. Duka. — Pacsay Péter és János, 1733. Jánosháza.

Paczona István, 1733. Gasztony.

Pados Ádám, Pál, János és István, 1733. Nagy-Zsennye. — Pados László, Gáspár és Mihály, 1733. Nagy-Zsennye. — Pados János és Mihály 1740. Kemény-Egerszeg.

Pajthy István, 1648. Pásti-Szeg.

Páll, Paál. (Felső-Eőri). Páll Mátyás, János, ifju János. György, István és Márton, 1733. Felső-Eőr. — Páll György, 1733. Alsó-Eőr. — Páll Mihály, 1765. Simonyi. — Páll Gergely Györgynek fia, 1766. Kálóz, Fejérv. — Páll István és János, 1767.

Tácz, Fejérv. A felső-eőri Pállok egyik ága Sopronvármegyébe, s innen később Somogy- és Fehérvármegyébe szakadt.

A nemzedékrend, melyben ezen ág leszármazói találtatnak, a következő:

Páll Mihály, 1582.

Jakab. Tamás

György.

György.

János. Mihály. György. András. István. Ferencz.

György. (Varga Judit).

István. János. József. György. 1748. (Bodó Anna). Mihály. Ferencz. Ignácz. András.

János.

József. Mihály. János. András.

József. (Bán Katalin).

József. (Tompa Borbálya).

József. (Galovics Rozália).

József-Ignácz. (Kölgyessy Mária).

Anna.

Paál József-Ignácz jelenleg uradalmi felügyelő Dombóvárott, Tolnavármegyében.

Palásthy. (Palásthi és keszihóczi). A család egyik őse II. Andrástól nyert kiváltság-levelet. E néven vármegyénkben a következők szerepeltek: Palásthy György 1598-ban tiltja oladi Horváth Józsefet, hogy a tiltató jobbágyainak károkat okozzon. 1653-ban Palásthy György mint toronyi birtokos emlittetik. 1673-ban ugyancsak György vasvármegye főszolgabirája. Élnek még a családból 1693-ban Gáspár Urai-Ujfaluban, 1698-ban Pál, 1713-ban Ádám, 1717-ben Mihály, 1724-ben Dániel, 1736-ban János, 1749-ben József kapitány az Eszterházy gyalogezredben, kőszegi lakos. Ennek a Józsefnek az atyja Mihály fraknói várkapitány volt, az öcscse: Mihály, kiről 1789-ben már mint tábornokról van emlités.

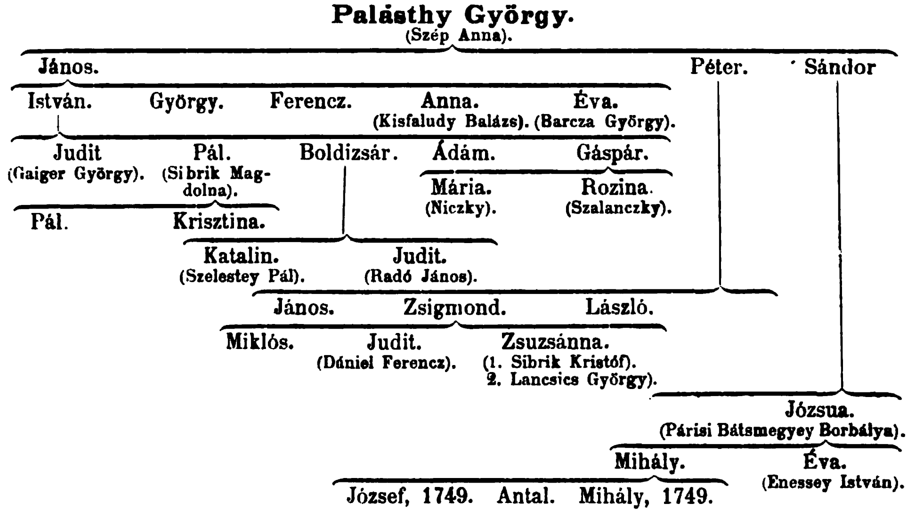
Birt a család Szent-Ivánfán és Urai-Ujfaluban.

A család számos jeles fiat adott a hazának.

Vármegyénkben ma már nem ismerjük ivadékait.

Egykor számos vasmegyei családdal, köztük a dukai Takáchokkal is rokoni összeköttetésben állott.

A család nemzedékrendje több izen itt következik:



Pálffy Tamás, 1595. — Pálffy, másképp Szabó Ádám, és János, Miklós fiai, 1733. Váth. — Pálffy, másképp Szabó Miklós és fia László; Pálffy másképp Szabó Ferencz ifjabb Miklós fia; — Pálffy másképp Szabó Ferencz id., Zsigmond és László, 1733. Alsó-Szilvágy. — Pálffy Ferencz, 1733. Egyházos-Szecsőd. — Pálffy (Millei) Mihály, 1752. Nagy-Mizdó. — Pálffy, másképp Szabó Mihály, 1755. Gyömörő, Zalav. — Pálffy Imre, 1797. insurgens főhadnagy. — Pálffy Sándor, 1809. insurgens kapitány.

Pallcs Márton, 1647. Nemes-Csoó.

Palecsay János és András, 1717. Október 28. (Armalista).

Palothay Zsigmond, Ferencz, 1733. — Palothay Ferencz, 1735. főszolgabiró.

Pap Ferencz, 1733. Merse. — Pap István, 1733. Bőd.

Paragi Miklós, 1485. Vasvármegye alispánja. — Paragi Pál, 1647. Bögöt.

Pass, másképp Szajky György, 1752. Jakabháza.

Pászthory. (Felső-Pászthori). Sopronvármegyéből származtak át hozzánk. Adataink a következő vasvármegyei Pászthory-akról emlékeznek: 1721-ben Pászthory Anna, Eölbey Tamás özvegye, Meszlenben él. 1761-ben Francziskáról van emlités s ugyanazon évben György meszleni és László szent-királyi lakosok igazolják nemességüket. Egy másik László 1768-ban Kis-Asszonyfán tartja lakását s 1782-ben Juditot találjuk. A család egyik sarjadéka — Pászthory István — jelenleg hegyhát-maráczi lakos és birtokos.

Pataky Gábor, 1595.

Patthy Miklós, 1595. — Patthy Mátyás, 1663-ban insurgens hadnagy. — Patthy Mihály, György, Márton, János, 1733. Eőri-Szigeth. — Patthy Ferencz, 1733. Sömjén. — Patthy János, 1733. Eőri-Szigeth. — János, 1741. Alsó-Mesteri. — Patthy Ferencz, 1733. Rohoncz.

Patkó András, 1824. Egyházas-Rádocz.

Patonay Ádám, 1733. Gutaháza.

Paulinicz András, 1679. (Armalista).

Pavlovics Mihály, 1733. Magyar-Gencs.

Pázmán másként Barbély István és Ádám, 1733. Gércze.

Plank János és György, 1733. Karasztos. — Plank Mátyás, János, György, másik Mátyás, 1733. Alsó-Eőr. — Plank István, 1733. Nemes-Csoó.

Pecsay Ferencz, 1745.

Péchy. (Pécs-Ujfalui. Nemes). Sárosvármegyében kaptak adományt, s közülük Pál 1404-ben horvát bán volt. Levéltárunk a következő családtagokról emlékezik: 1647-ben Péchy Ferencz él Kőszegen, 1647-ben János Molnáriban. Péchy Pál 1796-ban kölkedi lakos, s vármegyénk táblabirája volt. Ugyanez-e, vagy más? de egy Péchy Pálról mint apáthi-i lakosról is tétetik ugyanazon időből emlités. Adataink szerint egy Péchy, nevezetesen János, 1770-ben Veszprémvármegyében, Tamásiban lakott.

Pechych, Pecsics. A család czimeres nemes-levelét 1610-ben kapta II. Mátyástól. Tagjai éltek: Szecsődön, Koltában, Oszkóban, Szent-Tamáson, Telekesen, Sárfi-Mizdón, az egykori Lukasóczon, Hodászon. 1748-ban Boldizsár hegyhát-hodászi lakos igazolta nemességét. A család egy ágának nemzedékrendje a következő:

Pechych Gergely, 1610.

Gábor. — János.

Ádám. Boldizsár. László. — László. Gábor.

Ádám.

József.

Lajos.

Lajos.

József. (Zágráb).

Árpád. Béla.

Pédery Ferencz, 1733. Szőcze, — Pédery László, 1768.

Pedlanovics Mátyás és Fábián, 1607. (Armalisták).

Pély Ferencz, Dániel fia, 1733. Nagy-Kajd.

Pelsőczy János, 1515. Vasvármegye alispánja.

Peőcz István, 1677. (Armalista).

Perényi. (Báró).

Perneszy (Szent-Mártoni) János, 1597.

Peszmeg Márton, 1775. Karátfölde.

Péterffy István, 1733. Boba.

Petheő. (Gersei). A család, mely — mint emlitettem — a „Nadasdi" nemzetségből veszi eredetét, bőven van ismertetve szakmunkáinkban. Levéltári okmányaink, (Nemesi vizsgálatok jegyzőkönyve, Vaida járása, 573. lap), Pető Lászlóról emlékeznek, ki 1424-ben Vasvármegye főispánja volt. Meglehet, hogy ez a László ugyanazonos ama Petheő Lászlóval, ki a Rumy-család iratainak egyik okmánya (III. kötet). szerint Petheő de Sye irta magát, és 1436-ban volt Vasvármegye főispánja. 1595-ben Petheő Éva, Hosszutóthy János özvegye, és Petheő Zsuzsánna előbb Törjék István, utóbb Luxits máskép Rohonczy János özvegye intetik a Nádasdy családbelieket, hogy néhai Mark János javait el ne foglalják. 1600-ban egy vármegyei határozat a Petheő-családot illető Rába-malmokat, nehogy az ellenség hozzájuk férjen, lerontatni rendeli. Ugyancsak 1600-ban János mint Vasvármegye alispánja szerepel. Ennek testvérei: Gergely, Gábor, Kristóf és György. Zarka Mária, mint Petheő András özvegye emlittetik. Ezen a néven még a következő családok fordulnak elő okmányainkban: 1653. László, 1660-ban Miklós, 1701-ben István, 1718. Mihály, 1724. György, 1732. Pál, 1733. Petheő István János fia Csákányban, 1748. János, 1767. János Meszlenben, 1817. László, 1820. István keczeli, pestvármegyei lakos, 1844. György, Bádonfán. Ily nevü család birt Jaákon is.

Pethes Pál, 1647. Kolta. — Pethes András, 1733. Kolta.

Petke György, 1842.

Petkovics Miklós, 1756. Muraszombat.

Petók. A család Pozsonyvármegyéből veszi eredetét. Petók István 1823-ban rátóti lakos volt. Petók János 1848-ban honvéd-őrnagy, aki a vasvármegyei honvédzászlóalját szervezte.

Petz. Vasvármegyében e század elején élt Petz (Pecz) Károly kir. sótári perceptor, Nemes-Dömölkön. Nemességére vonatkozó adatokkal ezen vármegye levéltárában ismételve találkozunk. Az 1824. Nov. 9-én tartott vármegyei közgyülés jegyzőkönyvi tanusága szerint Petz Károly, Cziráky Antal gróf főispáni helytartó által, táblabiróvá neveztetett ki. Ugyancsak az 1825. Október 7-én tartott közgyülés bizonyitó levelet ad ki arról, hogy P. K. a reá eső subsidiumokat és egyébb, a nemesi kaszszákhoz tartozó fizetéseket hiven teljesitette, úgy arról is, hogy P. K. az

1809-ik esztendőben — a francziák betörésekor — „az ellenséges hadi seregnek Kis-Czellben való beérkezésekor az aerarialis pénzeket életének nyilvános veszedelem alá való kitételével Budára elvivén, amikor visszatért, lakóházát az ellenség által feldulva találta.“ Az 1825. évi Nov. 7-ki közgyülés P. K-nak 25-éven át való közelismerésü hivataloskodásáról, úgy „a reá eső nemesi terheknek általa hiven történt teljesitéséről“ ad ujabbi bizonyitó levelet.

P. K. neje: jákfalvai Horváth Franciska, kistatai Horváth Józsefnek Vasvármegye főadószedőjének, utóbb másod alispánjának az özvegye, jákfalvai Horváth Ferencznek, Vasvármegye első alispánjának, később a dunántuli kerületi tábla elölülőjének és békási Békássy Évának a leánya volt.

1842-ben kiskoru Petz Emilia, Karolin és Adolf a Mesteriben levő javaik miatt folyamodnak a vármegyéhez és egy tiszti gondnok kinevezését kérik.

Vasvármegye alispáni hivatala 1890. Nov. 30-án 33065. sz. a. Petz Károlynak Vasvármegye területén gyakorolt nemesi előjogait igazolja.

A P. K. családjának eredetére vonatkozó okiratok az 1809-iki franczia betörés alkalmával megsemmisültek. P. K. atyja: Miksa pesti orvos volt; nemesi jelleggel már a mult században élt.

Családfája a következő:

Petz Miksa.

Károly, 1767—1837. (Jákfalvai Horváth Franciska.)

Márton. (Hoffer Borbálya). — Adolf, 1819—89. (Csáfordi és potyondi Potyondy Amália). — Josefin. † — Franciska. † — Karolina. †. — Emilia. (Dolánszky Antal).

László, 1836—67. (Seebohm Beatrix). — Vilma. (Kapuvári Vargyas Endre). — Jenő, I. (Feszler Kornélia). — Lajos. (Beszedits Róza). — Irma (Puszta Rádoczi Boda Gyula).

Frigyes. (Hartmann Ella). — Ödön. † Erzsi. Magda. Jenő, II. — Margit. Aladár. Ilona †. Edit.

A család a következő czimert használja: kék udvarban jobbra fordult egyfarku álló oroszlán, jobb lábával három buzakalászt tart. Sisakdisz a vértbeli oroszlán. Foszladék: j. kék-arany, b. vörös-ezüst.

Predanóczy György, 1656. (Armalista).

Pick. (Nemes-Dömölki). A czimeres nemes-levelet, melynek ismertetése e munka II. részében található, s a nemesi előnevet Pick Zsigmond kis-czelli földbirtokos nyerte az ipar és közügyek terén, valamint a közjótékonyság és közczélok előmozditása körül kifejtett buzgó és sikeres tevékenysége által szerzett érdemeiért. Nevezetesen azért, hogy a magyar faipar fejlesztése s annak külföldön történt megismertetése körül

kiváló buzgalommal működött; mint a vasvármegyei gazdasági egyesületnek alapitó tagja, hasznos szolgálatokat tett; birtokán mint kegyur a katholica egyház érdekében bőkezű áldozatokat hozott, a vármegye árvaházát és többi emberbaráti intézeteit mindenkor segélyezte; s végül mert mint a vármegye törvényhatósági bizottságának a tagja is elismerésre méltó buzgalmat tanusitott.

Családi táblája a következő:

Nemes-Dömölki Pick Zsigmond.
(Berger Francziska)

Henrik. (Rosenberg Zsófia). — Miksa. — Josefin. (Schleier Lajos, dr.). — Katalin. (Bánréti Fuchs Miksa, lovag).

Henrik gyermekei: Gizella. (Granor Ernő, dr.). — Ernő. — Francziska.

Pyerker Mátyás, 1733. Felső-Eőr.

Piestyanszky Ignácz, 1808. Keszthely.

Pieth György, 1599. (Armalista).

Pilly Ferencz, 1733. Kolta.

Pintek Mihály, János, György és Ferencz, 1761. Nagy-Sitke.

Pinthér István, 1845. Csongrád, Csongrádvárm.

Pitó András, 1648. Alsó-Paty.

Prikkel Péter, 1755. Alsó-Mesteri, és János 1755. Csöngo.

Podmaniczky. (Báró).

Pogán György, 1647. Meszlen. — Pogán Gábor, 1809. insurgens hadnagy.

Póka Miklós, Gábor, Imre, 1733. — Póka Gábor, 1741. insurgens kapitány.

Polányi. (Táplánfai). Régi előkelő családja a vármegyének, melynek ősi fészke a hajdan Tappanfalvának, majd utóbb Táplánfának nevezett község volt. Egyáltalán szomoru az, amint községeink nevei az izléstelen ferditések, rövidítések következtében régi szép alakjukból kivetkőztek. Régi okmányainkban Asszonyfalva, Andrásfalva, Baloghfalva, Jákfalva, Korlátfölde sat. olvasható, s hogyan hangzanak ma? Asszonyfa, Andrásfa, Balogfa, Jákfa, Karátfölde! Talán itt volna az ideje már, hogy községeink régi szép neveinek visszaállitására is gondolnánk! Poliany Farkas de Tappanfalva 1583-ban Vasvármegye alispánja volt. Fia: Lajos és lánya Katalin, Deseő György hitvese. 1595-ben találjuk Kristófot és Gáspárt, 1619-ben Lőrinczet, 1677-ben Menyhértet, 1692-ben Boldizsárt, 1710-ben Sándort, 1724-ben Farkast. Élnek még: 1725-ben Ferencz, Gábor, kinek neje párisi Bátsmegyey Krisztina volt, László, Lőrincz, Miklós, 1732-ben István, 1733-ban

Zsigmond, József, 1737-ben Mihály. Poliány Farkas 1741-ben insurgens hadnagy, Poliány György 1771-ben a vármegye főügyésze volt. Főszolgabirói tisztet a következő családtagok viseltek: Gáspár 1665, György 1777. és János 1842-ben. Régi jegyzékeink szerint 1625-ben Polyány Lőrincz is volt volna a vármegye alispánja, de én eredeti forrás után ez időből Polyány Lajost találom vármegyénk alispáni székén.

Polgár József és Mihály, 1831. Szombathely és Boba.

Pomagovics János, 1733. Eőri-Sziget.

Pongrácz. Egyike az alsó-eőri birtokadományos családoknak. II. Mátyás királynak 1611-ben kelt adomány-levelében, melyben Károly királynak 1327-ben, s II. Rudolfnak 1582-ben kelt adománylevelét megerősiti, — Pongrácz Lőrincz, Péter és ifjabb Péter alsó-eőri lakosok emlittetnek.

Pongrácz Péter, György és Ádám 1733-ban Felső-Eőrből igazolják nemességüket.

A felső-eőri Pongráczok közül Pongrácz András Simonyiba szakadt, s ennek fia: Mihály 1776-ban pör utján igazolta nemességét.

Nemzedékrendje a következő:

Pongrácz Péter.

István. Zsennye.	György. Zsennye.	Péter. Zsennye.	Pál. Bozzai.	Mihály.	András. Simonyi.
Mihály.		János.			Mihály. 1776.

Pongrácz György 1743. körül Felső-Eőrből eltávozván, Pozsonyvármegyébe Diós-Patony községbe költözött, hol megnősült, és több gyermeknek atyja lett. Ezek közül György Szent-Mihályfára tette át lakását, s ott családot alapitott. Utódjai 1837-ben pört inditottak nemességük igazolása végett.

Leszármazásukat a következő tábla mutatja:

Pongrácz Péter. 1733.

György, Diós-Patony. — Péter.

József. — Mihály. — György, Szent-Mihályfa.

Ferencz. — György. — József. — Mihály.

Sándor. — József. — István. — Sándor, 1837.

József.

Egy Pongrácz György, (hogy melyik a már emlitettek közül, vagy hogy talán egy másik, egyelőre meg nem állapitható), — Veszprémvármegyében, Kis-Kamondon telepedett le.

Az ő nemzedékrendje a következőleg állitható össze:

Pongrácz György.

János.

József. János.

Gábor.

János. Dániel. József. Sámuel. Mihály.

Sándor. Elek.

Dániel.
(1. Fischer Francziska,
2. D. Erzsébet).

1-től: Béla. 2-től: Dániel. Erzsébet. Andor. Janka.

A leszármazási táblán álló II. Dániel árvaszéki ülnök Veszprémben, Pongrácz Béla napjainkban gyógyszertár-tulajdonos Vámos-Mikolán.

A család a „Felső-Eőri" nemesi előnévvel él, de alighanem tévesen, mert hisz az ősök az alsó-eőri birtokadományos családok között emlittetnek. 1733-ban még Pongrácz Mátyás és Zsigmond nárai lakosok igazolják nemességüket.

Poppel. (Báró). 1595-ben Poppel László báró neje: á Salmis Magdolna grófnő, továbbá Batthyáni, Záchy és Zriny grófok kijelentik, hogy nem engednek német bort a birtokaikra behozni. 1596-ban az ellen tiltakozik Poppel László báró, hogy az ő jobbágyai Rábán tul lakóknak tartassanak. 1600-ban a vármegye beakarta vonatni a csörötneki Rába-átjárót s ez ellen Poppel László tiltakozott. Neje után a báró Győrvár és Boldogasszonyfa községeket birta.

Porkoláb máskép Székely András, Mihály, Pál, 1733. Boba.

Porpáczy Imre, 1733. Bárdos. — Porpáczy András, 1733. Bőd. — Porpáczy István és János, 1733. Bozzai. A rába-hidvégi nemesek 1845-ik évi összeirásában a következők vannak fölvéve: Porpáczy Antal, Porpáczy József, idősebb Porpáczy József, és Porpáczy Károly.

Porsy Fülöp, 1662. Rohoncz.

Potyondy Gáspár, 1665. főszolgabiró. — Potyondy László, 1733. Nemes-Hollós. — Potyondy László, Ádám, Zsigmond, János, 1733. Kemenes-Szent-Márton.

Presznyák András, 1595. — Prosznyák (Szent-Benedeki) János, László, 1733. — Prosznyák János, 1741. insurgens hadnagy.

Pörös Ferencz, 1643. főszolgabiró.

Pulay. A család Sopronvármegyéből veszi eredetét. Mátyás király 1473-ban bizonyos részbirtokot itélt oda Nemes-Pulai Briccius és

Domjánnak. A csornai conventnek erről szóló okmányával igazolta nemességét 1733-ban Pulay József rába-hidvégi lakos. Pulay István 1733-ban Nemes-Csoóban igazoltatott. Pulay András eőri-szigeti lakos ugyancsak az 1733-ki nemesi vizsgálatok alkalmával kimutatta, hogy őse a szigeti nemesek által nyert adománylevélben is benfoglaltatik. E néven élnek: 1647-ben Mihály Meszlenben. 1673-ban Pál, 1720. Ferencz. 1738. László. 1741. György és Mihály, 1756. János, 1785. Pál, 1819. György, 1831. János Jobbágyiban és 1834-ben Péter.

Puskás János, 1647. Bogyoszló.

Puchóczy György, 1677. (Armalista).

R.

Rába Benedek és Mihály, 1733. Felső-Eőr.

Rabbi István, 1652. (Armalista). — Rabbi István mester, 1662. a vármegye főjegyzője, egyuttal Somogy- és Zalavármegye főjegyzője is.

Rácz Farkas, 1648. Szécseny. — Rácz János, 1750. Alsó-Mesteri. — Mátyás, 1750. Meszlen. — Rácz, l. Raics.

Raday Mátyás, 1648. (Armalista).

Radics Miklós. 1756. Bögöt.

Radó. (Szent-Mártoni). Ily nevü családdal már a 11-ik században találkozunk; egy Radó ugyanis 1057-ben a nádori méltóságra emelkedik, s e tisztet I. András és I. Béla király alatt viseli. Egy régi okmány s a pannonhalmi könyvtárban föltalálható iratok is valószinüvé teszik, hogy a család megalapitója ezen Radó nádor volt.

Családy okiratok azt mutatják, hogy egyik ága Erdélybe vándorolt, s tagjai Győr-Monostoron s egyebütt a legelőkelőbb családi rokonsággal birtak, és mindaddig, mig III. András Magyarországba vissza nem jött, a Kemény és Kabos családokkal egy koronából kinövő, balra forduló arany szarvast használtak czimerül.

A dunántuli Radók nemességét, családi hagyomány szerint, 1205-ben II. Endre király megerősitette. Családi okmányok arról is tanuskodnak, hogy az egyik ős 1502-ben a győrvármegyei szent-mártoni szőlőket zálogba vette, mely szőlők a jelen század elejéig a család birtokában voltak s az ottani korcsmáltatási jog a legujabb időig Radó-jog czimén gyakoroltatott. A család a szent-mártoni nemesi előnevet innen s 1502 óta használja. A 16-ik században a család már nemcsak Győr-, de Sopron- és Veszprémvármegye birtokosai között is szerepel. Radó Péter 1619-ben czimert nyer II. Ferdinánd királytól. III. Károly király 1725. Február 25-én birtokadomány-levelet ad Radó Istvánnak a vasvármegyei Kemenes-Szent-Márton községre. Ez az István az evang. egyház

hive, a 17. század végén és a 18-ik elején uralgott vallási békétlenségek idején jelesen tűnt ki hithűsége és buzgalma által. András, Istvánnak fia, niczki lakos, 1733-ban igazolja nemességét Vasvármegye bizottsága előtt. Élnek a családból: Radó László 1750-ben Niczken, Radó József a vármegye esküdtje 1754-ben, Péter, 1755-ben Niczken, Zsuzsánna férjezett Jánosa Józsefné 1756. Vönöczkön, ugyancsak 1756-ban Radó Gyula cs. kir. kamarás, ismét József 1783-ban Niczken, 1798-ban Péter Niczken. Radó László és Radó Zsigmond őrnagy, kinek neje Vidos Zsuzsánna volt, 1808-ban Magyar-Gencsen, Anna, Kis Ferenczné, Dömölkön. Radó Lajos, répcze-laki birtokos, 1831-ben Vasvármegye alszolgabirájává választatik. 1836-ban táblabiró, s 1838-ban főszolgabiró lesz, 1843. 1844. és 1845-ben alispánul helyettesittetik. Ugyancsak 1845-ben a fenyitő törvényszék táblabirájává választják. Radó Gedeon 1835-ben aziránt fordul a vármegyéhez, hogy csánigi jobbágytelkét curialisáltathassa. Radó Gedeon a katonai pályán a tábornokságig emelkedett. Olaszországban gyüjtött képtára nevezetes. 1837-ben Radó Pál él, kinek atyja Sándor volt. Radó Dániel 1838-ban Vasvármegye táblabirájává neveztetik ki. Radó Ignácz, magyar-gencsi birtokos, 1842-ben a vármegye főszolgabirájává választatik s ugyanazon évben alispánul helyettesittetik. 1845-ben a polgári törvényszék táblabirájává választatott, s 1847-ben a Rába-átmetszés iránt tanácskozó küldöttséghez helyettesittetett. Radó Kristina 1843. véssei Véssey Lajosnak, Somogyvármegye főjegyzőjének a neje. Radó Lajosnak fia: Kálmán ez időszerint Vasvármegye főispánja. Élettörténeti adatait a következőkben mutatom be: 1867-ben szolgabiró, 1870—1876 országgyűlési képviselő, majd a vasvármegyei gazdasági egyesület elnöke, rába-szabályozási kormánybiztos, 1882. főispán. Már korábban a cs. és kir. kamarási méltóságot nyerte, a Lipót-rend tulajdonosa, tagja a porosz máltai lovagrendnek, birtokosa a szerb Takova-rend előkelő jelvényének, a porosz koronarend középkeresztjének, a dunántuli ág. evang. egyház-kerület világi főfelügyelője, főrendiházi tag, s 1893-ban pedig kiváló érdemeiért a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságra emeltetett. Mint a vármegyei gazdasági egyesület elnöke. ő emelte azon intézetet ama szinvonalra, melyen az ma a gazdaközönség érdekében áldásosan müködik. A Rábaszabályozás terén szerzett érdemeiért Győr városa egyik szép terét az ő nevével diszitette. Főispáni kormányzata alatt a közélet minden nyilvánulása hatalmas lendületnek indult. A család tagjai közül Dénes 1881-ben kemenes-sömjéni és Zoltán magyar-gencsi lakos.

A családi levéltár a következő nemzedékrendi táblát őrzi:

Radó András.
(Sarssa István vajda lánya, 1450).

László.
(Kemény-Vitéz János lánya, 1486).

Katalin. II. András. Dorottya,
(Gyerőmonostori István lánya).

Anna. László.
(Sarssa István vajda). (Kabos Borbálya, 1502).

Perpetua. Szent-Mártoni Radó III. András. Péter.
(Mikola). (Neregyói Boshos P. vajda lánya, 1562). (Becsodi K.).

János. Péter. Borbálya. László. András.
(Tánczos Kata, 1619).

János †. Mihály. János. Anna.
(Bátsmegyey E). (Erdélyi Ágota, 1668).

Péter. Erzsébet. Pál. István. Kata.
(Horváth Judit). (Mankóbüki Horváth Mária, 1725). (Török).

IV. András. László. Rosina. Judit.
(Vittnyédi Erzsébet). Koltai Vidos Éva). 1740.

Péter. Katalin. József. István.
(Nádasdy D). (Kisfaludy Erzsébet).

Julia.
(Nagy László).

Sándor. Zsigmond. László. József. Erzsébet.
(Koltai Vidos Zsuzsánna). (Nagy Anna). (Mankóbüki Hórváth Anna). (Guoth Sándor).

Erzsébet.

Pál. Leander.

Emma. Ödön.

Karolin. Ignácz. Kristina. Julia Lajos. Jozefin. Gedeon, Dániel.
(Gömbös). (Kállay és Ajkay). (Véssey). (Ajkai Ajkay János). (Szt.-Lőrinczi Forster Katalin). (Mesterházy Ferencz). tábornok.

Zoltán. Dénes. Mária. Gyula. Kálmán. Lajos.
(Jákfalvai Gömbös E.). (Szücs István). (Saági Horváth Etel).

Gyula. Elemér. Linda †. Katinka. Margit. Lajos. Erzsébet.
(Káldy Cecilia). (Posadowszky Wehner Sylvius gróf).

A család czimere: kék udvarban zöld hármas halmon kettősfarku álló arany oroszlán, mely első jobb lábával egy hat sugaru arany-csillagot tart. Sisakdisz: a vértbeli oroszlán nőve s első jobb lábával kardot villogtat. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Radocsics M i h á l y, 1733. Kisfalud,

Radostics Á d á m, L á s z l ó, 1733.

Raics, máskép Rácz, 1814. Felső-Lövő.

Rajky A l b e r t, 1595. — Rajky (Rajki) I m r e. 1635. Vasvármegye alispánja.

Rakicsán M i h á l y, 1660. (Armalista).

Rákos G y ö r g y, 1784. Puszta-Rádocz. — Rákos Antal, 1784. Halastó.

Raksányi Mátyás, 1828. Udvardi. Sopronvárm.

Reiszig. Honfiusitott család. Reiszig Lajos-Keresztély nyugalmazott cs. kir. kapitány, aki 1784. Julius 24-én Westphaliában született, az 1836. évi XLVII. törvényczikkel indigenatust nyervén, Magyarországon telepedett meg. Az előkelő Bernáth-családba való házasulása után Kámonban, Sálban, Jaákon, Oroszvárott, Pór-Szombaton, Rezneken, de egyebütt is, jelentékeny vagyonnak lett birtokosa. A vármegyei közdolgokkal szivesen foglalkozván, 1845-ben táblabiróvá neveztetett ki. Fia: Alajos hasonlóan kitünő részt vett a közügyek intézésében, s 1845-ben a vármegye táblabirájává lesz, s még ugyanazon évben polgári törvényszéki táblabiróvá választatott. 1848-ban a felső-eőri kerület országgyülési képviselője, a kormány azonban nemsokára biztosává nevezte ki, s mint ilyen buzgósággal szolgálta hazáját. Alajos fiai: Alajos és Ede. Reiszig Alajos: kámoni földbirtokos, vármegyei törvényhatósági bizottsági tag; az adófölszólamlási, bánya-adó felszólamlási és kivetési bizottságok, továbbá a lótenyésztési választmány elnöke, tagja a vármegye igazoló, állandó és központi, valamint a nemesi penztárt kezelő választmányának; a szombathelyi általános takarékpénztár igazgatója. Reiszig Ede igen korán a közpályára lépett. 1871-ben a vármegye aljegyzője, 1875-ben főjegyzője lett, s 1883-ban alispánná választatott. 1891-ben Békésvármegye főispánja, s majd csakhamar a m. kir. kereskedelemügyi miniszteriumban államtitkár. Még alispán korában a III. oszt. vaskorona-rend lovagja lett. A család nemzedék-rendje, a rendelkezésemre álló adatokból, igy állitható össze:

Reiszig Lajos-Keresztély.
(Bernáth Karolina).

Aloizia †. — Karolina. (Bezerédi Bezerédj Kristóf). — Alajos. (Takács Kornelia).

Alajos (fia): Alajos. (Guary Mária) — Gizella †. — Ede. (Szegedy-Ensch Irma, bárónő). — Béla †. — Irén.

Alajos (Guary Mária) és Ede (Szegedy-Ensch Irma) gyermekei: II. Ede. — Antonia. — Lajos. — Géza.

Reitermáyer. Reittmayer. Ferencz király 1795-ben czimeres nemes-levelet adományozott Reittmayer József győri lakosnak. Reitermáyer József, 1862–1867-ben Vasvármegye házipénztárnoka, s jelenleg a szombathelyi takarékpénztár pénztárnoka, e családból származtatja magát.

Czimere: négyfelé osztott paizs; az 1. és 4. kék udvarban hármas zöldhalmon oroszlán ágaskodik, első jobb lábával arany bőség-szarvat tart, melyből virágözön ömlik ki; a 2. és 3. ezüst udvar alsó részét négyszer arany-vörössel koczkázott tábla foglalja el, melyből növő alakban

fekete mén nyulik ki. A paizs feletti sisak koronájából két kiterjesztett, jobbról félig arany, félig kék, balról félig fekete, félig ezüst sasszárny között arany oroszlán nől ki, első lábával arany bőségszarvat tartva, melyből virágcsoport ömlik ki. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-fekete. (Siebmacher és a magyar kir. udvari kanczellária jegyzőkönyve: 1795. Aug. 6. 8557/1975).

Remete Mihály, Ferencz, György, 1770. Rába-Bogyoszló.

Retkes, 1652. A vármegye főügyésze.

Révay Miklós. báró, 1797. insurgens alezredes.

Riba István, 1665. (Armalista).

Rinkhammer Mihály, 1643. (Armalista).

Roboz György, 1784.

Rogán Péter, 1741. insurgens hadnagy.

Rohrer, Rhorer. A család őse czimeres nemes-levelét I. Leopold királytól nyerte. A család egy tagja — József — a mult század végén Sopronvármegyéből költözött át hozzánk, itt vármegyei közhivatalba lépett s 1810-ben Jánosházán tartotta lakását. Fia: László elnyervén az ügyvédi diplomát, a vármegyénél 1845-ben szolgabirói tisztséget viselt, s Káldon birt és lakott. 1863—1867-ben mint vármegyénk alispánja működött. 1867-ben visszavonult a tisztviselői pályától, de azért a közügyek intézésében most is buzgóan részt vesz, s egyik nagyra becsült oszlopos tagja vármegyei közéletünknek. A család nemzedék-rendje a következő adatokat mutatja föl:

Rohrer József.
(Káldy Anna).

László.
(Nárai Szabó Borbálya).

László. (Pekker József). Malvin. Emil. Viktor. Mária. Borbálya. Miklós. Aladár. Géza. Ödön. István.

A táblán állók közül az ifjabb László m. kir. igazságügyministeri tanácsos, Emil plebános, Victor és Ödön ügyvédek, Miklós kir. táblai biró, Aladár orvos és Géza budapesti kir. helyettes közjegyző.

A czimerszerző ős neve a felségfolyamodványon Rhorer-nak van alájegyezve, s igy irja azt maga a nemesitő okmány is, melynek bővebb ismertetése a II. részben található.

Roith Mátyás, 1672. (Armalista).

Rosta József, 1733. Söpte.

Rosty. (Barkóczi). Több vármegyében birtokos család. Nálunk az ősök Barkóczon, Rohonczon és Hodászon birtak. Amint némely források irják, Rosty Miklós 1459-ben kapta Ujlaky Miklóstól Vasvármegyében

Hadenberg birtokot, mihez Mátyás király is hozzá járult. 1630-körül él Rosty Miklós. Ez és fia: János sokat pereskedtek vasvármegyei birtokaik miatt. A család a szakmunkákból bővebben ismeretes, én levéltári adatainkat a következőkben sorolom fel: Rosty Ignácz és neje: Jobbágyi Regina 1694. Junius 21-én I. Leopold királytól adománylevelet nyernek a nagy- és kis-barkóczi s más községbeli javakra, nem külömben Hadenberg nemesi curialis birtokra. (Vasvármegye levéltára, közgyűlési jegyzőkönyv, 1784. 1087—1097. lap). Élnek a családból 1716-ban Miklós Stanóczon, 1719-ben Ferencz. Rosty István 1719-ben táblabiró, László 1724. főszolgabiró, István. 1730. alispán, István 1741-ben alispán, s mint a katonai tudományokban jártas egyén, a nemesi felkelő csapat ezredesévé választatott. Ferencz 1742-ben alszolgabiró, 1749-ben adópénztárnok s egyuttal táblabiró, majd utóbb házi pénztárnok is lesz. Egy Ferencz 1775-ben alispánja a vármegyének, kir. tanácsos. Barkóczi Rosty Julianna 1762—1779. párisi Bátsmegyey József neje, kinek a kis-unyomi plebánia halotti anyakönyvében a következő epitaphiuma olvasható: „seX aC trICenos VbIDVM IVLIanna per annos vixit, ei augusti prima inimica dies." 1838-ban Rosty Lajos toborzó hadnagy s 1839-ben Rosty Vincze nevével találkozunk.

Rózsás József, 1808. Lukafa.

Rumy. (Rumi és rába-doroszlói). A család törzse: Doroszló 1292-ben Rum földjét kapta adományba III. András királytól. Innen a neve, s viszont a törzs kölcsönzött nevet a vármegyénkbeli Rába-Doroszló községnek. Különben a család eléggé ismert. Levéltári adataink a következők: 1595-ben Rumy Mihály szerepel, aki 1608-ban követe is volt a vármegyének az országgyülésen; 1641-ben él György, 1648-ban Judit, 1675-ben László. Ez a László 1693-ban merényletet követett el bizonyos Cser Ilona nemes szüz ellen, miért is a vármegye által perbe fogatott. 1676-ban Farkassal, s 1691-ben Miklóssal találkozunk. Élnek még 1737-ben Boldizsár, 1738-ban Lázár, kinek neje párisi Bátsmegyey Teréz volt, niczki Niczky Dániel özvegye, 1768. János, 1812. András, 1819. Ferencz, 1820. Ignácz, 1847. Károly, 1860. Miklós balozsai birtokos. A Rumy család pallos-jogot is gyakorolt. Az ő tulajdona volt a vámszedési jog is a rumi Rába-hidon, de erről — azt terhesnek találván — a család 1826-ban a vármegye javára lemondott. A család több táblabirót adott a vármegyének. — Rumy Tamás, 1648. Kis-Somlyó.

Rusa Péter, 1647. Meszlen. — Rusa István, és János, 1733. Eőri-Sziget. — Rusa János, 1733. Jobbágyi.

S.

Saághy, Sághy. (Sághi). Sághy Kalianus fiai: Amanus és Us, továbbá Usnak fia: János, szolga-győri várjobbágyok azon érdemekért, melyeket maguknak István király alatt Bolgárország meghóditása alkalmával, s V. István halála után Győr ostrománál szereztek, Kun László király által az 1279. Julius hó 11-ik Kalendáján a királyi szolgák (servientes regales) sorába emeltettek. II. Ferdinánd király 1631. Február 3-án nemesi czimert ad a családnak. Az erről szóló okmányt a II. részben ismertetem. Ezen Sághy-ak nemzedékrendje a következő:

I. tábla.

Kalianus de Saágh. 1250.
(Szolgagyőri várjobbágy).

Us de Saágh. 1279. — nemesség-szerzők. — Amanus de Saágh. 1279.

János, 1279. nemesség-szerző. — Kelemen, 1300.

Domonkos, 1350. — Bálint.

János, 1400.

Kálmán, 1438.

János, 1500. — N. N. 1500.

János, 1570. — Benedek.

Pál. — Ambrus, 1600. (Lásd a II. táblát). — András. — Orsolya. (Sárszegi).

Mihály. István. György. — Judith. (Kéry András). — Erzsébet (Kovács Jakab). — Borbálya. (Tóth Mihály).

Pál. Éva. (Doktorics Mihaly.)

II. tábla.

Ambrus. 1600.
(Aki az I-ső táblán).

Ferencz, 1637. — György. — Ádám.

Miklós. Nemes-Csoóban. — Katalin. (Kubmon) — Erzsébet. (Kovács Mihály)

Erzsébet. György. (Lásd: a III. táblát). András. (Cseh Katalin).

Dániel (Szemeroy Magdolna, 1740). — István. (Káldy Zsuzsa, 1735.) — László. Miklós. Zsigmond. Gábor. Katalin. Erzsébet.

István. (Raell Johanna) — Ádám. (Gulácsi Farkás Anna). — Dániel

Klára. (Boros József). — Mihály. Antal. Farkasné. Bora.

Lajos, 1820. (Géczy lány). — Magdolna. — János. — József. (Iwsics Anna). — Imre. — István †.

János. Mihály. Antal. József. (Somogyi Kristina). — Julian. (Deroskey (Talabér). Magd. Erzsébet. (Szita). Roza. (Tuboly). Anna. (Szemerey).

Leopoldina. Antal. — Györgу).

Mária. (Rusek). Ludovica. György. László. Ferencz Mihály. Anna. István. Josefa. (Bubla Ágoston).

Béla. Agatha. — Sándor. (Laky Kamilla). — István. (Eőrsy Irén).

III. tábla.

Sághy György.
(Aki a II. táblán.)

Dániel, 1796.

József. (Markovics-lány.) — Zsigmond. — Lajos. (Kozics Anna).

Pál. — Dániel. — Zsófia.

A leszármazási táblán állók egyikéről-másikáról a következő adatok jegyezhetők föl: Pálnak fia Mihály Ambrus fegyverének esett áldozatul. Ferencz 1646-ban a vármegye főszolgabirája volt. Ferencz fia: Miklós Csoóban lakik, s 1657-ben a vármegye főszolgabirája. Fia: András sárvári tiszttartó, István 1735-ben szolgabiró, Ádám 1774-ben Köcskön lakik, ügyvéd, ennek fia József német-ujvári lakos, ügyvéd és urodalmi ügyész, a vármegye táblabirája. Józsefnek nyolcz gyermeke közül György és Mihály Szombathelyen ügyvédeskedtek. Valószinű, ez a Mihály az, ki kámoni birtokos s 1867. után árvaszéki ülnök volt. István mint kadet-őrmester 1847-ben Erdélyben elhalt. Ez ágon Dániel és Mihály Somogyvármegye szolgabirája volt. Ádám fia: Imre mint kapitány szolgált a hadseregnél. A másik Dániel fia: Lajos Sopronvármegye főszolgabirája volt 1820-ban. Ennek fia: József kapitány, a lipcsei csatában esett el. Gábor, Andrásnak fia, visi plebános, s Lajosnak egyik fia János győri, Mihály pedig szombathelyi kanonok, utóbb váczi nagyprépost volt már e században. A mult század második felében 1760 körül is élt egy Sághy Mihály kanonok, ki után nővérének lánya Páll Ilona, Balogh Ádám özvegye, örökölt; de hogy ez a Mihály melyik Sághy-aktól származott, ezuttal ki nem mutatható. Sághy István, aki Istvánnak Káldy Zsuzsánnával alkotott ágából származik, jelenleg kámoni lakos és birtokos. — Ily nevü családból Sághy László 1733-ban Nemes-Csoóról, s Sághy András ugyancsak 1733-ban Ságh községből igazolták nemességüket.

Saal Zsigmond, 1648. Pálfa.

Salamon Sámuel, Zsigmond, Ferencz, Farkas, 1733. — Salamon Zsigmond, 1750. Egyházos-Rádócz. — Salamon Pál, 1809. insurgens hadnagy.

Sallér Farkas, 1595. — Sallér László, 1700. főszolgabiró. — Sallér (Jakabbázi) István, Zsigmond, 1733. — Sallér István, 1754. főszolgabiró.

Saly Ferencz, 1601. — Saly Ferencz, István és János, 1733. Meszlen. — Saly Károly. 1797. insurgens kapitány, 1798. főszolgabiró. 1805. alispán. — Saly Antal, 1797. insurgens főhadnagy.

Sámár Boldizsár, 1733. Gutaháza. — Sámár László, 1751. Zalabér. (Zalav.)

Samarjay János, 1676. (Armalista).

Sándor Benedek, 1648. Kisfalud. — Sándor Ferencz 1657. (Armalista). Sándor György, 1733. Kisfalud.

Sarándy László, 1596. Váth.

Sárffy Ferencz és György, 1733. Nárai.

Sáry család, 1725. — Sáry Péter és György, 1733. Szent-Lőrincz.

Sárkán István, 1595. — Sárkány János, 1667. Vármegyei főjegyző.

Sarkó Farkas és István, 1611. (Armalista).

Sárközy Gergely, 1648. Nagy-Sitke. (Armalista).

Sarlay. Az ily nevü család egyik őse: Sarlay János 1612-ben Trencsénvármegyében hirdette ki czimeres nemes-levelét. Vármegyénkben a családdal 1752-ben találkozunk. Sarlay Pál ugyanis Trencsénvármegyétől 1751. Január 19-én nemesi bizonyitványt nyer, s azzal 1752. Vasvármegyében Kőszegen letelepszik. Ennek a Sarlay Pálnak a nemzedékrendjéből a következőket közölhetem:

Sarlay

Mátyás.	Mihály,	testvérek.
András.	Ádám.	
Pál.	Ádám.	

Sarlay András Trencsénvármegyében Udicsa községben lakott s 1752-ben, amikor fia: Pál Vasvármegyébe költözött, már nem élt. Sarlay Gábor 1845-ben Vasvármegye táblabirájává neveztetett ki.

Sáska István, 1733. Külső-Rákos.

Saukovics János, 1666. (Armalista).

Skapp Mihály, 1784. Korong.

Skaffár Gergely és György, 1611. (Armalista).

Swamberger Ferdinánd, 1652. (Armalista).

Svastics János, 1733.

Szabady Mihály, 1733. Kolta. — Szabady György, 1733. Kisfalud.

Szabary, máskép Zabary, (Armalista).

Szabó. A nemességszerző Szabó János volt, ki — családi adatok szerint — 1685-ben mint a Batthyáni-uradalmak inspectora származott vármegyénkbe s Rohonczon telepedett meg.

Ezen János nemzedékrendje a következő:

I. tábla.

Szabó János.
(Niczky Klára)

János, Bucsu. (Fischer Anna). — Ferencz. (Muraszombati Zobothin Erzsi). Lásd a II. tablát. — Erzsébet. (Szarvaskendi Sibrik Pál).

Ignácz. (Seemüller Anna).

Sándor. (Vajda N). — Lajos. (Hettyey Mária). — II. Ignácz. (Bárdossy Krisztina). — Amália (Csapodi Pál). — Karolina. (Boros Károly, őrnagy).

Etelka. (Széll Mikl.).
Kálmán. (Csontos N).
Kristina. (Németh János).
Sándor. (Hodászy Am.).
Izidor. (Stöhr Paula).

Ernő. (Zlinszky Lujza). — Elek. (Özvegy Essőné).

Lajos.
Gizella. (Tolnay Tivadar, Görbő).

László. (Pogán Lóri). — János. — Gyula. (Korchmáros Julia). — Amália.

II. tábla.

Szabó Ferencz.
(Murasz. Zobothin Erzsébet).
Aki az I. táblán.

László. (Anthauer Katalin). — Mihály. (Schmidt Borbálya). — János (Gosztonyi Anna). — István. (Verbói Szluha Anna). Lásd a III. táblát.

Katalin. (Benkő Sándor).
Erzsébet. (Niczky András).
Borbálya. (Csányi Ferencz).

Antal.

Miklós. (Dauber Mária). — Vincze, 1848. honv. ezr. (Fock Terezia).

Anna. (Farkas György).
Adolfin. (2. férje Kölesvölgyi József).
Terezia (Tomcsányi Lipót).
Borbálya. (Biácsy Lajos).
Ernő.
Vincze.
János.
István.

Pál. (Jánosy Anna). — Rozalia. (Gaiger Farkas). — Lajos †.

István Géza. Antal. Márton. Gyula. Benedek.

III. tábla.

Szabó István.
(Verbói Szluha Anna).
Aki a II. táblán.

Ferencz. (Legedits Anna). — Károly. (Redl Magdolna). — György.

Imre. — Zsigmond. (Zokoli és illetfalvi Csutor Karolina). — Mária. — Amália. (Szarvaskendi Sibrik Adorján, Háslágy).

Etelka. Magdolna. Imre.

Kálmán. (Majer Emilia). — Ferencz. (Gebhard Maria). — Ilona.

Kálmán. Ernő. Aranka.

A családfa élén álló Jánosnak fia: Ferencz, a vasvár-szombathelyi káptalan ügyésze volt. Ennek unokája: Károly, m. kir. helytartósági tanácsos s urbéri törvényszéki elnök. Károlynak testvérje: Ferencz, Sopronvármegyében a főbiztosi tisztét viselte. Ezen Ferencznek fia: Kálmán, jelenleg honvédszázados és a m. kir. korona őrségének parancsnoka, ki a „Kis-Kölkedi" nemesi előnevet nyerte. Pálnak fia István és Károlynak fia Imre szolgabirói tisztet viseltek. Szabó Vincze, honvéd alezredes, vitéz katonája volt szabadságharczunknak, kiről Horváth Mihály a forradalom történetében külön is emlitést tesz. Ignácz, kinek neje Seemüller Anna, 1812-ben vármegyénk alispánja, s Lajosnak fia: Ernő, a közelmult években Szombathely város polgármestere volt.

A család vármegyénkben leginkább Kis-Kölkeden és Bucsuban birt.

Szabó. (Nárai). A család nárai nemesi birtokát régi idő óta birta. Nárai község s a család birtokában levő okmányok szerint is Szabó Márton, János Pozsonyban, 1746. November 3-án már uj adományt nyernek Pálffy János nádortól a család nárai javaira. A család nemzedékrendje, az uj adományt nyert Mártontól kezdve, a következő:

Nárai Szabó Márton, 1709--1798.
(Zellos Krisztina, 1721—1773).

Ferencz, 1747—1807.

Sándor, 1794—1871,

Miklós. (Bonyhádi Angelica). — Imre. (Sélley Emilia). — Borbálya. (Rohrer László). — Luiza †. — László. (Nagy Luiza). — Ferencz. (Hegedüs Sarolta). — Julia. (Dobrovics Ferencz).

Imre gyermekei: Elek. Imre. Emilia.

Ferencz gyermeke: Irma.

Miklós gyermekei: Géza. Sándor. Mária.

László gyermekei: Jenő László. Mária.

Szabó Miklós egyik kiváló szülöttje vármegyénknek, valóságos belső titkos tanácsos, a Lipót-rend lovagja, s jelenleg a m. kir. Curia elnöke. László, a szombathelyi ügyvédi kamara tiszteletbeli elnöke, kir. tanácsos, gyakorló ügyvéd Szombathelyen. —

Vármegyénknek ily nevü többi családját a következőkben sorolom föl: Szabó (Iklódi) György, Kerta, Veszprémv. — Szabó Mihály, 1733. Bőd. — Szabó Ferencz, 1733. Töttös. — Szabó Imre, István, György, János, másik János, István, Györgynek fia; 1733. Kolta. — Szabó János és István 1733. Molnári. — Szabó János, Márton, ifju János, Mihály, harmadik János, György, 1733. Felső-Eőr. — Szabó Mihály, Mátyás fia; 1733. Alsó-Eőr. — Szabó János, 1733. Jaák. — Szabó Ádám és Mózes, 1733. Simonyi. — Szabó János, 1733. Puszta-Halastó. — Szabó Imre, 1733. Karátfölde. — Szabó Já-

nos, István és György, 1740. Jaák. — Szabó János, 1741. Katafa. — Szabó Ferencz és István, 1733. Meszlen. — Szabó György, 1750. Tekenye, Zalav. — Szabó János, 1748. Jaák. — Szabó Gáspár, 1748. Boba. — Szabó (Edelényi) Sándor, 1846. — Szabó György, 1867. főjegyző. — Szabó, l. Finta, — Szabó l. Pálffy, — — Szabó, l. Domjanovics. — Szabó, l. Stroszter.

Szajky Ádám, 1761. Boba. — Szajky l. Pass.

Szakács István, 1648. Niczk.

Szalay István és Zsigmond, 1733. Bögöt. — Szalay János, 1733. Felső-Eőr. Szalay Ferencz, 1733. Nemes-Magasi. — Szalay Pál, 1750. Jákfa. — Szalay Mihály, 1754. Muraszombat.

Szalánczy Márton, 1696. alispán. (Armalista).

Szalaszeghy János, 1611. (Armalista).

Szanathy János, 1733. Dömötöri. — Szanathy László, 1748. Nagy-Csömöte.

Szántóházy Ferencz, 1606. vármegyei főjegyző.

Szápáry. (Szapári. Gróf). Bőven ismert család, ami feleslegessé teszi, hogy a szakmunkák adatait itt ismételjük. A család nevének orthografiájáról nem csak vitatkoztak, de Szombathy tollából egy füzet is jelent meg. Szombathy igy irja: Szapáry. Szápáry Miklós és Szápáry Péter egy, Pozsonyban 1710. Február 16-án kelt osztályos egyezségen azonban mindketten á és á-val irják nevüket, s igy irja a család ma is.

Szarka Mihály, ifjabb Mihály, György, Ferencz, másik György, 1733. Eőri-Sziget.

Szladovics Mihály, 1675. (Armalista). Károly, 1790. főszolgabiró. 1810. alispán. — Szladovics Tamás, 1809. insurgens főhadnagy.

Sebeházy Boldizsár, 1648. Jákfa. — Sebeházy János, 1733. Jákfalva.

Sebestyén János, 1733. Kolta. — Sebestyén János és György, 1733. Kisfalud.

Seffer Márton, 1602. Táplánfa.

Seiper (Seper) Pál, Mátyás, István, Tamás, 1733. Felső-Eőr. — Seiper János, ifjabb János, Mátyás, Márton, másik Mátyás, Miklós fia; Mátyás Mihály fia; András, Ádám, György, János, Miklós fia; György és Mihály, 1733. Alsó-Eőr. — Seiper János 1733. Gércze. — Seper Lajos, 1842. főszolgabiró.

Sennye Bernát, 1733. Nemes-Csoó. Sennye Mózes, 1748. Kemenes-Szent-Márton.

Sennyey Péter özvegye, 1595.

Sennyey. (Báró).

Sényi. A család czimeres nemes-levelének ismertetése e munka II. részében található. A családból Sényi Gábor nagy-unyomi birtokos és Batthyáni Fülöp herczeg javainak igazgatója volt. Ugyan ő volt az, aki ő felségétől, I. Ferencz József királytól 1863. November 27-én, a közügyek terén s nevezetesen a horvátországi és fiumei határ-szabályozási országos bizottmányban szerzett érdemeiért, a „Nagy-Unyomi“ előnevet nyerte. Az adománylevélen az ősi czimernek bővített rajza látható. Ez a következő: négyelt paizs-udvar; az első és negyedik ezüst, mindenikben öt (piros-ezüst-kék-ezüst-piros) strucz-toll; a második és harmadikban világos kék, jobbról balra ferdén huzott szelemenben egy-egy futó szarvas. A szelemenek alatt és fölött egy-egy, tehát négy arany-csillag. A zárt sisak koronáján a már leirt öt strucz-toll. A család leányágon rokonságban volt az Akacs-családdal, vármegyénknek egyik legrégibb, de férfi ágon már kihalt családjával. Ugyanis Sényi Gábor anyja Tóth Anna volt, ezé Tulok Mária, Tulok Máriáé Akacs Klára, akinek atyja Akacs Zsigmond volt. Gábor fiai közül: Béla nagy-unyomi birtokos, s vármegyei törvényhatósági és közigazgatási bizottsági tag, Sándor huszár-őrnagy és Kálmán vármegyei árvaszéki ülnök.

Seöbér Miklós, 1595.

Sepsy László. 1741. Kemény-Egerszeg.

Seregély Sándor, 1834. Molnári.

Skerlecz. (Lomniczai). A czimeres levelet, melynek ismertetése a II. részben olvasható, III. Ferdinánd király adta Skerlecz Pálnak és testvéreinek. Különben a család Horvátországból származott át a Dunántulra. Skerlecz Ferencz 1809. Vasvármegye táblabirája. Skerlecz József 1809-ben cs. kir. kamarás és az insurgens sereg kapitánya. Skerlecz Borbálya édes anyja volt Batthyáni Lajos grófnak, a szabadságharcz martyrjának. Skerlecz Károly vasvármegyei, bakófai birtokos volt.

Steffanics György, 1809. insurgens főhadnagy.

Stelczer Simon, 1756. Győr, Győrv.

Stenczl Sámuel, 1832. Szombathely.

Stettner. A czimeres levelet, melyet a II. részben ismertetek, I. Leopoldtól, 1697-ben Stettner Pál kapta. A család nemzedék-rendje:

Stettner Pál, a nemességszerző.
(Sweiger Erzsébet).

Ferencz. Zsigmond. Pál. György. Mihály.

Gábor.

György.

Gábor. Lajos. Imre. József. György.

Stettner György az 1797. évben insurgens kapitány, s Lajos 1809-ben főhadnagy volt. Laktak a család tagjai: Felső-Eőrött, Pinkafőn, Dukában, Káldon, Kis-Somlyón és Drumolyban. E családból származott Zádor György, Vörösmarthy és Bajza barátja, aki mint iró Fenyéri néven is ismeretes, továbbá Zádor Gyula, a nagyváradi királyi tábla volt elnöke, s végre Stettner Gyula, jelenleg f.-lövői evangelicus esperes-lelkész.

Stevanek Mihály és Balázs, 1599. (Armalista).

Svetics András, 1658. Kőszeg.

Széchenyi. (Gróf). E nagynevü főuri családból — mely a szakmunkákból eléggé ismeretes — ez idő szerint harman élnek vármegyénkben: Széchenyi Jenő Szent-Lőrinczen, Széchenyi Gábor hegyfalui s Széchenyi Tivadar felső-lendvai birtokos, országgyűlési képviselő s vidékének igazi jótevője. Széchenyi Miklós, primási titkár birja a jaáki apátsági javadalmat. A halhatatlan Széchenyi Istvánnak atyja, Széchenyi Ferencz, a magyar nemzeti muzeum megalapitója, 1809-ben főispáni helytartó volt vármegyénkben.

Széchy, Zéchy. (Gróf).

Szecsődy. (Szecsődi). Ismert régi nemes család, mely Szecsőd községet 1205-ben kapta adományul II. András királytól. Szakmunkáink bőven foglalkoznak a családdal. A családból Szecsődy Gáspár 1438-ban s Szecsődy Ferencz 1535-ben Vasvármegye alispánja volt. Lajos 1860-ban szecsődi lakos. Fiai: Kálmán, volt országgyűlési képviselő, Lajos birtokos, és Gyula, aki Amerikába vándorolt ki.

Szedenics György, 1827.

Szegedy. (Mező-Szegedi). Több vármegyében birtokos család. Ismert törzse Szegedy Ferencz kassai hadbiró, ki III. Ferdinánd király idejében élt. Családtani munkáink kimeritő ismertetést adnak a családról, melyből vármegyénk levéltárának okmányai a következőknek nevét őrzik: 1687-ben Pál él, aki vármegyénknek alispánja volt. 4701. Bálint, 1721. Ferencz főszolgabiró, 1722. Borbálya, 1725. Antal, 1770. János, 1774. László, Magdolna, Mihály, 1810. Károly táblabiró, a vármegyei gazdálkodó deputatió elnöke, és Ferencz. Károly gyermekei: Sándor, Miklós, Lajos, Imre, Antal, István, Mária, Karolina. Sándornak fia: Pál fiatal korában elhalt. Lajosnak fiai, Majláth Máriától, György és Béla, cs. és kir. kamarások. Béla volt országgyűlési képviselő. Reiszig Ede államtitkár Imre családjából házasodott, nőül vevén Szegedy-Ensch Irma bárónőt. Imre fia: Szegedy-Ensch Károly báró, jelenleg hermáni birtokos. Karolina férje Zichy Herman gróf volt, ki a hatvanas években vasvármegye főispáni helytartója vala, s majd a cancellárságot

viselte. Bir a család Hermánban, Eötvösön, Köveskuton, Acsádon és más helyeken.

Székely l. Porkoláb.

Széll. (Dukai és szent-györgyvölgyi). A család czimeres levelet nyert 1639-ben II. Ferdinánd királytól. Ismertetését e munka II. részében adom. Nemzedék-rendje Miklóstól kezdve itt következik:

Széll Miklós.
(1. Garay Zsuzsa,
2. Hertelendy Julia,
3. Dániel Anna).

Kristóf.
(Vajda Antonia).

Imre. (Redl Teréz). — József (Bertha Julia). — Antal. — Anna. — II. Kristóf. — János. (Vajda Magdolna).

Imre: Sándor. Miklós. Lajos.
József: Kálmán. Ignácz.
János: Gyula. Karolin.

A leszármazási tábla élén álló Miklós bucsui birtokos volt. I. Kristóf, 1797-ben insurgens főhadnagy, Imre 1809-ben insurgens főhadnagy, 1824-ben a vármegye főjegyzője, 1843-ban követ, utóbb septemvir, József 1842. 1845. 1848. és 1861-ben alispán, 1848-ban kormánybiztos s 1867-ben főispán. Fiai közül Kálmán szolgabiró, majd képviselő és a hetvenes években pénzügyminister, valóságos belső titkos tanácsos, az országgyűlésen jelenleg a szent-gotthárdi kerületet képviseli. Másik fia: Ignácz, belügyministeri tanácsos, Vasvármegyét mint szolgabiró, majd 1877 –1883 mint alispán szolgálta. II. Kristóf udvari tanácsos s váltó feltörvényszéki ülnök. János szolgabirája volt a vármegyének. Miklós jetenleg bucsui birtokos. A család Bődön lakott ágának egyik tagja, Széll István, a mult század második felében Biharvármegyébe, Nagy-Szalontára költözködött, s ott Lada Gáspár jó módu gazda lányát, Katát, elvevén, letelepedett és családot alkotott. Mikor azonban az unokák 1836-ban vármegyénkben nemcsi bizonyitvány kinyeréséért megjelennek, ezek már akkor a a református egyház hivei. A Szalontára költözött Széll István nemzedékrendje:

Dániel. József. István.
testvérek. (Lada Kata).

István: Mihály. Gáspár.
Mihály: Mihály. János. Sándor.
Gáspár: János. Mihály.
János: Sándor.

Széles Miklós, 1645. (Armalista).

Szélessy Ferenez, 1733, Bőd. Szélessy János 1809. insurgens hadnagy.

Szelestey. (Alsó-Szelestei). Ismert, s egyik legrégibb nemes családja a vármegyének. Irattára a család vasvármegyei ágának kihaltával 1893-ban a vármegye levéltárába került s igen becses és régi okmányokkal ékes. A legrégibb 1381-ből való. Vármegyénk alispáni székén a családból a következők ültek: 1605-ben Szelestey Ádám, s 1742-ben Szelestey Boldizsár. Az 1797. évi nemesi fölkelő seregnél Szelestey József kapitány, Leonárd alhadnagy, János kir. tanácsos, alezredes és Mihály főhadnagy volt. Szelesty László a költő, 1861-ben Vasvármegye főjegyzője, azután országgyülési képviselője, s utóbb tanfelügyelő. Öcscse: Pál, a vármegyei ág utolsó sarja, 1893-ban Szent-Ivánfán hunyt el.

Szemerey János, 1668. a vármegye főügyésze. — Szemerey János, 1820. Boba.

Szemes István, 1611. (Armalista).

Szenessy György, 1767. Kis-Köcsk.

Szény Pál, 1733. Nemes-Magasi.

Szent-Györgyi Mihály, 1665. (Armalista). — Szent-Györgyi György, 1738. Diós-Győr.

Szent-Lászlói István, 1600.

Szent-Léránthi Gáspár, 1600. Szent-Lénárd, (Szent-Léránt).

Szent-Miklósy Ferencz, 1647. Csénye.

Szép. Egy 1577-ben kelt okmányunk zanathi Szép Gáspárról emlékezik meg. 1649-ben Szép Ferenczczel találkozunk, aki akkor a vármegye egyik alszolgabirája volt. Ez a Szép Ferencz szenvedélyes ember lehetett, ami kitűnik abból is, amit itt elbeszélni akarok. Bődön lakott akkoriban egy Márton Borbálya nevü csinos özvegy menyecske, akibe Szép Ferencz szolgabiró halálosan bele szeretett. Unszolta a szép asszonyt: lenne hitvesévé, de az a szerelmes szolgabirót kereken elutasitotta. Erre összeszedte Szép Ferencz a barátait, megrohanta éjjel az özvegy házát s azt kivonszolván szobájából, maga elé a lóra ültette s barátjaival együtt elrobogott. Még azon éjjel bejárta a vidék összes papjait, de nem talált olyanra, aki összeeskedte volna őket. Hajnal felé utolérték a nő rokonai s az édes zsákmányt visszaragadták. A dolog a vármegye elé került. Szép Ferenczet a közgyűlés hivatalától megfosztotta, s egyuttal megkereste a főispánt, oltalmazná Márton Borcsát, akit Szép Ferencz uram még most sem hagy nyugton unszolásaival. Nemességüket a következő ily nevü családok igazolták: Szép Mihály, 1733-ban Nemes-Csóról. — Szép Imre, 1733. Füztő-Zuggó. — Szép Ádám, 1733.

Bőd. — Szép János, 1748. Hermán. — Szép Péter, Ferencz, Ádám, 1752. Kis-Kölked.

Szerdahelyi Ignácz 1810. vármegyei főjegyző, 1816. alispán.

Szeremley Mózes, 1647. Bárdos. — Szeremley György, 1733. — Szeremley György, 1784.

Szvetics István, 1726. Muraszombat. (Armalista). — Szvetics Jakab, 1737. vármegyei főjegyző.

Sibrik. (Szarvaskendi). Régi családja vármegyénknek, melyről családtörténeti munkáink kimeritő ismertetést adtak. A család ősének „Sebridus"-t tartják, s ettől vették volna a Sibrik nevet. 1505-ben Sibrik László országgyülési követ. István 1595-ben Vasvármegye alispánja. Ugyanekkor szerepelnek: László, Tamás, János, Osvald és Zsigmond, kinek neje párisi Bátsmegyei Zsuzsánna volt. 1733-ban Ferencz és István élnek. Sibrik László 1759-ben főszolgabiró, 1779-ben alispán. János 1809-ben alügyésze volt a vármegyének s ugyancsak az 1809-iki nemesi felkelésnél kapitány. A család jelenleg élő tagja — Sibrik Kálmán — most is birja Szarvaskendet, a család ősi fészkét. Bir Bozsokon is. Egy ága a családnak átszármazott Győrvármegyébe is.

Sidó Imre, 1741. insurgens zászlótartó.

Sigmond Ferencz, János, Imre, Miklós, Ádám, István, ifjabb János és Péter, 1733. Kis-Somlyó.

Sigray József, 1788. alispán.

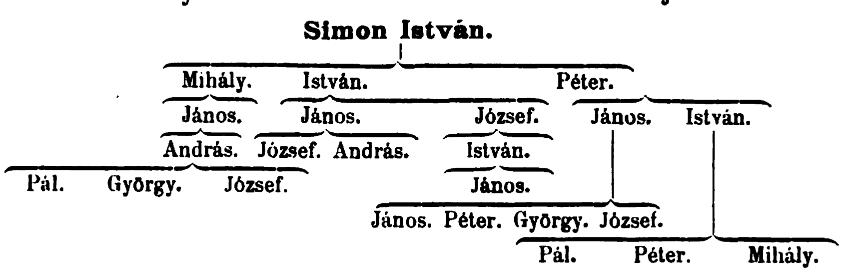
Sigray. (Gróf).

Schiller Sámuel, 1825. Nemes-Csoó és Harka, Sopronv.

Schilson. (Báró).

Simolyák Balázs, 1648. Jákfa.

Simon. A czimeres nemeslevelet Simon Antal és testvérei kapták II. Miksa királytól 1565-ben. A család nemzedékrendje:



E családból származik Simon Miklós kir. törvényszéki biró, ki ő felségétől, I. Ferencz József királytól, 1888. Március 22-én az „Alsó-Telekesi" előnevet nyerte. Az ő ága a következőleg tüntethető föl:

Simon József, 1786.
(Horváth Judit).
József, 1792.
(Kenessey J).
Pál, sz. 1819.
Miklós, 1847.
(Kéry Borbálya).
Béla. sz. 1873.

Ily nevű családok még: Simon Mátyás és fia Mátyás; Tamás, Imre, Máté és Ferencz, 1610. (Ármalista). — Simon Miklós, 1610. Sárvár. — Simon János, 1733. Nemes-Csoó. — Simon István, 1733. Kolta.

Simonyi Gergely, 1647. Meszlen. — Simonyi Gergely, 1648. Kisfalud.

Syndly. (Eberhardi) Leonhárd, 1605.

Sinkovics János, 1650. (Armalista).

Sipkovics, l. Tóth.

Sipos Pál, 1650. (Armalista).

Siray György, 1650. (Armalista).

Sisko Mihály, 1733. Felső-Eőr.

Sisek János 1693. (Armalista).

Sitkey György, 1598.

Skriba Pál, 1831. Gércze.

Smidelius Gábor. 1796. Lád, Sopronv. — Smidelius Victor, 1796. Vág-Ujhely, Nyitrav.

Spissich. (Jápprai). A czimeres nemes-levelet és előnevet rokonaival együtt Spissich Miklós nyerte II. Ulászló királytól az 1503. évi szent Márton napján.

A család ősi otthona Horvátország volt, de az idők folyamán két ágra szakadt s lakhelyük a Dunántulon Zala-, Vas-, Somogy- és Sopronvármegye, Horvátországban pedig Kőrösvármegye volt.

A családnak Magyarországon, tüzetesen vármegyénkben: Vörösvárott telepedett őse Spissich György volt. Ennek a fia: Ádám Sopronvármegyébe házasodott, de a család egy része megmaradt Vörösvárott.

Spissich István 1663-ban udvari főembere volt Erdődy Sándor grófnak. Spissich Sándor 1735-ben a Károlyi huszárezredben hadnagyi tisztet viselt, s az 1741. évi nemesi fölkelésben mint kapitány vett részt. Utóbb mint főstrázsamester (őrnagy) emlittetik.

A sopronvármegyei Spissichek közül Sándor, Sopronvármegye főszolgabirája, Sajtos-Kálon született, s nőül vevén Forintos Katalint,

ez után a vönöczki birtokot kapta. De birt neje után Zalában is. Idővel Sümegre tette lakását, hol fia: János született. Ezen János 1790-ben Zalavármegyének első alispánja s országgyűlési követe volt. Hivatalától, hazafias magatartása miatt, a kormány utóbb eltiltotta, s visszavonulva fejezte be életét.

Elhunyt 1804-ben, amikor a nagy Festetich György szép vigasztaló levelet intézett özvegyéhez. Jánosnak, az alispánnak fia Sándor, Zalában, Kis-Görbőn született, de vármegyénkben: vönöczki birtokán hunyt el, a mely birtokot most fia: Spissich László törvényhatósági bizottsági tag birja.

Egy másik Sándor a Spissichek sopronvármegyei ágából Somogyvármegyébe házasodott, de fiága most már kihalt, lányágon azonban többen vannak utánna.

Vármegyénkben az 1733-ik évi nemesi vizsgálatok alkalmával Spissich György és Sándor vörösvári lakosok igazolják nemességüket. György és István 1735-ben vörösvári lakosok, de birnak ingatlant az alsó-eőri határban is. Spissich Ignácz 1769-ben Vörösvárott lakott, s a vármegye szolgabirói tisztét viselte. János 1775-ben és József 1780-ban hasonlóan vörösvári lakosok. Az utóbbinak neje Krancsics Rozália volt. Spissich Borbálya 1839-ben már özvegye volt Farkas László káldi birtokosnak. 1840-ben Józseffel találkozunk.

A család nemzedékrendje, a mennyire a leszármazás kimutatható volt, a következő:

I. tábla.

Jáppraí Spissich Miklós, 1503.
(N. Dorottya).

Ferencz.

Gáspár, másképp Miklós.

György, 1600. Vörösvár.
(Kuprisics Éva).

István. — Ádám, 1679. (Gordovai Fáncsi Judit). — Mária. (Tallián Péter). — Éva. (Telekessy István).

István gyermeke: Bálint. (Kunits Dorottya).
Bálint gyermeke: Julianna. (Jelencsits István).

Ádám gyermekei: László. (Horváth Katalin, 1727. Sajtos-Kál). — György. (Koffer Katalin, Nemes-Ládon). Lásd a II. táblát. — István †.

László gyermekei: Sándor. (Forintosházi Forintos Katalin). — Juliánna. (Nagy Sándor). — Mária. (Gusmits Mihály).

Sándor gyermekei: János. (Nagy-Mányai Koller Borbálya). — Anna. (Farkas Gábor). — Orsolya †.

János gyermekei: Sándor. (1. Dereskey Erzse. 2. Tarnói Csontos Terezia). — Katalin. (1. Darvay József, 2. Tóth Antal).

Sándor gyermekei: Rozalia. — 2-tól: László. (Sebestyén-Kovács Karolina). Vönöczk.

II. tábla.

Spissich György.
(Koller Katalin, Nemes-Ládon).
Aki az I. táblán.

György. (Vrancsits Rozália, 1751). — Ádám. (Luka Anna). — Ferencz. (Töttössy Erzsi, Ládon). — Sándor, az őrnagy. — István †. — Zsigmond. hadnagy. — Judith. (Adorján Pál). — Erzsébet (Csay Zsigmond). — Katalin. — Julianna. (Berkovits). — László — Judith †.

Ferencz gyermekei: György, Jánosfa. (Vécsey N.). — László. — János. — Katalin (Udvardy Dávid).

Antal. (Döbrössy Anna).

János. (Velancsics Janka).

Ádám gyermekei: Sándor, Szopor (Kapos-Mérei Mérey Terezia). — Julianna. — Erzsébet.

István. (Nagy N.). — Terezia. — Anna — Sándor. (Faiszi Ányos …).

Ignácz. (Gaál Krisztina). — Borbálya. (Gulácsi Farkas László). — Lajos. (Balaskó Anna).

György gyermekei: Ignácz. — Anna. — József. — János. — Antal. — Ignácz. — József.

Spissich Sándor, Döröskey Erzsébet és Csontos Terezia férje, a zalavármegyei, 1809. évi lovas felkelő seregnél hadnagy volt, később ugyanazon vármegye szolgabirája. Meghalt 1870-ben Vönöczkön. — Ignácz, István fia, Somogyvármegye főszolgabirája. Meghalt 1843-ban. — Sándor, akinek a felesége Ányos lány volt, hasonlóan főszolgabirói tisztet viselt Somogyban. Meghalt 1853-ban Kadarkuton. Ennek fia: Lajos szolgabiróként működött Somogyban. Velancsics Janka férje: Spissich János posta- és táviró-hivatali titkár Temesvárott. A család horvátországi ágának tagjai közül a következők emlithetők föl: Spissich Péter 1765-ben Zágrábvármegye alispánja, majd cs. kir. tanácsos, Dalmát-, Horvát- és Tótország itélő mestere, s a báni tábla ülnöke. Antal 1758-ban Verőcze vármegye alispánja. Spissich Gábor 1821 – 30. kőrösvármegyei, 1835-ben az itélő táblánál ülnök. — Spissich Károly 1835-ben a turopolyai grófságban másod gróf és kapitány, Benjamin táblabiró, Ferencz ügyvéd, aljegyző és András irnok volt. A család czimere: a paizs kék udvarában, középen, egy tök, egy zöld levéllel; két felül egy koronás oroszlán és egy szárnyas sárkány küzd a tök miatt, mely szlavon nyelven Bucha s ez a család ősi birtokára czéloz. A sisak tetejéből taraj formán különféle virágok nyilnak ki.

Szigethy. máskép Tóth János, 1733. Tiborczszeg.

Szijártó M. 1648. Kőszeg. — Szijártó Mihály, 1648. Szombathely.

Szilágyi István, 1743. Simonyi.

Szily György, 1705. vármegyei főjegyző. — Szily Mihály, 1747 Kis-Unyom.

Szilvágyi (Szilvágyi) Mihály, György. 1733.

Szita. (Salfai). A család Salfa községre adományt, s később egyik tagja, névszerint Szita Bálint, Rudolf királytól 1587-ben czimeres nemeslevelet is nyert, s ez a levél Sopronvármegyében 1590-ben kihirdettetett. A család egy ága elköltözött Somogyvármegyébe is, de egyes tagjai ismét visszakerültek hozzánk. A vármegyénkben élt családtagok közül fölemlitjük a következőket: Szita László az 1797-ik nemesi felkelésnél kapitány volt. Szita János 1824-ben főszolgabirói tisztet viselt. Éltek még a családból: 1689-ben György, 1711-ben Ferencz, 1723. Mihály, 1725. István, 1728-ban László, 1741-ben Péter, 1748-ban József, 1757-ben Imre, 1753-ban Ferencz, 1840-ben Károly. E családból származik a jelenleg élő Szita Károly, ki korábban Vasvármegyének esküdtje, később tiszteletbeli szolgabiró és vármegyei rendőrkapitány, ki e téren szerzett érdemeiért a koronás arany érdem-keresztet nyerte. Ő volt az, aki a csendőrség életbe léptével 1884. Január 1-én kardját a vármegye alispánjának visszaadta, s ő volt az utolsó parancsnoka egy vármegyei intézménynek, mely hosszu időn át volt a vagyon és személybiztonság őre. Jelenleg a szombathelyi városi takarékpénztár részvénytársaság igazgatósági elnöke. — Szita Elemér napjainkban gyakorló orvos Vasvárott. A mult században teljesitett nemesi vizsgálatok alkalmával a következő családbeliek igazolták nemességüket: Szita László, 1733. Sőpte. — Szita János és István, 1733. Salfa. — Szita Ferencz ifju, 1733. Hetye.

Sool Farkas, 1595. főszolgabiró. — Sool (Kőveskuti) János, 1615. főszolgabiró.

Somogyi István 1733-ban Vönöczkről igazolta nemesi származását. Nemzedékrendje:

Somogyi Mihály, Szergény.
István, Vönöczk.
Ádám.
Gábor
Sándor, Gulács.
Alajos. Elek.

Somogyi János és István 1733-ban molnári lakosok. Somogyi György és János, Szergényben.

Somogyvári-Somogyi. Alapitója Somogyvári Péter deák (literatus), ki mint agilis, vagyis nemes anyától származott, hadi érdemeiért, Imre, György, Benedek és Kristóf fiaival együtt, I. Ferdinánd királytól Bécsben, 1559. évi September hó 13-án kelt czimeres nemes-levelet nyert,

mely armalis 1560-ban (die Dominica post Festum Beatae Margarethae Virginis) a Czirák, sopronvármegyei helységben megtartott vármegyei közgyülés alkalmával hirdettetett ki.

Ezen család eredetét és ezzel vezeték-nevét is minden esetre a Somogyvármegyében fekvő Somogyvár községtől vette, — de ezen vezetéknevet egy század mulva, a 17. század közepén, már Somogyi-ra változtatva, s a család ismert tagjait Vasvármegyébe átköltözve találjuk, hol ők az akkori idők szokása szerint, midőn „a kisebbrendü nemesség a hatalmasabbnak udvarába szegődött fegyverhordozónak,“ [1]) mint katonák és gazdatisztek a Batthyáni grófi család szolgálatában álltak.

A mult század elején a családnak Vasvármegyében levő ismert része két ágazatból állott. Ugyanis az országos levéltár adatai szerint Somogyi Ádám boroczszegi, Somogyi Péter, Ferencz, István és János perenyei lakosok 1727-ben Vasvármegye előtt felmutatták nemességük igazolására, az őseik, Petrus literatus de Somogyvár és ennek fiai által szerzett armalis-levelet, — mig 1733-ban a család boroczszegi ága, a már emlitett Somogyi Ádám, kinek őrizetében az armalis volt, továbbá Kristóf, János és Zsigmond igazolta be nemességét Vasvármegye előtt Somogyvári Péter deák czimeres nemes-levelével, és egy Batthyáni Ádám gróf, országbiró, Horvát-, Tót-, Dalmátország bánja és Vasvármegye főispánja által Bécsben, 1700. évi Deczember hó 21-én, a perenyei ágból származott, és általa Szász-ország székvárosába, Drezdába kiküldött Somogyi Péter részére kiállitott nemesi bizonyitványnyal.

Családi közlés szerint a család perenyei ágának legifjabb tagja Somogyi János, a Batthyáni grófi család által 1700. elején a Rákóczy-mozgalom ellenében felállitott dandárba katonának állott be, s a mozgalom lezajlása után a dandárral Siklós várából visszatérőben, a Vak Bottyán kuruczai által feldult somogyvármegyei Igal községben telepedett le, hol a Batthyáni grófi családtól hadi érdemei jutalmául földeket kapott.[2]) Ezen Somogyi János nőül vette, az igali plebánia anyakönyvének tanusága szerint, Igalban, 1724. Január 5-én ujfalusi Ujfalussy Katát Szombathelyről, ki Ujfalussy Marián andocsi (Somogyv.) első szent-ferencz-rendi quardián huga volt.

Ő alapitotta a családnak Somogyvármegyében élő ágát. 1736-ban Somogyvármegyében vármegyei esküdté, és biztossá lett, mely minőségben 1736-ig volt a vármegye szolgálatában.

---

[1]) Magyar történeti életrajzok. 1885. Thallóczy Lajos.

[2]) Ezt bizonyitja egy, Igal község levéltárában eredetiben meglevő, Stainer János uradalmi tiszttartó által 1733. Junius hó 28-án kiállitott összeirás.

A perenyei ágból Somogyvármegyébe költözött Somogyi János nemzedékrendje a következő:

I. tábla.

Somogyi Péter, 1674.
(Sibrik Anna).

Somogyi János.
(Sylveszter Borbálya).

Péter. Ferencz. István. János.
(Ujfalussy Kata).

Zsigmond. (Fekete Kata). — Ferencz. (Németh Bora, Megyer). — János. (Viza Ilona, Szöllös-Kis-Lak). Lásd a II. táblát.

József. sz. 1757.

Sándor †. János †. — György. (Sorki-Kisfaludi Gussich Anna). — Anna. (Győry László, Bozsok). — Rozalia. (Král). — Ferencz. (Boldogasszonyfalvai Igmándy Anna).

Anna. (Miske-Monostori Thassy Károly). † 1832. — Nep. János. — Lajos. (Kis-Jeszeni és megyefalvái Jeszenszky Antonia).

Ferencz. (Véssei Véssey Ottilia). — Mária. — Lajos. — Anna. (V. Vasdényey Béla). Kenész. — Gyula. (Vasdényci Vasdényey Klementina).

Antonia. Klementin. Gyula. Karólina. Irma.

Matild. — Miklós, sz. 1874. — Nep. János, sz. 1880 † 1891.

II. tábla.

Somogyi János.
(Viza Ilona).
Aki az I. táblán.

János, szül. 1763. (Béri Erzse), boglári ág. — József sz. 1779. (Viza Julia), szöllös-kislaki ág.

Sándor. 1791. (Rendesi Bárány Anna). — Imre. (Bárány Anna). — János. szül. 1815. (Bárány Katalin).

Antal. sz. 1814. — István. sz. 1829. — Lajos, sz. 1845 (Viola Franciska). †

Ignácz. sz. 1836. — Pál sz. 1838. (Bárány Emilia) — Ferencz. sz. 1844. — Lajos sz. 1878. — Julia. sz. 1873. Decz. 16. (Csapodi Ferencz). — Ilona.

László. sz. 1865. — Róza. sz. 1866.

Az I. táblán állókról a következők emlithetők föl:

Az I. János, Sylvester Borbálya férje, 1680. körül németujvári várparancsnok (castellanus) volt. Fiát, Pétert, Batthyáni Ádám Dresdába küldte ki, de hogy mi czélból, kikutatható nem volt. Másik fia, János, volt az, aki az 1700. év elején Vasvármegyéből Somogyba költözött. Ennek fia, Zsigmond, aki 1724. Sept. 22-én született, szolgabirói tisztet viselt.

Zsigmondnak egyik fia: György, főbiró a szigetvári járásban, 1806-ban táblabiró, s utóbb vármegyei főjegyző. Másik fia: Ferencz fő-, majd táblabiró volt.

György fia: János, aki 1842-ben halt el, vármegyei tiszteletbeli ügyész volt. Györgynek a másik fia: Lajos, 1815. Julius 15-én Hencsen született s 1848-ban a babocsai járás főbirája, 1849-ben Somogyvármegye alispánja volt. Meghalt Pécsett, 1889. Febr. 13-án.

Lajos fia: Ferencz, született 1845. Január 30-án s jelenleg kir. katasteri nyilvántartó biztos Kaposvárott. Testvére: Lajos. született 1847-ben s vármegyei árvaszéki ülnök. Gyula, a másik testvér, birtokos Palinban, Zala-, és Szabáson, Somogyvármegyében.

A Somogyba szakadt Somogyvári-Somogyiaknak Perenyében visszamaradt ágát, a német-gencsi plebánia anyakönyveinek alapján, de' csak combinative, a következőleg lehetne összeállitani:

Somogyi Ferencz. (Besenyői Horváth Teréz). — **István.**

János. (Thassy Katá). — Zsigmond. (Tóth Erzse).

József. sz. 1737. — Sándor. 1739. — István. 1741. — Ferencz. 1745. (Jakab Mária).

István. sz. 1751. (Dezse Teréz). — József. 1759. — János. 165. (Hegyi Mária).

Zsigmond. sz. 1778. — Ignácz. — György. — Vendel. — János, sz. 1792.

János. (Gáll Kristina). — Mihály. (Horváth Erze).

Pál sz. 1753. János 1756. István 1758. Kristina 1762.

József-Gábor. sz. 1775. — László. 1778. — Antal. 1787. — József. 1792.

A tábla végén álló József, ki 1792-ben született, ezelőtt valami 10 évvel mint ikervári plebános halt el.

A család boroczszegi ágáról a következő leszármazási töredék közölhető:

Ádám. — Kristóf. — János. — Zsigmond. testvérek.

Sándor. (1. Csák Anna, 2. Salamon Anna).

1-től: Károly-Sándor, szül. 1754. — 2-tól: Zsigmond-Antal. szül. 1758.

Az idősebbik Zsigmond 1700-ban a rohonczi és szalonaki Batthyáni-javak tiszttartója volt. Ádám fia: Sándor 1747—1758-ban Széchenyi László és Zsigmond grófok összes javainak inspectora Horpácson.

Somogyi. (Medgyesi. Nemes és gróf). A czimeres nemes-levelet II. Ferdinánd királytól 1628-ban Pál és György testvérek kapták. György porkoláb tisztséget viselt az Erdődy-ek monyorókeréki várában.

Györgynek fia: P á l, monyorókeréki városbiró, s ennek a Pálnak fia: hasonlóan P á l csókakői ispán volt. Ebből az ágból származott Somogyi I g n á c z Vasvármegyének egykori levéltárnoka és ennek fia: M i k l ó s, ... fószolgabirája, akinek több testvére is van. A

...-ben Vasvármegye

... grófi rangra emel-

ad Skublics:
Zsigmund,
neje: Valaim Róza
Lajos
1877. ... H. berény:
Zacharias Jáni
Mathild,
* 1877
Kisléndély alleg

János. Mátyás.

József.

József. Adám.

Ignácz.

Miklós sat.

. Gyula. Gizella. Ilona.

... lakosok, 1838-ban

...rendjük a következő:

...y. István.

János, 1769.

...nos.

...zló. Sándor-János.

...30. 1824.

... és M i k l ó s, 1675.

(Armalista).

Sorok A n d r á s, lánya: Sorok B o r b á l y a, 1794. Zarkaháza.

Stroszter, másképp Szabó I s t v á n, 1677. (Armalista).

Söjtöry B a l á z s, főszolgabiró, 1602. török fogságba került.

Söptey, másképp Dömötöry. Irták a család nevét Septey-nek is. A czimereslevelet Söptey másképp Dömötöry M i h á l y nyerte, II-ik Rudolftól 1592-ben. Nemzedékrendje Zachariástól kezdve a következő:

Söptey máskép Dömötöry Zachariás, 1738.

Vincze — Ferencz. (1. Horváth Teréz, 2. Judit).

1-től: Borbálya. — 2-tól: Sándor. (Tóth Francziska).

Gizella. Elek. Sándor.

Vincze született 1781-ben s szombatthelyi kanonok volt. Ferencz 1786-ban született. — Söptey Pál 1663-ban insurgens hadnagy volt.

Szolinger Márton, 1733. Bőd.

Szmodisz, Szmodits. Sz. Mihály, 1733. Nagy-Barkócz. – Szmodits István, Ferencz és Mátyás, 1750. Liczó, Somogyv.

Sztrokay Pál, 1733. Nemes-Csoó.

Szőke János, 1733. Szent-Lőrincz. — Szőke, l. Bolla.

Szőllőssy János, 1750. Csögle, Veszprémv.

Szőllőskey Ferencz, 1750.

Szörcsöky Mihály és József, 1733. Söpte. — Szörcsöky, l. Zercheky.

Sulyok Mihály, 1733. Simonyi. — Sulyok János és István, 1733. Bögöt. — Sullyok György, János, Miklós, Pál, György, János fia; 1733. Kis-Szent-Mihály.

Sutak Mihály, 1611. (Armalista).

Skublics Ferencz, 1689. főszolgabiró. — Skublics Sándor, 1733. Söpte.

Sütő János és György, 1733. Csém.

Szuh Zsigmond, István, János és másik István, 1733. Nemes-Magasi. — Szuh István, 1733. Vönöczk.

Szuklics János és Tamás, 1682. (Armalista).

Szuppon Ferencz, 1749. Szent-Márton.

Szluha. (Verbói). A czimeres nemes-levelet Szluha Márton nyerte 1593-ban. Vármegyénkben 1733-ban Szluha István és Antal felső-patyi lakosok igazolták nemességüket. Éltek még a családból vármegyénkben 1749-ben György, Borbálya, Zsuzsánna, 1752-ben Kristina, 1813-ban János, Ferencz táblabiró, Márton és Anna. János a dunántuli ker. tábla ügyésze, és Szluha Márton 1835-ben a vármegye főszolgabirája volt. Dénes jelenleg nyugalmazott kir. járásbiró és nagy-csömötei birtokos. A család egyik ága Fehérvármegyébe költözött. Igy találjuk 1822-ben Czeczén Szluha Imrét és Sándort. A családnak grófi ága is van, mely az „Ikladi“ előnevet viseli. Verbó község, melytől a nemesi ág előnevét vette, Nyitravármegyében van, s igy valószinü, hogy e család azon vármegyéből eredett.

Szücs György, 1647. Meszlen. – Szücs János és István, 1733. Simonyi.

Sylveszter, máskép Erdősi. Ezen család első ismert tagja Sylvester János magyar iró volt, kinek viszontagságos élete a magyar reformatio történetének néhány dicsőségteljes lapját foglalja el.

Sylvester János Szinnyérváralján, Szathmár-vármegyében a 16. század elején született, s az 1526—28-ik éveket a krakói egyetemen töltötte. Innen haza kerülvén, ellenei által ősi birtokától megfosztatott; miért ősi fészkét ott hagyta, és 1528—1534-ig Nádasdy Tamás tárnokmester és Vasvármegye főispánja birtokán Ujszigeten, Vasvármegyében tanitóskodott.

1534. évben mint családos ember Ujszigetről Wittenbergába ment ki tanulni, hol Melanchton Fülöp tanitványa volt, és nevét Sylvesterre változtatta át.

Tanulmányai végeztével, másfél év mulva, 1536-ban ujból elfoglalta Sylvester János ujszigeti tanitói állomását, — s utóbb Nádasdy Tamásnak udvari papja lett. — Ezen minőségben 6—7 évet töltött el Sylvester János Sárvárott, Vasvármegyében, — hol nevét ugy a vallásjavitás, mint a magyar irodalom terén megörökitette, a mennyiben ő volt szerzője az első műnek, mely Magyarországon nyomatott, s melyet „Gramatica hungarico-latina in usum puerorum recens scripta" czim alatt 1539. évben bocsátott közre.

Az első magyar nyelven Magyarországban nyomatott mű szinte Sylvester Jánostól eredt. Ezen munkát Sylvester János az eredeti héberből forditotta magyarra, s azt Abádi Benedek Ujszigeten 1541-ben Nádasdy gróf költségén kinyomatva, „Uj Testamentum Magar Nelven" czim alatt adta ki.

Sylvester János 1544-ben foglalta el a bécsi egyetemen a héber nyelv, — majd a történelem tanszékét, s ezen állásában megmaradt 1551-ig. — De midőn a jezsuiták az egyetem uj szervezésével megbizva lettek, akkor Sylvester János több protestáns szellemü társával együtt tanári pályájáról lelépett, és Ferdinánd királytól kapott kis falusi jószágára vonult vissza. Innen azonban az ellene föllázadt parasztok által családjával együtt elüzetvén, debreczeni tanitóvá, és végre lőcsei praedicatorrá lett.

Sylvester (Erdősi) János volt az első, ki irodalmunkba már a 16. század első felében a régi latin versmértéket behozta, mi által neki a magyar versek külalakját változatosabbá tenni sikerült.

Ugylátszik, hogy Sylvester János családjának egyik tagja Vasvármegyében visszamaradt; mert ettől származhatott azon nemes Sylvester Borbálya, ki 1680. körül Somogyvári-Somogyi János német-ujvári várparancsnok neje volt.

T.

Takács, (Péteri). Takács János 1554. Junius 16-án adománylevelet nyer a péteri, vasvármegyei, birtokra I. Ferdinánd királytól. A

családból Takács Sebestyén 1589-ben meszleni birtokos. Sebestyénnek a bátyja János volt. 1685-ben Takács Benedek és Pál, néhai Takács Péter fiai, és Ajkas Orsolya, Ferencz és Kata, Ajkasné: Takács Ilona gyermekei egy részről, Takács Orsolya és Judit, néhai Takács Benedek lányai, továbbá Takács Éva, Erzsébet és János néhai Takács György gyermekei másrészről egyezségre lépnek a meszleni javak fölött. A péteri Takács család nemzedék-fájáról a következő ágazat közölhető:

Péteri Takács Sándor.

Sándor. (Ajkay Julia). — Lajos. (Gömbös Luiza). — Károly. (Szemerey Kristina). — Mihály.

Sándor gyermekei: Dénes. (Varsányi Valeria). — Irén. (Koczor Dániel).

Károly fia: Lajos

Sándor és Károly testvérek répcze-szemerei birtokosok. Lajos, volt ostfi-asszonyfai birtokos, 1867-ben Vasvármegye alispánja, utóbb országgyülési képviselő, majd vármegyénk főispánja. Sándornak fia: Dénes napjainkban a soproni kir. törvényszék elnöke.

Meszlenben a mult században (1733) ily néven találjuk: Takács Pált és Jánost. Valószinü, hogy ezek is a péteri Takácsokhoz tartoznak.

Péteri Takácsnak irta magát azon Takács József is, aki 1767-ben Keszthelyen született, s ki mint győr-egyházmegyei papnövendék a 4 évi theologiát a pozsonyi papnevelő házban elvégezte ugyan, de azután a papi ruhát a világival cserélte föl és Keszthelyen és Bécsben 8 évig nevelősködött. 1800-ban ügyvéd lett s 1806-ban Győrvármegyében, Téthen, birtokot vett, mely birtokában a magyar kir. kanczellaria által is megerősittetvén, addigi „Péteri" előneve helyett, a „Téthi" előnevet vette föl. Mint költő is ismeretessé tette nevét. Meghalt Győrött, 1821-ben.

Takách. (Dukai). A czimeres nemes-levelet, (l. a II. részt), Takách Márton és testvérei nyerték 1638-ban. A család Sopronvármegyéből, Beledről, származott át hozzánk.

Takách Ferencz 1733-ban Dukáról igazolta nemességét. Nemzedékrendje a czimerszerző Mártontól kezdve a következő:

Takách Márton. — Gergely. — György. (Kuti Orsolya). — Erzsébet, testvérek.

Márton gyermekei: Ferencz. Beled, Sopronv. — Erzsébet. (Kovács).

György gyermekei: György. — András. — 1 leány. (Bárány).

Ferencz fiai: Mihály. — János, 1720, Beled. (Nagy Éva).

György fia: László.

László fia: Tamás.

János fiai: Ádám. — II. Ferencz, 1733. Duka. (Berzsenyi Julianna). Lásd a II. tablat. — István

II. tábla.

II. Ferencz, 1733. Duka.
(Berzsenyi Juliánna).
Aki az I. táblán.

József. (Benkő Erzsébet). — III. Ferencz.

Mihály. (Nagy Éva). — Ferencz. — Márton.

Samu. — József. (Mankóbüki Horváth Zsuzsánna). — Éva. — János. — Péter.

Imre. — Gyula. (Kirnbauer Lujza). Felbár. — Amália. — Elek. — Károly. — Zsuzsánna.

Lujza. — Gyula. (Gömbös Iza). — Etel. — Ferencz. — Dezső.

Zoltán. (Oroszi Marton Margit). Lajtafalu. — Irén.

Lajos. — Margit. — Irma.

A fõntebb emlitett II. Ferencznek egyik utódja, László, 1846-ban győrvármegyei birtokos lett. Valószinű, hogy ennek testvérei voltak a II. táblán álló János és Péter, III. Ferencznek unokái és Mártonnak fiai, s nemzedékrendje néhány izen a következő:

Dukai Takács Ferencz, 1733.
(Sári Eva).

Márton.
(Doktorics Zsuzsánna).

László. — Éva. (Hrabovszky Pál). — János. — Péter.

A családból egy másik Ferencznek a nemzedékrendje a következőkben mutatható be:

III. tábla.

Takách Ferencz, esküdött 1757. Febr. 21.
(Tompa Éva).

János, 1762—1826.
(Czuczor Éva).

Pál, 1804—1887. (Bögöthy Juliánna). — Ferencz, † 1816. Nov. 8. — Julia, † 1763. Máj. 9.

Samu, sz 1830. April 18. (Pfeiffer Josefa). — Eszter. (Varga Antal). — Sándor. (Luka Judit). — Zsuzsánna.

Márton. — Gizella. — Irén.

E családhoz tartoznak még: Ferencz, aki 1810—1816. Vasvármegye főszolgabirája volt; továbbá dukai Takách Judit, Takács Zsuzsannának, Berzsenyi Dániel nejének unoka-huga, (s nem nővére, amint ez a jelen munkában, a Berzsenyi családnál tévesen em ittetik), a szép lelkü költőnő, ki az irodalomban „Malvina" név alatt halhatatlanitotta emlékét. S ugyancsak e családból származik dukai Takách Benedek szombathelyi lakos, Vasvármegye tiszteletbeli fő- és járásbeli orvosa, Takách Márton, jelenleg sárvári szolgabiró, s Ferencz és József dukai birtokosok. Ily nevü családjaink még: Takács Zsigmond, 1733 Kocs. — Takács Gábor, 1809. insurgens alhadnagy.

Takó János, 1733. Kopács.

Talabér György, 1733. Kemenes-Szent-Márton.

Tallián, (Vizeki). Az idők viharai között elvesztvén a család nemességét igazoló okmányait, Tallián János, Gergely és György, Pál fiai, uj czimeres levelet nyernek 1610-ben II. Mátyás királytól, mely okmány Vasvármegyében 1611-ben hirdettetett ki. A családot szakmunkáink bőven ismertetik. Itt csak a vasvármegyei vonatkozásokat emlitem föl. Tallián István 1672-ben a vármegye főjegyzője. Tallián Ádám, 1718-ban alispán. 1733. György, Ádám, Miklós és László vétettek föl a kétségtelen nemesek sorába. Tallián József 1741-ben az insurgensek alezredese volt. Tallián Antal 1786-ban ült vármegyénk alispáni székén. A család több vármegyére elágazott. Igy találjuk tagjait vármegyénken kivül Pest, Somogy, Torontál, Veszprém és Borsodvármegyében. Vizeki Tallián Boldizsár, 1810-ben Somogyvármegyének főszolgabirája, ugyancsak 1810-ben nemesi bizonyitványt nyert. Ezen Boldizsárnak leszármazása a következő:

Gergely.
Gergely.
Ádám.
János.
Antal.
Boldizsár.

A család czimeres levelének ismertetése e munka II. részében található.

Tánczos István, János és György, 1733. Urai-Ujfalu. — Tánczos János, 1748. Péntekfalu.

Tanka, l. Németh.

Tapasztó István, 1648. Szombathely.

Tapler Ádám, 1690. (Armalista).

Tapolczay Gergely, 1595. — Tapolczay Miklós, 1648. Szombathely.

Tar Mihály, 1733. Zsédeny. — Tar Mihály, 1741. insurgens hadnagy.

Tárnok Alajos, 1838. Szent-Grót, Zalav.

Tarródy (Német-Szecsődi). 1598-ban a vármegye számadásának átvizsgálásával bizatott meg.

Thassy, Tassy. E családból Ferencz 1727-ben ügyvéd, oladi lakos, 1744-ben a vármegye főügyésze.

A családnak vármegyénkből elszármazott tagjairól a következő nemzedékrend közölhető:

Miske-Monostori Thassy Károly.
földbirtokos, főbiró sat.
(Neje: Somogyvári-Somogyi Anna)

Mária.	Gyula.
(Nemesdédi Stephaich Pál) Gombán.	(Ovári és szentmiklósi Pongrácz Klára bárónő).

Jolán.	Olga.	Matild.	Elemér	Etelka.
(Bors Emil, dr. jog-acad. tanár Pécsett).	(Szakáll Mihály).	(Fodroveczi és borhoveczi Fodróczy Sándor).	(1. Kammeror N. 2. Nádosi Nádosy Ida). Lak. Dráva-Tamási.	(Forgách Béla gróf).

Tatay György, 1733. Söpte.

Tavasz Antal, 1798. Andrásfa.

Trattnyák János, 1598. (Armalista).

Theek Mátyás, Dániel, István, 1733. Jobbágyi.

Tegyey. A család őse Élesláb Péter deák. Bokod György nádori itélőmester Élesláb Péter deáknak adományozza veszprémvármegyei Tegye nevü birtokát, s ehhez a család Ulászló királytól 1443-ban (in Dominica Judica) beleegyezést nyert.

Az Élesláb-család ettől kezdve a Tegyey nevet veszi föl, s tagjai idővel vármegyénkben, Felső, vagy Hernárt-Mesteriben tünnek elő.

Igy találjuk nevezett községben 1647-ben Tegyey Mózest, 1733-ban Tegyey Pált, Ferenczet és Mihályt, Andásnak fiait. Tegyey Mihály 1861-ben a vármegye főügyésze, majd törvényszéki biró.

A családfáról a következő ágazat közölhető:

Tegyey János, 1718—1799.
(Fehér Borbálya).

Gábor, szül. 1776.
(Kutassy Katalin).

Mihály.
(Dugovits Mária).

Lajos.
(Szőke Janka).

Gyula. Ella. Erzsike. Irma. Józsika. Luiza.

A családfán álló Tegyey Lajos ez idő szerint kir. közjegyző Körmenden.

A család ily czimerrel él: a vért udvarában mellét föltépő s fiait etető pelikán. Sisakdisz: egy könyöklő kar karddal.

Tekonyey Ambrus, 1607. Kemenes-Szent-Márton.

Tolekes Imre, 1837. Guta, Komáromv.

Thelekessy István, 1428.Vasvármegye alispánja. — Thelekessy István, 1595. — Telekessy István, 1733. Gutaháza.

Teleky György, 1648. Nemes-Keresztur.

Terestyén András, 1665. főszolgabiró.

Tevely Ádám, 1784. Iván-Egerszeg. — Tevely János, 1797. insurgens alhadnagy. — Tevely Ferencz 1809. insurgens alhadnagy.

Trstyanszky József, 1798. Zsédeny.

Tiborcz János és Ferencz, 1733. Péteri. — Tiborcz Zsigmond, 1733. Kajd. — Tiborcz István, 1733. Nemes-Hollós.

Tibold Zsigmond, 1744. a vármegye főügyésze.

Tissinger Gábor, 1656. (Ármalista).

Toby Zsigmond, 1777. Kemenes-Szent-Márton.

Tokorcsy György, 1648. Simonyi.

Tolnay János, 1641. a vármegye főügyésze. — Tolnay Benedek, 1648. Keresztur. — Tolnay Pál, András és Sándor, 1733. Tana. — Tolnay Ferencz, 1733. Simonyi. — Tolnay Pál, 1809. insurgens főhadnagy.

Tompa Mihály, 1733. Bőd. — Tompa György, 1745. Felső-Paty. — Tompa Pál, 1752. Hőgyész.

Tompos Márton, 1745. Hetye.

Tomsics Ferencz, János fia, 1733. Hetye.

Tonka János özvegye, 1595. — Tonka György, István és Boldizsár, 1733. Bőgöt.

Torda András, 1733. Kisfalud. — Torda Péter és István, 1748. Saál.

Torkos András, 1774. főszolgabiró.

Tornyos Balázs, 1604.

Tóth Pál és György, 1733. Alsó-Szilvágy. — Tóth György, 1733. Gutaháza. — Tóth Mihály és István, 1733. Bozzai. — Tóth János és Ferencz, 1733. Kolta. — Tóth György, 1733. Csém. — Tóth Mátyás, Mihály, János, Ádám, István, Márton, 1733. Eőri-Sziget. — Tóth István és János, másik Tóth István, 1733. Jaák. — Tóth Ferencz, István fia; 1733. Kám. — Tóth Mihály, máskép Sifkovics, 1740. Nemes-Magasi. — Tóth Ferencz, 1751. Vasvár. — Tóth György, 1752. Baltavár, — Ferencz, Ederics, Zalav. — Tóth Sándor, 1754. Duka. — Tóth György, 1774. főszolgabiró. — Tóth János, 1808. főszolgabiró. — Tóth Lajos, 1824. főszolgabiró. — Tóth Pál, 1838. főszolgabiró. — Tóth Lajos 1838. helyettes alispán. — Tóth György 1864. főszolgabiró. — Tóth, l. Szigethy.

Thott Márton, 1733. Alsó-Eőr.

Tömlén György, 1733. Királyfalva. — Tömlén György, 1733. Szent-Leonárd.

Tömördy Mihály, 1647. Kőszeg. — Tömördy Márton és János, 1653. (Armalista).

Török. (Nemes-Csoói). Török Mihály azon nemes-csoói lakosok között emlittetik, akik 1720-ban birtok-adomány-levelet nyertek.

E családból vette eredetét Török Ignácz honvéd-tábornok, aki 1849. October 6-án, Aradon, a hazáért vértanu-halált halt.

Nemzedékrendje, családi adatok szerint, a következő:

I. tábla.

Török Mihály, 1720. Nemes-Csoó.

György, 1702—1746. Lásd a II. táblát. — Mihály, 1706—1765.

Mihály, 1706—1765 gyermekei: Ádám. 1738—1806. Somorja, Szombathely. — Mihály. 1743—1811. Ns.-Csoó. — János. 1748—1816. Ns.-Csoó.

Ádám gyermekei: János, sz. 1777. Szombathely. — István, sz. 1782. Szombathely. — József, sz. 1788. Szombathely.

János, sz. 1777 gyermekei: János, 1817. — István, 1816.

István, sz. 1782 gyermeke: Ferencz, 1821.

József, sz. 1788 gyermekei: József, 1815. — Sándor, 1827.

Mihály, 1743—1811 gyermeke: László, sz. 1774. Nemes-Csoó.

László és János (1748—1816) ágából: János, sz. 1778. Nemes-Csoó.

János, sz. 1778 gyermekei: János, sz. 1811. — Pál, szül. 1818.

II. tábla.

Török György, 1702—1746. Aki az I. táblán

József, 1741—1801. Kőszeg.

József gyermekei: Ignácz, 1769—1845. Pest. — II. József, sz. 1774. Szombathely. — Antal, 1780—1837. Szeged.

Ignácz gyermekei: II. Ignácz, sz. 1795. — Antal, sz. 1797. — János, sz. 1806. — Katalin. — Francziska. — Borbálya. — Leopoldina.

Antal, 1780—1837 gyermekei: Antal, sz. 1817. — Sándor, sz. 1816.

Az I. táblán álló, 1811-ben született, János czisterczita volt s szerzetesi neve István.

György ágából a II. táblán álló s 1741-ben született Józsefnek neje Koczor Klára, s fiának, Ignácznak neje Khorher Francziska volt. Az 1795-ben született II. Ignácz volt az Aradon kivégzett honvéd-tábornok. Testvére: Antal, nyug. százados 1861-ben halt meg, másik testvére: János, 1831-ben a Dunába fult. A nővérek közül: Katalin: Nedeczky, Francziska: Kelecsényi s Borbálya, aki 1802-ben született, Boroviczény László neje lett. Meghalt 1873-ban Egerben. Leopoldinát dedinai Burián Károly vette feleségül, s meghalt 1866-ban.

Ily nevü családok még vármegyénkben: Török (Enyingi) István 1595. — Török (Telekesi) György, 1613. — Török István, 1634. (Armalista). — Török (Enyingi) Imre, 1661. főszolgabiró. — Török Benedek, 1733. Felső-Eőr. — Török Mihály, 1733. Alsó-Eőr.

Töttőssy. György, 1647, Töttős. — Töttősy István, 1809. insurgens alhadnagy.

Tuboly János, 1821. Szombathely,

Tulok. (Pósfalvai). Egyik legrégibb családja vármegyénknek. Tulok Péter, (a Szelestey-család iratainak egyik okmánya szerint), 1509-ben vallomást tesz Polyány Imre és Sitkey Zsigmond vármegyei alispánok előtt. 1595-ben ismét Gergelylyel találkozunk, aki Besfalván és Szent-Királyon birtokos. Tulok Ferencz, 1608-ban a vármegye alügyésze, azzal bizatik meg, hogy az országgyűlési költségeket szedje be. Tulok Gergely 1648-ban Nagy-Csömötén lakott. Ugyancsak a Szelestey-levéltárnak egy 1699-ben kelt okmánya pósfalvai Tulok Ferenczről emlékezik meg, aki bárói rangot viselt. Ferencz bárónak a neje Conducy Mária-Katalin volt és leányuk Antonia. C. Maria, Tulok Ferencz halála után, Ramsiss Fülöp-Leopold báróhoz ment nőől. Tulok Ferencz birt az akkori Tissinán és Szkakóczon Lakott pedig Regedében is, mert az egyik Szápáry gróf, kinek komája volt, a Turul által 1893-ban közölt családi jegyzék szerint, Ferencz bárót regedei lakosnak mondja. Éltek még a családból 1634-ben Sándor Pósfalván, 1673-ban György a vármegye főszolgabirája, 1676-ban Miklós és Péter, 1688-ban Ferencz, 1690-ben Gábor és Gergely, 1693. András, 1721. Mária, 1724-ben György és Borbálya, 1732-ben Zsigmond, Péter, László. 1733-ban Péter Ferencz, András, Gábor, másik Péter és István vétettek föl a kétségtelen nemesek lajstromába. 1738-ban Éva él, 1748-ban János, 1759-ben Anna, Pál, István, 1768-ban Kristina és Rozália, 1770-ben Katalin, 1777-ben Erzse és Magdolna, 1782-ben Zsuzsánna. Az 1733-ban igazolt egyik Péter családfájából itt közlök egy részletet:

Tulok Péter.
(Akacs Klára).

Judit.	Roza.	Pál.	Mária.	István.	János.
(Fónyes).	(Bődy Boldizsár).		(Tóth István).		(Meggyessy N).
					Antal.

Az 1733-ban igazolt Andrásnak nemzedékrendje ez:

I. tábla.

Posfalvai Tulok András.

Gábor, 1789.

János.

Lásd a II. táblát.

II. tábla.

Tulok János.
Aki az I. táblán.

Zsigmond. — Lajos. — János. (Modgyessy Zsófia). — Justina. — Imre. — Amália (Akacs Mihály).

Zsigmond gyermekei: Kázmér. (Brenner Katalin). — Ernő. (Kerényi Gizela). — Mária. (Lósy Gyula).

János gyermekei: Benő. (Rössler Ilona). — János (Reitermayer Serafine). — Honor. (Kránitz József). — Emilia. (Baranyay József). — Erzsébet. (Ernuszt Géza). — Amália. (Axmann Gyula).

A táblán álló idősebb J á n o s vármegyénk esküdtje volt. Zsigmond szolgabiró, majd országgyűlési képviselő a hetvenes években. L a j o s gazdatiszt volt az Erdődy-eknél. Az ifjabb J á n o s ügyvéd, szombathelyi városbiró s legutóbb kir. járásbiró. K á z m é r ügyvéd Szombathelyen, B e n ő ügyvéd s volt országgyűlési képviselő; a legifjabb J á n o s volt törvényszéki jegyző, s jelenleg alügyész a szombathelyi kir. ügyészségnél.

Thulmon. Thulmon M i h á l y és G y ö r g y testvérek hadi érdemeik jutalmául 1658. Februárban I. Lipót által magyar nemességre emeltettek.

Házasság folytán a család tekintélyes vagyon birtokába jutott, igy Thulmon M i h á l y (Györgynek fia) a dusgazdag Telekessi Török Magdolnát birta nőül, kiről Berzsenyi Dániel (ükunokája telekessi Török Magdolnának) is feljegyezte, hogy ezüst medenczéből mosdott.

M i h á l y testvérei közül: J á n o s városi tanácsos volt Kőszegen, G y ö r g y pedig Pozsonyban lakott, ennek fia: T e o f i l zászlótartó, G y ö r g y pedig erdélyi kapitány volt.

M i h á l y Ikervárott 1692-ben halt el. Hason nevü fia szintén emelte a családot táplánfalvai Nagy Máriával történt házassága által.

I. tábla.

Thulmon N.

Mihály. (Csóka Zsófia) — György. (Thulmon Magdolna).

Mihály gyermekei: János, (kőszegi szenator). — Zsófia. (Musser Kristóf, Kőszegen). — Zsuzsa. (Márton Ferencz, Kőszegen). — Anna. — Borbálya. (Ambrózy Sámuel).

György gyermekei: Mihály. † 1692. Ikervárott (Telekessi Török Magdolna). — János. kőszegi szenátor, Kegl Margit Stuttgartból). — Mátyás. Kőszegen †. — György. Pozsonyban — Jakab †. — Pál, sánta †. — Borbálya. (Unger Mátyás soproni senator és konzul).

György (Pozsonyban) gyermekei: Theofil. zászlótartó †. — Károly †. — György, erdélyi kapitány. — Éva. — Judit.

Mihály († 1692) gyermekei: Zsigmond. (Hajas Erzsébet). † 1726 — Rozália. (1 Gayer Mátyás, 2 Petróczy Ádám). † 1740. Március 27. — Mihály. (Táplánfalvai Nagy Mária). †. 1730. (Lásd a III. táblát).

Zsigmond gyermekei: Zsigmond. Armprusztor Julia). (Lásd a II. táblát. — János †. — Pál. (Sólyom Erzsébet). — Kristina. (Enessey Zsigmond).

Pál gyermekei: János. (Kiss Zsófia) elváltak. — Kristina. (Gömbös Ádám). — Rozália. (Berzsenyi Lajos) Hetyén. — Teréz. (1. Takács István, 2. Galovitz N).

II. tábla.

Thulmon Zsigmond.
(Armpruszter Julia).
Aki az I. táblán.

György. (Véssey Anna). — András. (Berzsenyi Anna Hetyéről). — Julia. (1. Barcza Mihály, 2. Bakó Mihály, 3. Korenika János).

Gábor †. — Pál †. — Zsigmond. (Iharossy). — Anna. (Biró Samu). — Julia. (1. Vajda Ádám. 2. Gömbös István). — Rozália. (1. Dukai Takách Károly 2. Hajas József).

Dániel. (Hódossy Teréz). — Eszter. (Rojcs János Niklán). — Anna. (Korenika Sándor Nikla). — Katalin. (Nagy Antal).

Emilia. (Nagy Sándor, Csököly).

III. tábla.

Thulmon Mihály.
(Táplánfalvai Nagy Mária).
†. 1780.
Aki az I. táblán.

József. (Osffy Katalin előbb Mesterházy Pálné) †. — Sámuel. (Myrus Katalin). †. 1737. — Ádám, hadnagy a Beleznay reg. †. 1743. — Dániel. (Kőmives Katalin). — Mihály. (Mesterházy Erzsébet). — Gábor. Sőrnyének első megszállója). — Kata — Magdolna. (Berzsenyi Benedek). — Julia.

Pál, előbb Mesteriben, utóbb Sőrnyén lakott. (Berzsenyi Teréz Hetyéről). — Zsófia. (1. Nagy Jósef 2. Gömbös Tamás). — Sámuel. (Kiss Zsófia).

Anna. (Véssey László). — Dániel. — Ádám. — Pál. (Fejér Rozália). — Mihály †. — Lajos.

Josefa, irónő †. — Eleonora. (Molnár Zsigmond). — Julia. †.

Tunya István, 1733. Nemes-Csoó. — Tunya Mihály és István, 1733. Terestyén-Szecsőd.

Tura János, 1733. Nemes-Csoó. — Tury László, István és József, 1733. Tiborczszeg.

Tüskés, l. Hima.

Tütő István, 1784. Puszta-Rádocz.

U.

Udosovics Balázs, 1595.

Udvardy István és Antal, 1810. Vid, Veszprémv.

Ughy Mihály és János, 1733. Keresztur.

Ugronovics, máskép Vépi Ferencz, 1733. Dobra.

Uy. A czimeres nemes-levelet, melynek ismertetése a II. részben olvasható, 1659-ben kapta a család, melynek nemzedékrendje, több izen, a következő:

Uy Márton.
(László Margit).

Miklós. — Péter. (Bálint Dorottya). — Gergely.

Péter: Gergely.

Gergely: János. — Miklós. — István.

Miklós: István. — István: Mihály.

István. — György. (Kiss Terezia). — Gergely.

György: György. — István. (Pákay Klára). — Péter †.

György: Pál. István. — István: Károly. János (Hajnal Erzsébet).

Sándor. — Károly. (Nagy Emilia). — János. — Samu. — Kálmán. — Gyula.

Sándor. — Károly. — Emilia. — Erzsébet. — Karolina

Uy János és Hajnal Erzsébet gyermekei közül: Sándor 1862-ben Szalk-Szent-Mártonban, János 1874. Kőbányán, Samu 1871-ben Zsombolyán s Gyula 1848-ban Temesvárott halt el.

Uy Károly rába-kovácsi birtokos, s legutóbb szombathelyi lakos, 1885-ben hunyt el. Fiai: Sándor, kir. törvényszéki jegyző és Károly jelenleg szombathelyi lakosok.

Uj. A czimeres nemes-levelet Uj János és fiai kapták III. Károly királytól, 1714-ben. Ismertetése e munka második részében található. Éltek a családból: 1720-ban Anna, 1731-ben Ferencz Vasvármegye esküdtje és Pál, 1736-ban György és Péter, 1743-ban Katalin, 1748-ban János és Mihály, 1766-ban István. 1783-ban Ferencz, 1829-ben Mihály, aki Szarvaskenden mint gazdatiszt működött. Ezen Mihálynak nemzedékrendje a következő:

Uj Ferencz.

János, sz. 1732.

György, sz. 1760.

Mihály, sz. 1788. — István, sz. 1793. Zalav. Bük.

Ujlaky Sebestyén, 1595.

Ujváry Sámuel, 1733. — Ujváry István, 1839. Szombathely.

Ukhy András, 1595.

Unger János, 1786. Kőszeg.

V.

Vadényi József, 1733. Szent-Péterfa.

Vághy György, 1596. Váth.

Vajda. (Rába-Bogyoszlói). Régi nemes család, melynek tagjai közül többen viseltek előkelő közhivatalt. Vajda Balázs 1648-ban Rába-Be-

gyoszlóban lakott. 1688-ban Miklósról van említés, aki a vármegye által a rablók kiirtásával bizatott meg. 1689-ben Miklós alszolgabiróvá lesz, 1697-ben István él, 1714-ben Gáspár, 1717—1724-ben Zsigmond, főszolgabiró, 1728-ban Ferencz, 1736-ban Ádám alszolgabiró, 1740 ben János, 1741-ben Vajda Ádám alispán, 1749-ben Zsigmond ügyvéd, 1754-ben Ádám főjegyző, 1758-ban Sámuel 1752-ben Imre, 1779-ben Ferencz, 1782-ben György, 1784-ben Mihály, 1792-ben Antal kir. tanácsos, alispán, Imre 1797-ben a nemesi fölkelésnél mint kapitány s ugyancsak egy Imre az 1809-iki nemesi fölkelésben mint főhadnagy szolgált. E családból valók voltak az ujabb időből: Vajda József a hatvanas években szombathelyi, Sándor német-ujvári főszolgabiró és Vajda Elek 1863-ban közbátorsági főbiztos.

Vakolay János, 1647. Váth.

Valentiny Márton, 1843. Tana.

Valtenburg Róbert, 1667. (Armalista).

Várallyay György, 1648. Jánosháza. — Várallyay János, Pál, Mihály, István és Benedek, 1733. Kisfalud.

Varanics László, 1742. Nemes-Hollós.

Varasdy, l. Izdenczy.

Várdonyi Antal, 1784. Dömölk.

Vargha Mihály és György, 1650. (Armalista). — Vargha György, 1733. Meszlen. — Vargha János, 1733. Kis-Kölked.

Váry Mihály, 1750. Magyar-Gencs.

Varju Mihály, 1648. Gércze. — Varju Mihály, Zsigmondnak fia, 1733. Gércze.

Várnay Mihály. 1650.

Varsányi Gergely, 1648. Duka.

Vass Péter, 1651. (Armalista). — Vass Mihály és András, 1756. Alsó-Mesteri.

Vásárhelyi István, Vas-, egyuttal Zalavármegye főjegyzője.

Vasdényey György 1595. — Vasdényey Sándor, 1662. alispán. — Vasdényey János, 1682. főszolgabiró. — Vasdényey Miklós, 1733. Vasdényey Lajos, 1844. Ramócsa, Zalav.

Vasváry János, 1733. — Vasváry Antal, 1733. — Vasváry Ádám, 1797. insurgens kapitány.

Vlasics Ferencz, 1817.

Vécsey Gáspár, 1648. Vönöczk, — Vécsey Mihály, 1733. Izsákfa.

Végh Péter, 1874.

Vella József, 1733. Bőd.

Weöres. (Budakeszi). A czimeres nemes-levelet és a nemesi előnevet Weöres Mihály kapta III. Ferdinánd királytól 1638-ban. Ismertetése e mű II. részében olvasható. A család elei Sopronvármegyében voltak otthon. Igy Mihály a nemességszerző, vagy annak fia a 17-ik század vége felé Pór-Ládonban lakott. Ennek a Mihálynak három fia volt: Ferencz, ifjabb Mihály és István. Ferencz és István Pór-Ládonban s Mihály Mesterházán lakott, de rövid idő mulva vissza költözött Pór-Ládonba. Istvánnak két fia volt: György és ifjabb Ferencz. György és ifju Ferencz 1715—1726. kerényegerszegi lakosok voltak. Ferencz azonban 1733-ban már Urai-Ujfaluban lakik. Az idősebb Mihálynak nemzedékrendje a következő:

Weöres Mihály.

Ferencz. — Mihály. — István. (Babócs Erzsébet).

György. — Ferencz.

Weöres Mihály ügyvéd 1752-ben a vármegyei közgyülésen esküt tesz le, s Weöres József 1809-ben a nemesi fölkelésnél mint kapitány szolgált. A budakeszi Weöresek családjából származik Weöres István volt kőszegi járásbeli főszolgabiró s nemes-csoói birtokos. Megemlitem még itt, hogy Weöres Mihály örökösei III. Károly királytól 1720-ban a nemescsoói részbirtokra adomány-levelet kaptak.

Vépy, l. Ugronovics.

Verbőczy, Mátyás, 1642. (Armalista).

Véssey Józsa özvegye, 1595. — Véssey István, 1797. insurgens alhadnagy.

Vida Tamás, 1647. Kőszeg.

Vidy Ferencz, 1648. Merse.

Vidos. (Koltai). Eredetét a család Vosos, vagy Vasas nevü törzstől veszi. Ennek a Vososnak unokáit V. István király 1272-ben a vasvári várjobbágyok közül a királyi szolgák sorába emelte és igy megnemesitette. Vososnak ezen unokái közül az egyik Vidos volt s ettől vette a nevét a család. 1647-ben Vidos Istvánnal találkozunk Kisfaludon. 1693-ban Vidos János a vármegye esküdtje volt. 1733-ban Miklós, József és János iktattatnak a vármegye kétségtelen nemeseinek lajstromába. 1741-ben József az insurgens seregnél mint zászlótartó szolgált. 1754-ben ismét egy Jánossal találkozunk, ki Koltában lakott és felesége Tallián Juliánna volt. Ez a János nevezetes szerepet játszott a család történetében. A Vidos-ok azon időben az evang. vallás követői voltak.

Az volt János is, neje, Tallián Juliánna, azonban katholica volt, s így mikor elvette, reversalist kelle magáról adnia, hogy mindkét nembeli gyermekeit a katholica vallásban nevelteti. Ezt azonban nem tette, sőt gyermekei nevelését egyenesen elhanyagolta. Ezt az esetet — valószinüleg egyházi részről — följelentették a királynőnek, mire Mária-Terezia leiratot intéz a vármegyéhez, melyben Vidos Jánost tiszti kereset terhe alatt utasittatni rendeli, hogy gyermekei neveléséről egyáltalán gondoskodjék, s azokat a katholica vallásban neveltetni szoros kötelességének tartsa. Ezt a királyi parancsolatot a vármegye egyik közgyülésén közölte Vidos Jánossal, s minthogy az annak eleget tenni vonakodott, tiszti keresettel támadta meg. Időközben Vidos János gyermekeit a püspök nevében Horváth István kanonok vette át, és gondoskodott neveltetésükről. Egyuttal kezdetét vette ez ügyben az üzenet-váltás a vármegye és a cancellaria között, minek vége az lett, hogy Vidos János legidősebb fiát a királynő a nagyszombati királyi convictusban helyezte el, s gondoskodott annak ruháztatásáról is. A többi gyermek neveltetése tárgyában is alkalmazkodott János a felsőbb kivánalmakhoz, s igy az ellene inditott tiszti kereset tárgytalanná vált. Igy tért vissza a Vidos-ok egyik ága ismét a katholica egyházba. Az 1797. évi nemesi felkelésben Vidos Ignácz és József mint kapitány vettek részt. Vidos Dániel 1832-ben a vármegye főszolgabirája s 1848-ban alispánja volt. Kimagasló alakja a családnak Vidos József. Kiváló ész, rendkivüli buzgalom a fölvállalt dolgokban, s magasztos hazaszeretet jellemzik pályafutását. 1836-ban a vármegye főjegyzőjévé s 1838-ban már alispánjává választatott. 1847-ben a pozsonyi országgyülésre küldte őt vármegyéje. Haza jövén 1848-ban az országgyülésről, a nemzetőrség élére állott, s mint annak főparancsnoka lángoló hazaszeretetének adta bizonyitványát. Ő volt az, aki Theodorovich tábornok tizezernyi horvát csőcselék táborát Lékánál megugrasztotta. A szabadságharcz után javai, iratai elkoboztattak. Ezek az iratok felkerültek Sopronba a katonai biróság kezei közé s onnan évek mulva vissza a vármegye levéltárába, ahol most is őriztetnek. Amikor ezek az iratok a kezeim közé kerültek, tele találtam őket apró fekete porral. Mivel a por fényes volt, gyanum támadt. Összegyüjtöttem azt, s egy elkülönitett kisebb részletet égő gyufával érintettem. Föllobbant. Puskapor volt. Hogy miként és miért került ez a puskapor amaz iratok közé, maig sem tudom. Vidos Márton, szabadságharczunk derék bajnoka, ma is élő tagja a feledhetetlen emlékü József családjának. Vidos Lajos a család r. kath. ágából jelenleg püspöki titkár Szombathelyen.

Vigaly Mihály, 1758. Muraszombat.

Vincze György, 1647. Bozzai.

Virginás, máskép Kólomy György, 1595.

Virth Károly ügyvéd, 1809. insurgens alhadnagy.

Vissey (Vissei) István, 1733.

Vittnyédy (Vittnyédi) Pál, János, Zsigmond, 1733.

Vizy István, 1733. Bőd.

Volff Mihály és Péter, 1651. (Armalista).

Vojkonits Gergely, 1647. Nemes-Csoó.

Vöczköndy József, 1830.

Vörös, máskép Kovács. Czimeres nemes-levelét I. Leopoldtól 1666-ban kapta a család. E családból 1733-ban Vörös máskép Kovács Mihály igazolta nemességét. Utódjai 1804-ben perrel bizonyitották nemesi származásukat. Lakott a család Niczken Vas, — Szent-Péter és Szent-Gróthon Zala, — és Viden, Somogyvármegyében. Nemzedékrendje:

Vörös György,
az imperator.

Márton. — Mihály.

János. Ferencz. György. Márton. Sándor. — József. Márton.

János. (Kalocsán). — József. Ignácz. Antal. Sándor. János.

János. László. Ferencz.

Z.

Zabary, l. Szabary.

Záborszky László, György és Dániel, 1748. Kőcsk.

Zábrák György, 1647. Meszlen. — Zábrák János, András és Ferencz, 1733. Vönöczk. — Zábrák Ferencz, 1741. Nemes-Magasi.

Zábrági György, 1652. (Armalista).

Zalay Gábor és Pál 1595. — Zalay Mihály, 1647. Nemes-Csoó. — Zalay Gergely deák, 1652 főszolgabiró.

Zámbó János és István, 1595. — Zámbó Miklós, János, György ifjabb György, Mihály, Benedek, Gáspár, ifjabb Miklós, ifjabb Mihály, István és ifjabb Benedek, 1733. Felső-Eőr. — Zámbó Miklós, 1755. Debreczen, Hajduvárm.

Zarka. (Lukafalvi). Egyike a vármegye legrégibb családjainak. Zarka Miklós 1329-ben kapta I. Károly királytól Valt és Sármásd vasvármegyei községeket. Ebből a Valtból utóbb a mai Vát lett, de Sármásdnak és Lukafalvának ma már nyoma sincs a vármegyében. Már régebben birta a család Peczölt és Porpáczot. Zarkaházának nevet is adott. Különben ismert család s itt csak levéltárunk adatait mutatom be. A Szelestey-családnak levéltárunkba került iratai szerint lukafalvi Zarka

Lajos már 1589-ben alispánja volt vármegyénknek. Ezen Lajos 1596-ban már nem élt. Özvegye Gettyey Margit 1596-ban Hidvégen is bir. Zarka Ferenczet a vármegye 1609-ben mint esküdt nemest a királyi dicator mellé rendeli a porták összeszámitására. 1611-ben hasonlóan őt küldik ki, hogy a király házasulása alkalmából az országos nászajándék tárgyában a nádorral s a vármegyék többi küldötteivel tanácskozzék. 1618-ban Zarka Pál működött a királyi adórovásoló mellett. 1622-ben Lukács él, ki a vármegye szolgabirája volt. 1632-ben Mihály főszolgabiró, s 1659-ben az, vagy egy másik Mihály alispán. István 1717—1742 főszolgabiró, 1749-ben alispán és kir. tanácsos, György 1767—1777. főszolgabiró, Mihály 1787-ben a dunántuli kerületi tábla titkára. Zarka Károly 1831-ben él, Zarka János 1838-ban alispán, majd országgyűlési követ, 1847-ben személynök, cs. kir. udvari tanácsos, semmitő törvényszéki osztály-elnök, a Szent-István rend kis keresztese. Meghalt 1856-ban Kis-Kölkeden, Zarka Sándor 1838—1842. főszolgabiró. 1845—1848 alispán, nevezetes idők sok érdemü tanuja. Ez évben halt el Kőszegen. E családból származik Zarka Miklós, jelenleg m. kir. pénzügyministeri tanácsos és lotto-igazgató.

Zarka. Szarka. A lukafalvi Zarka családon kivül van még egy ily nevü családja vármegyénknek, mely a felső-eőri birtokadományos Zarkáktól vette eredetét, s a mult század közepén már Eőri-Szigeten, Felső-Patyon és egyebütt is laktak. Innen idővel átköltöztek Veszprémvármegyébe is, a hol Kádártán, Hajmáskéren, Veszprémben, Nagy-Vásonyban és Pápán is laktak. Ezen veszprémvármegyei ág nemzedékrendje Istvántól, aki az 1611-ik évi felső-eőri adománylevélben benfoglaltatik, a következő:

Zarka István.
Felső-Eőr, 1611

Bálint.

György. János. Dorottya. Tamás. Márton.

János. Gergely.

Gergely. Mihály.

Ádám. Péter.

Pál.

Mihály. János.

Ferencz. János.

János. Ferencz. Mihály. István.

Zathureczky Samu, 1836. Győr-Ujváros, Győrvárm.
Zlaicsics Mátyás, 1507.

Ztarcsay Gáspár, 1599. Battyánd.
Zéchy. Széchy. (Gróf). 1595.
Zechődy, l. Szecsődy.
Zékely (Visi) Mátyás.
Zakóczy András, 1595.
Zell Máté, 1647. Meszlen.
Zele György, 1636. főszolgabiró.
Zelestho (Meszleni) Bálint, 1600.
Zonthlvány Ferencz, 1595.
Zercheky Miklós, 1733. Kocs. — Zercheky, Szörcsöky János és István, 1733. Kis-Somlyó.
Zernovácz, l. Zrinavecz.
Zex Mihály, 1733. Nemes-Csoó.
Zmeskál Dániel, 1809. insurgens alhadnagy.

Zichy. (Zichi. Nemes). A család eredete az ős időkben vesz el. Nevét és előnevét Somogyvármegye Zich községétől vette. 1270-ben Zichy Pál nevével találkozunk. Különben a családot a szakmunkák apró részletességgel ismertetik; én ide tehát csak levéltárunk fel nem használt adatait jegyezem. Zichy Györgyöt a vármegye 1595-ben és nem, mint egy helyen olvasom, 1592-ben egyhangu szavazattal alispánná választja, 1596-ban pedig követül küldi az országgyűlésre. Ugyanazon évben Nádasdy Pál gyermekeivel egyetemben tiltakozik a vármegyénél az ellen, hogy az Ostffy család birtokait a családon kivül állóknak adja el. 1797-ben Zichy György és Hettyey Bálint prothonotarius a vármegye nevében a főispánhoz követségül mennek, s ott tiltakoznak, hogy a sárvári őrség lovait a vármegye legelőin élelmezzék. Panaszt emel Keserü István ellen is, aki őt méltatlan módon sértegette. Ez a Keserü István akkoriban a vármegyei bandérium kapitánya volt. 1599-ben a főherczeghez megy Zichy György s a vármegye nevében segitséget kér a vallon katonaság zaklatásai és zsarolásai ellen. Szegény magyar, mikor barátaiddal és ellenségeiddel szemben egyformán kelle védekezned! 1600-ban a vármegye ezen érdemteljes alispánja lemondott hivataláról. Fiai közül I. Páltól a grófi s III. Benedek és I. Mihálytól a nemesi ág nyerte származását. Zichy Benedek 1619. a vármegye szolgabirája. Mihály 1623-ban szolgabiró, 1632-ben főszolgabiró. 1733-ban a vármegye Zichy Györgyöt és Pált vette föl a kétségtelen nemesek sorába. Az 1784. évi összeirásban György fordul elő. E család sarjadéka Zichy Antal budapesti lakos, a magyar tudós és a Kisfaludy-társaságnak tagja,

aki Gothard lányt birt nőül és Zichy Mihály, a Szent-Pétervárott élő hirneves festő.

Zichy. (Zichi és vásonkeői. Gróf.) A főrendű ág törzs-atyja Zichy István volt, aki 1616-ban született, s báró, majd 1696-ban gróf lett.

Zrinavecz, Zernovácz, Zrinovácz. Az 1755. évi nemesi összeirásban Zrinovácz Imre mint nárai lakos fordul elő. Ennek utódja: Zrinavecz, tévesen Zernovácz Miklós nárai lakos, vezeték-nevét, 1885-ben, felsőbb engedelemmel „Hertelendy"-re változtatta, mert anyai nagybátyja — Hertelendy — csak ugy volt hajlandó e rokonát javaiban részesiteni, ha az ő családi nevét veszi föl.

A Zrinaveczek czimeres levelét a II. rész ismerteti.

Zrini, Zrinyi. (Brebiri gróf. Zerinvári). A hősök és martyrok dicső családja! Legrégibb ismert ősei István és Gergely, akik 1222 körül II. András királytól a Kerka vize és Zára közt elterülő földet nyerték adományul. Levéltári adataink a következők: 1595-ben él György, e néven a családból VI-ik, aki vármegyénkben a vépi és vörösvári és a monyorókeréki urodalmat is birta. VI. György fia volt IV-ik Miklósnak, a szigetvári hősnek és Györgynek unokája volt III. Péter, aki 1671-ben Bécs-Ujhelyen hóhér-bárd alatt vérzett el. III. Péter testvérjei: Miklós a hős és költő, és Ilona, II. Rákóczy Ferencz „dicső" anyja. VI. Györgyről vármegyénk levéltára a következő felette érdekes adatokat őrzi: Zrinyi György 1595-ben tiltakozik monyorókeréki Erdődy Tamás és Péter grófok ellen, hogy azok a körmendi várat kaszaházi Joó Jánosnak eladják. Ugyanazon évben kijelenti a vármegyén, hogy ő német borokat nem enged a birtokaira behozni. Mint a dunántuli hadak főkapitánya sürgeti a vármegyét, hogy a megigért gyalog katonákat állitsa ki, s ökröket rendeljen a hadi fogatok és ágyuk elé. Még 1595-ben az iránt is megkeresi a vármegyét, hogy általános nemesi fölkelést rendezzen. 1596-ban halastavat akart ásatni a vépi urodalmában, ez ellen azonban Pataky Ferencz és neje Gálfy Katalin és Bárson András, mint nekik káros dolog ellen, tiltakoztak. 1597-ben mint főkapitány Pápa várának katonával való erősitését és élelmi szerekkel való ellátását sürgeti. 1598-ban mint tárnokmester, kir. tanácsos és Zalavármegye főispánja, a főkapitányságról lemond. Az 1598-ik évi Augustus 1-én tartott közgyülésen Bődy Farkas ügyvédje által kijelenti, hogy oly vármegyei statutumokat, melyek az országos törvényekkel ellenkeznek, nem fogad el. Ugy látszik, hogy ekkor már meggyült a baja a vármegyével, mert 1600-ban, az egyik közgyülésen, a gróf levelével jelennek meg udvari emberei: Kuprisich Márkus és Ankerraither Absolon, s inteti Nádasdy Tamás és

Zichy György alispánokat, hogy hagyják el alispáni széküket, mert ő tovább nem ismeri el őket alispánoknak, s itéleteiket sem hajlandó elfogadni. Zrinyi György, ki 1549-ben született, meghalt 1603. Május 4-én Vépben és eltemettetett Szent-Ilonán. 1608-ban Miklósnak, a költőnek követe jelenti ki a vármegyén, hogy a minden egyes kémény után megszavazott 1 forintot addig, mig csak urától meghatalmazást nem nyer, nem ajánlhatja meg. Zrinyi Péter 1641. Október 27-én tartotta esküvőjét Frangepán Katalinnal, melyre a vármegyét is meghivta. A vármegye azonban késön kapta a meghivót, de az 1641. évi Deczemberben tartott közgyűlésén felolvastatta és köszönettel tudomásul vette. 1657-ben Zrinyi Miklós a költő, Horvát-, Szlavon- és Dalmátország bánja fordul a vármegyéhez és segélyt kér Csáktornya vára megerősitéséhez. Vasvármegye karai és rendjei — kivéve Erdődy György grófot és Széchy gróf özvegyét — szivesen hajoltak a gróf kivánságához, s a török-hódoltságon kivül levő minden egyes portától 1 forintot, a hódoltság alatt levőktől egyenként 50 denárt s a taxált nemesek részéről egy egész taxát ajánlottak meg. Még ennek a Miklós fiának Ádámnak nevével találkozunk évkönyveinkben. Ádám 1691-ben csatában esett el, s hitelezőit egy királyi parancsolat 1695-ben a kamara elé idézi azzal, hogy akik meg nem jelennek, követelésüket elvesztik.

Zobothin György, 1595. - Zobothin Zsigmond, 1713. főszolgabiró. Neje párisi Bátsmegyey Klára. — Zobothin János, 1724. főszolgabiró. Zobothin (Muraszombati) János, József, Zsigmond utódjai, 1733. — Zobothin Mózes, 1742. főszolgabiró. — Zobothin Lajos és János. 1784.

Zombath, Szombath. A család czimeres nemes-levelét Zombath György kapta II. Ferdinánd királytól 1621. Deczember 22-én. Nemzedékrendje:

Zombath György, 1621.

Márton. András. II. György. (Böcö Kata). Pál. Erzse. Kata (Erneszt János).

Miklós. III. György. (Szalánczy Kata). Kata. (Őri Pordányi Ferencz). Ferencz.

József. Anna. (Orczy Antal). Erzse. (Gaiger Farkas). Teréz. (Eőlbey János). Klára. (Meggyessy János). István. (Pászthory Eszter). Aplolo. (Anján József). Mihály.

László. Ignácz. József. (Rétei Fadgyas Rebeka). Rózsa. (Ethény Mihály). Ágnes. Ferencz.

József.

Zsófia. (Verhás Mihály). József-Antal. (Sághy Leopoldina). Matild. (Neszter Ferencz). Paulina. (Czechmeister Alajos). Emilia. Klára. (Vendrinszky). István. (Györei Ida). Gyula. (Roszkosny Josefa).

Kristina. Mária. Pál.

A leszármazási táblán állók közül András 1646-ban Győrvármegye helyettes alispánja volt, Miklós apát, szombathelyi plebános, Ferencz ügyvéd, az első József 1745. a poroszok ellen harczolt és elesett, István, Pászthory Eszter férje, Senyefán lakott, szolgabiró és táblabirája volt a vármegyének, Ignácz 1810 körül szolgabiró; a II-ik József, kinek neje rétei Fadgyas Rebeka volt, katonáskodott a Frimont-huszároknál, majd Szentesre szakadt, s ott családot alkotott. Ferencz Somogyba költözött, s Mozgóson a Batthyániaknak inspektora volt; József-Antal ügyvéd Győrött, II. István 1849-ben honvéd-őrnagy és Gyula főhadnagy.

Zgorelecz István, 1660. (Armalista).

Zörget András, 1648. Czomaháza.

Zsoldos Mihály és János, 1756. Jaák.

Zömböry István korábban pesti, 1809. vasvármegyei insurgens főhadnagy.

Zugó. A czimeres nemes-levelet Zugó Lukács és gyermekei kapták II. Mátyás királytól 1610-ben. A család leszármazási táblája a következőkben állitható össze:

Zugó Lukács.

István. Mihály. János. Ilona. Margit.
(Szűcs Éva).

László.
(Németh Erzsébet).

Sándor, 1750.
(Babócs Erzsébet).

György, 1780.
(Kuksár Erzsébet).

Ignácz.
(Söptey Erzsébet).

Eleonora.
(Béry Ferencz).

Éltek még a családból: 1761-ben Péter és 1783-ban Zugó Farkas.

Zsuffa, másképp Kubovich Imre, 1797. Meszlen.

II.

Czimeres nemes-levelek.

A.

Ách.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1635. Január 8.

Kapta: Ách Mátyás, leánya: Ilona, testvérei: Ferencz és Erzsébet.

Czimer: kék udvarban zöld téren szétvetett lábu, fönálló, természetes szinű farkas, farkát a hátára emeli, tátott szájjal, kilóggó vörös nyelvvel; első ballábát ragadozásra nyujtja, a jobbal kardot tart. A nyilt sisak koronáján vörös ruhás, vállról levágott kar hasonlóan kardot villogtat. Paizs-takarók: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Ách Ferencz, 1741. Kis-Pőse. —Ách Dávid, 1741. N.-Csoó.

Ambrosy. (Sédeni).

Adta: II. Mátyás, Bécs, 1610. Julius 14.

Kapta: sédeni Ambrósy Gergely, testvérei: János, Balázs és Bálint, édes anyja: Fábján Katalin, nővére: Margit.

Czimer: keresztben ketté osztott hadivért. A felső fekete, az alsó fehér. A felsőre repülő vörös sas ereszkedik le, s a talajt érinti; az alsóban nővő kettősfarku arany oroszlán, mely első ballábát ragadozásra nyujtja, a jobbal egy kardot (cultrum praecissorium) emel. Sisakdisz két sasszárny (jobbról ezüst-vörös, balról fekete-arany) között a vértbeli növő oroszlán. Foszladék: j. arany-fekete, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Ambrus Ferencz, 1764. Vám, Fejérvármegye.

Ambrus, l. Ambrosy.

Angyal.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1589. Junius 24.

Kapta: Angyal Barnabás, (Szent-Gálli), fia: Pál, s leányai: Euphemia és Anna.

Czimer: keresztben két részre osztott paizs-udvar, felül kék, alul vörös, ebben álló oroszlán, szétvetett hátulsó lábakkal, első jobb lábával véres kardot villogtat, a ballal levágott török fejet tart. A zárt sisakból vörös ruhába öltözött férfiu emelkedik ki, fején tollas kucsma, balkezét csipőjére szoritja, jobb kezében kard. Paizs-takarók: jobbról vörös-ezüst, balról arany-kék.

Fölmutatta: Angyal János, 1733. Nemes-Magasi.

Angyal, l. Sidó.

Apoka.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1599. Augustus 17.

Kapta: Apoka István, fiai Márton, Jakab, János, Sebestyén, György, Péter és Mihály, leányai: Agotha és Ilona, s unokája, Mártonnak fia, Ferencz.

Czimer: vörös szalag által keresztben ketté osztott kék udvar alján zöld hármos halom, melyen természetes szinű, szétvetett lábu strucz áll, kiterjesztett szárnyakkal, csőrében ezüst patkót tart. A sisak koronáján az alábbihoz mindenben hasonló strucz-madár. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Apoka György, 1733. Rétállás.

Asztalos, l. Eperjesy.

B.

Babay.

Adta: Zsigmond, Konstancz, 1418. in vigilia festi purificationis beatae Mariae virginis gloriosae.

Kapta: Babay György, testvérei: Pál és Jakab, rokonai: Bálint, Péter fia és Jakab, Ferencz fia.

A czimer az eredetire volt rajzolva. Vasvármegye levéltárában a nemes-levélnek csak hiteles másolata van meg. Mivel pedig az adomány-levél szövege a czimer részleteiről nem emlékezik meg, annak leirását én sem adhattam.

Fölmutatták: Babay György, János és Mihály, 1733. Baba és Nemes-Magasi.

Babos.

Adta: I. Leopold, Pozsony, 1662. Junius 10.

Kapta: Babos Ferencz, gyermekei: Péter, István, János, Ferencz, Anna és Judit, testvérei: Pál, Benedek és András.

Czimer: kék udvarban természetes szinű oroszlán áll, tátott szájjal, kilóggó nyelvvel, s kettős farkát a háta fölé emeli, első jobb lábában hegyével fölfelé irányitott kardot, a ballal zöld koszorut tart. A sisak koronájából ágyékával oroszlán emelkedik ki, mely egyebekben az alsóhoz teljesen hasonló. Foszladék: jobbról kék-vörös, balról: kék-arany.

Fölmutatta: Babos János, 1733. Mura-Szombat. — Babos Flórián, 1756. Szombathely és Kanizsa. -- Babos Imre, 1772. Szent-Péter.

Babos.

Adta: III. Károly, Bécs. 1718. Március 20.

Kapta: Babos János, fiai: Benedek és János, továbbá Benedek fiai: Miklós, Sándor, az ifjabb János leányai: Ilona és Katalin, végre id. János testvére: Márton.

Czimer; kék udvarban zöld téren álló, természetes szinü: sárga oroszlán, szétterjesztett hátulsó lábakkal, száját orditásra tátja, vörös nyelvét kiölti, kettős farkát a hátára emeli, első lábaival zöld koszorut tart. A sisak koronáján vörösbe öltözött magyar vitéz, fején zöld kalpag, jobb kezével görbe kardot villogtat. Foszladék: jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös.

Fölmutatta: Babos Márton, Mártonnak fia, 1733. Szent-Péter.

Bacsics, Bachich.

Adta: III. Károly, Bécs, 1717. October 28.

Kapta: Bachich György, Panker Sebestyén, Forján György, továbbá Bachich György neje: Kuzma Éva, gyermekei: István, Mátyás, Katalin és Zsuzsánna, Panker Sebestyén neje: Novák Mártha, gyermekei: Ferencz, János, Judith, Ilona és Zsuzsánna.

Czimer: kék udvarban zöld téren, barna lovon, sötét vörös ruhás magyar vitéz ül, jobb kezében kard, melyre törökfej van tüzve, baljával vörös zászlót lobogtat. A sisak koronáján természetes szinü daru áll, s fölemelt jobb lábával az éberség jelét: a kavicsot tartja. Foszladék: jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Fölmutatta: Bacsics István és Bacsics György, Mátyásnak fia, 1733. Mezővár.

Baka, l. Somogyi.

Balogh.

Adta: III. Ferdinánd, Ebersdorf, 1644. October 7.

Kapta: Balogh Márton, felesége: Földessy Erzsébet, Balogh György és Balogh Jakab.

Czimer: kék udvar alján zöld füvel benőtt hármos halom, a halmon szét vetett lábakkal álló arany oroszlán, első jobb lábával kardot villogtat, a balt ragadozásra nyujtja, tátott szájjal, kilóggó vörös nyelvvel, kettős farkát a hátára emeli, tekintete fenyegető. A nyilt sisak koronájából egyébként az alábbihoz teljesen hasonló oroszlán nő ki. Paizstakarók: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Balogh Sándor, István és Imre, Balogh István utódai, 1733. Meszlen.

Balogh.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1622. Junius 18.

Kapta: Balogh Mihály és testvére Balogh Márton.

Czimer: kék udvarban zöld hármos halom fölött emberi kar, mely kardot tart, alatta levágott török fő, a kar fölött arany csillag. A nyitott

sisak koronájából oroszlán nő ki és török fejet tart. Foszladék: jobbról ezüst-bibor, balról arany-fekete.

Fölmutatta: Balogh János és György, 1733. Taródfa.

Balogh. (Beődi).

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1628. Julius 26.

Kapta: Palothay Ferencz, gyermekei: Miklós és Katalin, továbbá veje: Balogh Bálint.

Czimer: vörös udvar, melyet egy, a paizs felső jobb sarkától az alsó bal sarokig huzott széles ezüst szelemen két részre oszt, melyben három királyi korona egyenlő távolságban van elhelyezve; a fölső bal sarokban ragyogó sugaras nap, az alsó jobb sarokban pedig arany csillag tündöklik. A nyilt sisak nyakán arany-lánez s ezen értékes medaillon ékeskedik. A nyitott sisak koronájából hat természetes sastoll közül (három jobbról, három balról) fél, babérkoszorus, sárga oroszlán emelkedik ki, mely első ballábát ragadozásra nyujtja, a jobbal pedig lobogó piros-fehér zászlót tart. Foszladék: jobbról vörös-ezüst, balról arany-kék. (Eredeti).

Fölmutatta: Balogh István és Ádám, Balogh István utódai, 1733. Czomaháza. — Balogh István, 1733. Füztő-Zugó. — Balogh Ádám és István, 1733. Beőd. — Balogh Boldizsár és László, 1733. Váth.

A Palothay Ferencz és Balogh Bálint által nyert nemes-levél már azért is érdekes, mert szövege teljesen elüt azon számos nemes-levéltől, melyekben csak az adományozó, az adományos neve, a czimer és kelet változik, de a szöveg különben egyenlő. Egész bizonyossággal lehet állitani, hogy a Palothay-Balogh nemes-levél szövege, kiváló kegy és kitüntetés jeléül, alkalomszerüleg keletkezett. Leirja Palothay Ferencz élettörténetét, s részletesen előadja ama hőstetteket, melyekért a nemes-levél és czimer adományoztatott. Megmagyarázza a czimer minden képletének jelentését, amit nemes-leveleinkben csak nagy ritkán találunk.

Banics.

Adta: III. Károly, Bécs, 1718. Augustus 19.

Kapta: Banics Boldizsár és felesége.

Czimer: kék udvarban zöld mezőn vörös öltözetü, menyét-kucsmás magyar vitéz, felczifrázott fejü fekete lovon nyargal, jobb kezében zászlót lobogtat, bal kezével a kantárt fogja. A nyilt sisak koronáján piros ruhás kar kardot tart. Paizstakaró: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Banics Boldizsár, 1733. Berkifalu.

Bankó. (Zynai).

Adta: II. Rudolf, Prága, 1587. Deczember 2.

Kapta: zynai Bankó András, felesége: ladmoczi Sulha Erzsébet, fia: Bankó István.

Czimer: ezüst udvarban hármos zöld halmon egy koronás medve áll, első lábaival a nyakán átszurt kard markolatját tartja. A paizs koronájából két fekete sasszárny között fél medve emelkedik ki, s két első lábával a kardot egyenesen tartja. Paizstakaró: mind két oldalon arany-vörös.

Fölmutatta: Bankó Miklós, 1733. Rába-Kovácsi.

Banyó.

Adta: I. Leopold, Sopron, 1681. Deczember 17.

Kapta: Banyó István, felesége Badics Anna, és fiai: Pál, István, János.

Czimer: a kék udvar zöld mezején fehér paripán hazai módon szabott vörös ruhába öltözött sárga csizmás, magyar vitéz nyargal, fején czobolyprémes s fekete sastollakkal diszitett kalpag, jobb kezében dárdát forgat, a ballal a kantárszárát tartja. A nyilt sisak koronáján biborba öltözött egész kar véres kardot tart. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Banyó Pál, 1723. Mihályfa. — Banyó András. 1733. Izsákfa.

Barkóczy, l. Harczán.

Bekes. (Szalafői).

Adta: II. Rudolf, Bécs, 1583. Január 13.

Kapta: szalafői Bekes László, ennek fiai: Ferencz és Pál.

Czimer: a paizs-udvart egy függőleges vonal két részre osztja, a jobb oldal arany, a bal ezüst; az alját egy folyó foglalja el, melyen a jobb oldalon pánczélos férfi áll, a ki jobb kezét csipőre teszi, balkezével pedig kardot tart, melyre török fej van szurva, s a paizs bal oldalára néz, hol vörös tetejü tornyos váracs áll. A zárt sisak koronáján egy arany csillag. Foszladék: jobbról ezüst-vörös, balról kék-arany.

Fölmutatták: szalafői Bekes József és György, 1804. Bajánháza.

Bellay, l. Szunyok.

Bencze.

Adta: II. Mátyás, Bécs, 1613. Május 27.

Kapta: Bencze Tamás, felesége: Somogyi Dorottya, Bencze Balázs és felesége Sály Katalin.

Czimer: kék udvarban zöld mezőn, tátott száju, kilóggó vörös nyelvü, természetes sárga oroszlán áll, szét vetett hátulsó lábakkal, kettős farkát a hátára emeli, mind a két első lábát ragadozásra nyujtja. A sisak ko-

ronájából féltesttel egy, különben az előbbihez mindenben hasonló oroszlán nő ki. Foszladék: jobbról vörös-ezüst, balról kék-arany.

Fölmutatta: Bencze János, 1733. Saál. — Bencze János és Ferencz 1764. Rába-Doroszló. — Bencze István, 1764. Gasztony.

Benedek, l. Pethel.

Benke.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1625. Deczember 3.

Kapta: Benke István, neje Már Anna-Mária, fiai: István, Pál, János.

Czimer: kék udvarban a zöld hármos halom két szélső alacsonyabb halmán, szétterjesztett lábakkal, kiterjesztett szárnyu aranygriff áll, fején arany korona, farkát a lába közé hajtja; tátott szájából a nyelve kilógg, első lábaival ijat feszit. A vért fölött a nyitott sisak koronájából ágyékával koronás griff nő ki, mely első ballábával erősen ijat szorit, jobb lábával négy, hegyével fölfelé álló nyilat tart. Foszladék: jobbról vörös-ezüst, balról kék-arany. (Eredeti).

Berke.

Adta: II. Mátyás, Pozsony. 1609. Deczember 10.

Kapta: Szelezen Gergely, testvére: István és rokona: Berke Ambrus.

Czimer: vörös udvarban, zöld téren egy arany griff áll, hátulsó lábait szét veti, farkát lebocsátja, szája tátva, fején korona, első jobb lábával kardot, a ballal kettős szárnyu vörös lobogóval diszitett dárdát tart; mellette jobbról a telt hold, balról egy arany csillag ragyog. A zárt sisak koronáján az előbbihez mindenben hasonló griff áll. Paizstakaró: jobbról fekete-arany, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Berke Ferencz, Berke Istvánnak utódja, 1733. Battyánd. — Berke Ádám, 1761. Sand. (Somogyv.). — Berke Mihály, 1761. Péntekfa, (Zalav). — Berke György, Mátyás és János, 1762. Gerőház.

Bersek.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1736. Julius 10.

Kapta: Bersek Lőrincz, testvére: Gergely, és ennek fia: hasonlóan Gergely.

Czimer: vörös paizs-udvarban zöld mezőn, fehér lovon pánczélos vitéz nyargal, lova patkóival egy sárkányt tiprat, két kézre fogott dárdáját a sárkány torkába döfi. A nyilt sisak koronájából fél egyszarvu emelkedik ki, mely első lábait feltartja. Foszladék: jobbról kék-arany, balról ezüst-vörös.

Fölmutatták: Bersek János és Mihály, 1770.

Bertalanffy.

Adta: II. Rudolf, Bécs, 1578. Junius 14.

Kapta: Pethron János, neje: Sára, lánya: Katalin, s Bertalanffy Izsák, Pethron János nejének, Sárának testvére.

Czimer: a kék czimerpaizs alján királyi korona, melyből természetes szinü, tátott száju, kilóggó nyelvü oroszlán nő ki; első jobb lábával kardot tart, a halt ragadozásra nyujtja. A zárt sisakból az előbbihez hasonló oroszlán nő ki. Sisak-koronáról nincs emlités. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Bezperémy, Beszprémy.

Adta: II. Miksa, Bécs, 1568. Augustus 10.

Kapta: Bezperémy Gergely.

Czimer: Zöld vért alján szikla emelkedik, melyen egy daru csőrében két, egyenlő száru kereszt alakjába helyezett, érvágó vasat tart; lábaival kétélü kardot szorit, melyre török fej van tüzve. A zárt sisak fölött lábak nélkül való (felezett) kiterjesztett szárnyu, másként az alsóhoz mindenben hasonló daru van elhelyezve. Foszladék: vörös, arany és fekete. (Eredeti).

Béry.

Adta: I. Leopold, Laxenburg, 1659. Junius 1.

Kapta: Bődy máskép Horváth András, neje: Somogyi Erzsébet, leányai: Anna és Erzsébet, s feleségének vérrokonai: Béry Mihály és Béry János.

Czimer: kék udvarban, zöld mezőn, a paizs baloldalán, vörös ruhás vitéz áll szét vetett lábakkal, jobb kezében kivont kardot tart, baljával pedig a válláról lelóggó fegyver sziját fogja A jobb sarokban erdőből természetes szinü szarvas bukkan elő szemben a baloldalon álló vadászszal. A nyitott sisak koronájából, térddel kezdve, az alsóhoz mindenben hasonló férfi nő ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Béry Mihály s idősebb és ifjabb Béry János, 1733. Bőd.

Biháczy.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1655. Junius 10.

Kapta: Biháczy János.

Czimer: kék udvar alján zöld mező, e fölött folyóviz, melyen egy arany szárnyu hattyu evez, (a nemes-levélben a szöveg természetes szint jelez), nyakát körbe hajtja, csőrében, a középen fogva, nyilat tart, (a festett czimeren a nyilnak nincs nyoma). A paizs fölött, nyilt sisak koronáján, ballábán aranyos szárnyu daru áll, s jobb lábával kavicsot tart. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös. (Eredeti).

Billakovics, máskép Sepsy.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1625. Junius 7.

Kapta: Biliakovics, máskép Sepsy Pál, felesége: Millosics Ilona, fiai: György és Gergely, leánya: Katalin, testvérei: Biliakovics István és Mihály.

Czimer: kék udvarban zöld halmon egy sárga csizmás, vörös ruhás vitéz áll, jobb kezével kivont kardot szorit, balkeze a csipőjén. A nyilt sisak koronájából, ágyéktól kezdve, egy másik vitéz emelkedik föl, mely egyebekben az alsóhoz hasonló. Paizstakaró: jobbról vörös-ezüst, balról arany-kék.

Fölmutatta: Biliakovics, máskép Sepsy Pál, 1733. Nagy-Seé. — Biliakovics György, továbbá Istvánnak fiai: Ádám és Ferencz, Biliakovics máskép Sepsy Ferencz, 1733. Oláh-Cziklin. — Biliakovics János 1752. Diós-Kál, (Zalav.) — Biliakovics György. 1752. Bonczódfölde, (Zalav).

Briglevics.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1624. Julius 10.

Kapta: Csednekovich András, felesége: Braisich Anna, gyermekeik: Péter, Mátyás, János, Katalin, Dorottya, Borbálya és Erzsébet; Briglevics János és neje.

Czimer: a paizst egy egyenes vonal keresztben két egyenlő részre osztja, a fölső rész kék, az alsó vörös; az alsó részben zöld halmon kiterjesztett szárnyu fehér galamb áll, mely csőrében olajfa-ágat tart; a fölső részben két piros rózsa között virágzó fehér liliom. A nyilt sisak koronájából tátott száju, kilóggó vörös nyelvü, szárnyas fél griff emelkedik ki, első ballábát ragadozásra nyujtja, a jobbal zöld pálmaágat tart. Foszladék: jobbról arany-kék, balról — (kimaradt; valószinüleg: ezüst-vörös).

Fölmutatta: Briglevics János, 1733. Köcsk.

Bodó.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1651. Deczember 10.

Kapta: Bodó Benedek, Jakab és Péter; Benedek neje: Csán Erzsébet és gyermekei: János és Erzsébet; Jakab felesége: Csipán Erzsébet és leánya: Erzsébet.

Czimer: kék udvarban zöld mezőn sárga oroszlán áll, szét vetett lábakkal, tátott szájjal, vörös nyelvét kiölti, első ballábát ragadozásra nyujtja, a jobbal pedig kivont kardot villogtat. A nyitott sisak koronájából ágyékával oroszlán emelkedik ki, mely különben az elsőhöz mindenben hasonló. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Bodó János, Péternek fia, 1733. Káld.

Bodó.

Adta: I. Leopold király, Bécs, 1675. November 12.

Kapta: Bodó Imre, Pál, János és feleségeik.

Czimer: kék udvarban zöld mezőn emberi kar könyököl, magyar módra, kék ruhába öltöztetve, s kivont kardot villogtat. A nyilt sisak koronáján az alábbihoz mindenben hasonló kar. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Bodó Pál, 1733. Hetye.

Bodó.

Adta: I. Leopold Bécs, 1686. Julius 11.

Kapta: Bodó György, neje Topos Erzsébet, gyermekei: György, István, Gergely, Ilona, Erzsébet és Anna.

Czimer: a kék udvar zöld mezején, fehér lovon, vörös ruhás magyar vitéz ül, fején zöld fityegőjü sastollas nyuszt-kalpag, balkezével a fékszárat tartja, jobbjával kardot villogtat. A nyitott sisak koronáján, két fekete sasszárny között, könyökben kezdődő kar emelkedik, a markában szoritott kardra török fej van szurva. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Bodó István, Györgynek fia, Gergely, Gergelynek fia, 1733. Baba.

Bodroghy, l. Pap.

Bodor.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1635. Május 14.

Kapta: Bodor György, felesége Kovács Ilona, gyermekei: Gergely és Dorottya: testvérei: Pál, Péter és Gergely.

Czimer: kék udvarban hármos zöld dombon természetes szinü tátott száju oroszlán áll, szét vetett hátulsó lábakkal, kettős farkát felemeli, első ballábát ragadozásra nyujtja, a jobbal kardot villogtat. A nyilt sisak koronájából fél, különben az alsóhoz mindenben hasonló oroszlán nő ki. Paizs takaró: jobbról kék és arany, balról vörös-ezüst.

Fölmutatta: Bodor Ferencz, 1733. Szergény. — Bodor Gergely, 1764. Nemes-Dömölk. — Bodor János, 1764. Nagy-Pirith, (Veszprémv). — Bodor István, 1767. Vecse, (Pestvárm).

Bodor, l. Kondor.

Bogdány, máskép Bélteky.

Adta: I. Leopold, Bécs-Ujhely, 1668. Aprilis 11.

Kapta: Bogdány, máskép Bélteky István, neje: Nádasdy Zsuzsánna, testvére: Bogdány máskép Bélteky András, ennek fia: György és neje: Gyenge Erzsébet.

Czimer: a kék vért alján zöld hármos halom. A középső emelkedésen egy csonka fatörzs, mindenik oldalán egy-egy zöldelő lombbal.

A jobb oldalon levő lombon egy repülni készülő fehér galamb, szájában olajággal. A sisak koronáján kiterjesztett szárnyu sas, csőrében galambot tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Bokány.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1690. Junius 12.

Kapta: Bokány Ádám, Gábor, ennek fia: Ádám, Ferencz, ennek leánya: Judit, fiai: Jósias és István, mindannyian Bokány.

Czimer: kék udvarban zöld mezőn királyi korona, melynek felső szélén két tátott szaju, kiöltött vörös nyelvü természetes szinü oroszlán áll egymással szemközt, kettős farkukat a hátuk fölé emelik, első ballábukkal ragadozásra készen, a jobbal egyenes kardot tartanak, mindeniknek a fején arany korona. A nyilt sisak koronájából ágyékával koronás oroszlán nő ki, s első jobb lábával kardot tart. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Bokány Ádám és Jósiás, 1733. Simonyi. — Bokány János, Pál, és György, 1768. Váth.

Bolla.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1629. Martius 5.

Kapta: Bolla János, neje Koncz Lucia, gyermekei: János és Katalin, testvérei Bolla Tamás és Mihály, veje: Zanthay Balázs.

Czimer: kék udvarban zöld halmon álló párducz kardot villogtat. A sisak koronáján növő oroszlán, mely első jobb lábával kardot tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös. (Eredetije Bolla Kálmánnál Vasvárott; kivonata Vasvármegye levéltárában).

Booz, l. Sény.

Bödör.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1697. Január 11.

Kapta: Bödör Mihály, neje Kulmonics Katalin, gyermekei: György és Katalin.

Czimer: kék udvarban zöld téren a husvéti bárány lépeget, s ballábával ezüst kereszttel diszitett keresztes zászlót hord, a paizs-udvar felső részén a nap és két csillag látható. A sisak koronáját három szét álló páva toll ékesiti. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Bödör Mihály és Lajos, 1733. Dobra.

Böröndy.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1640. April 17.

Kapta: Böröndy András, anyja: Katalin, s nővére: Katalin.

Czimer: kék paizs-udvarban zöld mezőn vörös ruhás ifju, aki balkezét csipőjére szoritja s jobbjában kardot emel. A sisak koronáján

vörös ruhás kar, mely kardot villogtat. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Id. és ifj. Böröndy Ferencz, László, István, Ádám, 1733. Jákfa. — Böröndy Ferencz, 1733. Bogyoszló, (Soprony). — Böröndy János, 1743. Hidas-Hollós.

Bődy, máskép Horváth. l. Béry.

Bunics.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1694. Julius 30.

Kapta: Bunics János, neje: Krajnay Zsuzsánna, fiai: Miklós, János, és Zsigmond, unoka-öcscse: Csánigh János.

Czimer: kék udvarban, zöld mezőn, szét vetett hatulsó lábán álló oroszlán, tátott szájából vörös nyelve lógg ki, kettős farkát a hátára emeli, első ballábát ragadozásra nyujtja, a jobbal kardot tart, melyre egy török fej van szurva. A nyilt sisak koronáján az alsóhoz hasonló oroszlán, mely első lábaival kétfejü fekete sasos vörös lobogót tart. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Bunics János, 1733. Hodász.

Burgyán.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1694. Január 26.

Kapta: Burgyán István és testvére János.

Czimer: kék udvarban zöld mezőn fészkén fehér pelikán kiterjesztett szárnyakkal, nyakát alá görbiti, mellét megsebzi, s vérével a körülötte elhelyezett fiait táplálja. A nyilt sisak koronáján, két fekete sasszárny között, könyöklő pánczélos kar kardot tart. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Burgyán György, 1733. Simonyi.

Burján, l. Zakál.

Buzás. (Baranyai).

Adta: II. Rudolf, Pozsony, 1578. Aprilis 21.

Kapta: baranyai Buzás János és testvérei: Mihály, György, Miklós és Jakab.

Czimer: a kék paizs-udvar jobb felső sarkától a bal alsó sarkáig vörös szalag vonul, alatta egy ferdén álló buza-kéve, a szalagban egy tátott száju, kiterjesztett szárnyu arany-griff jobb felé fut egy neki álló kardnak; a szalag fölött a kék udvarrészben egy fekvő fa-törzs, melyen egy két szinü papagáj vagy pelikán (psittacus) ül. A zárt sisak koronáján egy magyar vitéz, (a ruha szine olvashatlan), balkezét a csipőjén tartja, jobb kezében kardot villogtat. Foszladék: jobbról vörös-ezüst, balról arany-kék.

Fölmutatták: baranyai Buzás András, János, György és Mihály. 1795. Neszmély, (Komáromv).

C.

Csánigh, l. Bunics.

Chapó. (Lébényi).

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1621. Március 13.

Kapta: lébényi Chapó Mihály, atyja: Chapó Pál, unoka-testvére: Chapó Gáspár, testvérei: István, Márton, és György, és Kováchy Lipót.

Czimer: kék udvarban hármos dombnak az emelkedettebb részén egy hegyével fölfelé forditott mesztelen kard látható, melynek csucsán csillag ragyog, s melyet tekerődző kigyó vesz körül; a vért két szegletében egy-egy tátott száju, kilóggó vörös nyelvű arany oroszlán áll szemközt egymással, farkukat a lábuk közé huzzák, s első lábaikkal az emlitett csillagot érintve, azt támogatni látszanak. A sisak koronáján kiterjesztett szárnyu fél griff, mely első ballábát ragadozásra nyujtja, a jobbal kardot villogtat. Foszladék: jobbról arany-kék, balról vörös-ezüst.

Fölmutatta: lébényi Chapó Márton s fiai: Bálint és Móricz, 1792.

Charevich.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1595. Február 1.

Kapta: Charevich János és sógora Csinahor János.

Czimer: a vért-udvar aljáról háromszög alaku hegyes vörös tér emelkedik föl, közepén egy fehér liliom, fölötte mindkét oldalon háromszögletü kék lap, mindenikben egy-egy szemközt álló, tátott száju, kilóggó nyelvü, kiterjesztett száju arany griff, farkukat a lábuk közé hajtják, hátulsó lábukkal mintha fölfelé lépnének, felemelt és előre tartott első lábukkal mindketten zöld koszorut tartanak, fölöttük oldalvást fehér téren egy-egy piros rózsa látható. A sisak koronájából fél, kiterjesztett szárnyu arany griff nő ki, első ballábát előre tartja, a jobbal kardot szorit. Foszladék: jobbról arany-kék, balról vörös-ezüst.

Fölmutatta: Charevich Ferencz, György, István és Márton, 1733. Kemény-Egerszeg.

Czán, l. Zan.

Csednekovich, l. Briglevics.

Czégl, l. Kecskeméthy.

Cherneky.

Adta: I. Ferdinánd, Bécs, 1561. Julius 30.

Kapta: Cherneky György és Szentkirályi Gergely és Mátyás.

Czimer: kék udvarban zöld téren magyal vagy tölgyfa (ilex) alatt, a baloldalon, fekvő, természetes szinü őzbak, a fán egy rigó madár kis

ágacskával, (a leirás hézagos), a jobb oldalon természetes szinü álló oroszlán, egyik első lábával a békebotot, mint a birói hivatal jelvényét tartva, a másikkal a fáról ágat szakaszt. A paizs fölött arany korona, melyből fél, máskép az előbbihez hasonló őzbak nő ki. Foszladék: kék-arany és ezüst-vörös.

Fölmutatta: Cserneky János, 1733. Meszlen.

Cséby.

Adta: III. Károly, Pozsony. 1712. Julius 17.

Kapta: Cséby István, felesége: Ács Anna, gyermekei: Ferencz, István, Gergely, Zsigmond, Anna, Judith, Katalin és Mária.

Czimer: kék udvarban zöld mezőn sárga oroszlán áll, szája tátva, vörös nyelve kilógg, hátulsó lábait szétterjeszti, s kettős farkát a háta fölé emeli, első ballábát ragadozásra nyujtja, a jobbal kardot szorit. A sisak koronáján pánczélos kar könyökől, s markában kardot tart. Paizstakaró: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Cséby István, 1733. Szent-Léránt.

Czébe.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1656. Mártius 31.

Kapta: Czébe János, továbbá neje: Szentessy Erzsébet, gyermekei: János, Anna és Katalin, testvére: István.

Czimer: kék udvar alján négyszegletes kövekből erőditmény, vagyis várfal ormokkal, golyószórásra s belül való védelemre alkalmas résekkel; a fal alján középen tág kapu; a bástya fölött középen tátott száju, kilóggó vörös nyelvü oroszlán áll, s kettős farkát a hátára emeli; első jobb lábával kardot, a ballal egy török fejet tart. A sisak koronájából térdével vörös ruhás vitéz nő ki, fején vörös fityegőjü nyuszt-kalpag, balkezét a csipőjére szoritja, mig a jobbal kardot tart, melyre levágott török fej van tüzve. (Eredeti).

Cseh.

Adta: III. Károly, Bécs, 1720. Augustus 24.

Kapta: Cseh Ádám, Szentgothárdy János és Lendvay Miklós; továbbá Cseh Ádám gyermekei: Ádám, Rozália és Mária.

Czimer: kék udvarban zöld téren orditó, kilóggó nyelvü, természetes szinü oroszlán áll, fején arany korona, kettős farkát a hátára emeli; szét vetett lábai alatt egy hátán fekvő sárkány, melyet mintha körmeivel szakgatna; első lábaival egy kiterjesztett, lengő és két csillaggal diszitett vörös zászlót tart, melynek nyelét a sárkány nyakának irányozza, s a zászló felett ragyogó telt holdra és csillagra tekint. A sisak fölött korona. Foszladék: jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Fölmutatták: Cseh Ádám, Szentgothárdy János és Lendvay Miklós, 1733. Szent-Gothárd.

Czeke. (Szentgyörgyi).

Adta: II. Ferdinánd, Bécs-Ujhely, 1625. September 24.

Kapta: szentgyörgyi Czeke Gáspár, neje: Petkócz Borbálya, testvérei: Pál, István, Tamás és György.

Czimer: kék udvarban zöld téren piros ruhás, fekete kalpagos magyar vitéz fehér lovon ül, balkézzel a kantárt fogja, jobbjával kardot tart magasra; a vért felső részén balra félhold arany csillaggal. A sisak koronáján fél párducz, tátott szájjal, kilóggó vörös nyelvvel, farka fölemelve, ballábával ragadozásra készen, a jobbal kardot villogtat, melyre török fej van szurva. Paizsfedő: jobbról vörös-ezüst, balról kék-arany.

Fölmutatta: Czeke Ádám, 1754. Hetye.

Csepely.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1640. Május 15.

Kapta: Csepely György és fiai: György és Pál.

Czimer: A kék vért zöld mezején sietni látszó, hátulsó lábain álló természetes szinű medve; első ballábát ragadozásra nyujtja, a jobbal 3 piros rózsát tart. A nyitott sisak koronáján fehér galamb áll kiterjesztett szárnyakkal, s csőrében három buza-kalászt tart. Foszladék: jobbról arany-kék, balról vörös-ezüst.

Felmutatta: Csepely Ferencz, 1733. Nagy-Unyom.

Cseörghe, l. Pap. máskép Bodroghy.

Csik.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 16 . . Május 4. Kihirdettetett 1649-ben, „feria secunda post festum decollationis sancti Joannis baptistae" Pozsonyvármegyében.

Kapta: Csik Mihály.

Az okmány csak kivonat, s a czimerleirás hianyzik.

Fölmutatta: Csik Mihály, Ferencz és György, 1754. Keresztur.

Czvitkovicz.

Adta: I. Leopold. Ebersdorff, 1664. Október 25.

Kapta: Cwitkovicz Miklós.

Czimer: kék udvarban zöld hármos halom, azon királyi korona, a koronán kék mezű könyöklő kar, markában fölfelé kardot s alul hajánál fogva törökfejet tart. A sisak koronáján két szárny között az alsóhoz hasonló kék mezű kar, csakhogy török zászlót lobogtat. (A vörös alapu zászló arany szegélyű, a vörös alapon két csillag közt a jobbra fordult félhold, a zászló hegyén félhold). A szárnyak: jobbról arany-kék.

balról vörös-ezüst. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. aranykék. (Eredetije a vasvármegyei régiségtárban, kivonata Vasvármegye levéltárában).

Czigány.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1649. Aprilis 14.

Kapta: Czigán Balázs. neje: Zelnik Erzsébet, gyermekei: Mihály és Katalin.

Czimer: kék udvarban, zöld téren természetes szinü, tátott száju, kilóggó nyelvü medve áll, farka meg van kurtitva, első lábaival gyümölcsös szőlőveszszőt tart. A sisak koronáján egy egész buzakéve. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Czigány Ferencz, 1733. Halmos.

Chinahor, l. Charevich.

Chlura, l. Kunics.

Czipótt.

Adta: III. Ferdinánd, Regensburg, 1653. Május 5.

Kapta: Mihalich János, fiai: György és István, továbbá Czipótt György, Dansovich György, János és Mihály.

Czimer: kék udvarban zöld téren szétterjesztett lábu álló oroszlán, kettős farkát felemeli, torkán kard van keresztül ütve, mind a két első lábát ragadozásra nyujtja. A sisak koronáján összetett szárnyu, tátott csőrü fehér hattyu, kilóggó vörös nyelvel sziszegni látszik. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Csiszár, l. Simonyák.

Csongrády.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1636. Február 10.

Kapta: Csongrády György, testvére: Csongrády Gergely, neje: Römpő Anna, sógora: Lonchics (Lancsics) Mihály.

Czimer: kék udvarban zöld halmon sárgás-vörös oroszlán áll, bal lábát ragadozásra nyujtja, a jobb lábával kardot tart. A sisak koronáján természetes szinü sólyom, csőrében királyi koronát tart. Foszladék: jobbról is balról is: ezüst-kék.

Fölmutatta: Lonchics Osvald, György és József, 1733. Torony.

Csődey.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, Junius 9-én, 1647.

Kapta: Csődey György, s fiai és leánya.

Czimer: vörös udvarban zöld téren ekevas csoroszlával. A nyilt sisak koronáján emberi kar, (hogy mit tart: az okirat hiányossága miatt nem adható). Foszladék: jobbról arany-kék, balról kék-ezüst.

Fölmutatta: Csödey Zsigmond, Mihály és László, 1733. Surány. Gasztony.

Csupor.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1635. Január 12.

Kapta: Csupor János, gyermekei: Márton, János, Tamás, Orsolya és Erzsébet, édes testvérei: ugyancsak Márton, János és Tamás.

Czimer: kék udvarban hármos halmu zöld domb, melynek középső emelkedésén arany korona, a koronából ágyékánál fogva egy természetes szinü, tátott száju, kilóggó vörös nyelvü farkas emelkedik föl, mely farkát a hátára hajtja; első ballábát ragadozásra tartja, s jobb lábával egy rózsa-csokrot tart. A sisak koronájából farkas nő ki ágyékával, különben az alsóhoz mindenben hasonló. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Csupor Ádám, 1733. Niczk.

D.

Dansovich, l. Czipott.

Dávid.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1629. Aprilis 9:

Kapta: Dávid György, testvérei: Mihály és György.

Czimer: kék udvarban zöld téren álló oroszlán, ballábát ragadozásra tartja, a jobbal kardot villogtat. A sisak koronáján csipőjével fehérruhás magyar vitéz emelkedik föl, fején fekete magyar kalpag, jobb kezében kardot tart, a balt csipőjére szoritja. Foszladék: j. arany-kék, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Dávid János, György, Zsigmond, és István, 1733. Kopács.

Dávid.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1620. Junius 18.

Kapta: Dávid Miklós és neje Tóth Katalin.

Kivonat. Czimerleirás hiányzik.

Fölmutatta: Dávid Miklós, 1766. Nemes-Csoó. — Dávid Ferencz, 1766. Vereknye, Pozsonyv.

Drégely.

Adta: II. Rudolf, Ratisbona, 1594. Augustus 30.

Kapta: Drégely András és fivére.

Czimer: a keresztben ketté osztott vért felső része ezüst, az alsó vörös; ebben hármos zöld halmon jobbra lépő oroszlán, (melynek felső fele arany, alsó kék szinü), első lábaival kardot villogtat. A zárt sisak koronájából két, jobbról ezüst és vörös, balról arany és kék szinü sasszárny

között fél, az alábbihoz másként mindenben hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. arany-kék.

Fölmutatta: Drégely István, 1733. Molnári.

Drinóczy.

Adta: II. Mátyás, Bécs, 1618. Április 13.

Kapta: Drinóczy Balázs, neje és gyermekei: Péter, János, Balázs, Mihály és Lőrincz.

Czimer: vörös udvarban zöld téren természetes szinü ugró szarvastehén, szájában lópatkó. A zárt sisak koronájából fél szarvas nő ki, lábait előre tartja, szájában zöld ágacska. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. arany-fekete.

Fölmutatta: Drinóczy Ferencz, 1733. Söpte.

Domány.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1649. November 9.

Kapta: Urbanich András, fivére: György, nővérei: Agatha, Margit és Dorottya és sógora: Domány Mihály.

Czimer: a kék udvarban zöld téren fészkében álló, kiterjesztett szárnyu, természetes szinü pelikán, mely mellét megsebzi s három éhes fiát táplálja. A sisak koronájából ágyékával szétterjesztett szárnyu arany griff nő ki, ballábát ragadozásra tartja, a jobbal kardot villogtat. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Domány Mihály, József és György. 1733. Szent-Gothárd.

Dopona, (Doupona).

Adta: III. Ferdinánd, 1650. Március 27.

Kapta: Háry Balázs, s nejének első férjétől származott gyermekei: Dopona István és György.

Az okmány szakadozott, s igy éppen a czimer leirása is hiányzik. Ráakadtam azonban Vasvármegye levéltárában, (Nemességi pörök, 31. kötet, 31. szám), Háry Farkasnak, Zalavármegye levéltárnokának, kezdő betüivel ellátott pecsétlenyomatára 1841-ből. E szerint a paizs udvarában álló oroszlán jobbra fordul, s első lábaival valamit tart. A sisak koronáján három galy forma, de valószinü, hogy három strucz-tollnak kellene lennie.

Fölmutatta: Dopona György és István, 1740. Dombalja.

Doka.

Adta: I. Leopold, Ebersdorf, 1669. September 24.

Kapta: Doka István, felesége Feöldös Anna, testvére: Doka György.

Czimer: kék udvarban zöld téren kék fölöltőjü, fehér nadrágu és vörös czizmás jól fölfegyverzett magyar vitéz lovon ül, szakálla gesztenye

szinü, fejét vörös fityegőjü nyest-kalpag födi, melyen sastollak lengenek; jobb kezével magasra tartott kardot villogtat, a ballal a kantárt fogja és harczolni készül. A sisak koronáján pánczélos kar kardot tart. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Doka János, 1733. Nagy-Seé.

Donkovics, l. Rusa.

Döbrönte.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1640. Ápril 24.

Kapta: Döbrönte István, testvérei: János, Ilona és Erzsébet, fiai: Mihály és István.

Czímer: kék udvarban zöld mezőn arany oroszlán buza-kévét magasra emelve mutat. A sisak koronáján szétterjesztett szárnyakkal daru áll, jobb lábában kavics. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Döbrönte Ferencz, György, Márton és Zsigmond. 1733. Hőgyész.

Döbröntey.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1651. Május 12.

Kapta: Döbröntey István, gyermekei: Mihály és Katalin.

Czimer: kék udvarban a paizs alsó jobb szegletéből vörös ruhás kar nyul ki, s markában három arányosan rendezett buza-kalászt tart. A sisak koronáján három buza-kalász, az alsóhoz hasonlóan. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-bibor.

Fölmutatta: Döbröntey Mihály, 1733. Nemes-Magasi.

Dömötör, Demeter, Dömöter, máskép̈ Seé vagy Sye.

Adta: Zsigmond, Regensburg, 1418. in festo . . . . . pontificis et confessoris.

Kapta: Sye Mihály, továbbá: János, Bertalan fia; Briccius, Domonkos és György, Lórándnak fiai, Miklós, Miklósnak fia; s végre Briccius, Jánosnak fia.

Czimer: balra dült kék paizs-udvar alján balra dülő három gombu korona, ennek középső gombján a markolattal egy két élü egyenes kard akként fekszik, hogy hegye a czimer paizs felső balsarkának, s a markolat gombos vége a korona jobb szélső gombjának irányát veszi föl; a kardról vércseppek hullanak alá. A paizs felső jobb sarkán balra hajló zárt sisak, fölötte jobbról oldalvást a foszladék egy része, s ezen egy kissé jobbra hajolva ismét egy háromgombos korona; a korona középső gombján a markolat gombjával egy két élü egyenes kard fekszik, az alsóval hasonló irányban, s mindkét oldaláról vércseppek hullanak alá. Foszladék: jobbról is, balról is arany-kék. (Eredeti).

Fölmutatta: Seé Gábor. 1738. Nagy-Seé. — Dömötör máskép Seé Ferencz, András és János, 1761. Vitha, Szatmárv.

Dömötöry, l. Söptey.

Dugovich.

Adta: I. Lipót, Bécs, 1674. Augustus 25-én.

Kapta: Dugovich György, testvérje: Lukács, unokatestvérje: Dugovich Mihály.

Czimer: kék paizsudvarban zöld téren arany korona, azon egymástól némi távolságra fölfelé álló, zöldelő, virágzó két buzakalász. A kalász fölött arany-csillag. A sisak koronáján növő, két farku oroszlán, jobb lábával szinte két virágzó, zöldelő buzakalászt tart. Foszladék: j. arany-kék, balról ezüst vörös.

Fölmutatta: Dugovich Mihály, 1816. Simonyiban.

E.

Ebergényi.

Adta: I. Ferdinánd, Bécs, 1560. Julius 28.

Kapta: Ebergényi Farkas.

Czimer: kék vértudvar alján zöld tér, ezen egy fél oszlop, melyen királyi korona nyugszik. Az oszlopot alulról fölfelé kanyarodó két kigyó veszi körül, s a korona széle fölött szembe néznek. A koronán egy kiteresztett szárnyu pelikán s feje fölött egy fehér rózsa. A zárt sisak fölött koszoru, s azon az alábbihoz hasonló pelikán. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst vörös.

A czimeres levél fölemliti, hogy a czimert-nyerő már korábban is a nemesek sorában foglalt helyet. (Eredetije Ebergényi István birtokában Szombathelyen; kivonat a vármegye levéltárában).

Eisenstädter. (Buziási).

Adta: I. Ferencz József, Schönbrunn, 1872. Május 2-án.

Kapta: Eisenstädter Simon, neje: Guttmann Ernesztina, fiai: Fülöp, Ármin, Ignácz, S. Áron, Antal, Nándor, Róbert, leányai: Julia, Hermin és Josefina.

Czimer: álló hadivért ezüst kerettel, melyen természetes szinü tiz méh fölfelé röpül. A vért négy mezőre oszlik. Az első fekete mezőt balra félszögesen átvágó keresztvonalon karikában végződő nyilhegy, mint a vasnak csillagászati jegye. A második kék mezőben fölfelé fordult, közepén ezüst szalaggal összekötött, ezüst hegyü és tollu öt arany nyil látható. A harmadik hason kék mezőben talapzatos zöld gyepen sziklahegy emelkedik, melynek középső barlangjából természetes viz rohan le, ömlésében balra kanyarodván. A negyedik fekete mezőt arany fogas

kerék foglalja el. A vért felső szélén koronázott, nyilt lovagsisak nyugszik, jobbra fekete-arany, balra kék-ezüst sisaktakarókkal. A sisak koronájából jobbra fordult arany oroszlán nő ki. A vért alatti arany szalagon fekete nagy betükkel e jelmondat olvasható: „Diligentia et Concordia". Az adományozott előnév: „Buziási".

Eklér.

Adta: II. Leopold, Pozsony, 1790. November 18.

Kapta: Eklér József és János-Mihály, továbbá János-Mihály fiai: József, Imre, Zsigmond, Mihály, és János leánya: Karolina, kiknek anyja Hillebrand Borbálya volt. A nemes-levél már csak azért is érdekes, mert több ősről, s azoknak viselt hivatalairól megemlékezik.

Czimer: négy részre osztott czimer-paizs, az első és negyedik rész vörös, benne pánczélos kar, mely irásra készen tollat fog; a második és harmadik rész kék szinü, rajtuk zöld mezőn elhelyezett fészekben kiterjesztett szárnyu, megsebzett mellének vérével fiait tápláló ezüst pelikán. A rostélyos sisak koronáján a tollas kar. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. ezüst-kék.

Eperjesy.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1646. Október 19.

Kapta: Eperiessy János, neje: Pribék Margit, gyermekei: István, János, Gergely, Ilona és Zsuzsánna, édes testvére: Eperiesy Tamás, unoka testvére; Asztalos János.

Czimer: a paizs szélei kékek, a paizs udvar vörös és abban zöld téren természetes szinü farkas áll, első lábaival kalapácsot tart, a fölső jobb sarokban csillag, balról hold. A sisak koronáján vörös mezü, fekete fövegü, sárga öves, hosszu bajuszu, czombokkal kinövő férfi áll, s jobb kezében három buza-kalászt tart, a balt csipőjére szoritja. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Erdélyi.

Adta: I. Leopold, Pozsony, 1659. September 19.

Kapta: Erdélyi Balázs, továbbá testvérei: Pál és Mihály, Pálnak fiai: István és András, s Mihálynak fiai: Ferencz, János és István.

Czimer: kék udvarban zöld mezőn, két csillag között álló oroszlán kardot villogtat. A sisak koronáján, két ökörszarv között, ágyékával vörös ruhás előkelő magyar vitéz emelkedik föl, balkezét a csipőjére szoritja, a jobbal arányosan elhelyezett három piros rózsát tart. Foszladék: j. arany kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Erdélyi Péter, 1733. Mihályfa.

Ernst. (Schengrundi).

Adta: I. Lipót, Bécs, 1687. Február 13.

Kapta: schengrundi Ernst Jakab, neje Regina, és fiai: János és Lipót.

Czimer: keresztben fehér vonallal jelzett kettős vörös szelemen által kétrészre osztott kék paizs udvar, az alján zöld mezővel, a felső részben kettős, ugynevezett spanyol kereszt, az alsóban álló oroszlán, jobb lábával véres kardot, a ballal gyökerestől kitépett szőlőveszszőt tart. A sisak koronáján két kiterjesztett, természetes szinü sasszárny. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Ethény.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1637. Deczember 8.

Kapta: Ethény Gáspár, továbbá gyermekei: Ádám, Ferencz, Gáspár, István, Anna és Orsolya.

Czimer: kék udvarban zöld téren álló arany oroszlán, ballábával török fejet, a jobbal kardot tart. A sisak koronáján ágyékával oroszlán nő ki mely jobb lábával kardot tart, melynek hegyére egy turbános török fej van szurva. Foszladék: jobbról arany kék, balról ezüst vörös. (Eredeti).

F.

Fábsich, másképp Sütő.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1700. Január 26.

Kapta: Sütő, másképp Fábsich János és fiai: György, János, Mihály és István.

Czimer: a kék udvar zöld mezején korona, ezen vörös ruhás kar könyökől, mely markában alának szőlőfürtöket, s főfelé 3 buzakalászt emel magasra. A sisak koronáján vörös ruhás kar kardot markol. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: id. Fábsich másképp Sütő Mihály és János, ifj. Mihály és György, Györgynek fiai. 1733. Inczéd.

Falussy.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1580. Mártius ...

Kapta: körmendi Falussy István deák, testvérei: körmendi Falussy Bálint és János.

A nemeslevél fölemliti, hogy Falussy István a német-ujvári urodalom számvevője volt. Nemesleveleinkben az ilyen fölemlitések is csak kivételesek.

Czimer: kék udvar alján lévő tóban természetes szinü hattyu, csőrében iró tollat tart s a virágokkal tarkázott zöld nád között jobbra uszik. A zárt sisak koronáján fél griff véres kardot villogtat. Foszladék: j. (arany) kék, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Falussy Ferencz. 1755. Boros-Gödör. Sándorhegy.

Farkas.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1694. Junius 29.

Kapta: Farkas János, mostoha testvérei: Szakál Márton és Ferencz és Tóth István.

Czimer: A kék vért jobb felső sarkából a bal alsó sarkáig két ferdén huzott fehér szelemen vonul, közöttük farkas, fölöttük vörös ruhába öltöztetett kar kardot tart. A sisak koronáján arany oroszlán áll, egyik lábával három buzakalászt, a másikkal kardot tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Farkas László és János, Jánosnak fiai. 1733. Káld.

Farkas.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1690. Április 2.

Kapta: Farkas Ádám, neje Németh Ilona, gyermekei: István és Erzsébet, Miklós és ennek neje Kercsmár Erzsébet, valamint gyermekeik, továbbá Mihály és ennek neje Kercsmár Katalin és fiuk István, végre testvérei: Tamás, István, Mátyás és János.

Czimer: a kék udvar mezején magyar szabásu zöld ruhás férfi áll, feje födetlen, derekán vörös öv, nadrágja vörös, csizmája sárga, arczához czélozva fegyvert emel. A sisak koronájából fél farkas emelkedik ki, lábait ragadozásra tartva. Foszladék: j. arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Farkas István és Ferencz, 1733. Korong. — Farkas János és fia: Ferencz 1733. Muraszombat. — Farkas István 1733. Mezővár. — Id. és ifj. Farkas Mihály, Ádámnak fiai: 1733. Benedek. — Farkas Tamás, 1733. Hodos.

Farkas.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1700. September 13.

Kapta: Tóth, máskép̈ Söptey Mihály, fiai: Ferencz, István és Sándor, leányai: Erzsébet és Mária, továbbá Farkas György s ennek fiai: Sándor és János, Farkas Pál és ennek fia: Mihály, végre Szilassy István.

Czimer: kék udvarban zöld téren álló koronás oroszlán első ballábát két csillag között ragadozásra tartja, a jobbal kardot villogtat. A sisak koronáján fél, különben az alsóhoz hasonló koronás oroszlán. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös. Erdetije a vasvár-szombathelyi káptalan levéltárában.

Fölmutatta: Farkas János, 1733. Vasvár. — Szilassy Zsigmond, György és János 1733. Kopács.

Farkas, máskép̈ Kerepesy.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1669. Február 2.

Kapta: Farkas György, máskép Kerepesy, neje Technyovszky Ráchel, fiai: Mátyás és István, testvére: Farkas Mihály és sógora: Molnár Márton.

Czimer: a kék udvar alsó részét a középen négyszegletü kövekből épült bástya foglalja el, melyből ágyékával egy vörös ruhás férfi emelkedik ki, jobb kezében kócsagtollat tart. A sisak koronáján az alsóhoz hasonló férfi. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Francsics.

Adta: I. Leopold, Laxenburg, 1673. Május 20.

Kapta: Francsics Mátyás, testvére: Péter, ennek neje: Tallián Margit és gyermekei: György, Ilona és Margit.

Czimer: kék vért alján zöld hármos halom, melyen a szerencse kereke, s ezen, fején zöld koszoruval, Pallas istennő, a legszebb szüz alakjában, vörös ruhába öltözve áll, jobb kezében királyi arany-pálcza, melyre zöld babérkoszoru van függesztve, a balkezével mérleget tart; a vért felső részén jobbról csillag s balról a hold ragyog. A sisak koronáján, két sasszárny között, kettős kereszttel ékitett arany-zászló. Foszladék: j. arany-kék, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Francsics András, 1733. Felső-Eőr.

Francsics.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1639. Február 9.

Kapta: Francsics Péter és testvérei: György, Miklós, János és Dávid.

Czimer: kék udvarban zöld halmon vörös ruhás kar, mely markában kócsagtollból összeállitott forgót tart; a vért bal felső reszében a nap ragyog. A sisak koronájából fél arany oroszlán nő ki, mely bal-lábával az alsóhoz hasonló kócsagforgót, jobb lábával pedig kardot tart. Foszladék: j. arany-kék, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Francsics Ádám, 1733. Felső-Eőr. — Francsics Ferencz és fiai: Péter és Pál, 1733. Szent-Márton.

Francsics, Franchith.

Adta: II. Miksa, Bécs, 1573. Szeptember 20.

Kapta: Franchith (igy) Péter.

Czimer: álló, kék hadivért, annak alján zöld mező, s azon egy ágaitól megfosztott csonka tölgyfatörzs, melyen egy keselyü által megragadott nyul fekszik. A zárt sisak koronáján kiterjesztett szárnyu, jobbra fordult keselyü áll. Foszladék: mind a két oldalon arany-kék. Az okmány felemliti azon körülményt is, hogy Francsics Péter már az előtt is nemes embernek tartatott.

Fölmutatta: Fransits (igy) Teofil, 1813. Egyházas-Rádocz.

Fekete.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1690. Junius 5.

Kapta: Fekete András, testvérei: Mihály és István.

Czimer: kék udvarban zöld téren álló oroszlán, jobb lábával hegyével fölfelé álló kardot tart.

A sisak koronáján fél, különben az előbbihez egészen hasonló oroszlán, csakhogy a jobb lábával három, hegyükkel fölfelé álló nyilat fog. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös. (Eredeti).

Fekethe. (Borosenyerói, vagy talán helyesebben: Borosjenői).

Adta: I. Ferdinánd, Insbruck, 1543. Aprilis 19.

Kapta: Borosenyerói, borosjenői Fekethe Ambrus és fiai.

Czimer: arany udvarban egy dombon holló, nyelvét kiöltve erősen sziszeg, s jobb lábával egy szőlőfürtöt tart. A sisak koronájából az alábbihoz hasonló holló nő ki. Foszladék: mind a két oldalon: fekete-arany.

Fölmutatta: Fekethe Pál, 1759. Gércze.

Fercsák.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1622. Junius 22.

Kapta: Fercsák Gergely és neje, továbbá gyermekei: Farkas, Anna és Erzsébet.

Czimer: a paizs-udvar a felső részének közepétől az aljáig huzott két ferde és a kezdés pontjánál csucsot képező vonal által három részre osztatik; a középső bibor piros, és ebben zöld téren természetes szinű egész griff kiterjesztett szárnyakkal, behuzott farkkal, első ballábát ragadozásra tartja, jobb lábával kardot villogtat; a paizs két felső, kékszinű részében innen is, onnan is egy arany csillag ragyog. A nyilt sisak koronájából ágyékával griff emelkedik ki, jobb lábával három, a hegyével fölfelé álló nyilat tart, egyebekben az alsóhoz teljesen hasonló. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. ezüst-fekete.

Fölmutatta: Fercsák Mátyás, János, Tóbiás és Dávid, 1726. Vratisinecz, (Muraköz) Zalav., Mátyás és János, 1733. Nemes-Hollós.

Ferencz, másképp Németh. (Dozmati).

Adta: II. Rudolf, Pozsony, 1578. Aprilis 21.

Kapta: Ferencz másképp Németh Benedek, gyermekei: Márton, János, Orsolya, Dorottya, Erzsébet, Ilona és Margit.

Czimer: A vért zöld alján a baloldalon erdőt képező sürű fák, mellettük vörös ruhás madarász hálót vet, s azzal hat kis madarat fog. A zárt sisak koronáján ágyékával az alsóhoz hasonló madarász emelkedik föl. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Ferencz máskép Németh Ferencz, Kristófnak fia, 1733. Körmend.

Ferenczy, l. Nyul.

Flerer, l. Forján.

Fischer.

Adta: III. Károly, Pozsony, 1722. Julius 11.

Kapta: Fischer János.

Czimer: kék udvar zöld terén álló oroszlán, jobb első lábával kardot villogtat. A sisak koronáján kiterjesztett szárnyu, természetes szinü növő griff, szája tátva, vörös nyelve kicsüng, s jobb lába körmei között iró-tollat tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Fischer János, 1733. Monyorókerék.

Fliszár.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1649. Május 30.

Kapta: Lochuch János, testvérei Miklós, Mátyás, István, unoka testvére: Fliszár Mihály és ennek fia: Mátyás.

Czimer: kék vért aljáról hegy emelkedik föl, melynek csucsán kiterjesztett szárnyu fehér galamb áll, a csőrében zöld olajág. A sisak koronáján az alsóhoz hasonló galamb. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Fliszár Zsigmond, 1733. Német-Sároslak. Locsuh János és Miklós, 1733. Kőhida, — Locsuh István, 1752. Tihany, Zalav. — Locsuh Miklós, 1752. Strido, Zalav.

Fliszár.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1647. Január 15.

Kapta: Fliszár György, gyermekei: Pál, György, Dorottya és Magdolna.

Czimer: kék udvarban zöld téren álló oroszlán kardot villogtat. A sisak koronáján ágyékával növő másik oroszlán karddal. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Fliszár Mihály, 1733. Vas-Vecsés.

Forján, l. Bacsics.

Forján.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1655. Május 15.

Kapta: Forján Imre, nővére: Forján Borbálya, ipa: Fierer Pál, ennek felesége: Krayner Zsuzsánna, ezeknek gyermekeik: Fierer Mihály, Pál és Mária, Forján Imre jegyese.

Czimer: a paizs-udvar felső jobb sarkától a bal alsó sarokig ferdén lefelé huzott arany szelemen, melyen egy egész oroszlán, szétterjesz-

ett hátulsó lábakkal, tátott szájjal, kilóggó vörös nyelvvel, s hátára temelt farkkal fölfelé lépeget; a szelemen oldalról fehér védő fallal van ellátva; a szelemen alatt és fölötte a paizs-udvar kékszinü; az alsóban félhold, a felsőben arany csillag ragyog. A sisak koronáján az alsóhoz hasonló egész oroszlán áll, ballábát ragadozásra tartja, a jobbal kardot markol. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Forján Bálint és négy fia: István, János, Benedek és Imre, 1733. Hodos.

Fülöp.

Adta: I. Leopold, Sopron, 1681. Május 25.

Kapta: Fülöp Mihály, Péter és András, s nővérük: Orsolya.

Czimer: kék udvarban zöld téren arany korona, azon meghajlitott vörös ruhás kar markával tőrt tart, melynek hegyén török fej látható. A sisak koronájából egy kék szinü, hazai módon szabott ruhába öltözött magyar vitéz nő ki, fejét sastollakkal ékesitett vörös ütyegőjü czobolykalpag födi; a balkarját a csipőjére szoritja, a jobbal pedig kettős szárnyu vörös zászlót tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Fülöp Péter, Mihály és János, András fiai. 1733. Jaák.

G.

Geiger.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1595. Augustus 5.

Kapta: Geiger Walther, Hanns, másik Hanns és György.

Czimer: a paizs-udvar egy függőleges vonal által két részre van osztva. A jobb vörös, ebben egy, a jobb felső saroktól a bal alsó sarok irányában ferdén támasztott, a hurokkal kifelé néző hegedü. A baloldal fekete. Ebben két hegyesszögü háromszegnek a két-két befogója, (gerenda) szöget képez, melyek egyike csucsával a vért fölső szélétől alá felé, s a másik a vért alsó szélétől a csucsával fölfelé nyulik, s a két csucs, vagyis a befogók (két-két gerenda), által képezett szögek külső hegyei a fekete vért közepe táján találkoznak; a két csucs mellett jobbról is balról is, valamint a felső két befogó belső szegletében egy-egy vörös alma. A sisak koronáján, két sasszárny között, egy arany-szalagokkal diszitett vörös ruhás, sárga haju ifju emelkedik föl, balkezét a csipőjén tartja, a jobbal kardot villogtat. A sasszárny jobbról felül: arany, alul vörös, balról felül: vörös, alul fekete. Foszladék: j. arany-vörös, b. vörös-fekete.

Az okmányt II. Rudolf mint német császár adta ki, azért van az német nyelven szerkesztve, de kiterjesztette azt a királyságaira is.

Itt nem teljesen uj czimer-adományozásról van szó, mert Rudolf — amint az okmány mondja — csak az ősi czimert erősiti meg; ezuttal

azonban megváltoztatja és megbőviti. Az ősi czimer ugyanis csak a vörös udvarban álló hegedűből s a sisak koronáján emelkedő ifjuból állott, s ott kezében egy szakadozott hegedűvonót tartott, mig az uj czimerben az ifju kardot villogtat.

(Az eredeti czimeres levél a Gaiger-család birtokában Szombathelyen, kivonatban Vasvármegye levéltárában).

Gajáry, máskép Kuchinka.

Adta: Mária-Terezia, Bécs, 1765. Október 8.

Kapta: Gajáry máskép Kuchinka Imre.

Czimer: kék udvarban zöld téren fehér galamb, fölemelt jobb lábával pálmaágot tart. A sisak koronáján hasonló galamb. Foszladék: jobbról is, balról is: ezüst-kék. (Eredeti).

Galambos, l. Tomsics.

Gáll.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1625. November 1.

Kapta: Gáll Tamás, neje: Ilona, testvére: Gáll András s ennek neje: Katalin.

Czimer: a kék udvar alján hármos halom, a középső halmon királyi korona, s azon kukorékoló, kiterjesztett szárnyu, szétnyitott csőrü kakas áll; fölötte egy csillag ragyog. A sisak koronáján az alábbihoz hasonló kakas. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. arany-kék.

Fölmutatta: Gáll János, Miklós és ifjabb János, 1733. Váth.

Gály.

Adta: III. Károly, Bécs, 1715. Május 20.

Kapta: Gály György és neje: Gémessy Mária.

Czimer: kék udvarban zöld téren álló arany-oroszlán, jobb lábával kardot villogtat. A sisak koronáján kiterjesztett szárnyu sas az előtte álló napba tekint. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Gály Gáspár, Györgynek fia, 1733. Pósfa.

Garázda, l. Szilágyi.

Gazdagh.

Adta: III. Károly, Bécs, 1715. Február 21.

Kapta: Gazdagh Ferencz és Péter, két egytestvér.

Czimer: a kék udvar közepén egy vörös sziv, melyet kereszt alakban két nyil ver át; a szivet arany-korona ékesiti. A sisak koronáján vörös mezbe öltözött kar, markában három, az alsóktól különböző rendben álló nyilat tart. Foszladék: arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Gazdagh Ferencz és Péter, 1733. Pósfa.

Gebhárd.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1694. Julius 18.

Kapta: Gebhárd Márton, neje: Németh Anna, testvére: András, ennek neje: Messik Judith, ezek fiai: Mihály és András, másik testvére: Gebhárd János és ennek neje: Odorján Katalin.

Czimer: kék udvarban zöld téren egy földmives férfi áll, egyik kezét a csipőjére nyomja, a másikkal három buzakalászt tart. A sisak koronáján, két sasszárny, között malomkő. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Gebhárd János, 1733. Nagy-Csömöte.

Geomorácz.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1597. Március 29.

Kapta: Geomerácz György, atyja Geomerácz Péter, neje: Anna, fia: Péter, leányai. Dorottya, Katalin, Anna és Margit, unoka testvérei: Geomerácz János és György.

Czimer: kék udvarban a paizs bal oldalától vörös mezű kar nyulik jobb felé, mely markában két élű rövid kardot (tőrt) tart, melynek hegyére fehér turbános török fej van szurva; a fölső bal sarokban egy arany-csillag. A sisak koronáján szétvetett lábu, kilóggó nyelvű egész arany-griff áll, farkát a lábai közé huzza, két első lábával egy két élű kardot tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös. (Eredeti).

Gergye.

Adta: III. Károly, Bécs, 1722. Deczember 5.

Kapta: Gergye György és István.

Czimer: kék udvarban, zöld téren természetes szinű pelikán, kiterjesztett szárnyakkal és lehajtott nyakkal; csőrével a mellét fölszabja, s vérével három fiát eteti. A sisak koronáján vörös mezű kar könyököl és kardot tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös. (Eredeti).

Goysicz.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1700. . . . .

Kapta: Goysicz János.

Czimer: kék udvarban, zöld téren balra néző álló arany-oroszlán, kettős farkát a hátára emeli, első ballábát előre nyujtja, a jobbal pálmaágot tart; előtte és vele szemközt egy magyar ruhás szűz áll, jobb kezében fehér liliomot tart, s a balt oldalt, a köténykötésnél nyugtatja. A sisak koronájából vörös mezű magyar vitéz nő ki, fején barna kucsma, vörös fityegővel; jobb kezében kardot tart, a ballal a kard-hüvely felső végét a csipőjéhez nyomja. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös. (Eredeti).

Gombócz.

Adta: Ferdinánd, Bécs, 1625. Junius 25.

Kapta: Gombócz Ádám, neje: Rogács Erzsébet, s ezek gyermekei: Sebestyén, Péter, János, Éva, végre neje testvérei: Rogács Balázs, Máté és Mátyás.

Czimer: a kék udvar alján egy domb, mely körül egy természetes szinü párducz lépeget, első jobb lábával kardot tart, fölötte egy királyi korona függ két ragyogó csillag között. A sisak koronájából egy párducz nő ki, fején a királyi korona, egyebekben az alsóhoz hasonló. Foszladék: j. kék-arany, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Gombócz János. Gergely és György, 1733. Mária-Hávas. — Gombócz Miklós, 1743. Kőhida.

Gombos. (Zágorhidai).

Adta: I. Ferdinánd, Bécs, 1560. Deczember 24.

Kapta: meleghségi Salamon Máté, Veszszendy Tamás, továbbá meleghségi Salamon Péter, Bertalan, Mátyás, János, Gergely és másik János, zágorhidai Gombos György és Balázs, végre: Salamon Krisztina, Katalin, Zsófia, Anna, Dorottya és másik Katalin.

Czimer: a kék udvar zöld mezején álló oroszlán jobb lábával liliomot tart. A korona nélkül való sisak koszoruval, s mindkét oldalon foszladékkal van diszitve. A koszoruból fél oroszlán emelkedik ki, mely jobb lábával tőrt (handzsárt) tart.

Fölmutatta: Gombos János, 1733. Puszta-Rádocz.

Gombossy.

Adta: II. Mátyás, Prága, 1615. September 2.

Kapta: Gombossy Pál és János.

Czimer: a kék udvar zöld terén két hátulsó lábán álló fehér egyszarvu, jobbfelé ugorni látszik, szájában piros rózsaágat szorit. A zárt sisak koronáján fél egyszarvu emelkedik föl, szájában zöld koszorut tart. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. arany-kék.

Fölmutatta: Gombossy Pál és két fia: István és György, 1733. Mura-Füzes.

Gosztholay.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1580. Március 18.

Kapta: Gosztholay Jakab, mostoha fia: Leölkös Péter, unoka öcsesei: Gosztholay Péter és Laky János.

Czimer: A vért keresztben két részre osztva, az alsórész kék, melybe két fehér liliom van helyezve; a fölső rész vörös, ebben természetes szinü növő (fél) leopárd, első jobb lábával kardot villogtat, a

ballal nyilat tart. A zárt sisakon koszorus párducz, az alsóhoz mindenben hasonló. Sisaktakaró: j. vörös és fehér, balról arany és kék.

Fölmutatta: Gosztholay Péter, Márton, Ádám, Mihály, Pál és István 1795. Gosztolya. Zalav.

Györgyi.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1635. Január 10.

Kapta: Györgyi Gergely, neje Barabás Katalin, gyermekei: András és Benedek.

Czimer: kék udvarban egy természetes szineivel festett futó szarvas, a jobbról előtte álló szikla felé ugrik. A sisak koronájából ágyékával másik szarvas nő ki. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Györgyi István, 1757. Acsád.

Győrffy, l. Babay.

Ezen Győrffiek a Babay-családból veszik leszármazásukat.

Gueth.

Adta II. Rudolf, Prága, 1597. Mártius 29.

Kapta: Gueth Kristóf, neje: született Gueth-lány, testvére: Gueth Kelemen, ennek neje: Veronika, gyermekeik: Tamás, György, Katalin és Ilona: másik testvére: Gueth Miklós, neje és ezek fia: János.

Czimer: A vért függőleges vonal által két részre oszlik, a jobb vörös részben zöld téren egy buzakéve, a kék bal részen három hegyü fehér szikla, melyen egy fehér kos jobb felé ugrik. A sisak fölötti koronán egy fél, kiterjesztett szárnyu arany griff, bal lábát ragadozásra tartja. a jobbal kardot fog. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Gueth István, 1733. Egyházos-Rádocz.

Guetman.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1686. Mártius 20.

Kapta: Guetman György, gyermekei: Mátyás, György, Ilona, Marianna.

Czimer: kék udvarban zöld téren érett arany-buzakéve. A sisak koronáján az alsóhoz hasonló buzakéve. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Guetman Mátyás, 1733. Károlyfa.

Grubits.

Adta: II. Rudolf, Bécs, 1583. Január 4.

Kapta: Grubits Simon, neje: Agatha, gyermekei: Urban, Vitus, Zsuzsánna és Katalin.

Czimer: vörös udvarban egy fatörzsök, azon egy kékszinü pelikán, mely csőrében arany gyürüt tart. A zárt sisak koronáján egy csillag. Foszladék: j. kék-arany, b. vörös-(ezüst).

Fölmutatta: Grubits János, György és Ferencz, 1733. Jákfa.

H.

Haigató.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1625. November 9.

Kapta: Haigató Mihály, neje: Katalin és nővérei.

Czimer: kék udvar alján három domb, azokon álló griff, mely jobbjával kardot tart, s egy csillagot ketté szelni látszik. A sisak koronáján az alábbihoz különben teljesen hasonló griff nő ki. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. fekete-arany.

Fölmutatta: Haigató Pál, 1733. Balogfa.

Halász.

Adta: II. Mátyás, Pozsony, 1608. Deczember 4.

Kapta: Halász Márton, neje, és gyermekei: István, János, Miklós, Mihály, és Éva.

Czimer: vörös udvarban hármos halom, annak közepén királyi korona, ezen hamvas szinü, szétterjesztett szárnyu pelikán, mely meghajtott csőrével a mellét szabja föl s vérével fiait föcskendezi be. A sisak koronáján, két sasszárny között, három érett buzakalász; a sasszárny jobbról: vörös-ezüst, balról kék-arany. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. kék-arany.

Fölmutatta: Halász János, 1764. Sárvár.

Hansok. l. Várossy.

Harcz.

Adta: III. Károly, Bécs, 1719. September 11.

Kapta: Harcz István, fiai: Domonkos és Ádám.

Czimer: kék udvarban zöld mezőn gyöngygyel ékesitett koronán álló oroszlán, mely két első lábával ember-arcz alaku szarvas holdat tart. A sisak koronáján az alsóhoz hasonló oroszlán áll, és a hold másik részét tartja. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. arany-kék.

Fölmutatta: Harcz Domonkos és Ádám, István fiai; 1733. Nagy-Mizdó.

Harczán, máskép Barkóczy.

Adta: III. Károly, Bécs, 1715. Február 21.

Kapta: Harczán máskép Barkóczy István.

Czimer: kék udvarban zöld dombon korona, ezen vörös ruhás kar könyököl, s kardot tart. A sisak koronáján hármos zöld halom, s ezen három piros rózsa zöld ágon. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Harczán István, 1733. Barkócz.

Háry, l. Dopona.

Hanser.

Adta: III. Károly, Bécs, 1717. Mártius 8.

Kapta: Hanser József, Ádám és József.

Czimer: a paizs-udvar négy részre oszlik, egy közép vérttel; a jobb fölső kék udvarban négyszegletü kövekből épitett, három tornyu erősség, fölötte a szarv alaku holddal; a jobb alsó és bal fölső arany-udvarban álló oroszlán, rövid két élü kardot (mucro) tart; a vértszivben vörös alapon kék szinü pánczélba öltözött kar, kardot villogtat. A sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között három — vörös, arany és fekete — darutoll emelkedik ki. Foszladék j. ezüst-vörös, b. arany-kék.

Fölmutatta: Hanser József, 1733. Rohoncz.

Hrasztovich.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1632. Deczember 13.

Kapta: Hrasztovich János, testvére: György, fia: János.

Czimer: vörös udvarban, zöld téren fehér lovon, sarkantyus, fekete csizmás, pánczélos vitéz ül, ruhája a pánczél alatt kék szinü, nadrágja vörös, fején sisak, balkezével a kantárt tartja; jobb kezével jobb vállán hátra felé csüngő arany-zászlót tart, s jobbra lovagol. A sisak koronáján különben az előbbihez hasonló pánczélos vitéz nő ki, balkezét az ágyékára szoritja, a jobbal kardot tart. Foszladék: mindkét oldalon: kék-arany.

Fölmutatta: Harasztovich Mihály és János, 1733. Alsó-Paty.

Hegyi. (Pápai).

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1622. Julius 4.

Kapta: Hegyi István (de Pápa), édes anyja Török Dorottya, testvérei: János és Mózes.

Czimer: kék udvarban hármos halom; a középső magasabb halmon egy illatos ágakból összerakott fészek lángol; a fészekben természetes szinü phoenix-madár áll, tátott csőrét fölfelé tartja, vörös nyelvét kilóggatja, szárnyai szétterjesztve, röpülni készül. A sisak fölött borostyánfa két lombbal, melyeknek egyike ezüst, a másika arany virágot hoz; a felső lomb csucsán ballábbal arany koronás phönix áll, a jobb lábával arany irótollat tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Hegyi Péter, 1752. Szecsődi-Terestyénfa.

Hem.

Adta: II. Lipót, Pozsony, 1790. November 18.

Kapta: Hem László és Ignácz.

Czimer: kék udvarban zöld téren ágaskodó ezüst egyszarvu, tátott szájjal, kilóggó vörös nyelvvel, aláhajló sörénynyel, fölemelt farkkal; nyakán arany-korona, melyről egy kétfelé szakadt láncz lógg a hátán alá: a nyilt sisakon aranyláncz és medaillon, a vörös béllésü sisak fölött korona, ezen két elefánt-ormány között (j. arany-kék, b. kék-vörös; a

szöveg szerint; a festett czimeren: j. arany-kék, b. vörös-ezüst), különben az alsóhoz hasonló egyszarvu nő ki. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös. (Eredeti).

Hencz, máskép Szauer.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1627. Julius 18.

Kapta: Hencz Balázs, felesége: Phülöp Orsolya, testvére: Hencz György.

Czimer: kék udvarban zöld halom, azon hátulsó lábain álló griff, első két lábát ragadozásra nyujtja, farkát hátára emeli, csőre tátva, vörös nyelve kilógg. A sisak koronáján griff nő ki, egyebekben az alsóhoz hasonló. Foszladék: j. kék-arany, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Hencz, máskép Szauer György, 1759. Pápa, (Veszprémvármegye).

Héra, máskép Tokorcsy, l. Ovády.

Hérics.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1659. Október 30.

Kapta: Hérics György és testvére: Mihály.

Czimer: a kék udvarban hármos halom, azon repülni készülő galamb, s csőrében pálma ágat tart; a paizs fölső részén jobbról a félhold, balról csillag. A sisak koronájából fél egyszarvu emelkedik föl. Foszladék: j. arany-kék, b. esüst-vörös.

Fölmutatta: Hérics Péter és Ádám, 1733. Alsó-Eőr. — Hérics Ádám, 1743. Nagy-Narda.

Hérics, l. Tunya.

Hermán.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1585. Április 10.

Kapta: Hermán György, neje: Pakazdy Katalin, gyermekei: Mihály, János, Erzsébet, Agotha, Ilona és unoka-testvére: Pakazdy János.

Czimer: a kék udvar zöld terén magyar vitéz vörös lovon ül, ballába nyillal átlőve; fölső testét pánczél, fejét kócsagtollakkal ékesitett sisak födi; jobb kezében rövid kétélü egyenes kard, melyre török fő van tüzve. A zárt sisak koronáján két fekete sasszárny. Foszladék: mindakét oldaldalon arany-kék.

Fölmutatta: Hermán József és Simon, 1733. Kis-Köcsk.

Hersich.

Adta: I. Leopold, Laxenburg, 1678. Május 7.

Kapta: Hersich András, testvére: György.

Czimer: kék udvarban hármos szikla, a középső csucson természetes szinü daru áll, nyakát őrködőleg föltartja. A sisak koronájából orosz-

lán nő ki, s kardot villogtat. Foszladék: j. arany-vörös, b. czüst-kék. (Eredeti).

Herwoych. (Zelchi).

Adta: II. Rudolf Pozsony, 1578. Április 10.

Kapta: Herwoych Gáspár, neje: Bogyoszlai Zsófia, sógora: Bogyoszlai-Nagy János, ennek neje: Kéry Ilona, unoka-testvére: Herwoych Márton.

Czimer: vörös udvarban álló, koronás egyszarvu, első lábaival egyenes kardot tart; feje körül jobbról arany-hold, balról arany-csillag. A sisak koronáján, két fekete sasszárny között fél, különben az alsóhoz hasonló oroszlán. Foszladék: jobbról arany kék, balról vörös-czüst. (Eredeti).

Hethésy.

Adta: II. Mátyás, Pozsony, 1610. Január 2.

Kapta: Hethésy Pál, neje: Katalin, fia: András, lányai: Borbálya és Zsuzsánna, veje: Nagy János és mostoha testvére: Züch Mihály.

Czimer: keresztben ketté osztott paizs-udvar, a fölső vörös, az alsó kék; az alsóban hármos halom, ezen a közepén, egy pálmafa nyilt levelekkel és bőséges gyümölcscsel; az alacsonyabb halmok mindenikéből sárga liliom nő ki; a fölső udvaron természetes szinü álló párducz, jobb lábával egy csillagot ragad meg, a ballal támaszkodik. A nyilt sisak koronáján vörös mezü, sas-szárnyas emberi fél kar, mely markában három érett kalászt tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Hethésy Ferencz és Ádám, 1733. Muzsai.

Hetyey.

Adta: II. Rudolf, Bécs, 1564. Augustus 11.

Kapta: Hetyey Boldizsár, Dömötör, Gergely, Péter és György, továbbá János, Boldizsárnak fia; végre: Hetyey Bálint, Imre és Demeter s minden egyéb testvérük, rokonuk és sógoruk.

Czimer: a . . . . . szinü udvar alján hullámzó vizár, melyből hátravetett szarvakkal s első lábaival fél szarvas emelkedik ki és a paizs baloldalára tekint. A paizson zárt hadi sisak, mindkét felül kék és arany foszladékkal; s a sisakon bajnoki koszoru, melyből két arany sasszárny nő ki.

Fölmutatta: Hetyey Péter, 1733. Hosszufalu.

Hodászy.

Adta: I. Ferdinánd, Prága, 1558. Januárius 10.

Kapta: Hodászy András, neje: Almássy Katalin, leányai: Katalin, és Anna, unokája: Hodászy Mihály.

Czimer: ezüst udvarban egy sziklán vörös és sötétvörös ruhás vitéz áll; fején sisak, a sisakon három strucz-toll; a két szélső közül az egyik vörös, a másik sötétvörös (bibor) s a harmadik ezüst, a vitéz jobb kezében vörös-fehér zászló, a balkezében tartott karddal a sziklára támaszkodik. A sisak koronájából ágyékával egy, az alsóhoz hasonló vitéz emelkedik ki, csakhogy balkezéből a kard hiányzik. Foszladék: j. arany-vörös, b ? — ezüst.

Fölmutatta: Hodászy József 1756. Fölső Szeleste. — Hodászy János, Kővágó-Eőrs, (Veszprémvárm.). — Hodászy János, 1758. Német-Ujvár. — András, 1758. Perenye.

Horváth, másképp Bődy, l. Béry.

Horváth.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1649. Julius 19.

Kapta: Horváth Miklós, testvére András, unoka-testvére: Horváth János.

Czimer: vörös udvar alján királyi koronán pánczélos kar könyököl, s két csillag között kardot villogtat. A sisak koronáján három szál, egymástól egyenlő távalságban elhelyezett liliom. Foszladék: j. arany-fekete, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Horváth István, 1733. Dozmat.

Horváth.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1598. Január 8.

Kapta: Horváth Miklós, neje: Zsófia, s testvére: Horváth Felix.

Czimer: fekete paizs-udvarban álló oroszlán jobb lábával két élü kardot tart. A zárt sisak koronáján egy nővő, különben az alábbihoz hasonló oroszlán. Foszladék: mind a két oldalon arany-fekete.

Fölmutatta: Horváth István, 1733. Jaák.

Horváth.

Adta III. Károly, Laxenburg, 1722. Május 31-én.

Kapta: Horváth András, neje: Vukszán Judit, fiai: György, András és Ádám, lányai: Marianna és Judit.

Czimer: kék udvarban zöld mezőn vörös ruhás, sárga csizmás magyar vitéz, fején nyest-kucsma, vörös fityegővel, derekán zöld öv; jobb kezében kivont kardot villogtat, a balt csipőjére szoritva, egyuttal a kard hüvelyét tartja. A sisak koronáján pánczélos kar karddal. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst vörös.

Fölmutatta: Horváth György, András és Ádám, 1733. Monyorókerék.

Horváth.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1676. Augustus 11.

Kapta: Horváth Márton, neje: Gerdenics Ilona, két gyermeke: István és Éva.

Czimer· a kék udvar alján hármos zöld halom, az emelkedettebb részén természetes szinü daru áll a bal lábán, a jobbal zöld koszorut tart, nyakán át nyil van ütve s két csillag között jobbra tart. A sisak koronáján természetes szinü egyszarvu áll. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Horváth János és István, 1733. Taródfa. — Horváth György, 1743. Csákány, (Somogyv.). — Horváth Ferencz és János, 1748. Töttős.

Horváth.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1625. November 13.

Kapta: Horváth György, neje: Skaffár Ilona, és testvére: Horváth György(?)

Czimer: a kék udvar alján, zöld téren, vörös mezü, fekete kucsmás, sárga csizmás fiatal vitéz fehér lovon ül, s azt sarkantyuzva és vállán lengő vörös zászlós dárdát nyugosztva, sebesen vágtat. A sisak koronáján pánczélos kar kivont kardot villogtat. Foszladék: j. vörös-ezüst, balról arany-fekete.

Fölmutatta: Horváth Ferencz, 1733. Alsó-Mesteri. — Horváth György, László, János, 1701. Takácsi, (Veszprémv.).

Horváth.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1634. Mártius 2.

Kapta: Horváth Mátyás, testvérei: Horváth Moyses és Mihály, anyjuk: Kürtössy Ilona, neje Vincze Katalin, lánya: Margit, s testvérének, Mihálynak neje: Erzsébet.

Czimer: kék udvar alján négyszegletü kövekből épitett várfal, melyből derekával vörös ruhás, fekete kucsmás magyar vitéz emelkedik ki, balkezét a csipőjén tartja, a jobbal kardot villogtat. A sisak koronáján fél oroszlán, jobb lábával egy csomó érett buzakalászt tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös,

Fölmutatta: Horváth György, 1733. Sömjén.

Horváth.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1696. Január 1.

Kapta: Horváth Mihály, neje: Szabó Juliánna, gyermekei: Ferencz, Katalin és Mária.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, természetes szinü daru, bal lábán áll, a jobbal kavicsot tart. A sisak koronájáról könyökből egy vörös mezü

kar emelkedik föl, s három érett kalászt tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Horváth Ferencz, 1733. Alsó-Paty.

Horváth.

Adta: I, Leopold, Bécs, 1657. Május 2.

Kapta: Horváth István.

Czimer: kék mezőben két egymással szemben álló oroszlán, első lábaikkal egy hosszában lefelé nyuló csukát tartanak, s kölcsönösen egymásra néznek. A sisak koronáját három (kék és arany) strucztoll diszíti. Foszladék mind a két oldalon: kék-arany.

Fölmutatta: Horváth Zsigmond, István fia, és Ferencz, 1733. Pósfa.

Horváth.

Adta: III. Ferdinánd, Regensburg, 1653. Junius 21.

Kapta: Horváth Márton, testvérei: Benedek és András.

Czimer: vörös udvarban zöld hármos halom, ezen, szétvetett hátulsó lábain, kilóggó nyelvü, nyeritő fehér ló áll. A sisak koronájából kék mezü vitéz nő ki, jobb kezében kardot villogtat, a ballal török turbánt tart. Foszladék: j. ezüst-bibor, b. arany-kék.

Fölmutatta: Horváth Gáspár és Boldizsár, Györgynek fiai, 1733. Pósfa.

Horváth.

Adta: I. Leopold, Bécs-Ujhely, 1681. Julius 21.

Kapta: Horváth Mihály és Horváth Sándor.

Czimer: kék udvarban sziklás hegy, ezen bal lábán álló természetes szinü sas, jobb lábával kardot tart, szárnyait leereszti, szája tátva, mellette egyfelül a hold, másfelül a csillag. A sisak koronájából természetes szinü fél griff emelkedik ki, szája tátva, szárnyai kiterjesztve, bal lábát ragadozásra nyujtja, a jobbal vasmacskát tart.

Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Horváth József és Mihály, 1733. Nagy-Csömöte.

Horváth, l. Katona.

Horváth.

Adta: I. Leopold, Laxenburg, 1674. Május 1.

Kapta: Horváth András.

Czimer: kék udvarban hármos halom, azon koronás álló oroszlán kardot villogtat. A sisak koronáján ágyékával az alsóhoz hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Horváth Zsigmond, Jánosnak fia, 1733. Szent-Lőrincz.

Horváth.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1637. November 29.

Kapta: Horváth István, neje: Kapoczy Zsuzsánna, gyermekei: Gáspár, Orsolya, Erzsébet, Borbálya és Éva, testvére: Gergely.

Czimer: kék udvarban zöld téren álló griff, első jobb lábával három érett kalászt tart. A zárt sisak koronáján másik griff, (a többi leirás hiányos). Foszladék: j. arany-kék, b. (ezüst-vörös).

Fölmutatta: Horváth Miklós, 1752. Inta.

Horváth.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1651. Mártius 16.

Kapta: Horváth György.

Czimer: kék udvarban zöld hármos halom, melyből vörös ruhás, födött fejü vitéz nő ki; jobbjával kardot tart, bal kezét pedig ragadozásra (?) nyujtja. A sisak koronáján az alsóhoz hasonló vitéz. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Horváth Márton, 1764. Pór-Dömölk. — Horváth János, Péter és Gergely, Moór, (Fehérvármegye). — Horváth János, 1764. Rácz-Keve, (Pestvárm).

Horváth.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, . . . Junius 25.

Kapta: Horváth György, fiai: Ferencz és Miklós.

Czimer: fehér udvarban hármos zöld halmon vörös ruhás, kék nadrágos, sága csizmás férfi áll, fején fekete föveg, jobb kezében kardot villogtat. A sisak koronáján, ágyékával különben az alsóhoz hasonló férfi emelkedik ki. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös. (Eredeti. Az okmány szakadozott; egyrésze hiányzik is).

Horváth. (Szent-györgyi. Báró).

A bárói diplomát Ferencz király adta 1803. Január 28.

Kapta: Szent-györgyi Horváth Antal.

Czimer: ezüst udvarban, zöld pázsiton sárga oroszlán kardot villogtat. A paizs fölött bárói korona, ezen vörössel béllelt szemközt álló sisak, nyakán aranylánez és medaillon. A sisak koronáján pánczélos kar könyököl, markában kardot szorit. Foszladák: mindkét oldalról ezüst-vörös. (Eredeti).

Horváth, máskép Margavich.

Adta: III. Ferdinánd, Prága, 1648. Aprilis 17.

Kapta: Horváth másképp Margavich György, neje: Geregye Katalin, gyermekei: István, János, Orsolya és Margit.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, természetes szinü hattyu áll, nyakát nyil furja át. A sisak koronáján az alsóhoz hasonló hattyu. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Horváth máskép Margavich József, Györgynek fia; 1733. Szent-Kereszt. — Horváth máskép Margavich Zsigmond, 1733. Meszlen.

Horváth, l. Márkus.

Hozmann (Hausmann?) l. Kunics.

Hugonnay. (Szent-györgyi. Gróf).

Szent-györgyi Horváth Zsigmond, a vasvármegyei szent-györgyi Horváthok sorából, 1810-ben grófi rangra emeltetett. 1811-ben addigi vezeték-nevét — családi keserűségek miatt — nemessége és nemesi előneve megtartása mellett, „Hugonnay"-ra változtatta.

A grófi rang adományozásáról, s a névváltoztatásról szóló királyi diplomát Ferencz király azonban csak 1822. Junius 14-én adta ki.

Kapta: szent-györgyi Hugonnay Zsigmond gróf, fiai: Gusztáv-Adolf, Kálmán, József-Sergilius és Ferencz-Lajos, leányai: Mária-Bartholomaea, Cecilia-Aja és Emerentia-Laura.

Czimer: (grófi) a paizs udvar vizszintesen két részre oszlik: a fölső rész vörös, s abban egy pánczélos kar; rajta megaranyozott nyilt, jobbra néző hadisisak, nyakán láncz és ezen medaillon; az alsó arany-udvarban pázsiton álló koronás oroszlán, mely farkát a hátára emeli, és első jobb lábával kardot villogtat. A grófi korona alatt a czimert fehér béllésü, arany rojtos kék palást veszi körül.

I.

Istóczy. (Peölöskeffői).

Adta: II. Miksa, Bécs, 1575. Január 18.

Kapta: peölöskeffői Istóczy Lukács, atyja: peölöskeffői Istóczy Bálint és unoka-testvére: körthösi Istóczy Balázs.

Czimer: kék udvarban zöld téren szárnyas arany-griff, első jobb lábával rózsaágat tart. A zárt sisak koronáján növő, különben az alsóhoz mindenben hasonló griff. Foszladék: j. kék-arany, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Istóczy István, Zsigmond és László, 1733. Szent-Kereszt.

Ivány.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1587. Deczember 15.

Kapta: Ivány Simon és Imre.

Czimer: a kék udvarban egyesfarku álló oroszlán kardot tart, melyre véres töröktej van tüzve. A zárt sisak koronáján az alsóhoz mindenben hasonló oroszlán. Foszladék: j. kék-arany, b. vörös-ezüst.

Az eredeti nemes-levél Ivány Sámuel birtokában Szombathelyen.

Az okmány szövege a festett czimertől eltér annyiban, hogy a festett czimer sisak koronáján nem egész, hanem növő oroszlán látható,

továbbá, hogy a rajzon mind a vértbeli, mind a koronán levő oroszlán kettős farkkal van ábrázolva.

Fölmutatta: Ivány János és Mihály, 1742. Fölső-Paty.

Ivánkovich.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1643. Oktober 31.

Kapta: Ivánkovich Balázs, neje: Szevetich Orsolya, gyermekei: János, Dániel, Ilona, Anna és Katalin.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, ugró fehér lovon sárga csizmás, vörös ruhás vitéz ül, fején vörös kalpag, válláról fekete pettyes hiuzbőr lógg alá, bal kezével a kantárt tartja, a jobbal kardot villogtat. A sisak koronáján kiterjesztett szárnyu pelikán, vérével a fiait táplálja. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Ivankovich György, 1733. Högyész. (Eredeti).

Iwsics.

Adta: Ferencz, Bécs, 1792. Julius 26.

Kapta: Iwsics György, István, Mihály, János, másik György, Mihály, Lőrincz és József.

Czimer: a vért négyrészre oszlik; az első és negyedik ezüst, ebben zöld pázsiton aranynyal szegett, gombos-kapcsos, vörös ruhás, sárga csizmás, sarkantyus magyar vitéz áll, derekán aranyos övvel, fejét vörös fityegőjü nyest süveg födi, jobb kezével kardot villogtat, a ballal vörös-fehér-zöld zászlót lobogtat. A második és harmadik udvar kék szinü, s bennük zöld téren négyszegletes kövekből épült tornyos, fehér vár, kapuval, s a torony közepén három hosszukás ablak, két oldalról kisebb tornyok, hasonlóan hoszszukás nyitott ablakokkal; a torony csucsán hegyes dárda, melyre török fej van tüzve. A sisak koronáján ágyékával természetes szinü párducz emelkedik föl, első jobb lábával török-fejes dárdát tart, s a ballal vállán a paizsbelihez hasonló zászlót nyugtat. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. ezüst-kék.

J.

Jalics.

Adta: I. Leopold . . . . . 1662. Junius 6.

Kapta: Jalics Mihály, neje: Börzsöny Erzsébet, testvére Jalics Tamás.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, álló, természetes szinü griff, kettős farkát a hátára emeli, s első lábaival három liliomot tart. A sisak koronáján, két vörös sasszárny között, természetes szinü egész oroszlán áll, fején koronával, mind a két első lábát ragadozásra tartja. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Jalics István és fia: Miklós, 1733. Hodász.

Jancs.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1632. . . . . . .

Kapta: Jancs György, neje: Kilich Erzsébet, testvére: Mátyás, gyermekei: Balázs, Mihály, Mártha, Zsuzsánna, Gertrud, Anna és Katalin.

Czimer: kék udvarban a paizs baloldalán hármos-hegyü szikla emelkedik; ennek ellenében jobbról a szikla lábánál vörös nadrágos, fehér fölöltős fiatal férfi áll, mind a két kezével kalapácsot emel s a sziklát megütéssel fenyegeti. A sisak koronájából egy másik kék ruhás, fekete magyar kalapos, vörös öves férfi nő ki, jobb kezével kardot, a ballal pedig egy arany királyi koronát tart. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. arany-kék.

Fölmutatta: Jancs Mihály, 1733. Pálmafa.

Jánossy.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1655. Aprilis 10.

Kapta: Jánossy Pál, testvére: Péter, unokája: Tengely János.

Czimer: a kék udvar alján balról zöld mező, jobbról hármos ormu magas hegy; a zöld téren ülő oroszlán, mely fölső testével fölemelkedik és első ballábával az alacsonyabb hegyre támaszkodik, a jobbal pedig az ugyanazon hegy csucsán levő ragyogó csillagot érinti. A sisak koronáján két fekete sasszárny. Foszladék: j. arany-kék. b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Jánossy Péter, 1733. Söpte.

Jelencsits.

Adta: III. Károly, Bécs, 1715. Május 30.

Kapta: Sombor János, testvére: István, anyai rokona: Jelencsits Miklós, ennek neje: Orosz Mária, és gyermekeik: István és György.

Czimer: kék udvarban, zöld téren álló oroszlán, mely első lábaival egy farkast derékon szakgat. A sisak koronáján az igazság bekötött szemü istenasszonya, jobb kezében pallost, a ballal mérleget tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Jelencsits István, 1733. Péteri.

Joó. (Kéthelyi).

Adta: II. Miksa, Bécs, 1565. September 11.

Kapta: Joó (literatus) Bertalan, de Kéthely, neje: Babody Orsolya, lánya: Veronika, fia: János, testvérei: Joó Imre és Benedek.

Czimer: a kék udvarban fák közül szikla emelkedik föl, ezen egy nyilakkal átlőtt pánczélos kar, kardot villogtat; mellette a jobb oldalon csillag, balról szarvas hold. A zárt sisak koronájából fél griff emelkedik föl, mely jobb lábával kardot tart. Foszladék: kék, sárga és vörös mind a két oldalon.

Fölmutatta: Joó Ádám és István, 1733. Sőpte. — Kéthely Ádám és György, 1733. Sőpte. — Kéthely István, 1753. Farád, Sopronv.

Joó. (Bicskei).

Adta: II. Mátyás, Bécs, 1610. October 4.

Kapta: bicskei Joó Máthé, (neje?) Tormásy Ilona, fiai: Joó Gáspár és János.

Czimer: kék udvarban zöld hármos halom, ezen álló arany-griff, első bal lábával öt érett buzakalászt, a jobbal érett szőlőfürtöt tart. A sisak koronáján egy fél, különben az előbbihez mindenben hasonló arany griff. Foszladék: mindkét oldalon kék-arany.

Fölmutatta: Joó Ádám és József, 1761. Somlyó-Vásárhely, (Veszprémv). — Joó András és Imre, 1761. Badacsony-Tomaj, (Zalavármegyében).

Jobbágyi.

Adta: II. Mátyás, Bécs, 1610. Február 4.

Kapta: Jobbágyi János, gyermekei: Miklós, János, István, Ferencz, Katalin, Mária, Judith, testvérei: Balázs és Benedek.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, hármos halom, ennek alsóbb hajlásain természetes szinü álló medve, két első lábával a torkába furódott nyilat tartva. A sisak koronáján fél, különben az alsóhoz mindenben hasonló medve. Paizstakaró: j. arany-fekete, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Jobbágyi Miklós, Imre, Ferencz, 1733. Rohoncz. — Jobbágyi Zsigmond és András, 1733. Német-Szent-Mihály.

Jugovics.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1656. November 25.

Kapta: Jugovics Mihály, neje: Horváth Zsófia, bátyjai: Jugovics György és János, öcscsei: Jugovics Miklós János, nagybátyjai: Karosecz István, György és Márton.

Czimer: kék udvar alján zöld halom, melynek közepéből zöld leveles és piros gyümölcsös almafa emelkedik ki; a fát, fejével fölfelé, kigyó fonja körül; mellette jobbról Ádám göndör hajjal, feje fölött fenyegető szárnyas angyal, kezében karddal; balról Éva, lebegő hosszu hajjal, mind a kettő mezetlen és fiatalos kinézésü, az ágyékát Ádám jobb kezével, Éva a ballal fügefalevéllel födözi; Ádám a balkezét fölemeli, s Éva a jobbal a kigyótól almát vesz át. A sisak koronáján tátott száju, kilóggó nyelvü fél szarvas, első lábaival ugró helyzetben. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Jugovics Pál, 1733. Meszlen.

K.

Káldos.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1656. Augustus 18.

Kapta: Káldos János, testvérei: András és Katalin.

Czimer: kék udvarban emelkedettebb halom, melyből zöld fenyőfa nő ki, s azon egy kiterjesztett szárnyu, természetes szinü galamb ül, s csőrében olajfa-ágat tart. A sisak koronáján természetes szinü egész oroszlán kardot villogtat, melyre török-fej van szurva. Foszladék: j. kék-arany, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Káldos András, 1757. Sömjén. — Káldos János, 1757. Szent-Márton.

Kálmán.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1675. Julius 12.

Kapta: Kálmán István, testvérei: György, Mihály, neje: Molnár Erzsébet.

Czimer: kék udvarban hármos zöld halom, az emelkedettebb részén királyi korona, azon egy emberi kar, markával a közepén egy nyilat fog; fölötte jobbról félhold, balról csillag. A sisak koronáján férfiu emelkedik föl, jobbjában karddal, melyre egy török-fej van tüzve. Paizstakaró: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Kálmán András, 1751. Sárfi-Mizdó.

Kapocsfy.

Adta: V. Ferdinánd, Bécs, 1836. Január 21.

Kapta: Kapocsfy Mátyás, s nejétől: Pirker Máriától született gyermekei: Imre, József és László.

Czimer: a paizsudvar keresztben két egyenlő részre oszlik, a fölső vörös, ebben arany koronán egy kiterjesztett szárnyu fehér galamb, csőrében irótollal; az alsó rész kék, ebben egymás mellett három négyszegletes arany kapocs, melyek három levelü lóherben végződnek; a kapocstü ezüst. A sisak nyakán aranylánez és medaillon, fölötte a koronán, egy-egy kapocscsal ékesitett két fekete szárny között, az alsóhoz hasonló galamb helyezkedik el. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-kék.

Karcsay.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1646. Deczember 18.

Kapta: Karcsay János, neje: Farkas Ilona, fiai: Karcsay István és János.

Czimer: kék udvar alján zöld hármos halom, az alsóbb halmokon álló oroszlán első jobb lábával kardot villogtat. A sisak koronáján egy

másik oroszlán, első lábaival egy kicsi, két szárnyu, kék szinü zászlót tart. Foszladék: mindkét oldalon arany-kék.

Karnics.

Adta: II. Mátyás, Bécs, 1615. Február 14.

Kapta: Karnics Mátyás, neje: Devecser Dora, gyermekei: Ferencz, György, Dorottya és Anna.

Czimer: kék udvarban zöld hármos halom, azon álló oroszlán, mely első jobb lábával nyilat, a ballal ijat tart. A sisak koronáján fél, különben az alsóhoz mindenben hasonló oroszlán. Foszladék: kék-arany mind a két oldalon.

Fölmutta: Karnics István, 1733. Kis-Kölked. — Karnics György, 1733. Puszta-Rádocz.

Karosecz. l. Jugovics.

Katona.

Adta: III. Károly, Bécs, 1717. October 28.

Kapta: Katona István és Horváth Ferencz.

Czimer: kék udvarban, zöld mezőn korona, azon vörös ruhás kar, mely három, hegyével fölfelé irányult véres nyilat tart. A sisak koronáján három fehér (?) rózsa. Foszladék: j ezüst-vörös, b. arany-kék.

Fölmutatta: Katona János, 1733. Hidvég.

Krajczár.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1624. Február 8.

Kapta: Krajczár István, testvérei: Mihály és Gergely, felesége Kovács Ilona.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, álló oroszlán handzsárt (kardot) villogtat. A sisak koronáján fél, különben az alsóhoz mindenben hasonló oroszlán. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. arany-fekete.

Fölmutatta: Krajczár István és Pál, 1733. Borgáta.

Kecskeméthy, máskép Czégi.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1686. October 13.

Kapta: Kecskeméthy máskép Czégi István és Ferencz.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, természetes szinü álló griff, jobb első lábával kardot, a ballal arany keresztet tart. A sisak koronáján az alsóhoz mindenben hasonló griff. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Kecskeméthy máskép Czégi István, 1733. Sorok-Ujfalu.

Kelemen, l. Rudi.

Kercsmár.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1690. Aprilis 2.

Kapta: Medvedovics Ádám, mostoha testvérei: Kercsmár István, György és Miklós.

Czimer: kék udvarban zöld halom, ezen zöld leveles, kocsányos, fürtökkel gazdag szőlőtő fölfelé emelkedik. A sisak koronáján kiterjesztett szárnyu, örvendezni látszó fehér galamb, szájában zöld galylyal. Paizstakaró: j arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Kercsmár Pál, 1733. Halmos. — Kercsmár Miklós, 1733. Kökényes.

Kerecsényi, l. Nagy és Polányi.

Kerepesy, l. Farkas.

Kerkápoly.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1685. Oktober 5.

Kapta: Kerkápolyi István, testvérei: Ferencz, Mihály, nővére: Zsuzsánna.

Czimer: kék udvarban zöld téren természetes szinü álló egyszarvu. A sisak koronáján az alsóhoz hasonló álló egyszarvu. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Kermendy, l. Zakál.

Kéthely, l. Joó.

Kregár.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1650. Március 9.

Kapta: Kregár Márkus, neje: Benchik Erzsébet, testvére: Kregár György.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, természetes szinü, álló, koronás tigris, farkát magasra emeli, s első lábaival békót (compes) tart. A sisak koronáján, két bivalyszarv között, természetes szinü kiterjesztett szárnyu sas. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta; Kregár Ferencz és Mátyás, 1733. Mezővár.

Király, l. Polányi.

Kiss.

Adta: III. Károly, Bécs, 1717. Mártius 19.

Kapta: Kiss János.

Czimer: a paizsudvar egy függőleges vonal által két részre van osztva; a jobb oldal kék, abban egy álló természetes szinü róka, bozontos farkával a paizs szélét érinti, (balra néz), meggörbitett első lábakkal, tekintetét a paizs felső részére szegezi; a bal oldal vörös, azt két ferdén huzott fényes arany pólya egyenközü részekre osztja. A sisak koronáján természetes szinü griff, jobb lábával három, hegyével fölfelé, s egymás-

tól egyenlő távolban álló szárnyas nyilat tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Kiss János, 1733. Bádonfa.

Kiss.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1638. Martius 23.

Kapta: Kiss Pál, testvére: Balázs, neje: Dorottya, gyermekei: Imre, István, Dora, Ilona, Erzsébet és Katalin.

Czimer: a kék udvarban, zöld téren, természetes fa, annak tetején fejér galamb olajágat tart; a paizs felső jobb szegletében arany-nap, balról fél-hold. A sisak koronáján három, egyenlő távolságban elhelyezett érett buza-kalász. Foszladék: j. vörös-fehér, b. kék-arany.

Fölmutatta: Kiss György, János és István, 1733. Kőcsk. — Kiss István, 1733. Simonyi, — Kiss Gábor és István 1733. Ostffi-Asszonyfa. Kiss György, 1766. Téth, Győrv. — Kiss János, 1767. Inta.

Kis.

Adta: III. Károly, Bécs, 1716. Február 24.

Kapta: Kis János, testvérei: Mihály és Ádám.

Czimer: a kék udvar jobb oldalán emelkedő szikla, mely felé egy természetes szinü, két lábon álló, s nyakán nyillal átfurt farkas halad. A sisak koronáján pánczélos kar, kardot villogtat. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. arany-kék.

Fölmutatta: Kis János, Péter, Ferencz és Ádám, 1744. Körmend.

Kiss.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1655. Február 28.

Kapta: Kiss András, felesége: Katalin, testvére: Kiss István.

Kivonat. A czimerleirás hiányzik.

Fölmutatta: Kiss István, 1766. Kis-Kamond, Veszprémv. — Kiss János, 1766. Kővágó-Eőrs, Zalav. — Kis Mihály és János, 1766. Ságh. — Kiss István és Ferencz, 1766. Orosz-Egyháza, Békésvármegye.

Kiss, l. Rapossa.

Kiskes.

Adta: III. Károly, Laxenburg, 1714. Május 13.

Kapta: Kiskos Mihály, fiai: György és Ferencz.

Czimer: kék udvarban zöld hármos halom, ezen egy természetes szinü, tátott száju, kilóggó nyelvü, kiterjesztett szárnyu sas a bal lábán áll; a jobbal három érett buzakalászt tart. A sisak koronáján az alábbihoz mindenben hasonló sas.

Fölmutatta: Kiskos György és Ferencz, 1733. Bucsu.

Krisay.

Adta: I. Leopold, Sopron, 1681. November 29.

Kapta: Krisay Mátyás, neje: Preuthnerinth Mária-Sidonia, fiai: Sándor, Mátyás, János és Ferencz.

Kivonat. A czimerleirás hiányzik.

Fölmutta: Krisay János, György és István, 1757. Bajánháza.

Kloyber.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1610. Julius 6.

Kapta: Kloyber János.

Czimer: a paizsudvar a jobb oldal felső sarkától, a bal oldal alsó sarkáig, ferdén huzott vonalak által hét utra (Strassen) osztatik, az első, harmadik, ötödik és hetedik vörös, a többi ezüst. A sisak koronáján természetes szinű medve nő ki. Foszladék: mind a két oldalon arany-fekete.

Az oklevelet Rudolf mint német császár állitotta ki német szöveggel, de kiterjesztve joghatályát a többi királyságaira és tartományaira is.

Fölmutatta: Klueber (Kloyber) Mihály, György, András, István, Ferencz, 1758. Szalonak.

Kochis.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1659. Május 20.

Kapta: Kochis István.

Czimer: kék udvarban zöld téren álló arany-oroszlán kiterjesztett szárnyakkal, kilóggó vörös nyelvvel, kettős farkát a hátára emelve, első jobb lábával buzogányt tart, fölötte a paizs sarkaiban jobbról is, balról is egy-egy arany-csillag. A sisak koronáján vörös mezü kar, karddal. Foszladék: j. kék-arany, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Kochis Mihály, Ferencz és János, 1733. Sömjén. — Kochis János és György, 1767. Keszthely, Zalav.

Kocsi.

Adta: Zsigmond, ... 1421. feria quarta proxima ante festum beati Jacobi apostoli.

Kapta: Kocsi György és András, Mesteri Imre, sat.

Másolat. A czimleirás hiányzik.

Fölmutatta: Kocsi György és Mihály, 1733. Kocs. — Mestery Mihály és György, 1733. Alsó-Mesteri.

Koczor, Kaczor.

Adta. III. Ferdinánd, Pozsony, 1655. Aprilis 20.

Kapta: Koczor Mihály, mostoha testvére: Maraczkó János, nővérei: Koczor Ilona és Anna.

Czimer: kék udvarban zöld téren növő, piros ruhás katonai férfi, fején sastollal ékesitett magyar kalap (kalpag), balkezével turbánt tart,

a jobbal kardot villogtat. A sisak koronáján az alsóhoz mindenben hasonló férfiu. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Koczor Pál és András, 1743. Baba.

Koffer.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1625. November 9.

Kapta: Koffer Benedek, neje: Faihel Orsolya, fiai: György, Tamás és Ádám.

Czimer: kék udvarban zöld halmon griff áll, s első jobb lábával sárga liliomot tart. A sisak koronáján fél oroszlán, bal lábával kardot tart. Foszladék: j. zöld-ezüst, b. kék-arany.

Fölmutatta: Koffer János, 1733. Miske.

Komáromy.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1634. Március 23.

Kapta: Komáromy János, atyja: János, testvérei: György és Katalin.

Czimer: kék udvar alján magas szikla, azon egy álló oroszlán, bal lábáva gyöngygyel és kettős kereszttel diszitett királyi koronát tart, a jobbal kardot villogtat. A sisak koronáján fél, különben az alsóhoz mindenben hasonló oroszlán nő ki. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Komáromy István, 1733. Dozmat. — Komáromy János, 1733. Bögöte.

Komáromy. máskép Zabó.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1603. Február 4.

Kapta: Komáromy másképp Zabó Tamás, rokona: Zalay Tamás.

Czimer: kék udvarban három keresztbe tett, a hegyével fölfelé álló összekötött nyil, mellettük innen is, onnan is egy piros rózsa. A sisak koronáján természetes szinü fél majom (satyrus) vagy satyr, fején zöld korona, s ijra nyilat feszit. Foszladék: j. kék-arany, b. vörös ezüst.

Fölmutatta: Komáromy, másképp Zabó Péter, 1733. Katafa.

Kondor.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1629. October 4.

Kapta: Bodor István, neje: Gersey Ilona; gyermekei: István és Zsuzsánna, sógora: Kondor Márton, ennek neje: Orsola és fia: Kondor Balázs.

Czimer: a zöld paizsudvart egy vörös szelemen keresztben át két egyenlő részre osztja, a szelemenben egy természetes szinü, kiterjesztett szárnyu daru a bal lábán áll, a fölemelt jobb lábbal kavicsot tart. A sisak koronáján öt strucztoll, ebből kettő fehér, három vörös. Foszladék: j. kék-arany, b. ezüst vörös.

Fölmutatta: Kondor Mihály. 1733. Karátfölde.

Könczöl.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1647. Aprilis 12.

Kapta: Könczöl István, bátyja: Könczöl János, unoka-öcscse: Könczöl János.

Czimer: vörös udvarban, zöld téren, természetes szinü lépegető farkas, szájában meztelen kard. A sisak koronáján vörös ruhás vitéz, fején vörös kalpag, balkeze a csipőjén s jobbjával kardot villogtat. Foszladék: jobbról arany-kék, b. kék-fehér.

Fölmutatta: Könczöl István, 1733. Jákfa. — Könczöl Ádám, 1763. Rába-Doroszló.

Korchmáros.

Adta: I. Leopold, Lincz, 1680. September 19.

Kapta: Korchmáros János, neje: Németh Katalin, gyermekei: György, István, Mihály, János, Ilona, Anna, unoka testvére: Korchmáros Ferencz.

Czimer: kék udvar alján halom, ezen egymáshoz közel három sárguló, fölfelé álló buzakéve van elhelyezve. A sisak koronájából fél oroszlán emelkedik ki, s első jobb lábával három vöröses buzakalászt tart. Foszladék j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Korchmáros Antal, János, József, Boldizsár, Károly, Menyhért és Gáspár, 1847. Táplánfa.

Körmendy.

Adta: II. Ferdinánd, 1622. Sopron, Junius 12.

Kapta: Körmendy Mihály, Körmendy Péter.

Czimer: kék udvarban, zöld mezőn, természetes szinü farkas áll, az első két lábát ragadozásra emeli, a száján át a fején keresztül ütött nyillal, s dühösen jobb felé tart. A sisak koronáján pánczélos kar, mely vasbuzogányt emel. Foszladék: j. arany-fekete, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Körmendy Sándor, 1733. Rempe-Hollós.

Körmendy.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1624. Január 4.

Kapta: Körmendy István, anyja: Czoma Dora, unoka testvére: Körmendy Benedek.

Czimer: vörös udvarban természetes szinü álló farkas, első jobb lábával kardot villogtat. A sisak koronáján vörös ruhás kar, karddal. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Körmendy György és István, 1733. Kolta. — Körmendy János, 1764. Nagy-Várad, Biharv. – Körmendy János és Bene-

dek, 1733. Egyházas-Rádocz. — Körmendy János, András, Ferencz, 1733. Körmend.

Kós. (Körmendi).

Adta: II. Miksa, Bécs, 1569. Augustus 1.

Kapta: körmendi Kós János.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, virágos fehér liliom, tetején kövekkel ékes királyi koronával, mely mellett két oldalról egymással szemközt egy-egy griff áll, s első lábaikkal a koronát tartani látszanak; a koronán egy kiterjesztett szárnyu, természetes szinü gerle. A sisak fölött másik, drága kővel ékitett korona, s azon az alsóhoz hasonló gerle. Foszladék: j. kék-kék (?) (bizonynyal hibásan arany-kék helyett), b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Kós András, Ferencz és István, 1740. Német-Szecsőd és Körmend.

Kovách, máskép Sebestyén.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1635. Junius 10.

Kapta: Kovách Gergely, neje: Horváth Orsolya, testvére: Mihály, unoka-testvére: Péter.

Czimer: vörös udvarban, zöld téren, természetes szinü álló medve, első jobb lábával lópatkót tart. A sisak koronáján vörös mezü kar, markában kalapács. Foszladék: j. arany-kék, b. kék-ezüst.

Fölmutatta: Kovács Pál, 1733. Sömjén. — Kovács Mihály, 1733. Hetye.

Kovács, l. Vörös.

Kovács.

Adta: III. Károly, Laxenburg, 1714. Junius 10.

Kapta: Kovács Mihály, neje: Gyarmathy Anna, gyermekei: István, Ferencz, András, Miklós, Katalin.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, egy strucz, természetes szinnel, csőrében vaspatkót tart. A sisak koronáján pánczélos kar kardot forgat. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. arany-kék.

Fölmutatta: Kovács Ferencz, 1733. Nemes-Csoó.

Kovács, l. Szerdahelyi.

Kovács.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1642. Mártius 9.

Kapta: Kovács Miklós, testvére: András.

Czimer: kék udvarban hármos zöld halom, a magasabb halmon királyi korona, azon oroszlán, mely kardot villogtat. A sisak koronáján

(két) fekete (sasszány) között arany-csillag ragyog. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Kovács Gáspár és Bálint, 1733. Simonyi.

Kovács, l. Melegb.

Kovács, l. Pap.

Kovács, (de Gansa) l Szőlősy.

Kováczy.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1630. Január 12.

Kapta: Kováczy Miklós, neje: Kemleky Judit, fiai: János és Gergely.

Czimer: a kék udvar alján hármos zöld halom, ezen álló oroszlán, mely első lábaival két szárnyu lobogó zászlóval ellátott dárdát tart. A sisak koronáján különben az alsóhoz mindenben hasonló oroszlán nő ki. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. arany-kék.

Kováchy, l. Chapó.

Kövér.

Adta: III. Ferdinánd, Regensburg, 1653. Junius 11.

Kapta: Kövér Imre, neje: Gyeney Ilona, fia: András, testvére: Kövér Gergely.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, álló oroszlán, jobb első lábával leveles szőlő-fürtöt tart. A sisak koronájából ágyékával különben az alsóhoz mindenben hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Kövér János, 1733. Hetye.

Kozáry.

Adta: III. Ferdinád, Pozsony, 1647. Junius 10.

Kapta: Kozáry Balázs, s testvére: Péter.

Czimer: kék udvarban, zöld mezőn, álló arany-griff, első jobb lábával pálmaágat tart. A sisak koronájából ágyékával egy természetes szinü dámvad emelkedik ki, s első lábait kinyujtja. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Kozáry Balázs, 1733. Felső-Csalogány.

Kubiczky.

Adta: I. Leopold, Laxenburg, 1690.

Kapta: Kubiczky György, neje: Szabó Judit, lánya: Mária testvérje: Kubiczky Dániel.

Czimer: kék udvarban zöld hármos halom, ezen kettős farku álló arany-griff, első bal lábát ragadozásra nyujtja, a jobbal ezüst csillagot tart. Fölötte jobbról ragyogó arany nap, balról jobbra néző ezüzt félhold.

A nyilt sisakon arany lánez. A sisak koronáján nyugvó galamb szájában olajággal. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

(Eredetije a vasvármegyei régiségtárban, kivonata Vasvármegye levéltárában).

Kuchinka. l. Gajáry.

Kuhtics.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1584. Augustus 14.

Kapta: Kuhtics János, testvérei: Simon, Mihály, Mátyás, Margit.

Czimer: a vörös udvar alján zöld hármos halom, azon két fekete sasszárny között álló arany-párducz, első lábaival kardot tart. A sisak koronáján, két kiterjesztett fekete sasszárny között, fél, különben az alsóhoz mindenben hasonló arany-párducz. Foszladék: j. arany-kék, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Kuhtics János, Ferencz és György, 1733. Oláh-Cziklin.

Kunics.

Adta: II. Rudolf, Pozsony, 1578. Aprilis 12.

Kapta: Kunics Antal, neje: Korblein Anna, nagybátyjai: Kunics Mihály és András, mostoha testvére: Hozman Péter, és Dora, sógora: Chyura Péter.

Czimer: a paizs udvart két ferdén huzott vonal három egyenlő részre osztja; a középső sárga (arany) szinü, melyben egy természetes szinü, szaladó menyét szájában drága köves arany-gyürüt visz; az ez alatt levő vörös téren kinyilt rózsa; a legfelső udvar kék, ebben egy arany-csillag. A sisak koronájából két sasszárny között fél, különben az alsóhoz hasonló menyét emelkedik ki; a sasszárny a menyét háta mögött alulról feléig fehér szinü, a felső fele vörös, a szinek választó vonalain egy kinyilt rózsa; a menyéttel szemközt levő szárny felső része arany, az alsó fele kék, s az érintkezési ponton egy csillag. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Kunics Ferencz és János, 1733. Rumpód.

Kutrovich.

Adta: II. Ferencz, Bécs, 1792. Julius 26.

Kapta: Kutrovich József, ennek fiai és lányai.

Czimer: négyelt udvar, 1 és 4. arany, 2 és 3. ezüst. Az udvarban zöld mezőn kardos magyar vitéz áll, fején süveg, testén kék dolmány, piros nadrág és sárga csizma; jobb kezével szőlőfürtöt, s a ballal csipőjéhez szoritva egy kéve buzakalászt tart. Sisak disz: 5: kék, arany, vörös, ezüst és kék strucztoll. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös. (Eredetije Simon Miklósnál, Szombathelyen, kivonata Vasvármegye levéltárában).

Küttel.

Adta: Mária-Terezia, Bécs, 1759. Deczember 28.

Kapta: Küttel Sámuel, gyermekei: György, Sámuel, János, Ádám és István.

Czimer: a paizs-udvar alján pázsit, a pázsit fölött a paizs függőlegesen két részre oszlik, melyekben két kigyó (jobb felül arany, bal felül ezüst) egymásba tekeredve, egymással küzdve, fejjel a paizs föléig emelkednek. A sisak koronáján két, minden oldalról borostyánággal diszitett vörös korall-bokor között fehér egyszarvu, nyakán vörös kantár. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Küttel Károly, István és Ferdinánd, 1838. Kőszeg.

L.

Laky.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1655. Mártius 19.

Kapta: Laky István, felesége: Balogh Orsolya, gyermekei: István, Mátyás, György, Pál, Katalin.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, álló szarvas, a torkába vert nyillal. A sisak koronájából fél oroszlán emelkedik ki, jobb lábával kardot, a ballal egy vértet tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Laky István és György, 1733. Rempe-Hollós.

Laky.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1667. Deczember 3.

Kapta: Laky István, neje: Pap Orsolya, fia: Laky Ádám.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, természetes szinü, álló párducz jobb lábával kardot villogtat. A sisak koronáján az előbbihez hasonló párducz, Foszladék: j. arany-kék, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Laky István és András, 1733. Asszonyfa.

Laky, l. Gosztholay.

Lakics.

Adta: II. Ferencz, ex castris ad Tonnacum in Belgio, 1794. Május 26.

Kapta: Lakics György, Zsigmond és Ádám három egy-testvér, Ádám gyermekei: Ádám, János, Márton és Anna, neje: Pillerics Erzsébet.

Czimer: kék udvarban egyes farku arany-oroszlán áll, első jobb lábával ezüst buzogányt tart. A biborral béllelt s aranyos sisak nyakán arany láncz medaillonnal; a sisak koronáján két fekete szárny között, ágyékával kiemelkedő oroszlán, a buzogány helyett kardot tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Lakics István, Hizér. Barsvármegye.

Lancsák. (Büdinczi).

Adta: II. Rudolf, Prága, 1592. September 5.

Kapta: büdinczi Lancsák Jakab, neje: Agatha, fiai: Balázs, István, János és Mihály.

Czimer: kék udvarban fél medve, bal felé fordul; első bal lábával három buza-kalászt, a jobbal szőlőfürtöt tart. A zárt sisak koronáján az előbbihez mindenben hasonló medve. Foszladék: j. arany-kék, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Lancsák László, 1733. Seregháza.

Lauterpach, másképp Tisztapataky.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1686. Október 29.

Kapta: Lauterpach, másképp Tisztapataky János, fiai: István, János és Pál, leányai: Anna és Éva.

Czimer: kék udvar alján tiszta patak, mely fölött kiterjesztett szárnyu galamb, csőrében zöld olajágat tart. A sisak koronáján másik kiterjesztett szárnyu fehér galamb, mely csőrében zöld koszorut tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Lendvay, l. Cseh.

Lendvay.

Adta: I. Leopold, Laxenburg, 1667. Május 25.

Kapta: Lindvay János, fia: László.

Czimer: keresztben két részre osztott czimer-paizs; az alsó rész fekete, s ezt egy, a középen előnyuló arany felső lap három részre osztja; a felső rész fehér, s ebben hátulsó lábaival ugrásra kész oroszlán, az első lábai között zöld koszorut tart. A sisak koronáján ágyékával fölemelkedő oroszlán kardot villogtat. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Lendvay Márton, 1733. Bozsok.

Lendvay.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1649. Április 17.

Kapta: Alsó-Lendvai Mihály és István.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, koronás álló oroszlán kardot villogtat. A sisak koronáján szinek által megkülönböztetett srucz-tollak. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Lendvay Ferencz, 1733. Szent-Gothárd.

Hogy mi módon is igyekeztek némelyek a czimeres nemes-levél birtokába jutni, azt élénken illustrálja a most emlitett okmány.

Ez okmány ugyanis jelenleg adományosul göntörházi Soós János és István nevét tünteti föl.

Lendvay Ferencz azonban mikor azt 1733-ban a vármegye vizsgáló bizottsága előtt fölmutatta, bebizonyitotta, hogy az okirat hamis. Mert a czimeres levelet Alsó-Lindvai Mihály és István nyerte, de ezek nevét

onnan valami hamisitó kivakarván, göntörházi Soós János és István nevét irta helyébe.

Lendvay. máskép^ Szapács.

Adta: III. Károly, Laxenburg, 1713. Május 22.

Kapta: Lendvay, másképp Szapács Balázs.

Czimer: a kék udvaru paizst babér-lombok veszik körül, alján zöld tér, ezen kiterjesztett szárnyu fehér galamb, csőrében zöld olajágat tart. A sisak koronáján, egy lábon az alsóhoz hasonló galamb áll, csőrében az olajfa-ággal. Foszladék: mindkét oldalon arany-vörös.

Fölmutatta: Lendvay, másképp Szapács László, József, Gábor és János, 1733. Pósfa.

Lengyel.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1622. Junius 4.

Kapta: Lengyel Miklós, neje: Zerdahely Margit, s gyermekei: Lengyel József, Zsuzsánna, Judit, és Erzsébet.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, álló egyszarvu, fölötte jobbról arany-hold, balról arany-csillag. A sisak koronáján ágyékával oroszlán emelkedik ki, s meztelen kardot tart. Foszladék: j. arany-fekete, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Lengyel Ferencz, 1733. Vas-Polány.

Leölkeös, l. Gosztholay.

Lepossa.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1649. Mártius 28.

Kapta: Lepossa Péter, testvére: Lepossa István, neje: Hompó Erzsébet, többi testvérei: Lepossa Máté, Mihály, György, unoka testvérei: Lepossa Ádám, Sebestyén, Miklós, és ezek feleségei: Bocskor Agatha, Sziavecz Katalin, Laber Orsolya.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, természetes szinü álló szarvas, melynek nyaka nyillal van átlőve. A sisak koronáján az alsóhoz mindenben hasonló szarvas. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Lepossa Ádám és Miklós, 1733. Dolina.

Lisisich.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1625. Deczember 1.

Kapta: Lisisich Jakab deák, neje: Kuprissich Agatha, fiai: L. Miklós, testvére: L. György, és ennek fia: L. István.

Czimer: kék udvarban, zöld halmon, fölemelt farku álló griff, mely első bal lábát ragadozásra nyujtja, a jobbal kardot tart, melyre egy turbános török-fej van szurva. A sisak koronáján ágyékával az előbbihez hasonló griff emelkedik föl. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. arany-kék.

Fölmutatta: Lisisich Miklós, 1733. Körmend.

Literatus, l. Joó.

Lochuch, l. Fliszár.

Lonchics, l. Csongrády.

Lórántffy, l. Babay.

Ezen Lórantffy-család a Babay-családtól származtatja magát.

Lósy.

Adta: III. Károly, Bécs, 1721. Február 21.

Kapta: Lósy János, fiai: László, testvére: Lósy György, ennek fia: István.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, egy holt test török ruhában, vagyis zöld zubbonyban, vörös nadrágban, hanyatt fekve, födetlen fején hajzattal, bal kezét és lábait szétterjeszti; arany-kantáros fehér lovon vörös ruhás, kék nadrágos, sárga csizmás magyar vitéz ül, fejét zöld fityegőjü nyest kalpag födi, s a nyargalni látszó ló hátulsó lábaival a törököt tapossa; a vitéz bal kezével a kantárt tartja, s a jobbjában levő hosszu véres karddal a fekvő török nyakát szurja át; a ló és vitéz a paizs bal oldala felé fordul. A sisakon gyöngygyel ékesitett királyi korona. Foszladék: ezüst-vörös-fekete.

Lovenyák.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1623. September 13.

Kapta: Lovenyák Bálint, fiai: Miklós, Ambrus és János, unokái: Lovenyák János, István, Balázs és Mihály.

Czimer: fekete udvarban, zöld téren, fehér bárány összetett lábakkal, a felső részben három arany csillag. A sisak koronájából, két bivalyszarv között, ágyékával fehér bárány emelkedik ki; a bivaly-szarv jobbról félig vörös, félig kék, balról hasonlóan félig vörös, félig kék. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Lovenyák Péter, 1733. Felső-Eőr. — Lovenyák László, 1733. Nárai. — Lovenyák Mátyás és István, 1733. Kőhida. — Lovenyák Miklós, 1733. Alsó-Csalogány, — Lovenyák Mihály, 1733. Vidorlak.

Luttár.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1643. Julius 2.

Kapta: Luttár István.

Czimer: kék udvar alján három ormu szikla, ezen egy fölemelt farku arany-griff áll és kardot villogtat. A sisak koronájából egy, az alsóhoz különben egészen hasonló griff nő ki. Foszladék: j. (arany-kék), b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Luttár Miklós, 1733. Barkócz. — Luttár Mihály és György 1733. Tót-Keresztur. — Luttár Miklós, 1743. Tót-Keresztur.

Luttár, másként Szembiborczi.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1650. Február 24.

Kapta: Szembiborczy, másképp Luttár Sebestyén, testvérei: Máté, Miklós és István.

Czimer: kék udvarban (zöld hármos) halom, melynek alacsonyabb részén természetes szinű álló oroszlán kardot villogtat. A sisak koronáján az alsóhoz mindenben hasonló oroszlán. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Luttár másképp Szembiborczy Tamás, György, Miklós, János, Péter, Pál, Sebestyén. 1733. Szent-Bibor.

M.

Magyar. (Prácsai).

Adta: II. Rudolf, Prága, 1587. Deczember 22.

Kapta: prácbai Magyar Márton, fia: Lőrincz.

Czimer: kék udvarban hármos hegyű fehér szikla, melyből fél, természetes szinű szarvas emelkedik ki, első lábait szét terjesztve, s száját kitátva. A zárt sisak koronáján az előbbihez mindenben hasonló szarvas. Foszladék: j. arany-kék, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Magyar András és István, 1763. Mihályháza, Veszprém-várm. Származási hely: Beőd.

Makó, l. Zakál.

Malasich, l. Szalay.

Mayr. (Majer).

Adta: II. Ferencz, Bécs, 1795. Julius 16.

Kapta: Mayr József.

Czimer: az udvar függélyesen két részre oszlik: az első rész vörös, ebben zöld téren egy balra forduló pánczélos vitéz, jobb kezével borostyán-koszorut s a ballal dárdát tart; a másik udvar-rész ezüst, ebben zöld téren álló griff, első jobb lábával nagyobb babér-galyat tart. A sisak koronáján térdével, különben az alsó pánczélos vitézhez teljesen hasonló alak nő ki. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. ezüst-zöld.

Maraczkó, l. Koczor.

Margavich, l. Horváth.

Markasiny, l. Zakál.

Markos. (Ramócsai).

Adta: II. Rudolf, Pozsony, 1578. Aprilis 13.

Kapta: Ramócsay Markos Péter, fiai: János, György, Benedek, Mátyás, Márton, testvére: Markos András.

Czimer: kék udvar alsó részén zöld hármos halom, ezen egy vörös ruhás, fekete kalapos, csizmás magyar ember balra fordulva, a jobb kezében levő szekerczével kocsikereket farag; a felső jobb sarokban csillag, a balban, szemközt a férfiuval, félhold, A zárt sisakon borostyánkoszoru, s abból fél, másként az előbbihez hasonló férfiu emelkedik ki, föltartott kezekkel. Foszladék: j, arany-kék, b. vörös ezüst.

Fölmutatta: ramócsai Markos Imre, János, Péter, Mihály, 1733. Felső-Paty. — Markos György, József és Zsigmond, 1733. Bögöt. — Markos János, 1733. Váth.

Márkus.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1623. Julius 25.

Kapta: Horváth Márton, neje: Odor Katalin, testvére: Horváth Mihály, mostoha testvére: Márkus István, ipa: Odor János.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, pánczélos vitéz fehér lovon ülve vörös zászlót lobogtat. A zárt sisak koronáján két: arany-vörös-zöld és(?) sasszárny között másik pánczélos vitéz, kardját vágásra emeli: Foszladék: j. vörös-ezüst, b. arany-kék.

Fölmutatta: Márkus Pál, 1733. Pápocz.

Marochits, l. Tallián.

Marthon, máskép Zsidó.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1622, Julius 21.

Kapta: Marthon István és neje: Borbálya.

Czimer: a paiszudvar keresztben két részre oszlik, az alsó vörös, a fölső kék; a vörösben zöld mezőn kiterjesztett szárnyu fehér galamb áll; a kék részben mindenik szegletben egy liliom. A sisak koronáján az alsóhoz hasonló galamb, mely azonban itt csőrében zöld ágat tart. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. arany-fekete.

Marton.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1622. Junius 25.

Kapta: Marton György, gyermekei: János, Gergely és Erzsébet, Jánosnak gyermekei: István, Orsolya és Katalin.

Czimer: a kék udvar alján tó, melyben vadrécze uszik; mellette mind a két oldalon virágzó fehér liliom; a vért fölső részében arany csillag. A sisak koronáján két bivalyszarv, jobbról félig vörös, félig ezüst, balról félig fekete, félig arany; a bivaly-szarvak között a koronán az alsóhoz hasonló récze áll. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. fekete-arany.

Fölmutatta: Marton István és János, 1733. Kis-Somlyó. — Marton István, 1733. Hőgyész.

Mates.

Adta: III. Károly, Bécs, 1718. Augustus 5.

Kapta: Mates György, neje: Gáspár Dora, fiai: János és István.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, levágott véres emberi fej fekszik, melyet egy pánczélos kar kardja hegyével a földhöz szegez. A sisak koronáján pánczélos kar buzogányt tart. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. arany-kék.

Fölmutatta: Mates János és István, 1733. Köcsk.

Matyók.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1622. Julius 19.

Kapta: Mattyók János, neje: Kövesdy Orsolya, fiai: István, János és Gergely, testvére: Mattyók Gergely.

Kivonat. A czimerleirás hiányzik.

Fölmutatta: Matyók Ferencz, 1768. Gárdon, Fejérvárm.

Medvedevics, l. Kercsmár.

Melegh.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1651. Augustus 5.

Kapta: Melegh György, édes anyja: Bakó Erzsébet, mostoha (?) testvére; Kovács János.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, könyöklő vörös ruhás kar kardot villogtat. A sisak koronáján hasonló kar karddal. Foszladék: j. arany-kék, b. esüst-vörös.

Fölmutatta: Melegh György, 1733. Gércze.

Mesterházy. (Mesterházi).

Adta: Zsigmond, Buda, 1436. „in festo visitationis beate Marie virginis gloriose".

Kapta: Mesterházy Bálint, Andrásnak fia, testvére: János, továbbá Bögöthy Sebestyén (Sebestianus de Buguth), ennek fiai: Osvald, Bálint, Miklós és végre: Bögöthy György fiai: Péter és Zsigmond.

Czimer: balra dülő paizs, kék udvarán zöld ág, ezen egy balra néző holló, a sisak koronáján egy másik balra néző holló. Foszladék: jobbról arany-kék, baról hiányzik, de valószinüleg ezüst-vörös. (Az okmány eredetije a család birtokában, kivonata Vasvármegye levéltárában).

Mesteri, l. Kocsi.

Mihalich, l. Czipott.

Mikos. Taródházi. (Nemes és báró).

Adta: I. Leopold, Bécs, 1669. Oktober 23.

Kapta: Mikos Márton.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, álló oroszlán, jobb lábával pálmaágat tart. A sisak koronáján kiterjesztett szárnyu fehér galamb, csőrében pálmaággal. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös. (Eredeti).

A báróságot Mikos Lászlónak Ferencz király adta: Bécsben, 1825. Deczember 9-én.

A bárói czimer: a paizs-udvar négy egyenlő részre oszlik, az első és negyedik arany, s mindenikben egy-egy szerecsen fej, a nyakán gyöngy-sorral; a második és harmadik rész kék, s mindenikben álló, jobbra forduló ezüst griff. A sisakon bárói korona, azon jobbról is, balról is egy-egy koronás sisak; a sisak nyakán arany-láncz medaillonnal. A korona közepéről a jobb oldalon, amint a festett czimer mutatja, kék ruhás nő, (a szöveg férfiut emlit), emelkedik ki, szétbontott haja a hátára hull, jobb kezével ferdén kardot tart, a ballal egy vörös szivet emel arczával egy vonalra. A bal korona felett ágyékával ezüst griff emelkedik s jobbra fordul. Foszladék: a jobb sisak körül: arany-fekete. a bal sisak körül: ezüst-kék. Paizstartók: j. ezüst egyszarvu, b. párducz. (Eredeti).

Milocsits, l. Tallián.

Móczer.

Adta: II. Mátyás, Bécs, 1609. Mártius 21.

Kapta: Móczer Mihály, neje: Tasler Veronika, gyermekei: Kristóf, János, Mátyás, Mihály, István, Anna, (ez utóbbi Petell János felesége), továbbá: Katalin és Veronika.

Czimer: kék udvar alján hármos halom, ezen álló, farkát a hátára emelő arany oroszlán, első jobb lábával kapát tart. A sisak koronáján fél, különben az előbbihez hasonló oroszlán. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. arany-kék.

Fölmutatta: Móczer István, 1733. Német-Keresztes.

Mogyoróssy, l. Szalay.

Molnár.

Adta: III. Károly, Laxenburg, 1715. Május 1.

Kapta: Molnár János, neje: Orczy Zsuzsa, fiai: Zsigmond és László.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, balról egy természetes szinü álló medve jobbra fordulva, első lábaival egy arany-kereket tart magasra; ez alatt három buza-kalász, melyből a középső egyenesen föl nyulik, a másik kettő pedig mintegy az érettség terhétől jobbra-balra elhajlik. A sisak koronáján egy másik, különben az alsóhoz hasonló medve növő

alakban emelkedik föl, s szinte arany-kereket tart. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. kék-arany.

Fölmutatta: Molnár Zsigmond és László, 1733. Salfa.

Molnár, l. Farkas.

Moráczy.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1700. Julius 20

Kapta: Moráczy István, neje: Pagma Éva, fiai: György, Sándor, László, édes testvére: Mihály.

Czimer: vörös udvarban, zöld téren, kék ruhás magyar vitéz áll, fején három sastollal ékes zöld kalpag, bal kezében ezüst buzogányt, a jobbal véres kardot tart, melyre török fej van tűzve. A sisak koronáján térdével, különben az alsóhoz mindenben hasonló magyar vitéz emelkedik föl. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Moráczy János, László és István, 1733. Morácz.

Móricz.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1622. Julius 14.

Kapta: Móricz János.

Czimer: kék udvarban zöld halom, azon egy természetes szinű bárány, fölötte jobbról telt hold, balról csillag. A sisak koronáján kiterjesztett szárnyu galamb, mely a körmei között tartott fejet éles csőrével marczangolja. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. arany-kék.

Fölmutatta: Móricz György és Gáspár, 1733. Boba.

Müler.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1675. September 14.

Kapta: Müier Márton, testvére: Müier Mihály.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, kitünő növésű előkelő ifju, magyar módra, vörös felöltőben, sárga csizmásan, fején czobolyprémes, három daru tollal ékesitett süveg, jobb kezével kardot villogtat, a ballal övét tartja. A sisak koronáján ágyékával, különben az alsóhoz mindenben hasonló ifju emelkedik föl. Foszladék: j. arany-kék. b. ezüst-vörös.

N.

Nagy, l. Hethésy.

Nagy, (Bogyoszlói), l. Herwoych.

Nagy, másként Kerecsényi, l. Polányi.

Nagy, l. Vargha.

Nagy.

Adta: III. Károly, Bécs, 1713. Deczember 1.

Kapta: Nagy János.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, természetes szinü farkas, jobb lábával egy előtte szaladó fehér bárányt hátulról megkap és véresre marczangol. A sisak koronáján, két kiterjesztett sasszárny között, ágyékával kinövő oroszlán jobb lábával kardot villogtat s feje fölött ragyogó nap. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. arany-kék.

Fölmutatta: Nagy János, 1733. Ikervár.

Nagy.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1622. Január 5.

Kapta: Nagy Márton.

Czimer: keresztben két részre osztott paizs-udvar, az alsó vörös, s abban piramis alaku fehér halom, mely mellett innen is, onnan is egy-egy csillag ragyog; a halom csucsán három piros rózsa virul; az udvar felső része kék, ebben felényire fehér, kiterjesztett szárnyu griff, mely első jobb lábával egy nyillal szurni készül, s gyors futásban lenni látszik. A sisak koronáján két sasszárny, következő szinekkel: alul vörös, felül fekete s a széle innen is, onnan is zöld; a két sasszárny között egy hegyére álló szárnyas ezüst nyil. Foszladék: j. arany-fekete, b. ezüst-barna.

Fölmutatta: Nagy György, 1733. Pósfa. — Nagy István és József, 1768. Sümeg, Zalav.

Nagy.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1669. Julius 1.

Kapta: Nagy István, neje: Mikó Ilona, fia: Nagy István, unokatestvére: Tóth Márton, nővére: Nagy Erzsébet.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, álló, természetes szinü, koronás oroszlán, kardot tart, melyre egy turbános török fő van tüzve. A sisak koronájából ágyékával vörös ruhás, kék öves vitéz emelkedik ki, fején vörös fityegőjü nyuszt-kalpag, balkezét a csipőjén tartja, jobb kezében kard, melyre vérző turbános török fej van tüzve. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst vörös.

Fölmutatta: Nagy István, Nagy Ferencz és Tóth Ferencz, 1733. Hőgyész.

Nagy. (Zombathelyi).

Adta: II. Miksa, Bécs, 1569. Mártius 22.

Kapta: Nagy János s testvére: Nagy Mihály.

Czimer: kék udvar alján sárga szikla, s azon két, szemközt álló griff, első lábaikkal egy kardot tartanak és erősen küzködni látszanak. A zárt sisak fölött gyöngyökkel ékes királyi korona. Foszladék: mindkét oldalon arany-kék.

Fölmutatta: Nagy Gáspár és József, 1733. Vönöczk.

Nagy.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1667. Május 27.

Kapta: Nagy Miklós, neje: Horváth Ilona, gyermekei: János és Katalin, Nagy Gergely, ennnek fia: hasonlóan: Gergely.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, álló oroszlán, első bal lábával levágott ember-fejet tart, a jobbal kardot villogtat. A sisak koronájából fél szarvas emelkedik ki, melynek a nyaka nyillal van átütve. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Nagy Imre, 1741. Szombathely.

Nagy.

Adta: III. Ferdinánd, Lincz, 1648. Augustus 16.

Kapta: Nagy János, neje: Erzsébet, gyermekei: János, Magdolna, Katalin; unoka testvére: Szany Péter, ennek neje: Katalin, és fia: Szany János.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, (e tér a festett czimeren hiányzik), arany griff, első jobb lábával a közepénél fogva szárnyas nyilat fog, melynek hegye ferde irányban lefelé fordul. A sisak koronáján, két különböző szinü sasszárny között, az alsóhoz mindenben hasonló egész griff. A szárny szinei a festett czimeren a következők: jobbról alul ezüst, felül zöld, balról alul kék, felül vörös. Foszladék· j. arany-kék, b. ezüst-zöld. (Eredeti).

Nagy. (Lidertejedi).

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1654. Október 19.

Kapta: Nagy Pál, neje: Fejér Ilona, fiai: Nagy István, Péter, Ferencz, János, Dániel, András, leánya: Katalin; testvére: Gergely, neje: Ilona, s ezek gyermekei: Ferencz, András, Pál, János, Margit.

Czimer: kék udvarban zöld hármos halom, ennek emelkedettebb részén természetes szinü álló oroszlán, első lábait meggörbíti, mintha ugorni szándékoznék. A sisak koronáján fél, az előbbihez hasonló oroszlán. (A festett czimeren mind a két oroszlán kardot tart, ami a szöveggel ellenkezik). Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös. (Kivonata Vasvármegye levéltárában. Eredetije néhai Nagy Sándor családjánál Szombathelyen).

Németh, l. Ferencz.

Németh.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1622. Junius 23.

Kapta: Németh Péter.

Czimer: a vörös udvar aljáról háromszög alaku kék tér nyulik föl, melynek zöld halmán egy kiterjesztett szárnyu gerle áll; az udvar két fölső szögletében jobbról is, balról is nyiló fehér rózsa látható. A sisak koronáján, két szarvas-agancs között, összetett szárnyu gerle. Foszladék: j. fekete-ezüst, b. arany-kék.

Fölmutatta: Németh István és Mihály, 1733. Kemény-Egerszeg. — Németh István, 1733. Sömjén. — Németh Ferencz, 1753. Noszlop, Veszprémv. — Németh Ferencz és József, 1774. Nagy-Zsennye. — Németh János, 1774. Földvár, Tolnavárm.

Németh, l. Paur.

Németh.

Adta: III. Károly, Bécs, 1720. Aprilis 29.

Kapta: Németh György, fiai: Dávid, György, András és János; elhalt Mihály nevü testvérének fia: Németh Péter.

Czimer: kék udvarban zöld tér, közepén egymás mellett két zöldelő fa, az egyik fa gyökeréhez egy szekercze van helyezve. A sisak koronáján bal lábbal egy természetes szinü daru áll, s felemelt jobb lábával követ tart. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. arany-kék.

Fölmutatta: Németh András, Dávid, György, János és Péter, 1733. Németfalu.

Némethy.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1690. Deczember 10.

Kapta: Némethy Péter, neje: Petrák Erzsébet, gyermekei: Péter. Mária és Éva; testvére: Némethy György, s ennek fia: Ferencz.

Czimer: a vörös paizs-udvart egy kék szelemen keresztben két egyenlő részre osztja, a kék szelemenben egymás mellett három arany-csillag; az udvar alján, zöld téren, természetes szinü álló oroszlán, mind a két első lábát ragadozásra nyujtja. A sisak koronáján ágyékával oroszlán emelkedik föl, mely első lábaival egy arany-csillagot tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Némethy Péter, 1733. Jakabháza.

Novák, l. Szabó.

Novákovich.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1638. November 25.

Kapta: Novákovich Ádám, fia: Zsigmond, testvére: János.

Czimer: kék udvarban zöld hármos halom, melynek emelkedettebb részén királyi korona, melyből vörös mezü férfiu nő ki, fején daru-tollas fekete magyar kalpag, bal keze a csipőjén, a jobbal viziórát tart. A sisak

koronáján az előbbihez mindenben hasonló férfiu. Foszladék: j. arany-kék, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Novákovich József, 1844. Szelevény. Hevesvárm.

Nunkovics.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1656. Oktober 6.

Kapta: Nunkovics György, testvére: Nunkovics János, Ferencz, Mátyás, Péter, Katalin.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, szent György ugró lovon ül, s hosszu dárdával a földön fekvő sárkányt szurja. A sisak koronáján kiterjesztett szárnyu fehér galamb, csőrében olajfa-ággal. Paizstakaró: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Nunkovics György, 1733. Nagy-Narda. — Nunkovics György és Miklós, 1733. Hőgyész.

Nyul.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1623. September 1.

Kapta: Nyul Mihály, mostoha testvére: Forenczy György.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, természetes szinü farkas, fölemelt farokkal, szájában egy egész nyul, s jobb felé siet. Az udvar fölső részén, középen, egy csillag. A sisak koronáján fél farkas kardot villogtat. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. arany-kék.

Fölmutatta: Nyul István, János, Ferencz és György, 1742. Rempe-Hollós.

O.

Odor, l. Márkus.

Odor.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1673. Május 4.

Kapta: Odor Sámuel, testvérei: Odor János és Ferencz.

Czimer: a vörös udvar közepén egy tova siető folyó, fölötte fél hold és csillag. A sisak koronáján ágyékával griff emelkedik ki, mely bal lábával fris babérgalyat (laurum), a jobbal kardot tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Odor József, 1733. Jákfalva.

Osvald.

Adta: II. Mátyás, Bécs, 1612. November 13.

Kapta: Osvald Péter.

Czimer: kék udvarban négyszegletü kövekből emelt fal, mely kerek holddal, csillaggal és három . . . . . (?) van diszitve; a falról ágyékával vörös ruhás férfi emelkedik föl, derekán kék öv, szakálla hosszu, két oldalon hosszu zilált haj; jobb kezével kardot villogtat, a ballal békót

tart. A sisak koronáján az előbbihez mindenben hasonló férfiu. Foszladék: mind két felül ezüst-vörös.

Fölmutatta: Osvald Miklós, Pál, György, 1733. Sárfi-Mizdó.

Ovády.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1621. Február 10.

Kapta: Héra, másképp Tokorcsy György, atyja: Héra Mátyás, neje: Bajna Sára, unoka-testvére: Ovády István.

Czimer: vörös udvarban karddal átszurt kéz török fejet tart. (A szöveg hiányos, de az alábbiakból következtetve, kéznek kell lenni). A A sisak koronáján az alsóhoz mindenben hasonló kéz. Foszladék: j. arany-ezüst, b. hasonlóképpen ezüst—? (Talán: arany).

Fölmutatta: Ovády Mihály, 1733. Tokorcs.

P.

Pados.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1643. Április 28.

Kapta: Pados Ferencz, gyermekei: Márton, Pál, Katalin, testvére: Pados Márton.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, vörös ruhás vitéz áll, fején tolldiszes kalpag, s lábain sárga csizma; a balkezével kard-hüvelyt tart, a jobbal a kivont kardot villogtatja, melyre vérző török fej van tüzve, melyről a vér alá csepeg. A sisak koronáján . . . . ? griff emelkedik ki, mely első jobb lábával kardot tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Pados László, Gáspár és Mihály, 1733. Nagy-Zennye. — Pados Ádám, Pál, János, István, 1733. Nagy-Zennye. — Pados Márton, 1733. Nagy-Mizdó. — Pados János, 1740. Kemény-Egerszeg.

Paksa. Paxa.

Adta: III. Károly, Bécs, 1717. Október 28.

Kapta: Paksa András, fiai: György, István, András, unoka-öcsesei: Paksa Gergely és István, Paksa Mihálynak fiai.

Czimer: vörös udvarban álló és balfelé forduló oroszlán, nyakán nyillal átütve. A sisak koronáján egyenesen álló ij, melyre hegyével fölfelé nyil van feszitve. Foszladék: mindkét oldalon arany-kék.

Fölmutatta: Paksa György, András, 1733. Szarvaskend.

Palothay, l. Balogh, (Beődi).

Ahhoz, amit ez okmányról a Balogh családnál elmondottunk, itt még a következőket adjuk.

Palothay Ferencz — az okmány szerint — már kora ifjuságában a katonai pályára lépett. Szolgált a palotai, pápai, veszprémi és érsekujvári várőrségben; s utóbb mint sümegi, majd veszprémi kapitány ki-

tünő vitézséget tanusitott. Három király — Rudolf, Mátyás és II. Ferdinánd — alatt aratta babérait.

Pámer.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1646. November 17.

Kapta: Pámer János, neje: Esperes Magdolna, gyermekei: György, Mihály, Anna, Mária, testvérje: Pámer Mihály, ennek neje: Tőke Anna, s ezek gyermekei: Pámer Mihály, György és János.

Czimer: fehér udvarban két zöldelő czédrusfa. A sisak koronáján, két sasszárny között, egy czédrusfa; a szárnyak szinei: jobbról ezüst-vörös, balról kék-arany. Foszladék: jobbról arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Pámer János és Mihály, 1794. Győrköny. Tolnav.

Páncz, másképp Mattyók, l. Mattyók.

A Mattyók János részére II. Ferdinánd által Sopronban, 1622. Julius 29-én kiadott czimeres nemes-levelet mutatták föl 1775 ben Páncz, másképp Mattyók Antal mindszenti, győrvármegyei és Ignácz, malaczkai pozsonyvármegyei lakos a nemességük megbizonyitása iránt mozditott perben. Egyik ősük: Mattyók Vincze hires kurucz volt. Ez egy alkalommal levágott egy Pancz nevű előkelő labancz kapitányt. A kapitány neve azután ráragadt Mattyók Vinczére is.

Panker, l. Bacsics.

Pap, másképp Kovács.

Adta: I. Leopold, Sopron, 1681. Junius 19

Kapta: Pap, másképp Kovács János, neje Gerencsér Ilona, fiai: János, András, György, testvére: Pap István.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, koronás oroszlán áll, első bal lábával ezüst paizst, a jobbal meztelen kardot tart, s balfelé fordul. A sisak koronáján fél, különben az alsóhoz mindenben hasonló oroszlán. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Pap, másképp Kovács Ferencz és János, 1733. Vönöczk. — Pap György, 1733. Noszlop, Veszprémv.

Pap.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1655. Aprilis 18.

Kapta: Pap István, neje: Kozma Anna, testvére: Pap György.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, vörös ruhás kar, markában buzakalászokat tart. A sisak koronáján ágyékával felemelkedő vörös ruhás, kalpagos vitéz balkezét a csipőjén tartja, a jobbal kardot villogtat. Foszladék: j. arany-vörös, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Pap György és János, 1737. Terestyén-Szecsőd.

Pap, másképp Bodroghy.

Adta: I. Ferdinánd, Pozsony, 1563. November 15.

Kapta: Bodroghy, máskép Pap Gergely, sógorai: Cseörghe János és szent-eörzsébeti Soldos Benedek, Cseörghe János gyermekei: Cseörghe Benedek, Mihály, Péter, Gergely és Máté, B. G. nővérei: B. Ilona: Cseörghe Jánosné, és C. Borbálya: Soldos Benedekné.

Czimer: keresztben két részre osztott paizsudvar, az alsó kék, a felső arany; a kék, vagyis az alsó udvart két zöld halom foglalja el, melyeknek közepéről hegyalaku szikla emelkedik föl, és ezen egy gyöngyökkel ékes arany korona; a koronán természetes szinü, kiterjesztett szárnyu, hajtott nyaku pelikán, csőrével a mellét felszabja, s a koronából mint egy fészekből fölröpdöső fiait vérével itatja; fölötte a jobb oldalon hold, balra csillag. A fölső vagyis arany-udvarban egy kiterjesztett szárnyu, természetes szinü fél, vagyis csak a hasával kezdődő sas, csőrében emberi szivet tart. Az egész paizst egy kigyó veszi körül, mely a kör közepén a saját farkát a szájába fogja, fején korona. A paizs felett nyilt sisak, a hősi hadidisz, mely a kigyót a paizsra szoritja. A sisaktakarók: arany-kék és vörös-ezüst. A sisakon igen diszes korona, ezen egy sasláb egy kiterjesztett szárnynyal összekötve, a szárnyon egy csillag.

Fölmutatta: Pap, máskép Bodroghy János, György, István és Ferencz, 1795. Nemes-Déd, Somogyvárm.

Papuk.

Adta: II. Rudolf, 1578.

Kapta: Papuk Péter.

Az okmány nagyon hézagos. A czimer-leirás is egészen hiányzik.

Fölmutatta: Papuk János, 1733. Alsó-Paty.

Pataky.

Adta: II. Leopold, Bécs, 1791. Február 24.

Kapta: Pataky Mihály s nejétől: Pálés Teréztől született fiai: György és Imre,

Czimer: függőlegesen két részre osztott paizs-udvar, jobbról ezüst, balról vörös; ezekben jobbról egy vörös, balról egy ezüst, álló, egymásfelé forduló egyes farku oroszlán, egyik lábukkal kardot tartanak, a másikkal egymás felé nyulnak. A sisak koronáján pánczélos kar, aranyos markolatu kardot tart, melyre török fej van tüzve. Foszladék: jobbról-balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Pataky Lajos, 1833. Kis-Kölked.

Pattyi. Patthy.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1629. Julius 22

Kapta: Pattyi János, neje: Kinches Katalin, gyermekei: Gergely, János, András, Katalin, Ilona, Erzsébet.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, természetes szinü fél szarvas. A sisak koronáján pánczélos kar kardot villogtat. Foszladék: j. arany-fekete, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Pattyi András, 1733. Hőgyész.

Paulik. (Stankóczi).

Adta: II. Ulászló, Buda, 1514. feria quarta proxima ante festum Epiphaniarum Domini.

Kapta: Paulik Bertalan.

Másolat. A czimleirás hiányzik.

Fölmutatta: Paulik János, 1768. Körmend.

Paur, máskép Németh.

Adta: I. Leopold. Sopron, 1681. Október 18.

Kapta: Paur, máskép Németh Kristóf.

Czimer: kék udvarban zöld hármos halom, melynek emelkedettebb csucsára egy vasmacska van helyczve akként, hogy lefelé hajlik. A sisak koronáján pánczélos kar, mely markában buzakalászokat tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Paur, máskép Németh István, és János, 1733. Rába-Kovácsi.

Pechych.

Adta: II. Mátyás, Prága, 1610. Április 28.

Kapta: Pechych Gergely, neje: Ilona, gyermekei: György, Miklós, Gáspár, Márton, Katalin, Borbálya és Ilona.

Czimer: kék udvarban hármos zöld halom, ezen egy álló arany-griff kardot villogtat; a paizs fölső oldalain két arany-csillag. A zárt sisak koronáján egy sasláb kivont kardot tart; a láb fölött arany csillagos fekete szárny. Foszladék: j. arany-kék, b. fekete-arany.

Fölmutatta: Pechych József, Ferencz, László, Ádám, Gábor, 1733. Lukácsfa. — Pecsics Boldizsár, 1748. Hodász.

Peőcz. (Vissi).

Adta: II. Ferdinánd. Bécs, 1623. Junius 17.

Kapta: vissi Peőcz Vincze, neje: Pintér Katalin, fiai: Peőcz Imre, Benedek, János, és testvére: Peőcz Ambrus.

Czimer: vörös udvar, melyet a jobb felső saroktól a bal alsó sarokig huzott kék szinü szelemen két részre oszt, ebben egy egyes farkú álló oroszlán, első jobb lábával szőlőleveles és szőlőfürtös venyigét tart

A sisak koronáján fél, különben az előbbihez mindenben hasonló oroszlán. Foszladék: j arany-kék, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Peőcz József, 1733. Meszlen.

Perenyei.

Adta: I. Ferdinánd. Bécs, 1560. Augustus 14.

Kapta: Perenyei Benedek, testvérei, sógorai.

Czimer: vörös udvar alján zöld halom, ebből egy fél farkas nő ki mely két első lábával három virággal ellátott liliom-ágat tart; a paizs fölső jobb szegletében csillag, balról hold. A zárt sisak koronáján az előbbihez hasonló farkas kivont kardot villogtat. Foszladék: mind a két oldalon vörös-ezüst.

Fölmutatta: Perenyei Dániel, 1733. Rohoncz.

Pethel.

Adta: II. Mátyás, Bécs, 1610. Junius 25.

Kapta: Pethel Tamás, neje Schmit Kristina, gyermekei: György, Ádám, Eufrosina és Anna; továbbá: Eufrosina fia: Porchy Ruprecht, és Anna fia: Benedek Fülöp.

Czimer: kék paizs-udvarban hármos zöld halom, az alsóbb két halmon álló sárga oroszlán, tátott száj, kilóggó nyelv, s kettős farkát fölkunkoritja, első lábaival ragadozásra kész, jobb lábának körmeivel két levelü termő szőlő-ágat szorit, melyről három szőlőfürt csüng alá; fölötte három arany-csillag rendben. A nyitott sisak koronájából az alsóhoz hasonló fél oroszlán nő ki. Foszladék: j. arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Benedek Mihály és Benedek, 1733. Felső-Eőr. — Benedek Frigyes, 1754. Felső-Eőr. — Pethel János és András 1733. Jaák.

Petheő, l. Zanathy.

Petkovich.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1649. November 10.

Kapta: Petkovich Benedek, neje: Várady Erzsébet, fiai: Pál, Mihály és Márton.

Czimer: vörös udvarban, zöld téren, vörös ruhás vitéz, fején sastollas magyar kalpag, bal kezével a háta mögött földre dobott fogoly törököt tartja, s a jobb kezében kardot villogtat, mintha a török fejét levágni akarná. A sisak koronájából ágyékával arany-oroszlán emelkedik föl, bal lábával levágott török fejet s a jobbal kardot tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Petkovich Miklós, 1756. Mura-Szombat.

Petrevczy.

Adta: I. Ferdinánd, Insbruck, 1563. Május 7.

Kapta: Petrovczy Antal, mostoha atyja: Kapronczay-Kováchics András, rokonai: Ruoghécz Miklós, R. Györgynek fia; Posesecz Antal, Posesecz Mihálynak és Ruoghécz Katalinnak fia.

Czimer: arany paizs-udvarban hármos halom, azon körtefa, s annak tetejében egy gerle, melynek nyaka nyillal van átverve; a paizs alsó két sarkában két kék liliom. A zárt sisak koronáján az előbbihez hasonló gerle. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Petroczy Ádám, 1733. Nyőgér.

Pick. (Nemes-Dömölki).

Adta: I. Ferencz József, Bécs, 1888. Május 8-án.

Kapta: Pick Zsigmond, neje: Berger Francziska, gyermekei: Henrik, Miksa, Katalin, és Josefin.

Czimer: keresztben felezett álló paizs, felső része kék, s annak közepén egy-egy ezüst liliom által kisért s egymás fölé helyezett két arany csillag látható. Az alsó udvar arany, alján zöld pázsittal, melyből természetes szinü cserfa, s a sisak koronájából jobbról arany és balról kék sasszárnyék-pár nő ki. Sisaktakarók: kék-arany. A vért alatt kék szalag, s ezen e jelmondat: „Labor honorat".

Piros.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1662. Március 30.

Kapta: Piros Pál.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, királyi koronából magyar ruhás vitéz emelkedik ki, bal kezében egy levelet, a jobbal pedig véres hegyü kardot tart. A sisak koronájából fél griff nő ki, első bal lábával levelet, a jobbal véres hegyü kardot tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Piros György és Pál. 1737. Rába-Bogyoszló.

Pogán.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1602. Augustus 10.

Kapta: Pogán Tamás, fiai János és György, sógora: Simon Mátyás, ennek fia: S. Máté, Tamás, Imre, Mátyás és Ferencz.

Czimer: a paizs-udvar keresztben két egyenlő részre oszlik, a fölső kék, az alsó zöld, ebben természetes szinü, három csucscsal biró szikla, ennek két alsóbb csucsán kilóggó piros nyelvü, kiterjesztett szárnyu — (griff?) áll, mely farkát a lábai közé huzza, s két első lábával kardot tart. A sisak fölött királyi korona. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. arany-kék.

Polányi.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1625. November 16.

Kapta: Poliáni József, nővére: Anna, ennek férje: Nagy, máskép Kerecheni Gergely, rokona: Király, máskép Vadkerthy György.

Czimer: a paizs-udvar három részre oszlik; a középső rész vörös, s alulról (in modum colossi) emelkedik föl, ennek alján egy királyi koronával diszitett szikla, s a koronán egy természetes szinü sólyom, mely lábával a koronára babérfaágat tesz; a másik két rész jobbról és balról mindenik kék, s mindenikben egy-egy fehér liliom. A sisak koronáján, két liliommal ékesitett fekete sasszárny között, ismét sólyom, mely a koronára babérágat helyez. Foszladék: j. kék-arany, b. vörös-ezüst.

Polatsek.

Adta: III. Károly, Bécs, 1717. Január 28.

Kapta: Polatsek György és János, János neje: Koslik Katalin.

Czimer: kék udvarban sárga halmocska, ezen egy csonka fatörzs, s a fatörzsön egy kiterjesztett szárnyu fehér galamb, csőrében olajággal. A sisak koronáján egy természetes szinü, repülni készülő sas. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. kék-arany.

Fölmutatta: Polatsek Pál, 1809. Szombathely.

Porchy, l. Pethel.

Posesecz, l. Petrovczy.

Pozsgay.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1668. Január 18.

Kapta: Pozsgay András.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, egyes farku álló oroszlán, első jobb lábával kardot villogtat, a ballal paizst tart. A sisak koronáján fél, különben az alsóhoz mindenben hasonló oroszlán emelkedik föl. Foszladék: j. arany-kék, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Pozsgay János, 1733. Mihályfa.

Puh.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1625. November 1.

Kapta: Puh György, testvérei: Balázs és János s unoka-testvére: Puh János.

Kivonat. Czimer-leirás hiányzik.

Fölmutatta: Puh Dávid, 1765. Keresztes, Fehérv.

R.

Radakovics.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1599. Április 1.

Kapta; Radakovics János, atyja: Turkovics (mostoha?) Pál és anyja: Radakovics Klára, testvérei: Radakovics Miklós, György, Gergely, János, Tamás, Mihály és Agatha.

Czimer: kék udvarban három ormu szikla, melyet keresztben egy folyó foly körül; a szikla emelkedettebb csucsán bal lábával egyes farku

oroszlán áll, a jobb lábával a folyó felé előlépni látszik, első jobb lábával kardot villogtat, a ballal koronát tart. A sisak koronáján fél arany oroszlán jobb lábával kardot villogtat, a balt ragadozásra tartja. Foszladék: j. vörös-fehér, b. kék-arany.

Fölmutatta: Radakovics János és György, 1743. Pinkócz.

Rapossa, másképp Kiss.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1650. Október 18.

Kapta: Rapossa, máskép Kiss Márton, neje Tallián Margit.

Czimer: kék udvarban hármos zöld halom, ennek közepén álló oroszlán, jobb lábával kardot, a ballal pedig pálmaágat — mint győzelmi jelet — tart. A sisak koronájából ágyékával párducz emelkedik föl, jobb lábával arany koronát tart. Foszladék: j. arany-fekete, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Rapossa Imre és Márton, 1797. Gulács, Zalav.

Rátt.

Adta: II. Mátyás, Pozsony, 1613. Martius 10.

Kapta: Rátt Márton, neje: Rueterstorferin Rosina, unoka öcscse: Rátt Gáspár.

Czimer: a paizs-udvar keresztben két részre oszlik, az alsó rész vörös, ebben a közepén ferdén keresztül huzott széles szelemen, s a szelemenben egymás mellett három piros liliom; a fölső rész kék, s ebben egy álló griff első jobb lábával zöld olajfa-ágat tart. A sisak koronáján fél szarvas, melynek nyaka nyillal van át lőve. Foszladék: j. kék-arany, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Rátt Lőrincz, 1733. Bucsu.

Ravasz. (Vajai).

Adta: II. Rudolf, Prága, 1598. Március 12.

Kapta: vajai Vajaj Bálint, neje: tottai Fodor Katalin, gyermekei: Péter, János, György, Bálint, István, Anna, Margit, Erzsébet és rokona: vajai Ravasz Balázs.

Czimer: a vörös paizs-udvar széles fehér szalag által, melyben két piros rózsa van, keresztben két felé osztva, a fölső kék, az alsó vörös; ebben zöld hármos halom, s azon fehér liliom egymás mellett. A fölső vagyis kék udvarrészben egy farku álló oroszlán, jobb lábával arany-csillagot tart. A sisak koronája mellett szikla, melyen egy vadgalamb ül, s csőrében három levelü zöld ágat tart. Foszladék: j. arany-kék, b. vörös-ezüst.

Riczinger.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1650. Julius 6.

Kapta: Riczinger György, neje, és testvére: Riczinger János.

Czimer: a paizs-udvar két, kereszt alakban huzott, vonal által, négy részre oszlik; a jobb alsó és bal felsőben — — — — — — — (hiányos a szöveg, azért nincs a két udvar szine megjelölve, valószinü hogy ezüst), zöld téren álló arany griff, első ballábukat ragadozásra nyujtják, a jobbal zöld — — — — — — — a jobb fölső és a bal alsó udvar vörös, ebben mindenikben három-három fehér galamb sorban egymás mellett. A sisak koronájából ágyékával az alsóhoz hasonló griff emelkedik ki. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Riczinger György, 1733. Vönöczk.

Rigler.

Adta: II. Leopold, Pozsony, 1790. November 16.

Kapta: Rigler Ferencz, s nejétől Dávid Johánnától származott gyermekei: Rigler Ferencz, János, Ignácz, András, Teréz, Anna, Borbálya és Zsuzsánna.

Czimer: kék udvarban hármos sziklás halom, a közepén egy daru bal lábán áll, jobb lábával pedig követ, s a csőrében irótollat tart; mellette jobbról arany nap, balról ezüst szarvas-hold. A sisak nyakán medaillon, fölötte korona, s azon az előbbihez hasonló daru. Foszladék: j. kék-arany, b. ezüst-kék.

Rogács, l. Gombócz.

Rogán.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1647. Január 15.

Kapta: Rogán Tamás, gyermekei: Mátyás, János, István, Balázs, Margit és Katalin.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, természetes szinü hattyu. A sisak koronáján egy fél griff kardot villogtat. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Rogán Zsigmond, Péter, László, István, 1733. Vághely, — Rogán Pál és József, 1733. Birószék. — Rogán Imre, 1742. Szent-Gothárd.

Rhorer.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1700. Julius 29.

Kapta: Rhorer István-József, testvérei: György és Ferencz.

Czimer: kék szinü, egyenesen álló hadivért, alját széles viz foglalja el, melyen kinyujtott nyakkal egy természetes szinü, vörös csőrü, fehér hattyu uszik; fölötte három csillag, mellette elül és hátul egy-egy nád-buzogány. A sisak koronáján az előbbihez hasonló fehér hattyu áll. Foszladék mindenik oldalon vörös-arany.

Kihirdettetett Sopronvármegyének 1700. Deczember 30 án Nemes-Kérett, s Zala- és Sopronvármegyéknek 1701. Február 14-én Zala-Egerszegen tartott közgyülésében.

Rudl.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1638. Mártius 17.

Kapta: Kelemen Péter, neje: Bagodi Anna, gyermekei Miklós és Katalin, továbbá ezen Katalinnak fia: Rudi István, és leányai: Rudi Ilona, Katalin és Éva.

Czimer: kék udvarban zöld hármos halom, ennek csucsán fészkében kiterjesztett szárnyu pelikán, csőrével a mellét megszabja s vérével a három fiát eteti. A sisak koronáján vörös mezü emberi kar, mely markában három sárga buzakalászt tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Rudi Mihály, Rudi János és másik Mihály, 1733. Vönöczk.

Ruoghécz, l. Petroveczy.

Rupprecht. (Virtsologi).

Adta: V. Ferdinánd, Bécs, 1838. Julius 5.

Kapta: virtsologi Rupprecht János.

Czimer: a kék udvar közepén keresztben arany csikolat, s abban egymás mellett hét, hat-sugaru vörös csillag, ezek fölött egymás mellett három öt szirmu arany-rózsa: a csikolat alatt hármos sziklás halom és azon egy álló ezüst-egyszarvu. A sisak nyakán arany-láncz medaillonnal; a korona fölött természetes szinü gólya bal lábával a korona csucsán áll, és fölemelt jobb lábával kavicsot tart. Sisak-takaró: j. arany, b. ezüst, s mind a két felén kék.

Fölmutatta: Rupprecht János, 1841.

Rusa. (Sághi).

Adta: II. Rudolf, Prága, 1580. Február 26.

Kapta: Donkovics János, fogadott testvére: sághi Rusa Márton, s ennek neje: Jelen Katalin.

Czimer: kék udvarban természetes szinü szikla, annak a csucsán két arany csillag között három fehér liliom-ág nő ki. A zárt sisak koronáján, két fekete sasszárny között, fél fehér egyszarvu, nyaka nyillal átlőve. Foszladék: mind a két oldalról arany-kék.

Fölmutatta: Rusa János és István, 1733. Meszlen.

S.

Saághy, Sághy. (Sághi).

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1631. Február 3.

Kapta: Saághy Ferencz, testvérje: Saághy István.

Czimer: kék udvarban zöld halom, ezen természetes szinü, összetett szárnyu gólya áll, s nyakán egy szárnyas nyil van átütve. A nyilt sisak koronáján az alsóhoz hasonló gólya. Paizstakarók: j. arany-kék, b. ezüs-vörös.

Salamon, (Meleghségi). l. Gombos, (Zágorhidai).

Szabó, máskép Novák.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1677. Deczember 19.

Kapta: Szabó, máskép Novák Balázs, neje: Vacskó Ilona, gyermekei: István. János, Péter, Ferencz, Anna és Ilona.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, álló oroszlán, első jobb lábával zöld koszorut, a ballal piros rózsát tart. A sisak koronájából ágyékával az alsóhoz hasonló oroszlán emelkedik föl. Foszladék: jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Szabó, máskép Novák Pál, 1733. Jákfa. — Szabó máskép Novák Ferencz, 1733. Sömjén.

Szabó, (de Keődszállása).

Adta: III. Károly, Bécs, 1720 Julius 25.

Kapta: keődszállási Szabó János.

Czimer: vörös udvarban, királyi koronán, sárga mezü kar kardot villogtat. A zárt sisak koronáján az előbbihez hasonló kar. Foszladék: jobbról is, balról is arany-vörös.

Fölmutatta: keődszállásai Szabó János, 1733. Kisfalud.

Szabó.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1643. Január 2.

Kapta: Szabó, Mihály, neje: Gyalókay Éva, fiai: István. György, Ádám,

Czimer: az udvar keresztben két részre oszlik, a fölső rész kék, az alsó vörös. A fölsőben a nap, az alsóban egy csillag. A sisak koronáján fél oroszlán emelkedik föl, s kardot tart. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. kék-arany.

Fölmutatta: Szabó György, 1733. Hermán.

Szabó, máskép Sziklóssy.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1637. Május 4.

Kapta: Szabó Péter, neje: Nagy Katalin, gyermekei: István, Margit.

Czimer: kék udvarban fekete, kiterjesztett szárnyu, fején koronával ékitett sas, jobb lábával kardot tart. A sisak koronáján vörös ruhás férfi kar, mely kardot villogtat. Foszladék: j. arany-kék, balról ezüst-vörös.

Fölmutatta: Szabó Ferencz, Péter és György, 1733. Izsákfa, Sömjén.

Szabó. (Iklódi).

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1622. Julius 28.

Mi Vasnegyének fejei,
hirül adván mindazok
kiadásának évében, h
nyugalmunkat s megma
gyülést tartottunk:
laká, egyébként pedi
mazá Szalay Ferencz,
fiával: Ferencz s Lá

mességét kegyese
val igazi és két
ö az ország és m
azért is az emli
nazon Ferencznek
Szalaynak - ható
szokásos és hite
szolgáló - jelen
megegyezésünk fo

Kelt a
Szombathelyen fo

Az 180
általános gyülés
nyivanyosan felo
emlitett Szalay
fiaival Ferencz
és igazi és kéts
meseinek jegyzék

n megerősítette söt emlitett Ferencz és László fiai

ségtelen nemeseknek ismeri el és bizonyitja, hogy

egye valódi nemeseinek jegyzékébe felvannak veve:

tett folyamodónak jogos kérelmét teljesitvén: ugya-

és fiainak: Ferencz s Lászlónak, ugyan megannyi

sági fiskutunknak semmi ellenvetése nem lévén -

les pecsétünk alatti, az ö jogaiknak jövö védelmére

bizonyitványunkat kiadandónak véltük s nekik köz-

lytán kiadjuk.

z Úr ezernyolczszázötödik évének február negyedikén

lytatolagosan tartott általános gyülésünkön.

5. márczius 6-án Zalamegyében Zalaegerszegen tartott

en jelen bizonyságlevél, Ferencznek, az ö fiainak,

lvastatott és közöltetett, melynek erejénél fogva

Ferencz, s ki a kebelbeli Keszthelyen lakik emlitett

és Lászlóval, kiksziníén Szalaynak, elöb i pedig itt

égtelen nemesnek ismertetik és ezen megye valódi ne-

ébe iktatva van a hatósági fitkus beleegyezésével. -

Kapta: Iklódi Szabó György, neje: Blizky Katalin: gyermekei: János, Erzsébet és Zsuzsánna, sógora: Sytek Miklós.

Czimer: a paizsudvar keresztben két részre oszlik; az alsó arany, a felső kék. Az alsót egy függőleges vörös szalag két részre osztja, s ebben egy, hegyével fölfelé állitott nyil, mellette az arany alapon innen is onnan is egy-egy kék rózsa; a fölső vagyis kék részben jobb felé forduló álló oroszlán. A sisak koronáját öt (vörös-kék-arany-fekete-ezüst) strucztoll ékesiti. Foszladék: j. arany-fekete, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: iklódi Szabó György, Péter és Márton, 1757. Kerta, Veszprémv.

Szakál, l. Farkas.

Szakál, (Körmendi), l. Zakál.

Szalay.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1634. Junius 24.

Kapta: Mogyoróssy János, neje Mészáros Katalin, gyermekei: György, István és Orsolya, mostoha gyermekei: Szalay Pál és Éva.

Czimer: kék udvar alján zöld halom, ezen egy csonka fatörzs, egyetlen ággal; a fatörzsön természetes szinü sólyom, kiterjesztett szárnyakkal, csőrében zöld leveles, gyümölcsös magyarófa-galyat tart. A sisak koronáján az előbbihez mindenben hasonló sólyom. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Szalay János, 1733. Bögöt. Buzamajor.

Szalay.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1694. September 16.

Kapta: Szalay György és János, testvérek, Györgynek neje: Szilvássy Éva és fia: Szalay Gábor; Jánosnak neje: Budai Erzsébet és gyermekei: Szalay Pál, Imre és János.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, álló oroszlán jobb lábával kardot tart, melyre török-fej van tüzve. A sisak koronáján az előbbihez mindenben hasonló oroszlán. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Szalay Pál, 1733. Vönöczk.

Szalay, Zalay. (Szent-Gróthi).

Adta: II. Rudolf, Prága, 1592. November 18.

Kapta: szent-gróthi Zalay Mátyás, neje: Nikos Anna, lánya: Borbálya, testvérje: Zalay Balázs.

Czimer: kék udvarban zöld hármos halom, ezen farkát fölemelő arany griff első jobb lábával két élü kardot tart. A zárt sisak koronáján fél, különben az alsóhoz mindenben hasonló griff. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-kék.

Fölmutatta: Szalay András, 1733. Kemenes-Mihályfa.

Szalay.

Adta: II. Mátyás, Bécs, 1615. Mártius 9.

Kapta: Szalay Ferencz, gyermekei: Szalay András, Erzsébet és Judit.

Czimer: a leirás igen hiányos, mégis a fennmaradt részletekből biztosan megállapitható a következő: a paizs udvart egy függőleges vonal két részre osztja; a bal oldal vörös, a jobb kék; az egyikben két álló oroszlán, a másikban álló egyszarvu. A sisak koronáján egy pelikán, hogy csőrében mit tart: hiányzik; egyik lábával a koronán áll, a másikkal piros rózsa-csokrot? (fruticem=bokor) tart. Foszladék: j. kék — —. (A többi hiányzik, de valószinü: j. kék-arany, b. vörös-ezüst).

Fölmutatta: Szalay Imre, 1742. Kisfalud. — Szalay János, 1744. Söpte. — Szalay András és Miklós, 1752. Pakod, Zalav.

Szalay.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1624. Január 26.

Kapta: Malasich Mátyás, testvére: Malasich Mátyás (?) sógora Zalay István.

Kivonat. A czimerleirás hiányzik.

Fölmutatta: Szalay Imre, 1748. Nagy-Csömöte.

Szanathy, Zanathy, másképp Zolga.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1602. Mártius 22

Kapta: Zanathy János, unoka-testvére Petheő Márton.

Czimer: arany udvarban egy jobbról felülről, balra alá ferdén huzott kékszinü szelemen, ebben természetes szinü egyszarvu oly helyzetben, mintha a szelemenben fölfelé futna; a szelemenen felül és alul az arany részben egy-egy piros rózsa. A sisak koronáján ágyékával egyszarvu emelkedik föl, s lábaival három gyümölcsös, piros rózsát tart. Foszladék: j. arany-kék, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Szanathy János, 1733. Dömötöri. — Szanathy Mihály, 1733. Körmend.

Szany, l. Nagy.

Szaniszló.

Adta: I. Leopold, Laxenburg, 1699. Junius 11.

Kapta: Szaniszló Zsigmond, testvére: Szaniszló István, s ennek fia: Szaniszló Albert.

Czimer: kék udvar terén egészen pánczélos vitéz lovon ül, balkezével a kantárszárat tartja, a jobbal kardot villogtat. A hátulsó lábaival zöld füvet taposó s fölemelt első lábaival futásra kész ló fején barna és

vörös kantár van. A sisak koronáján vörös ruhás kar, kardot tart. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. arany-kék.

Fölmutatta: Szaniszló István, 1745, Szombathely.

Szapács, l. Lendvay.

Szauer, l. Hencz.

Szladovics.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1675. Julius 17.

Kapta: Szladovics András, neje: Koszonics Mária, gyermekei: János, György, Éva.

Czimer: a paizs-udvar négy részre oszlik: a jobb felső és bal alsó vörös, mindenikben zöld tér, ezen királyi korona, fehér dupla kereszttel; a bal felső és jobb alsó udvar kék, mindenikben kiterjesztett szárnyu, fészkén ülő fehér pelikán, melyek mellüket megsebezvén, háromhárom fiukat vérükkel táplálják. A sisak koronáján ágyékával koronás oroszlán emelkedik föl, mely jobb lábával kardot, a ballal pálmaágat tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Szladovies János, György. 1733. Simonyi. — Szladovics Mihály, 1733. Miske. — Szladovics János, 1733. Boldog-Asszonyfa. Zalav.

Sztankó.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1646. Deczember 13.

Kapta: Sinkócz János és Sztankó Mihály.

Czimer: függőlegesen ketté osztott paizs-udvar, balról vörös, jobbról kék; a jobb vagyis kék udvarban, zöld téren pánczélos vitéz áll, jobb kezében kard, a ballal vérző török-fejet tart. A bal vagyis vörös udvarban három farkas fog van alulról kezdve fölfelé egyenként egymás fölé helyezve. A sisak koronáján ágyékával két daru-tollal ékesitett, másként az előbbihez mindenben hasonló vitéz emelkedik föl. Foszladék: j. vörösezüst, b. arany-kék.

Fölmutatta: Stankó János, 1733. Nagy Barkócz.

Sobestyén, l. Kovács.

Sédel,

Adta: III. Károly. Bécs, 1719. September 11.

Kapta: Sédel Mihály.

Czimer: kék udvar alján halastó, melyet felső részén zöld (nádas) vesz körül, ebben egy természetes szinü hattyu uszik. A sisak koronáján álló párducz első lábaival három vörös nyilat tart. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. arany-kék.

Fölmutatta: Sédel Mihály, 1733. Táplánfa.

Seé, l. Dömötör.

Sény.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1588. Augustus 28.

Kapta: Sény Tamás, rokonai: Sény Péter, és Booz Péter.

Czimer: A vörös udvart egy jobbról felülről lefelé ferdén huzott kék gerenda két részre osztja; a gerendán egy természetes szinü, tátott száju, kilöggó piros nyelvü, hátra szegett agancsu egész szarvas jobb felé rohan. A paizs két alsó és felső vörös szegletében egy-egy fehér rózsa. A zárt sisak koronáján az előbbihez mindenben hasonló növő szarvas. Foszladék: j. vörös-ezüst. b. arany-kék. Eredetije Sényi Bélánál Nagy-Unyomban, másolata a vármegye levéltárában.

Fölmutatta: Sény László, 1733. Szent-Léránt.

Sepsy, l. Biliakovics.

Seregh, l. Zenthe.

Skerlecz.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1638. Január 28. Az évszám az okmányban nincs ugyan kitéve, de tekintettel arra,hogy III. Ferdinánd 1625-ben, a soproni országgyűlésen, még atyja életében megválasztatott, s a nemesi levélben az mondatik, hogy azt magyar királyságának 13-dik évében adta ki, kétséget sem szenved, hogy az oklevél éve 1638. Ami annál elfogadhatóbb, mert az 1638. Január 28-án kiállitott okmány 1638. Juniusban hirdettetett ki.

Kapta: Skerlecz Pál: testvérei: Skerlecz Ferencz és István, unokatestvérei: Skerlecz István, János és Zsuzsánna.

Czimer: kék udvarban, zöld halmon, álló oroszlán, mind a két első lábát ragadozásra nyujtja, a nyakát kard szurja át. A zárt sisak koronáján fél, különben az előbbihez mindenben hasonló oroszlán. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. arany-kék.

Fölmutatta: Skerlecz János, 1733. Ó-Szalónak.

Steffanics.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1620. Oktober 2.

Kapta: Steffanics Pál, testvérjei: Steffanics Péter, Gergely, György, unoka-testvérjei: Kristóf és Farkas.

Czimer: a kék udvar alján folyó viz, ebben a hátán vörös foltos fehér ló uszik, a lovon magyar szabásu zöld ruhás fiatal vitéz ül, lábán sarkantyus sárga csizma, bal kezében vörös zászlós dárda s jobb kezében kardot villogtat; ló és lovas bal felé fordulva, a partnak tart. A sisak koronáján ágyékával különben az alsóhoz mindenben hasonló gyalog vitéz emelkedik ki. Foszladék: j. ezüst-zöld, b. arany-vörös.

Fölmutatta: Steffanics Ignácz, János. Ferencz, 1733. Felső-Paty. — Steffanics György, Péter, sat. 1733. Oláh-Cziklin.

Sterniczky.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1598. Martius 31.

Kapta: Sterniczky Péter, neje: Buchovachky Agatha, gyermekei: Pál, Miklós, Lucia és Magdolna; testvére; Sterniczky István, ennek gyermekei: Farkas, István és Margit.

Czimer: vörös udvarban három ormu szikla, ezen két egymással szemközt álló oroszlán, egyik lábukkal össze-fogóznak, a másikkal nyiló liliomot tartanak föl. A sisak koronáján álló egész oroszlán, jobb lábával kardot tart. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. arany-fekete.

Fölmutatta: Sterniczky Pál, 1733. Kis-Cziklin. Felső-Eőr.

Stottner.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1697. Aprilis 28.

Kapta: Stettner Pál, neje: Svaiger Erzsébet, gyermekei: Ferencz, Erzsébet, Borbálya, Anna.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, természetes szinü álló griff, kettős farkát a hátára emeli, s első két lábával koronát tart. A sisak koronáján fél, az alsóhoz hasonló griff két lábával koronát tart. Foszladék: j. arany-kék, b. fekete-arany.

Fölmutatta: Stettner Ferencz, Zsigmond, Pál, György, Mihály, 1733. Fels-Eőr.

Stverták.

Adta: II. Mátyás, Bécs, 1608. Deczember 9.

Kapta: Stverták Miklós, neje: Hatman Anna, gyermekei: János, Judit és Dorottya.

Czimer: kék udvarban hármos zöld halom, tetején álló arany griff, első bal lábával kardot villogtat; a vért felső szegleteiben egy-egy arany-csillag. A sisak koronáján fél, különben az előbbihez teljesen hasonló arany-griff karddal. Foszladék: j. arany-vörös, b. ezüst-kék.

Fölmutatta: Stverták János, 1733. Felső-Lendva.

Szécseny. (Szécheny).

Adta: III. Ferdinánd, Lincz, 1646. Junius 18.

Kapta: Szécseny István.

Czimer: kék udvarban zöld halom, azon egy álló oroszlán bal lábát ragadozásra nyujtja, a jobbal keresztet tart. A sisak koronáján, két sasszárny között, kereszt. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. arany-kék.

Fölmutatta: Szécheny János, 1733. Egyházas-Szecsőd. (Eredetije a vasvármegyei régiségtárban).

Székely.

Adta II. Ferdinánd, Bécs, 1632. Augustus 13.

Kapta: Székely Mátyás, neje: Bokor Anna, fia; János, testvére: Székely Ádám.

Czimer: vörös udvarban, zöld téren, természetes szinü álló farkas, mely jobb lábával kardot villogtat; a paizs fölső jobb sarkában ezüst hold, balról arany-csillag. A sisak koronáján fél, különben az alábbihoz mindenben hasonló farkas, kardot villogtat. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. kék-arany.

Fölmutatta: Székely György, 1733. Kemenes Szent-Márton. — Székely Ferencz, 1752. Meszlen.

Szelezen, l. Berke.

Széll.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1639. Május 22.

Kapta: Széll Tamás, testvérjei: György, Péter, Dorottya, Anna.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, álló, egyes farku oroszlán, első lábaival kardot tart. A sisak koronáján fél oroszlán bal lábát ragadozásra nyujtja, a jobbal kardot forgat. Foszladék: j. kék-arany, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Széll József, 1733. Bőd.

Szembiborczy, l. Luttár.

Szent-Gothárdy, l. Cseh.

Szent-Királyi, l. Cherneky.

Szenthe, l. Zenthe.

Szerdahelyi, máskép Kovács.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1655. Április 10.

Kapta: Szerdahelyi, máskép Kovács Mihály, fia: Mihály, lánya. Katalin.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, természetes szinü álló oroszlán, első bal lábát ragadozásra nyujtja, a jobbal kardot villogtat. A sisak koronáján vörös ruhás kar, karddal. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Szerdahelyi, máskép Kovács János és Mihály, 1733. Váth.

Sichart.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1636. Május 4.

Kapta: Sichart Balázs, neje: Zuschroter Ilona, gyermekei: János, Márton, Mária, Zsuzsánna.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, balról egy márvány-oszlop, melynek tetején arany csillag ragyog. Jobbról egy ezüst egyszarvu ágaskodik, s két első lábával az oszlopot tartja. (Ez a szöveg. A festett czimeren azonban az oszlop nem heraldikailag balról, s az egyszarvu nem heral-

dikailag jobbról, hanem megfordítva, vagyis az oszlop a szemlélőtől balra, s a monoceros a szemlélőtől jobbra van rajzolva). A sisak koronáján fészkében kiterjesztett szárnyu fehér pelikán, mellét fölszabja, s vérével három fiát táplálja. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös. (Eredeti).

Sidó, máskép Angyal. (Leögér-Pathoni).

Adta: II. Mátyás, Bécs, 1611. Február 24.

Kapta; Sidó, máskép Angyal András, neje: Ferenczy Sára, lánya: Ilona, testvére; Sidó Lőrincz.

Czimer: vörös udvarban zöld hármos halom, ennek középső emelkedettebb részén egy terebélyes zöld fenyőfa, melynek tetején egy össze tett szárnyu fehér récze áll, s csőrében szárnyas nyilat tart. A sisak koronáján a leirthoz hasonló fenyőfa. Foszladék: j. arany-kék, b. vörös arany.

Fölmutatta: Sidó Ferencz és István, 1733. Beőd.

Sye, l. Dömötör.

Simon, l. Pogán.

Simon.

Adta: II. Miksa. Bécs, 1565. September 2.

Kapta: Simon Antal és testvérei.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, két lovas, tudni illlik egy magyar és egy török; a vörös ruhás török sebes vágtatásban jobbról bal felé tart, s kivont kardot villogtat; vele szemben balról a zöld ruhás paizsos magyar, s dárdáját a török szájába üti. A vért fölső szegleteiben — (a szöveg hibás, valószinüleg a: hold) és csillag. A zárt sisak koronáján vörös ruhás kar kardot villogtat. Foszladék: mindkét oldalról: arany-ezüst-vörös.

Fölmutatta: Simon Pál, György, József, 1792. Alsó-Telekes.

Simoncsics, máskép Zidanics.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1590. Január 22.

Kapta: Simoncsics, máskép Zidanics Lőrincz, testvérei: György, Péter, Mátyás, Márton, fiai: János, György, Mihály, Ferencz és Miklós.

Czimer: vörös udvarban, annak közepén, tegzes, vad kinézésü tatár, kék ruhában, fején scitha-kalappal s az erősen feszitett ijra tett nyillal fölfelé czéloz. A zárt sisak koronáján tegzes, az alsóhoz egészen hasonló vad tatár. Foszladék mindkét oldalon vörös-ezüst.

Fölmutatta: Simoncsics, másként Zidanics György, 1733. Körmend.

Simonyák.

Adta: III. Ferdinánd, Prága, 1638. Julius 24.

Kapta: Simonyák Balázs, testvére: Simonyák János, sógora: Csiszár János.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, álló oroszlán, két első lábával sárguló buzakévét tart. A sisak koronáján fél, különben az előbbihez hasonló oroszlán emelkedik föl. Foszladék: j. kék arany, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Simonyák Zsigmond és Pál, 1733. Csöngc.

Sinkócz, l. Stankó.

Sipos.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1649. Mártius 27.

Kapta: Sipos Pál, és fia: Sipos János.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, egy egyesen álló buza-kéve. A sisak koronáján vörös ruhás kar, könyökével fölemelkedik, s kardot tart. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. hasonlóan ezüst-vörös.

Fölmutatta: Sipos István, László, János, 1794. Tapolcza, Zalav. — Sipos Ferencz, Mihály, György, József, Imre, 1794. Keszthely, Zalav.

Szy.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1622. Julius 6.

Kapta: Szy György, testvérje Szij János.

Czimer: kék udvarban zöld halom, ezen egy természetes szinü, farkát felemelő s jobb felé futó róka, mely szájában egész ludat visz. A sisak koronáján ágyékával vörös ruhás ifju emelkedik föl, fején sólyomtollas magyar kalpag, bal kezét a csipőjére helyezi, s jobb kezében két élü kardot tart. Foszladék: mindkétfelül: ezüst-kék-vörös.

Fölmutatta: Szy Pál, Ferencz, György, Dániel, János. 1733. Kocs és Pápa, Veszprémv.

Sziklóssy, l. Szabó.

Szilágyi.

Adta: Zsigmond, 1409. sexto Kalendas Martii.

Kapta: csecsyncsei Garázda Miklós és Dénes, és Szilágyi László.

Czimer: a paizs három szögü, az udvara ezüst, ebben egy fél zerge lángok közül emelkedik ki, szét nyiló körmü első lábai között zöld galyas fenyőfát tart, s az ágairól eszik. A paizs fölött fehér sisak, melynek az alja meg van aranyozva. A sisak-takaró ezüst-fekete. A koronátlan sisak fölött lángok között ugyan olyan zerge, mint az alábbi. A czimert a Garázdák és Szilágyiak olyan hozzáadással kapták, hogy azon utódaik, a kik a katonai pályán kitünnek, a czimer fehér szineit aranynyal cserélhessék föl.

Ezen Szilágyi családból származott horoghszegi Szilágyi Mihály kormányzó, s Szilágyi Erzsébet, I. Mátyás királynak édes anyja.

Fölmutatta: Szilágyi János, 1733. Német-Ujvár.

Szilassy, l. Farkas.

Szily.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1629. Január 12.

Kapta: Szily Mihály, testvérjei: János, György, Ilona és Katalin, az előbb emlitett Ilona fia: Pál.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, zöldelő, leveles és gyümölcsös magas olajfa, e mellett jobbra álló arany-oroszlán, balra természetes szinü álló medve, egymásnak szemközt fordulva, s első lábaikkal a fát fogják. A sisak koronáján kiterjesztett szárnyu arany koronás fejü sas, mely csőrét tátja, s nyelvét kilóggatja; a sas szine kereszt alakban vörös-arany. Foszladék: j. arany-vörös, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Szily Mihály, 1733. Kocs. — Szily András, 1733. Kamond, Veszprémv.

Szilvássy, l. Zilvássy.

Sohár.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1625. Október 25.

Kapta: Sohár Márton, neje: Páris Katalin, fiai: Dániel, János, testvére: Benedek, ennek gyermekei: Tamás, György, Márton, Katalin, Dorottya és Ilona.

Kivonat. Czimerleirás hiányzik.

Fölmutatta: Sohár István, Ferencz, Márton, György, 1733. Csekefa. — Sohár József, Gergely, Mihály és Benedek, 1767. Tapolczafő, Veszprémv. — Sohár György és István, 1767. Sár-Kereszt-Ur, Fehérv.

Soldos, (Szent-Eőrzsébeti), l. Pap, máskép Bodroghy.

Sombor, l. Jelencsits.

Somogyi, máskép Baka.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1625. November 11.

Kapta: Somogyi, máskép Baka Ferencz, felesége: Horváth Katalin, gyermekei: Ferencz, András, Benedek, Katalin.

Czimer: kék udvarban, zöld mezőn, hangyaboly, melyből terebélyes zöld águ fa nő ki s azon a hangyák föl és alá járnak. A nyitott sisak koronáján vörös ruhás vitéz, jobbjában piros rózsát tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Somogyi, máskép Baka János, 1733. Tiborczszeg.

Somogyvári-Somogyi.

Adta: I. Ferdinánd, Bécs, 1559. September 13.

Kapta: Somogyvári Péter deák, fiai: Somogyvári Imre: György, Benedek és Kristóf,

Czimer: kék udvarban egyes farku álló oroszlán, jobb lábával fürtös szőlő-kocsányt tart; az udvar fölső szegletében hold és csillag. A sisak koronáján fél oroszlán kardot villogtat. Foszladékról a vármegye levéltárában levő másolatban, de még a Somogyi Mihálynál Boroczszegen őrzött eredeti czimeres levélben sincs említés, az eredetire festett czimerkép szerint azonban mind két oldalon: arany-kék.

Fölmutatta: Somogyi Ádám, Kristóf, János és Zsigmond, 1733. Boroczszeg. — Somogyi István, János, Ferencz, Péter, 1733. Perenye.

Somogyi. Medgyesi.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1628. September 8.

Kapta: medgyesi Somogyi Pál, testvére: Somogyi György.

Czimer: függőlegesen két részre osztott paizs-udvar, jobbról vörös, balról kék; a vörösben egy halmon daru áll, s felemelt jobb lábával kavicsot tart; a kék udvarban, zöld téren, egyes farku, koronás fejü, álló oroszlán, első jobb lábával kardot villogtat. A sisak koronáján fél, különben az alsóhoz mindenben hasonló oroszlán látható. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Somogyi György, Pál, János, Mátyás, 1737. Csókakő és Monyorókerék.

Soós, (Göntörházi), l. Lendvay.

Smolcz.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1655. Aprilis 16.

Kapta: Smolcz Mihály, neje, és testvére: Smolcz György.

Czimer: arany udvarban zöld téren, kék ruhás, fehér nadrágos, piros csizmás vitéz áll, fején magyar kalap, bal kezét csipőjére tartja, jobbjával kardot forgat. A sisak koronáján kiterjesztett szárnyu galamb áll, csőrében olaj-ággal. Foszladék: j. ezüst-kék, b. ezüst-vörös. (Eredeti).

Söptoy, másként Tóth, l. Farkas.

Söptey, másként Dömötöry.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1592. September 5.

Kapta: Söptey, másként Dömötöry Mihály, nővérei: Magdolna, és Klára; unoka-testvére: Söptey György.

Czimer: vonallal keresztben a közepén két egyenlő részre osztott paizs-udvar, a fölső kék, az alsó vörös, ebben hármos zöld halom, s azon egész álló oroszlán, szája nedves, (itt a szöveg zavaros: valószinü hogy az oroszlán első bal lábával hajánál fogva török-fejet tart), fölemelt első jobb lábával kardot villogtat. A zárt sisak koronáján fél, különben az alábbihoz hasonló oroszlán. Foszladék: j. arany-kék, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Söptey, máskép Dömötöry Zachariás, 1733. Dömötöri — Söptey, máskép Dömötöry Pál, 1748. Hermán.

Szombath, Zombath.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1621. Deczember 26.

Kapta: Zombath András, testvérjei: Zombath Mihály és György.

Kivonat. A czimerleirás hiányzik.

Szombathely.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1631. Oktober 3.

Kapta: Szombathely Imre, testvérei Gergely és Anna.

Czimer: vörös udvarban zöld halom, ezen természetes szinü, kiterjesztett szárnyu pelikán, mellét csőrével megsebzi, és vérével három fiát eteti. A sisak koronáján az előbbihez mindenben hasonló pelikán. Foszladék: j. arany-fekete, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Szombathelyi Antal, 1733. Szombathely.

Szőlősy.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1602. September 9.

Kapta: Szőlősy Mihály, sógora: Kovács István (de Gansa).

Czimer: kék udvarban hegyezett fülü, természetes szinü, álló farkas, első bal lábát ragadozásra nyujtja, a jobbal leveles szőlőfürtöt tart. A zárt sisak koronáján fél, különben az előbbihez mindenben hasonló oroszlán. (Azaz mig ott farkas, itt oroszlán tart szőlőfürtöt. Vagy talán tekintettel az „előbbi" szóra, az oroszlán tévesen áll farkas helyett?).

Fölmutatta: Szőlősy Gergely, 1733. Kereszt-Ur. — Szőlősy János, 1750. Csögle. Veszprémv. — Szőlősy Pál és János, 1766. Gárdon. Fehérv.

Sülye. (Bataviai).

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1622. Május 1.

Kapta: bataviai Sülye András,, neje Ighbriny Katalin.

Czimer; kék udvarban hármos zöld halom, ennek emelkedettebb csucsán szétterjesztett szárnyu, természetes szinü sólyom, mely a jobb lábával zöld koszorut tart. A vért felső szegleteiben és pedig jobbról a tele hold (quadra lunae), balról arany-csillag. A sisak koronáján az előbbihez hasonló sólyom. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Sülye János és György, 1733. Hodász.

Suppanich.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1649. Aprilis 9.

Kapta: Suppanich Pál, testvérje: Suppanich István és András.

Czimer: kék udvar alján folyó, azon egy vörös csónak s mellette egy magasra emelt torony, tetején arany-koronával s a koronán fehér galamb, a csőrében olaj-ággal; a paizs két szegletéből egy-egy vörös

szikla nő ki, melyeken bokor van. A sisak koronáján az előbbihez teljesen hasonló, olajágat tartó galamb. Foszladék: j. vörös-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Suppanich János és Mihály 1733. Kis-Medves. — Zuppanich János, 1733. Rohoncz.

Sütő, l. Fábsich.

Szunyok.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1690. Junius 10.

Kapta: Bellay János, neje: Pruszay Erzsébet, mostoha gyermekei: Szunyok István és Katalin s Grabics Anna.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, kiterjesztett szárnyu fehér galamb, csőrében zöld ággal. A sisak koronáján fészek, ebben meghajtott nyaku pelikán, mellét csőrével megsebzi s három fiókját vérével táplálja. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Sunyok István, 1733. Német-Ujvár.

Szüch, l. Züch.

T.

Takács.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1646. November 5.

Kapta: Takács Miklós, testvére: Takács János, nővére: Ilona.

Czimer: háromszög-alakkal fölosztott paizs udvar, vagyis a paizs aljáról egy heraldikai háromszög emelkedik föl s csucsával a vért felső szélét érinti, a mellette két felül levő felső kékszinü téren egy-egy csillag; a háromszög alaku vörös mezőben fél hold, mely hegyeivel balra fordul. A sisak koronáján vörös ruhás, fehér öves vitéz emelkedik föl, bal kezét a csipőjén tartja, a jobbal kardot villogtat. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Takács István, János, Mihály, 1733. Csánig. — Takács István, Miklós és Ferencz, 1733. Jákfa. — Takács György, 1748. Kemény-Egerszeg.

Takách.

Adta: III. Ferdinánd, Pozsony, 1638. Március 23.

Kapta: Takách Márton, testvérjei: Takách Gergely, György és Erzsébet.

Czimer: kék udvarban zöld hármos halom, ennek emelkedettebb részén vörös ruhás kar, markában három érett buzakalászt tart. A sisak koronáján az előbbihez hasonló kar, a három buzakalászszal. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. arany-kék.

A czimer eredetije, roncsolt állapotban, Takách Sámuel birtokában Répcze-Szemerén. A festett czimer foszladékainak elhelyezése nem egyezik meg a szöveg leirásával. A festésen j. arany-kék, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Takách Ferencz, 1733. Duka.

Takács.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1666. Mártius 13.

Kapta: Takács János, testvére: Takács András.

Czimer: vörös udvarban hármos csucsu szikla, ennek emelkedettebb részén királyi korona, melyből térdével egy bajuszos, sisakos, pánczélos vitéz emelkedik föl, sisakját fekete sastollak ékesitik; jobb kezében kardot villogtat, a balt csipőjén tartja. A sisak koronáján pánczélos kar két szárnyu kiterjesztett vörös zászlót lobogtat. Foszladék: j. arany-kék, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Takács Ádám, 1750. Pápa, Veszprémv.

Takács.

Adta: Mária-Terezia, Bécs, 1755. Deczember 29.

Kapta: Takács Pál.

Czimer: A vért függőleges vonal által két egyenlő részre oszlik; a jobb vörös és ebben egy balra forduló egyes farku arany oroszlán, mely két első lábával két szárnyu, hátra felé lobogó fehér zászlós dárdát tart. A bal rész ezüst, ebben zöld hármos halom, melynek emelkedettebb részén természetes szinü holló csőrében arany érmet tartva, fölötte egy hat águ vörös csillag. A sisak koronáján, két fekete sasszárny között, hat águ vörös csillag. Foszladék: j. arany-vörös, b. fekete-ezüst. (Eredeti).

Talabér, l. Vörös, (Veörös).

Tallián. (Vizeki).

Adta: II. Mátyás, Pozsony, 1610. Január 1.

Kapta: Tallián János, unoka-testvérei: Tallián Miklós, Gergely, György, Pál, Vilmos és János; ezeknek gyermekei: János, Mátyás, Gergely és György, továbbá sógorai: Milosits Mihály, Miklós és Jakab, végre Ilona lányától született unokái: Maroschits Pál és Mihály.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, sisakkal és mellpánczéllal ellátott, különben magyar ruhás vitéz, bal kezével a kardját az ágyékától elmozditja, (azaz: a kard ferde irányban függ derekáról), s jobb kezével egy vörös keresztes fehér zászlóval ellátott dárdát tart föl. A sisak koronáján a most emlitetthez mindenben hasonló zászlós dárda áll. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. arany-kék.

Fölmutatta: Tallián Péter, 1733. Szent-Márton, — Tallián János, 1733. Szigeth. — Tallián Pál és Ádám, 1733. Oláh-Cziklin. — Tallián Mátyas, 1749. Beicz.

Tamaska.

Adta: III. Károly, Bécs, 1715. Február 15.

Kapta: Tamaska István, neje: Horváth Éva, fia: István és Ferencz, testvérei: Tamaska György, János, László, Ádám és Pál.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, álló magyar vitéz, sárga csizmában, arany diszitésü vörös ruhában, derekára kard övezve, fején czobolyprémes vörös fityegőjü kalpag, bal kezét a csipőjére szoritja, jobbjával hajánál fogva levágott török-fejet tart. A sisak koronáján vörös ruhás kar a török-fejjel kezében. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Tamaska Ádám, 1733. Nemes-Csoó.

Trajber.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1688. Május 22.

Kapta: Traiber János, neje, Csapy Dorottya, testvérei: Traiber Miklós, György és Márkus.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, álló oroszlán, első jobb lábával három piros rózsát tart. A sisak koronáján kiterjesztett szárnyu fehér galamb, csőrében zöld ággal. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Trajber Zsigmond, 1733. Szombathely.

Teklics.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1601. Aprilis 2.

Kapta: Teklics Lukács, atyja: Gergely, testvérei: Teklics György, Mátyás, István, Márkus és ifjabb György.

Czimer: kék udvarban arany griff, kiterjesztett szárnyakkal — — erősen tart, (hézagos a leirás; mit tart? minden valószinüséggel kardot, mert) bal lábával pedig véres török-fejet tart. A zárt sisak koronáján egy fél, különben az alábbihoz mindenben hasonló griff. Foszladék: j. arany-kék, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Teklics Miklós és Ferencz, 1733. Szent-Péterfa. — Teklics János, 1733. Rohoncz.

Temlin, Tömlén.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1687. Oktober 12.

Kapta: Temlin Balázs, fia: Temlin János és István, testvére: Temlin Mihály.

Czimer: kék mezőben zöld téren, természetes szinü álló griff, fölemelt farokkal, első jobb lábával kardot, a ballal zöld borostyán ko-

szorut tart. A sisak koronáján fél, különben az előbbihez hasonló griff. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Temlin Ferencz, István, György, 1733. Lehomérje. — Szent-Leonhárd. — Temlin István, 1741. Böde. Zalav.

Tongely, l. Jánossy.

Teötösy, l. Zakál.

Terbócz.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1634. Aprilis 12.

Kapta: Terbócz János, testvérei: Terbócz Mátyás és Miklós.

Czimer: a paizs-udvar kereszt-vonással négy részre oszlik; a jobb felső és bal alsó arany, ezekben egy-egy fehér galamb, csőrükben olajággal; a jobb balra, ez jobbra fordul. A bal felső és jobb alsó udvar fekete, mindenikben egy-egy ferdén helyezett égő fáklya. A sisak koronáján az előbbiekhez hasonló harmadik fáklya. Foszladék: mind a két oldalon fekete-arany.

Fölmutatta: Terbócz János, 1733. Mura-Szombat.

Terestyén.

Adta: II. Miksa, Bécs, 1576. Február 22.

Kapta: Terestyén Pál, testvérei: Terestyén Sebestyén, Balázs és Bálint.

Czimer: kék udvarban hármos zöld halom, ezen álló oroszlán, első jobb lábával kardot tart; a vért fölső szegleteiben jobbról hold, balról csillag. A sisak koronáján, két sasszárny között, fél oroszlán kardot tart. Foszladék: mindkét felül arany-kék. (Eredetije a vasvár-szombathelyi káptalan levéltárában).

Fölmutatta: Terestyén Mihály, 1733. Perenye. — Terestyén György, 1733. Terestyén-Szecsőd. — Terestyén Ádám és Mihály, 1733. Terestyén-Szecsőd.

Tibold.

Adta: II. Leopold, Pozsony, 1790. November 16.

Kapta: Tibold Ádám és György, Ádám fiai: József, János és Ferencz, s lányai: Anna és Terezia.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, egyes farku álló arany-oroszlán kardot villogtat. A sisak koronáján az előbbihez hasonló oroszlán. Foszladék: mind a két oldalon arany-kék.

Tibolth. (Kotsobai).

Adta: II. Ferencz, Bécs, 1799. Január 18.

Kapta: Tibolth Mihály és Ferencz s ez utóbbinak nejétől Morkenstein Rozáliától született fia: Alajos.

Czimer: kék udvarban, gyepes téren, egyes farku álló arany-oroszlán, első jobb lábával aranyos markolatu kardot, a ballal pedig érseki keresztet tart. A sisak nyakán arany-láncz medaillonnal. A sisak koronáján kiterjesztett szárnyu fehér galamb, csőrében zöld borostyán-koszorut tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-kék.

Tisztapataky, l. Lauterpach.

Tokorcsy, máskép Héra, l. Ovády.

Tomsics.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1651. November 12.

Kapta: Tomsics György, neje: Veszprémi Erzsébet, fiai: Tomsics György és János, unoka-testvére: Galambos György.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, egymással szemközt, két álló oroszlán, első bal lábukat ragadozásra nyujtják, a jobbal egy zöld koszorut tartanak. A sisak koronáján ágyékával oroszlán emelkedik föl, mely kardot villogtat. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Tomsics Ferencz, 1733. Hetye.

Tóth, l. Farkas.

Tóth, máskép Sőptey, l. Farkas.

Tóth, l. Nagy.

Tóth.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1637. November 9.

Kapta: Tóth Mihály.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, összefutó három galamb szemet szed és eszik; a szemet a vért bal felső részén felhőből előtünő vörös ruhás kar hinti. A zárt sisak koronáján szétterjesztett szárnyu fehér galamb, csőrében zöld olaj-ággal. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Tóth Mihály, Péter és Ferencz, 1733. Jaák.

Tóth.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1700. Október 31.

Kapta: Tóth Mihály, fia: Tóth János.

Czimer: kék udvarban zöld hármos halom, ennek emelkedettebb részén egy felül helyezett sarlós hold és alul helyezett két csillag között

könyökével vörös ruhás kar emelkedik föl és vas buzogányt tart. A sisak koronáján hasonlóan vasbuzogányos, vörös ruhás kar. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Tóth János, 1733. Hidvég.

Tóth.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1700. Oktober 31.

Kapta: Tóth János, fiai: Mihály, János és György.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, vörös ruhás kar vasbuzogányt tart. Fölötte hold, az alsó részekben két csillag; a kar feje vagyis a kéz jobb felé fordul. A sisak koronáján az előbbihez hasonló kar. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Tóth Mihály, János, Gábor, 1733. Rába-Hidvég.

Tóth.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, — — November 12.

Az évszám hiányzik, de mivel az okmány II. Ferdinánd mint magyar király uralkodásának 8-ik évében adatott ki, ő pedig uralkodni 1619-ben kezdett, a nemes levél kiadásának éve 1627.

Kapta: Tóth Benedek, anyja: Kis Dorottya, neje: Simon Erzsébet.

Czimer: (kék) udvarban, zöld téren, fekete lovon vörös ruhás, mellvértes, sarkantyus, sárga csizmás vitéz, fején forgóval ékes kalpag, balkezével a kantár szárát fogja, s a jobbal kardot tart, melynek hegyére turbános török fő van szurva. A zárt sisakon gyöngyökkel és ékkövekkel diszitett királyi korona: Foszladék: j. arany-vörös, b. ezüst-kék.

Fölmutatta: Tóth Pál, 1733. Pápocz.

Tóth.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1695. Aprilis 12.

Kapta: Tóth György, neje Thamáskay Erzsébet, fia: János, testvére: Tóth István, s ennek fia: Tóth György.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, föltartott szarvakkal jobbra lépegető szarvas, melynek nyaka nyillal van átlőve. A sisak koronáján ágyékával a nyakán nyillal átlőtt szarvas emelkedik föl. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Tóth János és István, 1767. Udvari, Zalav.

Tölly.

Adta: II. Miksa, Bécs, 1573. September 20.

Kapta: Theölly György, testvérei: Theölly Miklós, Márton, Borbálya és Mártha.

Czimer: vörös udvarban, kék téren, balról egy fal nyolcz lépcsővel, a lépcsőkön egy természetes szinü, egyes farku felemelkedett oroszlán halad föl, első jobb lábával kardot, mely a vért bal szegletének van irányozva, s a bal lábával borostyán-koszorut tart. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. arany-kék.

Fölmutatta: Tölly Mihály és Péter, 1733. Felső-Eőr.

Tőtősy. (Zepetneki).

Adta: Rudolf, Prága, 1587. Február 22.

Kapta: zepetneki Tőtősy György, gyermekei: Péter, Jakab, Orsolya és Katalin.

Czimer: keresztben két részre osztott paizs; a felső vörös, az alsó kék; az alsóban királyi korona s azon egy meztelen kar, mely egy kéve buzát tart ferde irányban A vért felső szegleteiben jobbról hold, balról csillag. A zárt sisak koronáján, két sasszárny között, az előbbihez mindenben hasonló kar; a sasszárny jobbról arany-fekete, balról vörös-ezüst. Foszladék: j. arany-fekete, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: zepetneki Tőtősy János és Ferencz, 1733. Sorki-Kisfalud.

Trost.

Adta: I. Leopold. Bécs, 1701. November 24.

Kapta: Trost Menyhért. neje: Hueberics Kordula, három fia és három lánya.

Czimer: kék udvarban zöld halom, ezen szétterjesztett szárnyu, nyakát magasra emelő phoenix-madár bal felé fordulva, magát lángoló tüzben megégiti. A sisak koronáján természetes szinü daru, fölemelt jobb lábával kavicsot tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös. (Eredeti).

Troxár.

Adta: III. Károly, Bécs, 1720. Oktober 8.

Kapta: Troxár János, neje: Sisek Judit és fia: Troxár János.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, álló oroszlán, első lábaival lobogó vörös-fehér zászlót tart. A sisak koronáján ágyékával különben az előbbihez teljesen hasonló oroszlán emelkedik föl. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. arany-kék.

Fölmutatta: Troxár János, 1733. Korong.

Thulmon.

Adta: I. Leopold, Prága, 1651. November 18.

Kapta: Thulmon György, neje: Nováky Magdolna, fiai: Thulmon Mihály, János, György, Mátyás, Jakab, Pál és lányai; végül testvére: Thulmon Mihály.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, két egymással szemközt álló oroszlán első lábaival egy nyillal átfurt királyi koronát tart. A sisak koronáján, két különféle szinü bivalszarv között, fél oroszlán emelkedik föl, s jobb lábával félholdat tart. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Thulmon József, Samu, Ádám, Dániel, Mihály és Gábor, Thulmon Mihálynak fiai; 1733. Felső-Mesteri. — Thulmon János, 1743. Ikervár.

Tunya.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1690. Augustus 27.

Kapta: Hérics Mihály, fia: György, s néhai Tunya Mihálynak Hérics Magdolnától született fia: Tunya Gergely.

Czimer: kék udvar alján egy hullámzó tenger, ezen egy vasmacska uszik az alsó görbületeivel — melyek horogban végződnek; jobbról meztelen kard, balról zöld pálma-ág, melyeket közepén egy kigyó teker körül, fején (szájában) gyémánt-köves arany gyürü. A sisak koronáján magas kőszál, ennek csucsán zöld leveles, gyümölcscsel gazdag pálmafa. Foszladék: j. arany-kék. b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Tunya Ádám és Gergely, 1733. Asszonyfalva.

Turkovics, l. Radakovics.

U.

Uy.

Adta: Leopold, Pozsony, 1659. Okt. 5.

Kapta: Uy Péter, ennek felesége: Bálint Dorottya, atyja: Uy Márton, anyja; László Margit, testvérjei: Uy Gergely és Miklós.

Czimer: a vért kék udvarában, buzakalászszal beszórt zöld téren, egy buzakéve áll, melyből jobbról is, balról is egy-egy galamb szemet csip. Sisakdisz: egy emberi kar markában három buzakalászszal. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Uj.

Adta: III. Károly, Laxenburg, 1714. Junius 10.

Kapta: Uj János, fiai: György és Mihály.

Czimer: kék udvarban zöld füves tér, azon egy álló fehér egyszarvu, mely a vért jobb oldalán tenyésző fürtös szőlőtőről fürtöket szakgat és eszik. A sisak koronáján egy kettős farku arany-oroszlán gabona-kévét tart. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. arany-kék.

Fölmutatta: Uj Ferencz, 1733. Andrásfa.

Urbanich, l. Domány.

V.

Vadkerthy, l. Polányi.

Váginger.

Adta: I. Leopold, Pozsony, 1659. Oktober 20.

Kapta: Váginger Balázs, neje: ehrenfeldi Olicher Mária-Erzsébet és gyermekei.

Czimer: kék udvarban egyes farku álló oroszlán, fején korona, első jobb lábával meztelen kardot tart. A sisak koronáján, két fekete sasszárny között, ágyékával fél, különben az előbbihez hasonló oroszlán emelkedik föl. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Váginger Ferdinánd és József, 1733. Morischdorf, a borostyánkői urodalomban.

Vajai. (Vajai), l. Ravasz.

Vargha, másképⁱ Nagy.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1676. September 1.

Kapta: Vargha, másképp Nagy Gergely, György és Péter s a család több tagja.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, két piros rózsa között, királyi korona, ezen vörös mezü egész emberi kar kardot villogtat, melyre török fej van tüzve. A sisak koronáján az alsóhoz teljesen hasonló kar. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös

Fölmutatta: Vargha, másképp Nagy Mihály és Péter, 1733. Jaák.

Vargyai.

Adta: III. Károly, Bécs 1719. Augustus 24.

Kapta: Vargyai István, fiai: György, János és Gergely.

Czimer: kék udvarban, zöld mezőn, daru jobb lábával kavicsot tart. A sisak koronáján ismét kavicsot tartó daru. Foszladék: j. ezüst-vörös, b. arany-kék.

Fölmutatta: Vargyai György, Gergely, János és Ferencz, 1733. Hetye.

Vargyas.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1665. November 17.

Kapta: Vargyas György, testvére: János.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, természetes szinü álló párducz, jobbjával kardot villogtat. A sisak koronáján, két fekete sasszárny között, ágyékával az alábbihoz hasonló párducz emelkedik föl. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Vargyas János, 1786. Takácsi, Veszprémv.

Váry.

Adta: II. Ferdinánd, Sopron, 1622. Julius 6.

Kapta: Váry János, neje: Zabó Erzsébet, gyermekei: Bálint, Gyögy, Ilona, Zsófia.

Czimer: kék udvarban letarolt s csak szórványosan zöldelő mezőn három keresztben fektetett buzakéve, melyekre egy fehér galamb száll, és kalászt szed. A sisak koronáján kiterjesztett szárnyu galamb. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. arany-fekete.

Fölmutatta: Váry János és Bálint, 1733. Hőgyész. — Váry Mihály, 1750. Magyar-Gencs.

Várossy, másként Hansek.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1690. Aprilis 10.

Kapta: Várossy, másként Hansek János, neje: Jugh Anna, lányai: Zsuzsánna, Magdolna.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, álló koronás griff, első jobb lábával egy szál liliomot tart. A sisak koronáján, két sasszárny között, a hegyével fölfelé álló nyil. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös. (Eredeti).

Vrancsics.

Adta: II. Miksa, Bécs, 1573. Augustus 28.

Kapta: Vrancsics Balázs.

Czimer: Az okmány igen hézagos, miért is a czimerre nézve csak a következőket lehet felsorolni: A paizs-udvarban vörös ruhás kar kardot tart. — — — — A nyilt sisak fölött arany királyi korona, melyből — — — — Foszladék — — — —

Fölmutatta: Vrancsics János, 1733. Rohoncz.

Venturini.

Adta: II. Leopold, Pozsony, 1791. Martius 12.

Kapta: Venturini Lajos és János, Lajos gyermekei: Alajos, Károly, János, Ferencz, Karolina, neje: Hofmeier Erzsébet.

Czimer: az udvar keresztben két részre oszlik; a felső arany, ebben növekedő fekete sas jobbra néz; az alsó kék, ebben függőlegesen három hullámos szelemen, s ezekben vizszintesen egy ezüst hegyü, hegyével jobbra irányult arany nyil, mely vörös tollakkal (szárny) van diszitve. A sisak koronáján, két keresztben szelt szárny között, hegyével fölfelé a vértbeli nyil; a vért szinei a szárnyakon akként jelennek meg, hogy ércz az érczczel és szin a szinnel kerüljön átellenbe. Foszladék: j. arany-fekete, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Venturini János, 1830.

Verhás.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1675. Aprilis 24.

Kapta: Verhás Kristóf, testvérei: Verhás István és Mihály.

Czimer: a czimer-paizs négy részre oszlik; a jobb oldali alsó és baloldali fölső vörös, mindenikben összetett szárnyu holló, nyakában egy félig beledöfött nyil; mindenik holló csőrében drágaköves gyürü. A jobb felső és bal alsó udvar kék szinü, mindenikben egy-egy természetes szinü álló oroszlán, az egyik a jobb, a másik a bal első lábával ijat tart, és egymás felé fordulnak. A sisak koronáján természetes szinével egy kiterjesztett szárnyu egész gólya a fészkén áll, s csőrével a nyaka körül tekerődzött kigyót tartja s jobb felé fordul. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Verhás Ferencz és János, 1733. Kethely.

Voszszendy, l. Gombos, (Zágorhidai).

Vida.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs, 1629. Deczember 10.

Kapta: Vida Mihály, neje: Dorottya, fiai: Mózes és Ábrahám, testvérei: Benedek és Bálint.

Czimer: kék udvarban zöld hármos halom, ezen egyes farku arany oroszlán, jobb lábával hegyével lefelé irányitott nyilat tart. A sisak koronáján fél, különben az előbbihez mindenben hasonló oroszlán. Foszladék: mindkét oldalról kék-arany.

Fölmutatta: Vida Mózes, 1733. Német-Szecsőd.

Vizlendvay.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1645. Junius 21.

Kapta: Vizlendvay András és György.

Czimer: kék udvarban zöld hármos halom, ezen drága kövekkel

ékes királyi korona, fölötte álló oroszlán jobb lábával kardot villogtat. A sisak koronáján az előbbihez mindenben hasonló oroszlán. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Vizlendvay János, 1721. Oloszka. — Ifj. Vizlendvay János, 1721. Oszkó. — Vizlendvay Mátyás, 1735. Potyond, Soprony. — Vizlendvay Pál, 1735. Saál.

Vörös, máskép Kovács.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1666. Február 5.

Kapta: Vörös, máskép Kovács János, testvérei: Vörös, máskép Kovács György és Mihály.

Czimer: zöld udvarban hármos csucscsal egy szikla, ezen királyi korona, s ezen pánczélos kar kardot tart, melyre török fej van tüzve; a két fölső sarokban egy-egy csillag. A sisak koronáján, két fekete sasszárny között, az alábbihoz hasonló kar. Foszladék: j. arany-kék, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: Vörös, máskép Kovács István és László, 1733. Sömjén. — Vörös máskép Kovács Mihály, 1733. Izsákfalva.

Woöros. (Budakeszi).

Adta: III. Ferdinánd, Prága, 1638. Julius 24.

Kapta: Veörös Mihály, neje: Talabér Katalin, fia: Veörös János, sógora: Talabér Balázs.

Czimer: kék udvarban zöld hármos halom, ezen álló arany griff, első jobb lábával kardot tart. A sisak koronáján fél, különben az előbbihez mindenben hasonló griff. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Veöres Ferencz és György, 1733. Urai-Ujfalu.

Vörös.

Adta: Mária-Terezia, Bécs, 1760. Mártius 25.

Kapta: Vörös Mihály.

Czimer: kék udvarban egyes farku álló arany-oroszlán, első lábaival kettős szárnyu, balra lobogó és vörös kereszttel ellátott zászlót tart. A sisak koronáján kiterjesztett szárnyu, piros lábu és csőrü fehér galamb zöld olajfa-ággal. Foszladék: j. kék-arany, b. vörös-ezüst. (Eredeti).

Z.

Zabó, l. Komáromy.

Zabó, (Keödszállási), l. Szabó.

Zakál. (Körmendi).

Adta: II. Rudolf, Pozsony, 1578. Aprilis 11.

Kapta: körmendi Zakál János, neje?: Sbardelat Anna és gyermekei; továbbá sógorai: Kermendy János, Márkasiny Ferencz, Teőtősy Tamás, Makó Ferencz és Burján István.

Czimer: a paizs-udvart egy függőleges vonal két egyenlő részre osztja; a jobb oldal kék; a bal oldalt egy másik vonal keresztben vágja ketté, ennek a fölső része ezüst, az alsó vörös. A kék udvarban hármos zöld halom, ezen álló egyes farku arany-oroszlán, jobb lábával kardmarkolatot, a ballal a közepén fogva dárdát (kardot) tart és **balra** fordul. Az ezüst mezőben két liliom, a vörösben pedig fehér. (A szöveg zavaros; nincs megnevezve, hogy milyen a fehér udvarba jövő két liliom s minek kellene a vörös udvarba jövő fehérnek lenni? Talán lilom?) A zárt sisak koronáján fél, különben a leirthoz hasonló oroszlán emelkedik föl. Foszladék: j. arany-kék, b. vörös-ezüst.

Fölmutatta: körmendi Szakály Mihály, 1733. Kis-Unyom, és — István, 1733. Felső-Paty.

Zalay, l. Komáromy.

Zalay, l. Szalay.

Zalay, l. Malasics.

Zan.

Adta: II. Rudolf, Pozsony, 1582. Február 14.

Kapta: Zan János, Menyhért, András, Gergely, Mihály, György és Gáspár.

Czimer: a paizs-udvar keresztben két egyenlő részre oszlik; az alsó rész vörös, ebben két ferde ezüst gerenda, melyek fölfelé szöget képeznek, s az udvart három részre osztják; az igy felosztott udvarrész mindegyikében egy-egy hat águ ezüst-csillag. A fölső rész kék, ebben kiterjesztett szárnyu növő arany-griff, mely mindkét első lábát ragadozásra tartja. A nyitott sisak fölött a vértbeli griff. Takarók: j. arany-kék, b. vörös-ezüst. (Eredeti).

Zanathy, l. Szanathy.

Zantay. l. Bolla.

Zelles.

Adta: III. Ferdinánd, Bécs, 1644. Február 25.

Kapta: Żelles Miklós, neje: Margit, gyermekei: Tamás, István, Gergely, Imre, Péter, Miklós, Ilona és Orsolya.

Czimer: kék udvarban zöld hármos halom, ezen két egyenest álló buza-kéve. A sisak koronáján ágyékával oroszlán emelkedik föl, s két

első lábával a balra hajló oszlopot fogja. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Zelles Boldizsár, Zsigmond és Imre, 1733. Nárai.

Zelkó.

Adta: I. Leopold, Bécs, 1672. Julius 6.

Kapta: Zelkó Balázs, fiai: Márton, János és Sebestyén.

Czimer: kék udvarban zöld halom, ezen egy ifju ijat feszit s nyilat lő egy vadgalambra, mely a halmocskából kinövő fa szélső száraz ágán ül. A sisak koronáján egy másik gerle, melynek bögye nyillal van átlőve. Foszladék: j. arany-kék, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Zelkó Mátyás, Tamás, Balázs, István, János, Ferencz és Péter, 1733. Szent-Sebestyén.

Zenthe, Szenthe.

Adta: II. Mátyás, Pozsony, 1613. Március 18.

Kapta: Zenthe Miklós, neje: Kartaly Katalin, unoka-testvérei: Seregh Benedek és Mátyás.

Czimer: kék udvarban hármos zöld halom, azon egy természetes szinü, kiterjesztett szárnyu páva, csőrében szőlőfürtöt tart. A zárt sisak koronáján az előbbihez hasonló páva. Foszladék mind a két oldalon arany-kék. (Eredeti).

Zidanics, l. Simoncsics.

Zilvássy.

Adta: II. Rudolf, Prága, 1602. Junius 7.

Kapta: Zilvásy Jakab, fiai: Márton, Vitus, Miklós, unoka-testvére: Zilvásy Ferencz.

Czimer: vörös udvarban hármos zöld halom, annak magasabb részén zöldülő egész szilvafa s azon egy pelikán vagy papagály (psittacus). A sisak koronáján az előbbihez hasonló szilvafa. Foszladék: j. kék-arany, b. vörös-fehér.

Fölmutatta: Zilvássy István, 1733. Hőgyész.

Zrinavecz.

Adta: II. Ferdinánd, Bécs. 1631. Julius 19.

Kapta: Zrinavecz Miklós, testvérei: Zrinavecz György, János, Mihály, anyai unoka-nővérük: Zsuzsanna.

Czimer: kék udvarban zöld tér, ezt egy folyó két részre osztja. A fölső részben szikla, ezen lépegető párducz, mely fölemelt első jobb lá-

bával nyilat tart. A sisak koronáján egy fél, különben az előbbihez mindenben hasonló párducz. Foszladék: j. vörös-ezüst, b. ezüst-vörös.

Fölmutatta: Zrinavecz András, 1733. Nagy-Séé.

Zsidó, l. Marthon.

Zolga, l. Zanathy.

Zombath, l. Szombath.

Zugó.

Adta: II. Mátyás, Bécs, 1610. Junius 18.

Kapta: Zugó Lukács, gyermekei: Zugó István, Mihály, János, Ilona és Margit.

Czimer: kék udvarban, zöld téren, természetes szinű agancsos álló szarvas, homlokába nyil lőve. A zárt sisak koronáján fél, különben az előbbihez hasonló szarvas. Foszladék: j. arany-vörös, b. ezüst-kék.

Fölmutatta: Zugó László, 1733. Füztő-Zugó.

Zuppanich, l. Szuppanich.

Züch, l. Hethésy.

III.

Pótlék.

A.

Ambrózy. (Sédeni. Báró). Az előnévből következtetve, az Ambrózy báró család tagjai a Vasvármegyében is élt nemes sédeni Ambrózyakkal egy törzsből vélték eredetüket.

A csak néhány évvel ezelőtt elhalt Ambrózy Lajos báró vasvármegyei birtokos, s közéleti mozgalmainknak egyik tevékeny és előkelő harczosa volt.

Agustich. E családból származott Agustich Imre is, aki a hetvenes évek előtt a gazdasági pályán működött, a hetvenes években pedig a magyar országgyűlés alsó házának gyorsirója volt. 1863-ban együtt szerkesztette a „Vasmegyei Naptárt“ Pauer Antallal (Mezei) és e sorok irójával, mely vállalatnak tiszta jövedelme a szombathelyi szinház első alapját képezé. Ezen kivül irt Agustich Imre vend nyelven számos tankönyvet, s buzgón fáradozott azon, hogy a különben hazafias idegen ajku nép zöme nyelvére nézve is magyar legyen. A muraszombati kerületben egy alkalommal mint képviselő-jelölt is szerepelt, s pártja csak kevés számmal maradt kisebbségben. Benne egy széplelkű ember és buzgó hazafi szállt kora sirba.

B.

Bátsmegyey. (Párisi). A család nemzedékrendjét itt közöljük:

I. tábla.

Párisi Bátsmegyey Ferencz, 1569.
(Markusóczy Katalin).

Gábor. György. (Osztopáni Perneszy Borbálya). János. Miklós. Simon. (1. Desső N. 2. Uki Uky Zsuzsanna). István. (Széplaki Bottka Anna). Orsolya. (Rádóczy Mihály). Erzsébet. (Gyarmathy Márton) Zsuzsanna. (Szarvaskendi Sibrik Zsigm.).

György után: György, † 1678 előtt.
— Éva. (Sárkánházi Sárkány Miklós).

István után: Miklós.
— János. Judit. Mária. (Pálffy István).
— János után: Antal.

Simon után: 1-től: János, Lásd a III. táblát. 2-től: II. Ferencz, † 1697. VII. 4. László. István. (Bocsári Svastics Magdolna). Éva. (Mankóbüki Horváth András).

István után: Krisztina. (Tappanfalvi Polányi Gábor). Mária. (Sorokmelléki Kecskeméthy István).

László után: Simon. György (Palásti Palásthy Borbálya). Klára. (Muraszombati Zobothin Zsigmond).
— György után: Teréz. (1. Niczki Niczky Dániel, 2. Rába-Doroszlói Rumy László).

II. Ferencz után: Gábor. (Béri Balogh Magdolna). Lásd a II. táblát. Sándor. Ádám. József. (Béri Balogh Erzsébet). Lásd a II. táblát. Julia. Erzsébet. (Hollósy Gáspár).

II. tábla.

Gábor. (Béri Balogh Magdolna). Aki az I. táblán.
József. (Béri Balogh Erzsébet). Aki az I. tálán.

Imre, † 1748. IV. 8. Julia. György, sz. 1725. IV. 27.
(Ujváry Francziska).

József, † 1797. II. 9.
(Barkóczi Rosty Juliánna).

Juliánna, sz. 1774. V. 14.
(Miskey Pál).

Sándor. (Nárai Náray Katalin). — Ferencz. — Ádám. — Mózes. † 1787. III. 27. — Éva. (Telekessi Györffy István).

György. — Julianna. (Hodászi Hodászy István).

III. tábla.

Bátsmegyey János, Simon fia.
Aki az I. táblán.

Mátyás, † 1738. VI. 4. F.-Pulyán. (Nedeczei Nedeczky Anna). — Borbálya. (1. Palásti Palásthy Józsue, 2. Mesterházi Nagy István).

György. (Johanna de Righetti). — László, sz. 1719. IV. 11. †. 1788. V. 16. — János. (Csanaki Illésy Anna-Maria). — Klára. (Perlaki Somogyi Lipót).

Pál (Rajkai Gévay Justina). — Antal.

Lipót. — Julia. (Simon N. Sopronv. álisp.).

Antal, sz. 1765. — Sándor. — István.

Ferencz, sz. 1792.
(Pornoki Bertalanffy Erzsébet).

József, kir. jbiró.

Bátsmegyey I. Ferencz nejével, Markusóczy Katalinnal, Markusócz és Sorok-Ujfalu községek birtokába jutott.

II. Ferencz fia: Gábor 1753. Április 9-én halt meg s 81 éves kort ért el.

Mátyás fia: György, 1714. Apr. 27-én született Felső-Pulyán, Sopronvármegyében; János 1723. Junius 13-án, s neje Illésy Ferencz consiliarius lánya volt.

Az előbb emlitett Györgynek fia: Pál, 1749. Október 26-án született Felső-Pulyán; testvérje: Antal, huszárőrnagy, született 1763. Decz. 1-én Felső Pulyán, s meghalt 1825. Junius 20-án Szombathelyen. Ez az Antal a „de Báts és Nagy-Báts“ előnévvel irta magát. (Militär-Schematizmus für 1826. 471. lap).

Pál fia: Lipót 1784. Mártius 24-én született a sopronvármegyei Szent-Mártonban, s meghalt 1865. November 28-án Bécsben.

Páris, honnan a család előnevét vette, Bácsmegyének elpusztult községe. (Pesti Frigyes: Magyarország helynevei történeti, földrajzi és nyelvészeti tekintetben. I. kötet).

Barthodeiszky. A mult században élt Barthodeiszky Károly, kinek neje galanthai Eszterházy Péter gróf lánya: Eszterházy Marianna grófhölgy volt. Fiuk: József; ettől Mihály származott, a kinek neje Tóth Julianna. Mihályt 1804 körül Sopronvármegye táblabiráinak sorában találjuk, s valószinü, hogy testvérjei voltak Barthodeiszky János 1823-ban répczelaki birtokos, kir. tanácsos, s referendarius az udvari tanácsnál, és Pál táblabiró.

Mihály gyermekei: József, 1844-ben répczelaki lakos, táblabiró, Ignácz imperialis kamarai fogalmazó Bécsben, Terezia, Francziska, Rozalia és Károly.

Ezen adatokból a családi tábla egy része a következőképpen volna összeállitható:

Barthodeiszky Károly.
(Eszterházy Marianna grófnő).

József.

Mihály, 1804. (Tóth Julianna). — János. Répcze-Lak. — Pál.

II. József. — Ignácz. — Terezia. (Chernel Ferencz). — Francziska (Pongyeloki Róth József). — Rozália. (Eszterházy Ferencz gróf). — II. Károly. (Eszterházy Terezia grófnő).

Antal.

Barthodeiszky Mihály előnevét igy találom irva: „Barthodeii". B. János azonban már a „Rátki és Salamonfai" nemesi előnevet használta.

E családból származnak: Barthodeiszky Gyula, a m. kir Curia birája, Barthodeiszky Emil, kir. járásbiró és Barthodeiszky Gábor vasvármegyei közigazgatási gyakornok és tiszteletbeli szolgabiró.

Benedek. A család 1620-ban nyerte czimeres levelét s annak ismertetése e munka II. részében olvasható.

Az ősök közül néhányan a Batthyániaknál mint gazdatisztek működtek Felső-Eőr vidékén.

Benedek Mihály és ennek nagybátyja: Benedek Benedek 1733-ban mint felső-eőri lakosok emlittetnek.

Családfájuk, néhány izen, a következőképpen mutatható föl:

Benedek Fülöp
a czimerszerző, 1610.

Benedek.

Mihály. — Benedek, 1733.

Mihály, Felső-Eőr. 1733.

Csete. A család adomány-levelet kap 1550-ben a györgyfalvai és bagladi, zalavármegyei, birtokra.

E családból származtak át hozzánk azon Csetek, akik a mult század második felében Kemenes-Szent-Mártonban tünnek föl.

D.

Darás. (Darás-Porpáczi). II. Rudolf király Pozsonyban, 1583. April 29-én adomány-levelet állit ki darás-porpáczi Darás Máté és fiai: Bálint és István részére egy felső-patyi részbirtok fölött, a mely birtokot a Darás Máté elődjei, mint az adomány-levél mondja, már régi idők óta birtak.

Az adomány-levél ezen kitétele, de abban a „darás-porpáczi" nemesi előnév is kétségtelenül tanusitják, hogy a darás-porpáczi Darás család nemessége 1583-nál sokkal korábbi keletü.

1721-ben Darás Sándor, László, id. Mihály, Gáspár, Miklós és ifjabb Mihály darás-porpáczi és Darás Ferencz pápai lakosok a vármegyétől nemesi bizonyitványt nyertek.

1733-ban Darás-Porpáczról, II. Rudolf 1583-iki adománylevelével, Darás Sándor, Pál, Gáspár fia, id. és ifj. Mihály, Mózes és Farkas, Miklós fiai, igazolták nemeségüket.

Darás Ferencz, ki 1710. Aug. 6-án született s kinek atyjául Sándort emlitik, 1721 után visszaköltözvén szülő helyére, Darás-Porpáczra, családot alkotott. Gyermekei közül ismeretesek: Mihály, ki Darás-Porpáczon. 1743. Sept. 7-én és János, aki 1745. Julius 10-én született.

Mihálynak, ki előbb Egyházas-Hollóson s utóbb Zsennyében a tanitói pályán működött, ismét két fia lett: János, ki 1805-ben már mint dömötöri lakos emlittetik, és József, aki 1786. Febr. 14-én Egyházas-Hollóson született s felnövén, Zalavármegyében, Nagy-Kanizsán telepedett le. Ezen János és József 1821-ben nemesi bizonyitványt nyertek a vármegyétől.

Darás Ferencznek János fia Darás-Porpáczról Győr városába szakadt, hol 1764 Október 6-án Károly fia született, kinek azonban még egy György nevü testvére is volt.

Darás Károly Győrben felnövén, Zalavármegyébe költözött, s annak Rokolány nevü községében ispánkodott.

Darás Sándornak nemzedékrendje, a rendelkezésemre álló adatokból, a következőleg állitható össze:

Darás-Porpáczi Darás Sándor.
(Pados Anna).

Ferencz.
(Szélessy Mária).

János. (Karner Erzsébet). — Mihály. (Pongrácz Julianna).

Károly. György. — János. József.

1817-ben a családból a következők éltek Darás-Porpáczon: Darás János vármegyei esküdt, Darás István, Antal, Dániel és Darás Lajos, aki ügyvéd, utóbb szolgabiró.

Darás-Porpáczi Darás Sándor 1828-ban Sopronvármegyében Lócson lakik, és több vármegye táblabirája.

A család tagjai különféle czimereket használtak.

Darázs Dániel pecsétje 1828-ból: a paizsudvarban egy ágaskodó egyszarvu; sisakdisz: könyöklő kar karddal. — Darás Antal pecsétje 1828-ból: a vértben álló oroszlán karddal; sisakdisz: a kar karddal. — Darás Sándor pecsétje 1828-ból: a vértben hármos halmon korona, s azon könyöklő kar karddal.

Dese. Dese Gergely „de Puszta-Rádocz" II. Miksa királytól Bécsben, 1572. Apr. 17-én adomány-levelet nyer a rádoczi, másképp puszta-rádoczi és dees-kölkedi nemesi curiákra. Ebből valószinü az is, hogy a Desék tévesen használták az „Egyházas-Rádoczi" előnevet a „Puszta-Rádoczi" helyett, kivéve, ha utóbb Egyházas-Rádoczra is nyertek adomány-levelet.

Tagjai — köztük János — ezen adomány-levéllel igazolják nemességüket 1733-ban.

Ezen Dese János, mint más helyen már emlittetett, Bucsuban lakott.

Fia: Dese József, több éven át a vármegye esküdti tisztét viselte. 1794-ben azonban vármegyénktől nemesi bizonyitványt vevén ki, Zalavármegyébe, Millei községbe költözött.

Czimerük: álló magyar vitéz kardot tart, melyre török fő van tüzve. Sisakdisz: két sasszárny között a vitéz karddal, növő alakban. Ezt használta Dese Sándor, 1810-ben főszolgabiró.

Dessics. A vasvári káptalannak 1665-ben 5. szám alatt iktatott jegyzőkönyvi okmánya tanusitja, hogy nemes Dessics István birtokot vásárol Bozzai községben. Dessics István felesége Jankovics Margit volt.

F családból származtatják magukat Dessics Gyula szent-gothárdi kir. közjegyző, és rokonai.

Dienes. (Nemes-Népi). Dienes Márton adomány-levelet nyer 1569-ben II. Miksa királytól a fölső-nemes-népi, zalavármegyei, kuriára és részbirtokra, melyet már őseik is birtak.

E szerint a Dienesek ősi otthona Zalavármegye volna, de közülük Dienes Bálint már 1610-ben vármegyénkbe, Tarród, másképp Német-Szecsőd községbe jött át és itt családot alapitott.

A család nemzedék-rendje, az adományt-szerző Dienes Mártontól kezdve, a következő:

Nemes-Népi Dienes Márton.
1569. Nemes-Nép.

Miklós. — István.

Bálint. (Sédely Jutka). 1610. N.-Szecsőd.

Bálint. — Gergely.

István. (Szászy Marianna). — Mihály.

István.

Mihály. (Eőri Katalin). 1788. N.-Szecsőd. — Ferencz. — György.

Ferencz. (Gaal Judit). — Katalin. — Judit. — Erzsébet.

János. — Ferencz. — Judit. (Szecsődy Ignácz). — Teréz. (Móricz György).

Gábor.

A már közlött családi adatokhoz a következők emlithetők föl: István, Szászy Marianna férje, Egyházas-Szecsődön lakott, s fia: hasonlóan István, 1808-ban Egyházas-Szecsődről Zalavármegyébe, Szent-Péter-Ur községbe költözött át.

Gábornak atyja: Ferencz, táblabirája volt a vármegyének.

Dienes Gábor kezdetben mint tiszteletbeli ügyész, utóbb mint szolga- és táblabiró szolgálta a vármegyét, s 1834-ben Fehérvármegyébe: Baracskára költözött.

E családból származnak Dienes Lajos körmendi ügyvéd, és Dienes István jelenleg kapuvári lakos.

G.

Gombos. (Zágorhidai). A czimeres levél fölemliti a család előnevét is, és azt, hogy e Gombosok már a czimeradományozás előtt is nemes embereknek tartattak.

Ősi lakhelyük Zalavármegyében Petri-Kereszt-Ur, és Bőde községek voltak, de Gombos Jánost 1733-ban vármegyénkben, Puszta-Rádoczon találjuk. Ezen Jánosnak atyja Dávid, jobb-atyja Balázs volt, kik Zalában Bődén laktak, s János is onnan házasodott Puszta-Rádoczra.

A család egy másik ága, nevezetesen Gombos János, 1740-ben Sárfi-Mizdón, Bálint, János, Benedek, Ádám és Imre egy testvérek pedig 1733-ban Karátföldén laktak. Ezeknek atyja István, és nagyatyja Bálint volt.

Gombos András karátföldi lakos, kinek atyja János, s nagyatyja is János volt, 1802-ben nemesi bizonyitványt nyert Vasvármegye közönségétől.

E család sarja Gombos Kálmán, kismartoni kir. aljárásbiró.

Gömbös. Czimeres nemes-levelet Gömbös Tamás és György testvérek nyertek, mely Vasvármegye közgyülésén 1658-ban hirdettetett ki, levéltárunkban azonban fön nem maradt.

Györgynek egyik utódja volt azon István, aki 1733-ban Jákfán lakott.

Ennek öt fia volt: Ádám urai-ujfalui, Dániel és András jákfai és László nemes-dédi, somogyvármegyei lakosok, akik 1791-ben vármegyénktől nemesi bizonyitványt nyertek, s végre György, aki 1734-ben született.

Az ifjabbbik Györgynek fia: ifjabb István, aki 1766-ban született, 1798-ban Jákfáról Niklára, Somogyvármegyébe költözött, s ott megházasodván, családot alapitott.

Ifjabb Gömbös István anyja Hajas Julianna, nagy-anyja Nagy Éva volt. Testvérei Gömbös János és József ősi helyükön: Jákfán éltek.

A felsorolt adatok alapján a nemzedékrend, néhány izen, a következőleg volna kimutatható:

Gömbös Tamás és György testvérek, Jákfa, 1658.

János.

István, Jákfa. 1733. (Nagy Éva).

Ádám, 1791. Urai-Ujfalu. — Dániel, Jákfa. — András, Jákfa. — László, Déd. — II. György, Jákfa. (Hajas Juliánna).

II. György gyermekei: II. István, Nikla. 1829. — János, Jákfa. — József, Jákfa.

H.

Háry. A család vármegyénkből átszakadt Zalavármegyébe, mert Háry Jánost 1730-ban már Istvándon, Zalavármegyében találjuk.

Ezen Jánosnak az atyja ugyancsak János, ezé András, és ezé Balázs volt.

A családfa némi ágazata, a levéltári adatokból, a következőleg volna összeállitható:

Háry Balázs, 1650.

András.

I. János.

Mihály. — Ádám. — II. János, 1730.

A táblán állók közül András Vasvármegyében, Uri-Széken (Pananócz), I. János Kökényesen, (Kükecs), Mihály Győrben, Ádám Pápán, s II. János, mint már emlitettem, Zalában: Istvándon lakott.

Hertelendy. Az 1733-ik évben teljesitett nemesi vizsgálatok alkalmával Hertelendy Gábor, Imre, Ádám, Sándor, Boldizsár, Antal, Tamás,

Ferencz, Zsigmond, és László vétettek föl a kétségtelen nemesek lajstromába.

Az emlitett Hertelendy Imre, gasztonyi lakos, családfájáról a következő ágazat mutatható föl:

Hertelendy Imre, 1788.
(Jagodics Terezia).

György.
(Rumy Magdolna).

Zsófia. Anna. Terezia. Dénes. Vincze. Samu.
(Czigán János). (Tóth Gábor).

György gyermekei 1799-ben osztoztak meg a prosznyákfai, kancsóczi, pananóczi, domonkosfai, kükecsi, andreiczi, ivánóczi szőlők és jobbágyok, hegyvámok s egyébb jószágok, továbbá a gasztonyi, rátóti, tisztamarki, rába-szent-mihályi és nemes-medvesi javak fölött.

Hidassy. Nemes Nádallyay István 1614-ben eladja a Magyar-Nádalján és Gasztonyban birt nemesi curiáját, Gasztonyban és Kis-Medvesen két-két jobbágytelkét, s a Pinkán levő malmát Hidassy Jánosnak, nejének: Nádallyay Annának, s gyermekeinek: nemes Hidassy Ferencznek, Istvánnak, Miklósnak, Györgynek és Dorottyának.

1646-ban Nemes Hidassy János a magyar-nádaljai nemesi curiából őt illető negyedik részt zálogba adja Szmodisz Annának, néhai Hidassy György özvegyének.

1677-ben Garabont István és Erzsébet örök áron eladnak Füztő községben egy fél nemesi telket nemes Garabont Mihálynak és nemes Hidassy Bertalannak.

Mária Terezia királynő Pesten, 1760. Junius 3-án kelt parancsolatjával utasitja a vasvár-szombathelyi káptalant, hogy mindazon, a Hidassy családra vonatkozó okmányokat, melyek a káptalan levéltárában őriztetnek, másolatban Hidassy Antalnak adja ki.

A Szelestey-család leveles ládájának egy okmánya szerint egy Hidassy, a mult század második felében, városi tanácsos volt Szombathelyen.

(Vasvár-szombathelyi káptalan: 1614.7.—1646. 48—1760. Mandata. — Vasvármegye levéltára: Vegyes-kötetek: 217. 56).

I.

Illés. Illés János 1722-ben adomány-levelet nyer egy nagy- és kis-seéi nemesi kuriára.

Illés Péter 1725-ben nyer adományt, a Boros-családdal együtt, a kemenes-szent-mártoni részbirtokra.

K.

Kajtár. (Besenyei). I. Leopold Ebersdorfban, 1668. Martius 3-án

megerősiti Kajtár Mihály-Györgyöt, másik Györgyöt és Istvánt azon besenyei birtokban, melyet ezek több családdal, köztük Horváth Mátyással, 1562-ben Nádasdy Tamás nádortól adományképpen kaptak.

Az 1733. évi nemesi vizsgálatok alkalmával Kajtár Gergely és 1763-ban Kajtár Zsigmond és János szent-kereszti lakosok igazolták nemességüket.

1775-ben ifjabb Kajtár Jánossal találkozunk Szent-Keresztén.

Az adomány-levélben emlitett Istvánnak nemzedékrendje a következő:

Kajtár István, 1668.

Pál.

Zsigmond. János, Szent-Kereszt. 1763.

János, szül. 1756.
(Antal Rozalia).

Ferencz. Péteri.

A 17. század végén Kajtár Ádám jobbágyi lakos volt.

Ennek a nemzedékrendje, néhány izen, a következőleg állitható össze:

Kajtár András.

Mátyás. Ádám, Jobbágyi. 1706.

János. Kemenes-Mihályfa. Ádám Jobbágyi. István. Jobbágyi. György. Nemes-Dömölk.

István, 1776.

János. Ferencz. András. István, 1776.

Ádám. Ferencz. Sándor. András. György. Mihály, 1776.

Krancz. (Vasvári). Krancz József, 1862-ben Vasvármegyének főjegyzője, jelenleg magyar királyi belügyministeri tanácsos, a folyó 1894-ik év Mártius 28-án, sok évi közszolgálata közben szerzett kitünő érdemeinek elismeréseül, Ő Felségétől, „Vasvári" előnévvel, a magyar nemességet nyerte.

Krancz József született 1828. October 14 Kőszegen. Neje: született Taschler Mária. Leányuk: Krancz Mária, Oberrecht Ödön m. kir. államvasuti ellenőr neje.

Czimer: álló hadivért vörös udvarral, mely közepén, keresztben, egy ezüst gerenda által van osztva. A fölső részben zöld levelü s öt szirmu arany rózsa látható; az alsó részben alul hármos zöld halom, azon nyilt arany, nemesi korona. A nyilt sisak drága kövekkel ékes koronáján két egymás mellé állitott sasszárny, ezüst-vörös, és vörös-arany szinekkel. Foszladék: jobbról vörös-arany, balról vörös-ezüst.

Kiss. A család, mint már a II. részben elmondatott, czimeres nemes levelét III. Ferdinánd királytól kapta Bécsben, 1655. Február 28-án.

Tagjai közül Mihály és János 1765-ben mint saághi lakosok igazolták nemességüket.

Mihály utóbb Saághról vönöczki nemesi jószágára költözött és ott is halt meg 1797 körül.

Mihálynak két testvére: István és Ferencz 1766-ban Orosz-Egyházán (Orosházán) Békésvármegyében tünnek föl, kiknek ivadékai ott jelenleg is föltalálhatók.

A család leszármazási táblája a következő:

Kiss István, az egyik czimerszerző, 1655.

Adrás. | István.

István.

János. Kővágó-Örs. | György.

Mihály, Ságh és Vönöczk. (Sághy Katalin). | János. (Molnár Éva). | István. Orosháza. | Ferencz, 1765. Orosháza.

Mihály. Vönöczk. Sz. 1758. | Mihály Sz. 1761. Saágh. | Ferencz. Sz. 1768. Saágh.

√**Kósa,** Kossa. (Nemes-Népi). Pálffy Miklós nádor Bécsben, 1722. Február 1-én adomány-levelet ad Kósa Jánosnak, Péternek, Györgynek, ifj. Jánosnak, Miklósnak, harmadik Jánosnak, ifjabb Györgynek és ifjabb Miklósnak Nemes-Vép zalavármegyei községben egy nemesi curiára és részbirtokra, továbbá ugyancsak Zalavármegyében a czupi curiára és birtokra, fölemlitvén, hogy az adományosok elei ezen ingatlanokat már korábban is birták. Ezen adományozásnak ellent mondott Kósa Ferencz, szent-györgyvölgyi lakos, azt adván okul, hogy ő még Kósa Györgygyel osztatlan állapotban volna.

E nemes-népi Kósa-család nemzedékrendje, az adomány-levél alapján, következőleg állitható össze:

Nemes-Népi Kósa Jakab.
(Horváth Sára).

Márton.

István. | György.

János. | Péter, 1720.

György. | ifj János. | Miklós.

János. | György. | Miklós.

Alig szenved kétséget, hogy e család tagja volt azon Kósa György, aki czimeres nemes-levelét Vasvármegye közgyülésén 1651. September 4-én hirdetteté ki.

L.

Lakics. Lakics Pál és neje: Lakics Mária, továbbá Petheő János és neje: Ádám Orsolya megvásárolják 1722-ben idősebb Csány Ferencz-

től az alsó-szatai praediumot, mihez III. Károly király 1723-ban hozzájárulását adván, nevezett vevők a vasvár-szombathelyi káptalan által 1724-ben az emlitett birtokba ünnepélyesen bevezettetnek.

N.

Nemes, máskép Föl-Nagy. (Nagy-Rákosi). Nemes Péter és társai adomány-levelet nyernek Bécsben, 1574. Április 8-án II. Miksa királytól az őseik által már korábban is birt nagy-rákosi birtok-részekre.

Ezen adomány-levéllel igazolták nemességüket az 1733-iki nemesi vizsgálatok alkalmával Nemes István, György, másik István, Bálint és Péter külső-rákosi lakosok.

A család egyik tagja, Nemes másként Föl-Nagy János a mult században Nagy-Rákosról Pestvármegyébe Makád községbe költözött, s ott kovács-mesterséget folytatván, 1758. Ápril 28-án elhunyt.

Jánosnak fia: Mihály 1755 Octóber 6-án Makádban született, s molnár-mesterséget tanult. Makádról azomban özvegy édes anyjával együtt Rácz-Keve községbe költözött s 1790-ben nemesi bizonyitványt nyert vármegyénk közönségétől.

A vármegyénkből Makádra költözött Jánosnak István nevü nagybátyja Nagy-Rákosról a mult században hasonlóan Pestvármegyébe, Szent-Benedek községbe származott el, s ott letelepedett. Unokái 1805-ben perrel igazolták nemességüket Vasvármegye törvényszéke előtt.

A család nemzedekrendjét, az adománylevélben megnevezett Pétertől kezdve, a következő táblázat tünteti föl:

Nemes, másképp Föl-Nagy Péter.

István. Szent-Benedek. — Bálint. Nagy-Rákos. — Mihály. Nagy-Rákos.

(Bálint és Mihály fiai:) János. Makád. — Ferencz. Nagy-Rákos.

(János fia:) Mihály. Rácz-Keve. — (Ferencz fia:) Ferencz.

(István fiai:) János. — István. — Mihály.

(János fiai:) Mihály. Él: 1805. — István. — János. — Gergely. — Pál. — Ferencz. — József.

(Mihály fiai:) Dávid. — Mihály.

Nemes Bálintnak, aki valószinüleg ugyanazonos a táblán álló Bálinttal, s aki Nagy-Rákoson 1742-ben halt el, a következő fiai voltak: Mihály, Márton, István és János.

Ezen János Sáros-Patakon tanult, s mint református lelkész Abaujvármegyében működött.

Nemzedékrendje a következő:

Nemes János, † 1780. körül.
Pál, 1828.
Pál, †. 1833.
Menyhért.
Árpád. Menyhért. Kálmán.

P.

Pámer. A család ősei Kőszegen tünnek föl.

Pámer Benedek, a czimer-szerzők atyja, még nem nemes, de már a 17-ik század elején birája, s előkelő polgára volt Kőszeg városának.

A Bocskai-fölkelés idején követül küldetett a királyhoz, hogy a város részére a török s egyéb ellenség ellen segedelmet nyerjen. Ekkor azomban kemény török fogságba esett, s csak 2300 forint váltságdij lefizetése után bocsáttatott szabadon. Atyjuk érdemeire hivatkozva, nyerték fiai és rokonaik a czimeres levelet, melyet már a II. részben ismertettünk.

Pámer Mihály 1663-ban viselte a birói tisztet, 1675-ben senator, majd 1676-ban ismét városbiró.

Pámer Benedek, aki 1672 vagy 1673-ban Kőszegen született, a mult század elején Kőszegről Györkönybe, Tolnavármegyébe költözött.

Pámer János 1794-ben Szent-Iván fehérvármegyei községben mint bérlő élt.

A család nemzedékrendjéből a következő részletek mutathatók föl:

Pámer Benedek, 1622. Kőszeg.
János, 1646. (Esperes Magdolna). Mihály, 1646. (Tőke Anna). a nemesség szerzők.
György. Mihály. Anna-Mária. | Mihály, 1663. Mihály. György.
Benedek. Györköny.
Mihály, Györköny. (Sabina Zsuzsánna).
János, 1794. Szent Iván. Mihály, 1794. Pozsony.

E családból veszi származását Pámer Mihály, sági esperes-plebános.

R.

Rusa. (Sághi). Azokhoz, miket e családról a II. részben felhoztunk, még a következőket adhatjuk:

A 16. század közepén élt Rusa Márton Sághon.

Ennek fia: Benedek Sághról Meszlenbe házasodott s 1622. Mártius 8-án kelt végrendeletében javait Mátyás, Péter és György fiaira és lányaira hagyja.

Rusa János 1727-ben meszleni lakos és a vármegyének esküdtje volt.

A család egyik tagja, még a 17-ik században, a török háboruk alkalmával, Meszlenből Zalavármegyébe: Kemendre szakadt, a hol utódjai közül 1737-ben Rusa Ferenczet találjuk.

A család czimeres nemes-levelében annak „de Saágh“ nemesi előneve is föl van tüntetve.

A sági Rusa család tagjai közül többen is viseltek vármegyei hivatalt. Rusa József, ügyvéd, huzamosabb ideig uradalmi ügyvédi tisztséget viselt. Gyermekei: Gyula, Kálmán, Teréz, Lázár és Jenő, kik közül csak Gyula és Lázár él. Ez utóbbi a körmendi járás főszolgabirája.

S.

Salamon. (Millei). A család Zalavármegyéből Szent-Péter-Urról szakadt át hozzánk.

Millei Salamon Zsigmond, Györgynek fia, egyházas-rádoczi lakos, 1750-ben Zalavármegye bizonyitványával igazolta nemességét vármegyénk bizottsága előtt.

A 17-ik század végén Salamon János Táplánfán lakott, ki utóbb Csákányba költözött.

Ennek fia: László, ezé Ádám, aki Molna-Szecsődre házasodott, onnan pedig feleségestül Puszta-Rádoczra költözött. Gyermekei: László és János voltak, kiknek nemessége tárgyában 1745-ben Csány László szolgabiró és Mesterházy Ferencz esküdt, tanukihallgatást eszközölnek.

Nemzedékrend:

Salamon János.
László. — Katalin. (Könczöl Ferencz). — Judit. (Mikács István).
László: Ádám.
Ádám: László. — János, 1745.

Nem lehetetlen, hogy ezen János és a föntebb emlitett Salamon Zsigmond családja rokon családok voltak, de kimutatható nem volt.

Simon. A Telekesről igazolt Simonok közül származott azon Simon József, aki 1797-ben a vármegyétől nemesi bizonyitványt nyert s Pinka-Mindszenten iskola-tanitó volt.

Fia: Gábor, a gombkötő iparra adta magát, és 1826-ban Nagy-Kanizsán telepedett le.

Nemzedékrend:

Simon József.
(Takács Borbálya).
Gábor.
(Dávid Anna).
Ferencz.

Simon. Czimeres nemes-levelét, mint a II. részből olvasható, a család együtt kapta a Pogán családdal 1602. Aug. 10-én.

Ezen Simonok ősi lakhelye Meszlen volt. Innen igazolták nemességüket 1733-ban Simon Pál és János.

Pál, aki a vármegyének esküdtje is volt, Meszlenből Rohonczra költözött, hol a Batthyáni grófok javain gazdatiszti minőségben talált alkalmazást.

Pálnak fia: Ádám volt, ezé Ferencz, aki vármegyéjéből elszakadván, mint az Eszterházyak gazdatisztje Simontornyán, Tolnában élt, s vármegyénktől 1816-ban nemesi bizonyitványt nyert.

Nemzedékrend:

Simon Pál.
(N. Maria).
Ádám.
(Pechán Tekla).
Ferencz.

Ugyanezen Simon-családból származott azon Simon László, aki, 1807. körül, Meszlenből Kis-Czellbe költözött s ott mint iparos letelepedett.

Lászlónak két fia volt: Adrás, ki 1816-ban katonának állván, 1837-ben mint a Hessen-Homburg gyalogezred hadnagya s a bécs-ujhelyi katonai academián a magyar nyelv tanitója kér nemesi bizonyitványt a vármegyétől.

Testvérje: József mint iparos Zomborban, Torontál-vármegyében telepedett le s 1837-ben zombori lakos volt.

A nemzedék-rend, néhány izen, a következő:

Simon József.
(Horváth Judit, Gaal György özvegye).
Imre, Somogyv. László, Kis-Czell.
(Sarotár Anna).
András, hadnagy. József. Zombor. László. Pál. Anna. Kata.

A tábla élén álló Simon József és Horváth Judit, Gaál György özvegye, 1762. Januárban keltek egybe Szent-Györgyön, hova Pósfa, az özvegy lakóhelye tartozott. Imre, aki 1762. Nov. 5-én Meszlenben született, Somogyvármegyébe költözött. László Meszlenben 1763. Deczember 19-én, András 1793-ban és József 1805-ken Kis-Czellben született.

T.

Thék, Theék. (Kis-Nardai). II. Rudolf király adomány-levelet ad kis-nardai Thék István, György, Mihály, Gergely, másik György, Ambrus, Ferencz, Benedek és Jakab családbelieknek egy kis-nardai nemesi curiára és tartozékaira, melyekbe azok 1584-ben be is vezettetnek.

1733-ban Theék Mátyás, Mihály, Dániel és István mint jobbágyi lakosok igazolják nemességüket.

1803-ban Thék Mihály és András komlósi, békésvármegyei, lakosok nyernek a vármegyétől nemesi bizonyitványt.

A család nemzedékrendjéből a következő részlet közölhető:

Kis-Nardai Thék István.

Mátyás.

Mátyás. Mihály. Dániel. István, 1733.

Ádám. György. József. István. Mihály. Imre.

Mihály. Komlós. Imre. Komlós.

E családból származik Thék Endre budapesti asztalos műipar-gyáros.

Torkos. II. Rudolf király 1587-ben czimeres nemes-levelet adott Torkos Jánosnak, s általa István és András testverjeinek, nemkülönben Péter, János és Mihály unokáinak.

E czimeres levél 1590-ben Győrvármegyében hirdettetett ki, s a család ugyancsak Győrvármegyéből származott vármegyénkbe még pedig az idősebb (II). Ádámmal, aki 1788 körül Vönöczkön telepedett le.

A család nemzedékrendjéből a következő töredék közölhető.

Torkos Péter, a czimerszerző

Péter.

János.

Imre.

Ádám.

II. Ádám. (Basó Anna). István.

III. Ádám. István. János. József. Imre. Ferencz. Lajos.

Torkos István 1815-ben győrvármegye főszolgabirája volt. III. Ádám 1788. Január 19-én született Vönöczkön.

Thöttössy. 1625-ben Thőttőssy Gábor adomány-levelet nyer a bástifalui és egyházas-falui, sopronvármegyei, birtokra. (Vasvár-szombathelyi káptalan levéltára. Statutoriae). A család tagjai átszármaztak hozzánk, Vasvármegyébe is.

U.

Udvary. 1817-ben Udvary Ferencz esküdtje volt Nyitra-vármegyének. E családból származtatja magát Udvary Ferencz körmendi lakos, volt országgyűlési képviselő.

Z.

Záborszky. (Zábori). A család 1263-ban nyert adományt IV. Bélától Zábor turóczvármegyei községre.

Tagjai hozzánk a 18-ik század elején származtak át.

Turóczvármegye 1724-ben nemesi bizonyitványt ad ki Záborszky Eliás zábori lakosnak, aki Zalavármegyébe: Pölöskefőre házasodván, ott letelepedett.

Ezen Eliásnak az atyja Mihály, nagyatyja Ferencz, s testvérei: Pál, Jakab és János.

Ezen János volt az, aki a családból Vasvármegyébe költözött, s Simonyiban, 1724 táján, mint evang. praedikátor működött.

Három fia volt: László és György kemenes-mihályfai és Dániel köcski lakosok, kik 1749-ben igazolták nemességüket.

Záborszky Dániel fia: Mihály, Nemes-Dömölkről házasodván, Köcsk-ről Nemes-Dömölkre költözött át. Mihálynak gyermekeit az itt közölt leszármazási tábla mutatja:

Zábori-Záborszky Ferencz.

Mihály.
(Bürü Zsófia).

Pál. — Jakab. — Elias. — János. 1724.

(János fiai:) László. — György. — Dániel.
(Szelestey Éva).

Mihály. sz. 1756.
(1. Vajda Julianna,
2. Kronák Zsuzsánna).

1-től: László. Szül. 1788. — Katalin. (Löke Zsigmond). — 2-tól: Dániel. Szül. 1808. — Mihály. Sz. 1812. (Ötvös Teréz). — Samu. Sz. 1815.

(Mihály fia:) Gyula, sz. 1843.

A család a következő czimert használja: kék udvarban, zöld téren, terebélyes zöld fa; alatta az egyik oldalon álló, nyakán nyillal átütött oroszlán; a másik oldalon kardos magyar vitéz áll. Sisakdisz: növő magyar vitéz, jobb kezében nyilat tart.

E családból Záborszky Mihály 1862-ben vármegyei esküdt volt. Z. Gyula korábban kir. járásbiró, jelenleg ügyvéd Felső-Eőrött.

Zalay, Szalay. Abból a Zalay családból, mely Malarich Mátyással együtt kapott czimeres levelet, Zalay Imre 1748-ban Kis-Pöséből lakott. Atyja Ádám, nagyatyja György, szép-atyja pedig Pál volt. Ezen Pálnak az anyja Gegő Orsolya. E réven rokonai voltak a zalavármegyei Ola családnak, melyből az 1700-ban élt Ola Istvánnak anyja hasonlóan Gegő

lány volt. Birt a Gegő-család Zalavármegyében Csinyaházán, Rádon és Donátfán.

Zámbó. (Felső-Eőri). Zámbó Lukács azon felső-eőri birtokadományos családok között emlittetik, kiknek régi szabadalmait II. Mátyás király 1611-ben megerősitette.

Szakmunkáink bővebben közölnek adatokat e családról, itt tehát csak levéltári adataink felemlitésére szoritkozunk.

Az emlitett Zámbó Lukácsnak fia János volt, ezé Miklós, aki Felső-Eőrből Vaszarra, Veszprémvármegyébe költözött át, s itt néhány évig lakott. Utóbb azonban eladván vaszari javait, fiával: Istvánnal Szamárdira, Somogyvármegyébe telepedett.

Zámbó István Pápán végezvén tanulmányait, eleinte Kajáron, Veszprém-, majd Táczon és Abán, Fehérvármegyében, mint tanitó és jegyző működött.

Ezen Zámbó Istvánnak a fia János volt, ki 1806-ban pörrel igazolta nemességét Vasvármegye törvényszéke előtt.

Az 1733-ban Felső-Eőrből igazolt Zámbó Miklós 1742-ben Fehérvármegyébe, Bodajkra költözött. Fia: Mihály volt, aki Bodajkról a Lengyel-Tótihoz tartozó Fonyod pusztára, onnan pedig a dencsi pusztára ment át.

Ezen Zámbó Mihálynak fiai: János, Mihály és György, dencsi, somogyvármegyei lakosok 1833-ban nemesi bizonyitványt nyertek vármegyénktől.

Egy ága a családnak a 16. században előkelőbb szerepet vitt nemcsak Vas-, de Veszprémvármegyében is.

A K. alatt fölsoroltak közül — tévedésből — kimaradt:

Kronekker. Kemenes-Szent-Mártonban, 1782. Május 10-én, Boros András Vasvármegye főszolgabirája és Balogh Imre, ugyanzon vármegye esküdtje, tanukihallgatást eszközölnek Kronekker János és Ádám testvérek, magyar-gencsi lakosok részére, azok nemességének megbizonyitása végett.

A kihallgatott tanuk, hit alatt, a következeket vallották:

Nemes Szántó János, 52 éves, kemenes-szent-mártoni lakos, igen jól ismerte Magyar-Gencsen lakó Kronekker János és Ádám édes atyját Istvánt, ennek testvérét Andrást és az utóbbiaknak atyját Kronekker Ádámot, akik Tessanóczon laktak. Hit alatt vallja, hogy azok mindenkor

valóságos nemes embereknek tartattak, s valóságos nemesi jussal és szabadsággal éltek. Látta az armalisukat és olvasta, nemkülönben más nemes-leveleiket és paszualisukat is.

Nemes László András, 58 éves, nemes-magasi születésű, ismerte Kronekker János és Ádám magyar-gencsi lakosok atyját Istvánt, ennek testvérét Andrást, s ez utóbbiak atyját Ádámot, tessanóczí lakosokat, s ismervén, igaz lélekkel vallja, hogy azok valóságos nemesi jussal és szabadsággal éltek.

Nemes Nagy László, 61 éves, mersei születésű, tudja, hogy Kronekker István, András és Ádám sehol semmi vámot, sem harminczadot nem fizettek, előmutatván nemesi leveleiket és passusaikat.

Nemes Kelemen András, belső-vathi lakos, 66 éves, ismerte Kronekker János és Ádám atyját, ennek testvérét s ennek atyját: Ádámot, s tudja, hogy azok mindenkor valóságos nemes embereknek tartattak, és valóságos nemesi joggal és szabadsággal is éltek. Hallotta a családtagoktól, hogy nemesi okmányaik tűz által pusztultak el.

Idősb Kronekker József 1841-ben Vasvármegye egyik főszolgabirája előtt pörbe idéztetvén, az eljáró esküdt az idéző végzést „nemzetes és vitézlő Kronekker Józsefnek“ kézbesiti. Ezen Kronekker József 1848 előtt a vármegye hivatalnoka volt. Fia: hasonlóan K. József, jelenleg szombathelyi ügyvéd, vármegyei törvényhatósági tag, városi tanácsos, iskolaszéki elnök, s a szombathelyi takarékpénztár jogtanácsosa.

A család a következő czimert használja: keresztben ketté osztott vért; az alsó részben halom, azon korona; a felsőben kettős farku szárnyas griff szaladóban. Sisakdisz: növő szárnyas griff.

Az I. részben a Győrffy-családnál elmaradt a következő részlet:

A Győrffy, Babay és Lórántffy családoknak egy közös törzse volt: Halcha de Baba, aki 1271-ben élt.

1733-ban id. Győrffy Ferencz, Ferencz fia, ifju Győrffy Ferencz, István és György, Mihály fiai, igazolták nemességüket.

Az itt igazolt egyik Ferencz nemzedékrendje a következőleg jön le:

Győrffy Ferencz.
(Köcsky Julianna).

István. Sz. 1749. Bobán.
(Görögh Julianna).

József. — János. — II. István. Sz. 1789. Bobán.
(Somogyi Zsuzsanna).

III. István. Sz. 1841. (Kollár Mária). — II. János. Sz. 1844. Bobán. (Thomkai és bisztricskei Thomka Mária).

Gizella, sz. 1876. — Erzsébet, sz. 1877. — László, sz. 1879. — Zoltán, sz. 1893.

III. István Keszthelyen él, II. János nagy-kanizsai ügyvéd.

TARTALOM.

A.

B.

C.

D.

E.

H.

I.

J.

K.

L.

N.

O.

P.

T.

U.

V.

Z.

IV.

Második pótlék.

B.

—**Bátsmegyey.** (Párisi és nagy-bátsi). Ahhoz, amit e családról az I. részben s a pótlékban elmondottunk, részletesebben itt még a következőket csatolhatjuk. E család eredete még felderitésre vár. Dr. Komáromy András a Szirmay családról irt értekezésében (1893. Turul, 191. oldal) a XVI. század közepe táján élt Szirmay Miklósról azt irja, hogy második felesége Bátsy vagy helyesebben Bátsmegyey Anna volt, a kiknek egyetlen leányát Szirmay Ilonát Bátsmegyey László vette el. — Ha dr. Komáromy ezen állitása okmányon alapszik, akkor a Bátsmegyey család előbb Bátsy néven neveztetett. Tinódy Sebestyén (Régi magyar költők tára, III. kötet, 303. oldal) a „Varkocs Tamás idedejében lett csaták" czimü énekében Bátsmegyey Andrásról a következőkben emlékszik meg: „Lőn ott elöljáró elválasztásba, Bátsmegyey András nagy gyorsaságba, terekekben, hogy ő nyelvet foghatna, két tereket, két rableányt hozhata." A pozsonyi káptalan 1544. évi jegyzőkönyvében (295-ik okmány) egy Bátsmegyey Benedekről tesz emlitést, a ki Csomaközy Lőrinczczel annak nagykuti jószága felől szerződik. Ugyanezen Bátsmegyey Benedek az 1550-ik évben Hódos Tamás, Péter és Alberttal köt egyezséget. Első Ferdinánd király Pozsonyban 1549. julius 29-én kelt, Szatmárvármegye alispánjához és szolgabiráihoz intézett levelében elrendeli, hogy a Károlyi Péter részére Bátsmegyey Benedek és Csomaközy Ferencz fiai ellen folyt perben hozott itélet végrehajtassék. (Károlyi Kodex, III. kötet, 152-ik okmány). A 193-ik okmány szerint 1560. október 10-én Bátsmegyey Benedek már néhainak mondatik. A pozsonyi káptalan 1566-ik évi jegyzőkönyvének 81-ik számu okmánya szerint Polány Tamás sarródi birtokrészét Bátsmegyey Miklósnak ünnepélyesen bevallja. — Lipcsey Klára az 1560-ik évben letiltja a maga, továbbá fia Zrittey István, valamint Bátsmegyey Gergely, fia Bátsmegyey Ferencz és unokája Bátsmegyey István nevében férjét Zrittey Benedeket birtoka eladásától, Zrittey Miklóst és fiait azok megvételétől. (1894. Turul, 109. oldal). A XVI. század közepe táján Bátsmegyey Gáspár neje rosályi Kún Erzsébet, Bátsmegyey Péter neje nagytárkányi Tárkányi Zsófia, Bátsmegyey Gergely neje szürtei Zrittey Julianna. (Nagy Iván: Magyarország családjai, VI. kötet, 508-ik ol., XI. kötet, 50. ol., XII. kötet, 443. ol.). Nádasdy Tamás nádor Pozsonyban 1559. január 24-én kelt adománylevelével Bátsmegyey Simonnak, Orbán Balázsnak és Babos Bertalannak adományozza Pethnewertsikét, Balát

és Kassádot, a melyekben jelenleg lakók nincsenek, de házaik fönnállanak, s a melyeket egykor pethnewertsikei Pethne Ferencz birt volt, de halála és magszakadása folytán a koronára szállottak. A zalavári convent kiküldötte Bálint conventtagot, a ki bodorfalvai Orbán György királyi emberrel Szigetre ment s a nevezetteket birtokba iktatta. (Zalavári convent levéltára, 1267-iki okmány.) Nádasdy Tamás nádor Keresztúron, 1559. julius, 4-én kelt adománylevelével Bátsmegyey Simonnak, a szigetvári lovasság alkapitányának és Szekcsőy Máténak, a szigeti gyalogosok vajdájának adományozza néhai ujfalusi Kiss Lőrincz összes birtokait Ujfalun és Kis Harkán. Nádasdy Tamás nádor ugyanily keltű más adománylevelében Bátsmegyey Simonnak és Szekcsőy Máténak adományozza néhai Erdély Boldizsár összes birtokrészeit Héderen és Hasságbon, továbbá alsó-majsai Héderffy György birtokát Alsó-Majsán. A zalavári convent kiküldötte Lukács conventtagot, a ki Bödör Kristóf királyi emberrel 1559. september 17-én Sziget városába ment s az adományosokat ellentmondás nélkül beiktatta. (Zalavári convent levéltára, 1265. és 1266-iki okmány). Nádasdy Tamás nádor Pozsonyban 1560. május 21-én kelt adománylevelével nagy-bátsi Bátsmegyey Simonnak, a szigetvári lovasság alkapitányának, továbbá Bödör Kristóf és Weithy Farkas szigeti katonáknak adományozza Kis-Kálát, néhai Kassády Gergely birtokát, Sewlewdöt, néhai Sewlewdy Péter birtokát, végül Gyulay Gáspár kassádi birtokrészét. — A zalavári convent kiküldötte Bálint conventtagot, a ki haraszti Desew András királyi emberrel 1561. május 15-én Alsó-Szigetre ment s ott az adományosokat a török uralom alatt levő birtokokba ellentmondás nélkül beiktatta. (Zalavári convent levéltára, 1264-iki okmány). Nádasdy Tamás királyi helytartó 1561. május 12-én Sárváron kelt adománylevelével Bátsmegyey Simon, Szigetvár alkapitányának Baranya vármegyében öt egész falut adományozott, a melyek Posgay másképp Brathakowych Mátyás magszakadása folytán a koronára vissza szállottak, névszerint: Zaláthát, Kápolnát, Iványt, Markolczot és Gyulafalvát. A zalavári convent kiküldötte György conventtagot, aki Bakocsa Balázs baranyamegyei alispánnal a töröktől való félelmében nem a helyszinére, hanem május 23-án Alsó-Szigetre ment, a hová behivták Zalátha, Kápolna, Ivány, Markolcz és Gyulafalva szomszédait és határlakóit, akik a beiktatásnak nem mondottak ellent, junius 6-án azonban Zeel Gáspár Bodrogy Márton és neje Bodrogy Erzsébet nevében tiltakozását bejelentette. (Zalavári convent levéltára, 1274-iki okmány.) Első Ferdinánd király Bécsben 1561. jun. 4-én kelt adománylevelével, tekintetbe vevén a hű szolgálatokat, me-

lyeket Draskovits János, a pécsi püspökség kormányzója és Bátsmegyey Simon, a szigeti lovasság alkapitánya, a koronának és a felségnek tettek, néhai Árthánházy Zsigmond összes birtokait Tolnavármegyében ugymint: Györkönyt, Doroghot, Bezzeget, Szentlőrinczet és Gyönköt, továbbá Bodó Farkas összes birtokait Nagy-Zabathon és Kis Zabathon magszakadás czimén a nevezetteknek adományozza minden királyi joggal együtt. — 1561. julius 2-án a zalavári convent a beiktatást foganatositotta, Gyönk birtokra nézve azonban Kalaznóy István és Bika András tiltakoztak, a kik a királyi curia elé lettek utasitva. (Zalavári convent levéltára, 1255-iki okmány). 1562. aug. 18-án Brathakowych Balázs, néhai eliasótzi Brathakowych Mihály fia, a zalavári convent előtt vallotta, hogy az elmult években néhai Posgay másképp eliasótzi Brathakowich Mátyás unokatestvére ingóságait és készpénzét, a melyek örökségül reá szállottak, végrendeleti uton mint gyámok Bátsmegyey Simon szigetvári alkapitány és Pesty Ágoston szigetvári várnagy vették át, de ugy az ingóságokat, mint a készpént teljes értekben minden hiány nélkül visszaszolgáltatták. Ez oknál fogva a visszatéritésről Bátsmegyey Simont és Pesty Ágostont, valamint azok örököseit Brathakowych Balázs megnyugtatja. (Zalavári convent levéltára, B. protocollum, 323 ol.)

A vasvár-szombathelyi káptalan levéltárában a Bátsmegyey családra vonatkozó adatokból a következőket közöljük:

1569-ik évi jegyzőkönyv 168-ik számu bejegyzése:

Franciscus de Báchmegye (igy) megveszi 1569-ben feria tertia proxima post Dominicam Judica pethróczi Vasdynnyey Istvántól annak Mihalócz községében fekvő szőlejét 80 magyar forintért.

Bátsmegyey család adománylevelei:

1583. április 28-án Pozsonyban II. Rudolf király az egész Markusócz vasvármegyei falut vitézlő párisi Bátsmegyey Ferencznek és nejének nemzetes Horváth Katalinnak, néhai markusóczi Horváth Gergely leányának adományozta, a melynek birtokába a nevezettek ugyanazon évben ákosházi Sárkány János királyi ember által be is lettek iktatva.

Bátsmegyey család adománylevelei:

1588. feria quinta proxima post festum conceptionis beatissimae virginis Mariae Feyérkewy István királyi helytartó meghagyja a káptalannak, hogy vitézlő párisi Bátsmegyey Ferenczet Rádocz másképp Ujfalu és Egyházas-Rádoczon Vasvármegyében beiktassák.

1590-ik évi jegyzőkönyv 217. számu bejegyzése:

1590-ben feria secunda proxima post festum Beati Michaelis

Archangeli nádasdi Darabos Gáspár párisi Bátsmegyey Ferencztől és zicsi Zichy Ferencztől hétszáz forintot vesz kölcsön.

Bátsmegyey család adománylevelei:

1591. sabbatho proximo ante festum nativitatis Domini Pereszuyén kelt iktatóparancs szerint kisasszonyfalvai Isthvánffy Miklós nádori helytartó meghagyja a káptalannak, hogy párisi Bátsmegyey Ferenczet nádasdi Darabos Gáspár birtokaiba Bokrácson és Dolinán bevezesse.

Ugyanily keltü másik iktatóparancsában pedig elrendeli, hogy vitézlő párisi Bátsmegyey Ferenczet Palásthy Györgyné, született szenthiványfalvai Zeép Anna birtokába Korongon Vasvármegyében beiktassa.

1595-ik évi jegyzőkönyv, 48. számu bejegyzés:

1595. feria tertia proxima post festum sacrae ascensionis Domini szarvaskendi Sybryk János és Osvald, szarvaskendi Sybryk László fiai, borhidai jóságukat hétszáznegyven magyar forintért párisi Bátsmegyey Ferencznek elzálogositják.

1598-ik évi jegyzőkönyv, 58-ik számu bejegyzés:

1598. feria quarta proxima post Dominicam Quasimodó vitézlő Bátsmegyey Ferencz a saját, valamint fiainak Bátsmegyey Jánosnak, Miklósnak, Simonnak és Istvánnak, továbbá leányainak Orsolyának, Erzsébetnek, Zsuzsannának, Annának és Borbálának, nemkülönben Bakocsa Lőrincz és Bakocsa Orsolya, végül összes rokonai nevében a káptalan előtt ünnepélyesen tiltakozik, hogy néhai vitézlő Zolath Máté birtokait Medveszen, Szudalakán, Szent-Őrzsébeten, Peterden, Baronyán, Horpachon és Devecheren Somogyvármegyében vagy bárhol valaki királyi adományul vagy nádori adományul felkérje.

1610-ik évi jegyzőkönyv, 26-ik számu bejegyzés:

1610-ben csébi Pogány Zsigmond leövői birtokát Bátsmegyey Jánosnak és nejének Perneszy Borbálának, Perneszy János leányának haszonbérbe adja.

1615-ik évi jegyzőkönyv, 82. számu bejegyzés:

1615. feria quinta proxima post Dominicam Judica Zobothin János párisi Bátsmegyey Ferencznek, a kinek fiai Bátsmegyey János, Miklós, Simon és István, leányai Rádoczy Mihályné Bátsmegyey Orsolya, Gyarmathy Mártonné Bátsmegyey Erzsébet, szarvaskendi Sybryk Zsigmondné Bátsmegyey Zsuzsánna, valamint Bátsmegyey Borbála voltak, ezer magyar forintért zálogba adja Deklezsint Zalavármegyében, mert alsólindvai Bánffy Kristóf az ezer forintot Zobothin Jánosnak megfizetni nem tudta, a kinek az ezer forintra lévén szüksége, Deklezsint zálogczimen tovább adta nevezett Bátsmegyey Ferencznek.

Bátsmegyey család adománylevelei :

1634. január 14-én Bécsben II. Ferdinánd király néhai Akacs Ádám birtokait Ujfaluban, Nagy-Unyomban, Kertesen és Kis-Szőllősön Vasvármegyében, magszakadási czimen vitézlő Bátsmegyey Simonnak adományozta.

1640-ik évi jegyzőkönyv, 125. számu bejegyzés :

1640-ben Perneszy Borbála, előbb Bátsmegyey János, most Chányi György neje, ősi anyai birtokát Gáloson, Mosonmegyében fiának Bátsmegyey Györgynek zálogczimen átadja.

1658-ik évi jegyzőkönyv, 67. számu bejegyzés:

1658. feria secunda proxima post festum visitationis Beatae Mariae virginis cum Elisabetha párisi Bátsmegyey Simon, a kinek fiai János, Ferencz, Simon, István és László voltak, második neje pedig uki Uky Zsuzsanna volt, a Perint és Sorok vizén Ujfalu határában Vasvármegyében épült három kerekű malmának birtokába tulajdonostársként Akacs Pétert befogadta, a ki viszont örökre lemondott a Bátsmegyey család javára azon jogáról, hogy az ezen malom szomszédságában való régi malom helyét valaha felépitse.

1669-ik évi jegyzőkönyv, 103. számu bejegyzés :

1669-ben márczius 4-én özvegy Boda Péterné szül. Nádasdy Katalin Kis-Unyomban a Pöhér alatt való rétet párisi Bátsmegyey Ferencznek és nejének Pottyondy Évának eladja.

Minutae inexpeditae, 1678. év — 58 szám :

1678. október 22-én párisi Bátsmegyey Ferencz, Vasvármegye alispánja, néhai vitézlő Bátsmegyey Simon és nemzetes Uky Zsuzsanna fia, a saját, valamint fitestvéreinek Bátsmegyey Istvánnak és Lászlónak, nemkülönben nőtestvérének Bátsmegyey Éva, mankóbüki Horváth András nejének nevében tiltakozik Uky Ferencz végrendelete ellen.

Minutae inexpeditae, 1695. év — 10. szám :

1695. junius 12-én Bátsmegyey Mátyás, Enyedy Andrásnak és Enyedy Andrásné született gyöngyösi Nagy Erzsébetnek Nagy-Unyomban egy fél sessiót ünnepélyesen bevallott.

Rákóczy-tár, irta Thaly Kálmán, I. kötet, 261. ol.:

Anno 1712. junius 12-én gróf Bercsényi László, Bátsmegyey Simon és Letenyey Pál uraimék ő nagyságok indultanak el tőlünk innen Danczkárul (Danzig) a tengeren Páris felé Franczíaországba, hova is a tengeren Dunkerka (Dunquerque) nevű tengeren lévő városig, ki is egyersmind erősség, gyapjura vagyon épitve, addig fognak hajon menni, onnan osztán póstakocsikon, hová is Páris csak harmincz mértföld. —

(Szathmári Király Ádám naplókönyve az 1711—1717 esztendőkben II. Rákóczy Ferencz fejedelem bujdosásairól.)

Minutae inexpeditae, 1727. év — 65 szám:

1727-ben párisi Bátsmegyey László Simon fiát kitagadja, mert circiter husz esztendeje hogy idegen országba eltávozott, és mert nem hallja, hogy ott ő felségének szolgálatjában tartózkodnék, ugyanazért semmi fiui szeretetit nem mutatván, semmi successiója ne légyen, s mindenét másik fiára Bátsmegyey Györgyre és leányára Bátsmegyey Klárára hagyja.

Bátsmegyey család adománylevelei:

1744. április 4-én Pozsonyban kelt adománylevelével gróf Pálffy János nádor, királyi helytartó párisi Bátsmegyey Teréznek, előbb niczki Niczky Dániel, most rumi Rumy Lázár nejének, Rempe- másképen Polyán-Hollóson Vasmegyében a Körmendy Sándortól, illetve ennek atyjától, néhai Körmendy Boldizsártól zálogba vett két egész jobbágytelekre nádori adományt ad.

1750-ik évi jegyzőkönyv, 8. számu bejegyzés:

1750. január 28-án párisi és nagy-bátsi Bátsmegyey Antal átiratja a káptalannál párisi és nagy-bátsi Bátsmegyey Miklósnak széplaki Botka Istvánnal, néhai széplaki Botka Zsigmond fiával Kőszegen 1663. julius 20-án kelt egyezség-levelét, a mely szerint párisi és nagy-bátsi Bátsmegyey Miklósnak édes anyja széplaki Botka Anna volt, széplaki Botka János leánya, a ki után Nagy-Bajomban, Jákóban, Gigében, Paczán, Szent-Mártonban, Lukafán, Héderhelyen és Visnyén voltak jobbágyai, Balogdban, Inakodon, Szentimrén, Váralján, Simonyfalván, Kelemenfán, Ipoltfán, Zsipfalván, Szenttamáson, Csókakőben, Zernafalván, Posteleken, Szentiványon, Endrőlakán, Tótfaluban, Mária-Magdolnán és Kekcsén birtokrészei, Somogyvármegyében, végül Hatvanban Fehérvármegyében is volt birtoka. — Érdekes, hogy Bátsmegyey Miklós csak a párisi előnévvel irja magát alá ez egyezséglevélen, holott az okmány szövegében párisi és nagy-bátsi előnévvel czimeztetik.

1756-ik évi jegyzőkönyv, 98. számu bejegyzés:

1756. április 21-én párisi Bátsmegyey Mózes, Bátsmegyey Éva Győrffy Istvánné, Bátsmegyey Katalin Tőttőssy Györgyné, végül Náray Katalin özv. Bátsmegyey Sándorné, mint gyermekeinek Bátsmegyey József és Bátsmegyey György t. és t. gyámja, Lábos Mária özv. Bátsmegyey Ferenczné, mint gyermekeinek Bátsmegyey Julianna és Bátsmegyey Anna t. és t. gyámja minden peres ügyeikben Bohy Jánost, Csányi Ferenczet és Orczy Imrét ügyvédül vallják.

1757. évi jegyzőkönyv, 170. számu bejegyzés:

1757. junius 1-én Nedeczky Anna, néhai párisi Bátsmegyey Mátyás özvegye, Kőhalomban, Sopronvármegyében fekvő ősi birtokrészét fiainak, párisi Bátsmegyey Györgynek, Lászlónak és Jánosnak, valamint leányának párisi Bátsmegyey Teréznek, Kultsár Ferencz nejének adja el, mert a nevezett jószágot aggkora folytán herczeg Eszterházy Pál Antal ellenében, a ki azt per utján követelte, illően megvédeni nem tudta.

1769-ik évi jegyzőkönyv, 104. számu bejegyzés:

1769. április 27-én Bátsmegyey Teréz, nemzetes vitézlő Póthy János ur házastársa, átengedi öcscsének, Bátsmegyey Jánosnak a felsőpulyai Bátsmegyey-kastély őt illető felét, Bátsmegyey János pedig átadja a felsőpulyai község felső végén lévő curiáját nénjének Bátsmegyey Teréznek.

1771-ik évi jegyzőkönyv, 60. számu bejegyzés:

1771. márczius 15-én párisi Bátsmegyey György nyolczezer forintért bevallotta herczeg Eszterházy Miklósnak felsőpulyai, csávai és kőhalmi birtokait.

A dunántúli kerületi tábla régi levéltárában 947. szám alatt található a Bátsmegyey család osztálypöre, a mely nagyon érdekes adatokat tartalmaz, jelesül G) alatt Bátsmegyey Simonnak Szombathelyen, 1663. september 16-án kelt végrendeletét, a mely szerint a többi között következőleg intézkedik: „Istók fiamnak, minthogy ő mint szegény anyjához, mint pedig én hozzám öreg atyjához mindenkor engedelmes volt, azért szegény anyjának bársony palástját és egy aranygyűrűt, kiben tizenkét rubin vagyon, neki hagyom. Laczi fiamnak pedig, hogy ő is szegény anyjáról megemlékezzék, lengyel süveget, kit én száz forinton vettem, neki hagyom. Bátsmegyey János is (ennek anyja Deseő Erzsébet vagy Orsolya volt, Bátsmegyey Simon első felesége) hogy jó emlékezettel legyen mostoha anyjáról, kamuka szoknyáját és kamuka mentéjét neki hagyom. Ha egyebet valamit pretendálna az anyja után, annak én nálam sem ezüstmíje, sem pénze nem maradott több annál, az kin muraiszombati házat vettem. Ezenkivül penig az mi Éva leányomat illeti, én őtet becsületesen kiházasitottam, ingó-bingó marhából, ezüstmiből és ruházatbul értékem szerint részét kiadtam, azért avval megelégedjék. — Ami portékája és fegyvere maradott Simon fiamnak, mivel halála után az kirül nem disponált, én reám maradott, azokat Ferencz fiamnak hagyom, mivel ő fáradott érte Horvátországban. Utolszor kérem

és intem is az édes gyermekeimet, hogy egymást szeressék és megbecsüljék s azoknak, kik én nekem éltemben jóakaróim voltak, szolgáljanak, kiért az Isten is ugy áldja meg őket." — F) alatt van a végrendelkező párisi Bátsmegyey Simon gyermekeinek Ujfalun, 1664. ápril 8-án keltezett osztálylevele, a mely szerint Bátsmegyey János, Bátsmegyey Éva, mankóbüki Horváth András neje, Bátsmegyey Ferencz, Bátsmegyey István és Bátsmegyey László becsülettel való requisitiójára Nádasdy Boldizsár, nagy-unyomi Akacs Péter, Szily Gáspár, Győrffy András és Mosonyi Lőrincz megjelentek az ujfalusi udvarházuknál s a megnevezett öt testvér között az osztályt foganatositották. Néhai Bátsmegyey Simonnak Ujfaluban, Nagy-Unyomban, Polányban, Rőnökön, Rádoczon, Barkóczon, Cserneczen, Markusóczon, Csipinczen, Bagonyán, Szent-Benedeken és Szarvaskenden voltak jobbágyai és jószágai. Megjegyzendő, hogy a fitestvérek nővérüket egyenlően részesitették minden atyai hagyatékban, sőt Horváth András a felesége részére egy illendő kardot is kivánt; „az iránt oly oblatiót tettek a négy fi, ha ki jut mind az öt részre, készek megadni, holott nem, tehát az mit érhetne egyik kard, tehát adaequálván anyi érő ezüst vagy arany mibül contentálják." — B) alatt van Bátsmegyey János özvegyének nemes Leben Mariannenak 1684. márczius 12-én Német-Keresztúron kelt végrendelete, a melyből a következő részleteket idézzük: „Erstlichen und vor allen Dingen, da ich lang oder kurz mit dem zeitlichen Tod abgefordert werde, so befehle ich die Seele in die grundlose Gnad und Barmherzigkeit Gottes des Allmächtigen mit demüthigster Bitte, dass er diselbe um die heil. 5 Wunden Jesu Christ in Gnade aufnehme, meinen Toden Körper aber verlange Christlichen Gebrauch und Adelichen Ceremonien nach in die Erden bestättiget zu werden. Achtens. Verschaffe auch bevor aus meinem jungsten Sohn Matthia die zween besten mit Silber und Gold beschlagenen Säbel und besten Rosszeug. Neuntens. Verschaffe meinem ältesten Sohn Johann bevor ein Párduczbőr. Auser diesen oben specificirten Sachen, was vorhanden sein wird, in klein oder grosen, liegenden oder fahrenden, in Unterthanen und andern Gütern, wie auch laut meines lieben Herrn Seligen Testament bevorderst, verschaffe auch, sowohl in meines Herrn Gütern Seligen als in meinen Gütern, sollen zugleich alle vier Kinder solicher zertheilen, eins so viel als das andere soll haben." A végrendeletből kitünik, hogy Bátsmegyey János és Leben Mariannenak két fia és két leánya volt, János és Mátyás, Borbála és Zsófia. — P) alatt van párisi és nagy-bátsi Bátsmegyey Antalnak egy, Nagy-Bajomban 1754. deczember 3-án kelt érdekes tartalmu levele, a

melyben panaszkodik, hogy a Bátsmegyey család leveleit nem ő őrzi, holott törvény szerint őt illetné mint major natu atyafiat a literarum conservatio.

1750-ik évi Veszprém káptalanbeli jegyzőkönyv, 81-ik számu bejegyzés:

1750. augusztus 6-án párisi és nagy-bátsi Bátsmegyey Antal a saját, továbbá Foky Benedek a vasvári káptalan prépostja, az egész Foky és Horváth család, mint Ipoltffy Lázár törvényes leszármazottjai nevében ünnepélyesen tiltakozik a veszprémi káptalan előtt Somssich Antal királyi tanácsosnak az Ipoltffy javakból kapott adománya ellen.

1778-ik évi Veszprém káptalanbeli jegyzőkönyv, 313-ik szamu bejegyzés:

1778. október 5-én párisi és nagy-bátsi Bátsmegyey János nyug. főhadnagy, párisi és nagy-bátsi Bátsmegyey Teréz és párisi és nagy-bátsi Bátsmegyey Simon, Bátsmegyey Antal édes gyermekei nagy-bajomi birtokrészüket tolnai Festetich Lajosnak és nejének Farkas Krisztinának ünnepélyesen bevallják.

A vasvármegyei levéltárban található adatok közül a következőket sorolom fel:

Polgári perek, 78. kötet, 24. szám, 1 van Bátsmegyey István gyermekeinek, névszerint Bátsmegyey Miklósnak, Orsolyának, Zsuzsannának és Fruzsinának Nádasdy Boldizsár vasmegyei alispán által 1655. september 13-án keltezett osztálya, a mely szerint Bátsmegyey István Korongon, Markusóczon, Szent-Biborczon, Szitinyán, Muraszombaton, Ujfalu-Rádoczon, Egyházas-Rádoczon, Puszta-Rádoczon és Regedén volt birtokos. A regedei ládában levő aranyos kard Miklósnak jutott, a többi holminak a három leány között való felosztását az alispán vicebirákra és esküdtekre bizta.

1713. november 6-iki közgyülési jegyzőkönyv szerint Bátsmegyey Gábort táblabiróvá választottak.

1717. ápril 19-iki közgyülési jegyzőkönyv szerint Bátsmegyey Gábor első alispánnak kanditáltatik.

1741. évi tilalmazások X. kötet 30 szám szerint Bátsmegyey Sándor, párisi Bátsmegyey Gábor fia, a saját, valamint többi testvérei ne-

vében tilalmaztatja édes atyját az édes anyjukról, béri Balogh Magdolna asszonyrul reájuk maradt javak elidegenitésétől.

A pécsi káptalan levéltára. 1770. év. Protocollum.

Bátsmegyey Simon és János testvérek, nemes B. János unokái, Gighében 12 jobbágyból és hozzátartozó földekből, rétekből álló portiójukat 1770 Decz. 6-án lukafalvi Zarka Zsigmond sógoruknak s nejének: Dongó Rozáliának azért, mert azok nevelték föl őket, ünnepelyesen bevallották.

U. o. 1785. Protocollum.

Bátsmegyey János főhadnagy 1785. február 27-én ünnepélyesen bevallotta saárdi Somsics Józsefnek és nejének: Ürményi Máriának Szent-Imrén, Váralján, Simonfalván, Kelemenfalván, Szénászlón, Ipoldfán, Zsibfalván, Szent-Tamáson, Csókakőn, Pósteleken, Szent-Iványon, Endrőlakán és Szilvás-Szt-Mártonban fekvő ősi részjószágait jobbágyokkal egyetemben, mert azokat még 1751-ben elzálogositotta Somsics József atyjának, Somsics Antal udvari tanácsosnak.

U. o. 1795. Protocollum.

Bátsmegyey Károly, Boldizsár és Ferencz testvérek 1795. Sept. 7-én 2200 forintért eladják Pamukban fekvő jószágukat Borda Antalnak.

1796. október 10-iki közgyülési jegyzőkönyv 1098. sz. szerint Vasvármegye békéltető bizottságot küld ki idősbb Bátsmegyey Józsefnek Hettyey István elleni perében. A per tárgyát a nagy-kölkedi földek, rétek, erdők és korcsmai haszonvételek képezték. Az egyezséglevélből kitünik, hogy idősbb Bátsmegyey József atyja Bátsmegyey Imre kisunyomi birtokos volt, s hogy idősbb Bátsmegyey József leánya Miskey Pálhoz ment férjhez.

A magyar huszárvitézség egyik kiváló személyesitője párisi és nagy-bátsi Bátsmegyey Antal, a 8. huszárezred hadnagya, aki Olaszországban, Brescia előtt, sajátkezüleg fogta el Murat tábornokot, a későbbi nápolyi királyt. (Geschichte des 8-ten Hussaren-Regimentes).

A család ősi fészke Vasvármegyében a sorokujfalusi, Sopronvármegyében pedig a felsőpulyai kastély volt.

A középpulyai róm. kath. plebánia könyvtárában egy, 1797-ik évből való kézirat van, a mely a következő czimet viseli: Manuductio

parochorum Közép Pulyensium in notitiam ecclesiae Közép et Felső Pulyensis conscripta a domino Josefo Horváth parocho Közép Pulyensi anno 1797, a mely szerint a felsőpulyai kastélyt a Kárászhegyen 1611-ben Kürtössy Mihály épitette, a kinek egyetlen leányával az Nedeczky György tulajdonába ment át. Nedeczky György leányát Nedeczky Annát 1700 körül Bátsmegyey Mátyás vette feleségül, a minek folytán a felsőpulyai kastély egész 1889. október 7-ig tehát majdnem kétszáz éven át, a Bátsmegyeyeket uralta, amint azt Bátsmegyey Antal, Sándor, István, Bátsmegyey Mátyás rokonainak, valamint Bátsmegyey Ferencz és Péter, Bátsmegyey Mátyás szépunokáinak Sopronvármegye levéltárában őrzött osztálylevelei is igazolják.

A sorok-ujfalusi kastély a mult században a Bátsmegyey családtól a Mikos családra ment át, a melytől azt a gróf Szapáry család vette meg. —

A Bátsmegyeyek ősi temetkezési helye a Sorok-Ujfalu tőszomszédságában fekvő Sorok-Polány temploma volt, a mint az a kis-unyomi plebánia halotti anyakönyveiből kitűnik. — Pl. 1748. aprilis 8. obiit perillustris ac generosus Emericus Bátsmegyey de Páris provisus omnibus sacramentis. Intumulatus in ecclesia Polanyiensi ad cryptam familiae Bátsmegyeyanae. Obiit in Kis-Unyom, annorum 36. Vagy: 1779. aug. 1. obiit pie provisa perillustris domina Juliánna Rosty, consors perillustris domini Josephi Bátsmegyey, annorum 36. in Kis-Unyom et sepulta in crypta familiae Bátsmegyeyanae in ecclesia Polanyiensi existente.

De Bátsmegyey Julianna 1721. aug. 12-én, Gődörön keltezett s Vasvármegye levéltárában, a polgári perek L-ik kötetének 23-ik száma alatt fekvő végrendeletének 18-ik pontja is bizonyitja ezt: „Meghidegült tetemem pedig vitessék az Polányi Templomhoz, Familiam régi temető helire."

A család czimere a Siebmacher-féle czimerkönyvben, valamint Vasvármegye monographiájában hibásan van közölve, mert az nem oroszlán, hanem sötétkék mezőben álló, nyelvét kinyujtó, farkát felfelé kunkoritó arany griff-madár, a mely négy körmü jobb első lábával egy, hegyével felfelé álló ezüst nyilveszszőt tart, bal első lábának körmeit pedig ragadozásra nyujtja. Sisakdisz: a pajzsbeli griff nővő alakban. Takarók: kék-arany, vörös-ezüst. (A sorok-polányi templom belső baloldali falában párisi Bátsmegyey Ferencz vasvármegyei alispán 1697-ik évből való kősiremléke ; Bátsmegyey Gábor és Bátsmegyey György pecsétei a vármegyei levéltárban: Intések, 2-ik csomó, 22. szám alatt levő, 1713.

január 13. kelt eredeti megismerőlevélen, és az Osztályok 4-ik csomójában, 43. szám alatt levő, 1732. augusztus 5-én kelt eredeti osztálylevélen.) Bátsmegyey István pecsétje a vasvár-szombathelyi káptalan országos levéltárában. Minutae inexpeditae, 1807. 7.



Párisi Bátsmegyey Gábor pecsétje az 1713-iki megismerő-levélen.

Adataink szerint a „nagy-bátsi" előnév 1560. május 21-én fordul elő először Nádasdy Tamás nádor egyik adománylevelében, a „párisi" 1583. április 28-án II. Rudolf király Markusóczfalvát adományozó okiratában, a „párisi" és „nagy-bátsi" előnév együtt 1663. julius 20-án egy egyezséglevélen. A család nevét a XVI. században ch-val, a XVII. századtól kezdve ts-sel irják.

Leszármazási tábláját az ujabban földeritett adatokkal a következőleg egészitjük ki:

I. tábla. Franciscus de Báchmegye. 1569.

Kir. adományt nyer II. Rudolftól 1583. April 28. Markusócz vasvármegyei falura.
(1. neje markusóczi Horváth Katalin, 2 özv. murassombati Zobothin Györgyné szül. Eszpethey Katalin, kitől gyermekei nem voltak.)

Gábor. — György. — János † 1680. előtt (Osstopáni Perneszy Borbálya.) — Miklós. † 1680 előtt. — Simon. kir. adományt nyer II. Ferdinándtól 1634. jan. 14. Ujfalu, N.-Unyom, Kertes és K.-Szöllős vasvármegyei helységekben. 1. neje: szt.-viszlói Deseő Erzsébet vagy Orsolya, 2. özv. n.-unyomi Akacs Ádámné szül uki Uky Zsuzsánna. † 1663. előtt. — István. (Széplaki Bottka Anna). — Orsolya. (Ráddczy Mihály.) — Erzsébet. (Gyarmathy Márton.) — Zsuzsanna. (Szarvaskendi Sibrik Zsigm.) — Anna. (Kun Boldizsár.) — Borbála. (Sye György.)

János gyermeke:
György, † 1678 előtt. (Lőrinczfalvay Erzsébet).
Éva (Ákosházi Sárkány Miklós).

István gyermekei:
Miklós. — Zsuzsánna. — Orsolya. — Fruzsina
Miklós gyermekei: János. — Judit. — Mária. (Pálffy István). — Dorottya.
János gyermekei: János. — Antal.
János gyermeke: Borbála. (Dongó György.)
Antal gyermekei: János. — István. — Simon. — Teréz.

Simon gyermekei:
1-től: János, birtokos Sorki-Ujfaluban, N.-Unyomban, K.-Unyomban, S.-Polányban, † 1684. előtt (Leben Marianne). Lásd a III. táblát.
2-tól: II. Ferencz, †. 1697. VII. 4. (Pottyondi Pottyondy Éva).
László.
István. (Bocsári Svastics Magdolna.)
Éva. (Mankóbüki Horváth András.)

István gyermekei: Krisztina. (Polányi és tappanfalvi Polányi Gábor.) — Katalin. — Mária. (Sorokmelléki Kecskeméthy István).
Simon. — György. (Palásti Palásthy Borbálya.) — Klára. (Muraszombati Zobothin Zsigmond.)
György gyermeke: Teréz. (1. Niczki Niczky Dániel, 2. Rumi és rába-doroszlói Rumy Lázár.)

II. Ferencz gyermekei:
Gábor. (Béri Balogh Magdolna.) Lásd a II. táblát.
Sándor.
Ádám.
József. (Béri Balogh Erzsébet). Lásd a II. táblát.
Julia.
Erzsébet. (Hollóssy Gáspár.)

II. tábla.

Gábor. (Béri Balogh Magdolna). Aki az I. táblán.
József. (Béri Balogh Erzsébet.) Aki az I. táblán.

József gyermekei:
Imre, sz. 1748. IV. 8. (Ujváry Franczíska). — Julia. — György, sz. 1725. IV. 27.
Imre gyermeke: József, † 1797. II. 9. (Barkóczi Rosty Iuliánna).
József gyermeke: Juliánna, sz. 1774. V. 14. (Hahóti Miskey Pál.)

Gábor gyermekei:
Sándor. (Nárai Náray Katalin). — Ferencz. — Ádám. — Mózes. + 1787. III. 27. — Éva. (Telekesi Györffy István.) — Katalin. — Klára.
Ferencz gyermeke: Julianna. (Hodászi Hodászy István.)
Sándor gyermekei:
József.
György. 1771. Máj. 6-án nemesi bizonyitványt nyer Vasvármegye rendjeitől. Lakik Pamukon, Somogyvármegyében.

III. tábla.

Bátsmegyey János, Simon fia.
† 1684. előtt. (Leben Marianne).
Aki az I. táblán.

János. — Mátyás. † 1735. VI. 4. (Nedeczei Nedeczky Anna.) — Borbálya. (1. Palásti Palásthy Józsue, 2. Mesterházi Nagy István). — Zsófia. (Szigethy Sándor.)

János gyermekei: Ferdinánd. † — Mária. (Pruszkay István).

Mátyás gyermekei:
György. sz. 1714. IV. 27 (Johanna de Righetti, Antal-Mária de Righetti csász. kapitány leánya.)
László. sz. 1719. IV. 11. † 1788. V. 16.
János. sz. 1723. VI. 13. (Illéssy Anna-Mária.) Illésy Ferencz kir. tan. sopronvármegyei alispán nővére.
József. Klára. (Somogyi Leop.) Teréz. (Kultsár-Karcsai Kultsár Ferencz.) Borbála. (Szathmáry József). Anna. Johanna. Erzsébet. Katalin.

György gyermekei:
Pál. sz. 1749. X. 26. kir. harminczados Alsó-Vereczkén. (Rajkai Gévay Jusztina).
Antal. sz. 1763 XII. 1. † 1825. VI. 20. huszárőrnagy.

János gyermekei:
Antal sz. 1765. VII. 3. (Szuklits Anna. Szuklits Ádám udvardi birtokos leánya.)
Sándor.
István. Sopronvármegye szolgabirája.
Erzsébet. Józsa. Franczíska.

Pál gyermekei:
Leopold. sz. 1784. III. 24. † 1865. XI. 29. Előbb m. kir. testőrző hadnagy, utóbb nezsideri kir. harminczados. (Fischer Franczíska F. Ádám fölöstömi birtokos leánya.)
Julia. (Simon László, a kőszegi ker. táblának birája.)

Antal gyermekei:
Ferencz. sz. 1792. XI. 20. † 1857. II. 6. Sopronvármegye táblabirája, hites ügyvéd. (Pornoki Bertalanffy Erzsébet.)
János, sz. 1795. II. 3. felső-pulyai birtokos (Karácson Borbála).
Teréz. Zsófia. Julianna.

János fia: Istvan. sz. 1835. XI. 15.

Leopold fia:
Móricz. sz. 1824. III. 23., † 1891. VIII. 28. 1848—49. honvéd huszár kapitány, ratnóczi és pöstyén-teplicz birtokos, neje Müller Amália, Müller János ratnóczi birtokos leánya.

Ferencz gyermekei:
Józset sz. 1843. VI. 14. Sopronban. Előbb kir. aljárásbiró, most köz- és váltó ügyvéd Felső-Pulyán.
Sándor. sz. 1845. IX. 4. Sopronban. Plebános Pomogyon.
Rudolf. sz. 1850. IV. 13. F.-Pulyán. (Treiber Józsa.) Treiber Ignácz duna-szekcsői földbirtokos leánya.
Ferencz. sz. 1851. XI. 29. F.-Pulyán. Jogtudor, köz- és váltó-ügyvéd Csepregben.

Móricz gyermekei:
Imre. sz. 1868. V. 18. Pöstyén-Teplicz. Előbb a 9. dragonyos, jelenleg a 6. honvéd huszár ezred tart. hadnagya, a német lovagrend Mária keresztese, jogtudor, kir. alügyész, lakik Temesvarott.
Elek. sz. 1870. XII. 28. Pöstyén-Tepliczen, végzett joghallgató, lakik Bajorországban Münchenben.

Rudolf gyermekei:
Jenő. sz. 1883. V. 10. Duna-Szekcső, VII. oszt. gymnasiumi tanuló Halason.
Géza. sz. 1885. III. 10. Duna-Szekcső, honvéd hadapród iskolai növendék Pécsett.

Az első táblán álló Simonnak az első feleségétől származott fia: János birtokos Vasvármegyében: Sorki-Ujfalu, Nagy-Unyom, Kis-Unyom, Polány, Egyházas-Rádocz, Nagy-Kölked, Szarvaskend, Rhőnök. Barkócz, Csernecz, Markusócz, Csipincz (Csöpincz) és Muraszombat községekben; Zalavármegyében: Bagonyán és Sopronvármegyében: Német-Keresztúron. (A kőszegi kerületi tábla régi levéltárában 947. sz. alatt található Bátsmegyey osztályospör keresetlevele szerint.) Neje Leben Marianne volt. A Leben család nemeslevele 1656. Mártius 20-án hirdettetett ki Looson. (Sopronvármegye levéltára. II. Tomus, Pag. 469.)

A III. táblán álló Mátyásnak, János fiának neje nedeczei Nedeczky Anna hozta a felső-pulyai kastélyt és birtokot hozományul.

Ennek fia: György Sopronvármegye táblabirája, birtokos Felső-Pulyán, Csávánd és Kőhalmon.

György fiai közül: Pál 1781. Junius 7-én nemesi bizonyitványt nyer Sopronvármegye rendjeitől.

Leopold fia: Móricz nyitravármegyei virilista, 1849-ben emigrált, 1864-ig Törökországban tartózkodott. 1864—1874-ig a pöstyéni gyógyfürdő haszonbérlője. — Eltemettetett a pozsonyi Szent-András-temetőben, a családi kriptában.

Bertalanffy. (Pornoki és felső-pulyai). Egyike a régibb nemes családoknak, mely házasságok révén a Forgách, Benyovszky, Révay, Horeczky grófi és bárói, nemkülönben a Bátsmegyey, Bartakovics, Ramócsay, Bedekovits, Pestvármegyey, szentgyörgyi Horváth és nedeczei Nedeczky előkelő nemes családokkal jutott atyafiságos összeköttetésbe.

Régi nyomaival Nyitra-, Sopron- és Vasvármegyéken kivül más vármegyékben, sőt az erdélyi részeken is találkozunk.

1466-ban Bertalanffy Adinga és Zsigmondi Katalin hagyatéki pénzek elsikkasztásával vádolják Soók István erdélyi egyházmegyei világi férfiut. —

1565. Bertalanffy Katalin birtokot ad el Vrancsics Márkusnak.

1565. Bertalanffy Bernát és Dombay István egymásnak kölcsönösen birtokot vallanak be.

1565. Bertalanffy Katalin zálogba adja birtokát haraszti Desső Andrásnak és gérczei Gérczey Jánosnak.

1567. Bertalanffy Erzsébet, Bátsmegyey Simon özvegye részére okirat-kiadási parancsolat.

1631. Bertalanffy György és Zsófia birtokot adnak el Kürtössy Györgynek.

1740. Bertalanffy Ferencz tiltakozik az ellen, hogy nővére: Katalin az őt illető fölső-pulyai birtokrészt Horváth Györgynek s nejének Nunkovits Magdolnának eladja.

1744. Derencsén Éva, Bertalanffy Ferencz neje, felső-pulyai curialis részét eladja Bedekovits Jánosnak.

1745. Bertalanffy György adóssági keresete Nedeczky András ellen 400 frt. tárgyában.

1765. Bertalanffy Mózes-Alajos Nyitravármegyétől nemesi bizonyitványt nyer.

1766. Bertalanffy Alajos adóssági keresete Pestvármegyey Anna Biró Istvánné, és Pestvármegyey Borbála Horeczky Flórián báró neje ellen. —

1771. Bertalanffy Erzsébet, özvegy Bartakovits Imréné pört indit Majthényi János ellen bizonyos pénzbeli tartozás miatt.

1776. Bertalanffy Alajos, néhai Pestvármegyey Terézia férje, Tádé fia nevében is, egyezséget köt Boriban, 1776. Május 1-én, mostoha gyermekeivel: nedeczei Nedeczky Józseffel és Nedeczky Teréziával, szentgyörgyi Horváth János nejével a bori, verbói, nedeczei s egyébb javak, nemkülönben az öszszes ingóságok fölött.

1777. Bedekovits László eladja felső-pulyai javait Bertalanffy Pálnak és Bedekovits Mihálynak.

1778. Benyovszki Benyovszky Móricz gróf, a franczia szent Lajos királyi és katonai rend lovagja, franczia lovassági tábornok, egy franczia gyalogezred ezredese, s a francziáknak hódolt Madagaskár sziget kormányzója, az utazási kalandjairól általánosan ismert magyar és vitéz katona, kinek franczia nyelven irt naplóját magyarra Jókai forditotta, s hozzá életrajzát is megirta, hosszabb időt töltött távol hazájától.

Amikor egyszer körültekinteni hazajött, ugy találta, hogy rokonai az ősi javakba szépen beleültek, s azt mint tulajdonukat birtokolták.

Mivel valószinű, hogy egyszerű felszólitásra a tulajdonába nem eresztették, kénytelen volt rokonai: Pestvármegyey Borbálya horkai Horeczky Flóriánné báróné, Pestvármegyey Anna padányi Biró István felesége, továbbá Bertalanffy Alajos mint első nejétől Pesthvármegyey Teréziától származott Tádé fia természetes és törvényes gondnoka, végre Nedeczky József s Nedeczky Terézia szentgyörgyi Horváth Jánosné ellen a verbói, kosztolányi, csejthei, ó-turai, brezovai, miavai, hrussovi, csajkhóczi, korithini, produlai, vagyóczí, krajnai, podkilavai és bori javak miatt pört inditani.

Ez a Benyovszky Móricz, kit, mint tudjuk, Madagaskar benszülöttjei királyukká is választottak, utóbb ismét visszakerült Madagaskárra, hol mint bátor és vitéz bajnok 1786. Május 7-én, harczban, franczia golyó által lelte halálát.

1782. Bartakovits Imre özvegyének, Bertalanffy Erzsébetnek keresete Zichy Ferencz ellen két babi telek miatt.

1782. Bertalanffy József Felső-Pulyán telket vesz Ányós Ferencztől.

1783. Domján Ferencz eladja felső-pulyai telkét Bertalanffy Mihálynak.

1784. Bertalanffy Erzsébet, özvegy Bartakovits Imréné pört indit Bartakovits József és Alajos ellen, az alsó-elefánti osztály kiigazitása miatt. —

1785. Bertalanffy Erzsébet részére tanukihallgatás azon ügyben, hogy Bencze István a nagy-babi javakat Dávid bárónak eladta.

1793. Bertalanffy Tádé 1000 frt. iránt való keresete Révay János gróf szepesi püspök ellen.

1794. Bertalanffy Tádé, Bertalanffy Alajosnak első házasságából született fia, Nyitravármegye táblabirájává neveztetik ki. Korábban a helytartó-tanácsnál szolgált.

1800. Bertalanffy Teréz felső-pulyai telki részbirtokát eladja Bertalanffy Mihálynak.

1804. Bertalanffy Tádé keresetet indit a Mesterházyak által zálogban tartott bori részbirtok miatt.

1808. Bertalanffy Tádé tilalmaztatja Borsfay Antalt Felső- és Alsó-Atrak, Vásárd, Gellénfalva, Káp nyitramegyei javak miatt.

1808. Forgách Judit grófnő, Bertalanffy Alajos özvegye, ellentmond annak, hogy Forgách Miklós a csejthei jószágot eladhassa.

1815. Horváth Pál eladja Bencze nevü zalavármegyei pusztáját Bertalanffy Ferencznek.

1848. Pornoki Bertalanffy János földbirtokos, 1848—49. honvéd főhadnagy, köz- és váltóügyvéd, megyei törvényszéki, majd kir. járásbiró, meghalt 1888. Január 4-én Al-Báron.

Pornok, melytől a család egyik elő-nevét vette, sopronvármegyei község. Ma Steinberg néven ismeretes. Régi neve a használatból kiesett.

(Források: Vatikáni levéltár, Pauli II. A. III. 1467. — A vasvár-szombathelyi székeskáptalan levéltára. — Nyitravármegye levéltára. — Pornoki Bertalanffy János gyászjelentése. — Családi iratok.)

A közelebbi időbeli családtagokra vonatkozó adatok az I. részben találhatók.

Bogothi (Bogodi). Bogothi Sebestyén és ennek fiai: Oswald, Bálint, Miklós és Márkus, továbbá Bogothi György fiai: Péter és Zsigmond együtt nyernek czimerlevelet a Westerháziakkal 1436-ban Zsigmond királytól.

D.

Desics. A család a tengermelléki horvátföldről származott. Dessich Luczián Noviban élt és 1445-ben az ottani Fülöp- és Jakab-templomnak egyházi diszöltöny és kehelyből álló alapitványt hagyományozott. Az alapitványi okmánynak másolata a délslavoniai akademia gyüjteménytárában őriztetik.

Midőn Mátyás halála után a magyar korona elnyeréseért Maximilián német császár és Ulászló cseh király versenyeztek, más horvát urakon kivül Desics Balázs és János is Maximilián hivei közé tartoztak. Desics János császári lovászmester és tanácsos volt, s 1490. Deczem-

ber 4-én donatiót is nyert Lipovácz várára, Samobor mellett, és Jastrebarska vásárhelyre, a padgorai kerületben, amelynek tényleges birtokába azonban sohasem jutott. (Firnhaber F. Beiträge zur G. Ungarns. Seite 30 u. 55.)

Ezen Desicsek utódai a Zrinyi és Frangepán grófok szolgálatában állottak.

Zrinyi Miklós, Szigetvár hőse, Desics Mihálynak, a Pokupsko törvénykezési kerületben, egy jobbágyos curiát jobbágyokkal ajándékozott, melyben ennek fia: Desics Ferencz, Zrinyi fiai: György és Miklós által 1575-ben megerősittetett. (Kukuljevicz, acta croatica. P. 274.)

Desics Mihály, Miklós, Mátyás és Ferencz czimeres nemes levelet nyertek 1561. Szeptember 1-én Ferdinánd magyar királytól, melynek alapján Zágrábmegye 1770-ben nemesi bizonyitványt adott ki Desics Mátyás részére.

Desics Miklósnak leánya Ursula, Bartha István neje, fiával Bartha Antallal együtt, a vasvár-szombathelyi székeskáptalan előtt 1701-ben ügyvédet vall horvátországi ügyeinek rendezése végett. (1701. évi jegyzőkönyv 75 sz.)

Éltek e néven: Desics István 1665-ben Bozzaiban, Desics Miklós 1685-ben és Desics Tamás 1690 körül Ivánban Sopronvármegyében.

E.

Egerváry. Vármegyénk ezen régi, előkelő családjának tagjai az idők folyamán át különböző pecséteket használtak, miért is bizonytalan volt, hogy melyiket kelljen a család valódi czimerének tartani. Ujabbi kutatásoknak azonban sikerült a család czimerének megállapitása, mely is e szerint a következő: kék pajzban leveles koronán könyöklő, égerfalombot tartó pánczélos kar; sisakdisz: görbe kardot tartó, könyöklő pánczélos kar, a kardon átütött török fővel; sisaktakarók: kék-arany, vörös-ezüst. (Turul, 1900. 3. füzet.)

G.

Gallen. Rudolf magyar király Prágában, 1593. Martius 1-én czimerlevelet adott Gallen Györgynek és fiainak: Mihálynak, Mártonnak, Andrásnak és Ferencznek. A czimer: kék pajzsban hármas szikla, melynek emelkedettebb csucsán kiterjesztett szárnyu, nyakán nyillal átütött holló áll; fölötte a pajzs sarkaiban hold és csillag; sisakdisz: a pajzsban álló holló; pajzstakarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Gar (Gaár). Gar János Pált Leopold magyar király Bécsben, 1684. Május 7-én bárói rangra emelte. A bárói diploma kiváló elismeréssel emliti Gar János Pál hadi érdemeit, különösen kiemelvén azon

vitéz tettét, amikor Levencz vára alatt vezérének üzenetét az ellenségen keresztül, életének nyilvános veszedelmével, a holsteini herczegnek megvitte, s ezt az ellenségnek oldalban való megtámadására felhivta, minek következtében a király hadai fényes győzelmet arattak.

A bárói czimer a következő: a négyelt pajzsban középen mint szivpajzs ezüstben királyi korona, a fölött keresztbe állitva kard és tőr, ami, miként a diploma is fölemliti, a család ősi czimerét képezi. A négyelt pajzs jobbról alsó és bal felső kék mezejét a széleken két-két, középen három négyszegletü, egymással szögleteiknél fogva összekapcsolt arany-pólya, a jobbról felső és bal alsó vörös mezőt pedig egy-egy zöld ágat (pálmát) tartó pánczélos kar foglalja el. A pajzson három nyilt sisak; ezeken: jobbról arany korona fölött három (kék-arany-kék) strucztoll, a középen a szivpajzs, s balról a koronán két egész, közepén vizszintesen vágott s ellentétesen festett: arany-kék és kék-arany sasszárny, a szárnyak között magasba emelkedő, az alsóhoz hasonló pálmaág; pajzstakarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Gar János Pálnak egyik testvére Mátyás volt, aki, valamint fia: Márton és ennek fia Jakab a Batthyány család burgói és neudói uradalmaiban főtisztségeket viseltek.

Mátyástól fogva a családi leszármazási tábla a következő tagokat mutatja föl:

Mátyás,
Márton,
Jakab,
József,
Sándor,
Frigyes.

A táblán álló Gaár József 1771-ben született, 1779—1846-ban a Zichy-Ferraris grófi család jogtanácsosa és jószágkormányzója volt a torontálvármegyei szent-huberti uradalomban; Sándor (1808—1879.) nagybérlő és birtokos Söptén; Frigyes kir. közjegyző Szombathelyen.

K.

Korchmáros. Ő Fölsége I. Ferencz József magyar király, Ischlben, 1900. Julius 24-én kelt legfelsőbb elhatározásával Korchmáros Gáspár kőszegi kir. járásbirónak, s testvérének: Korchmáros Menyhért kőszegi lakosnak, továbbá Korchmáros Gáspár törvényes leszármazóinak, névszerint fiának: Kálmánnak és lányainak: Malvinnak, Etelkának és Georginának, a „kis-unyomi" előnevet adományozta.

M.

Mesterházy. A Mesterházy, Westerházy és mesterházi Nagy családok egy és ugyanazon közös törzsből származnak. A mai Mesterháza, sopronvármegyei községet Westerházának is nevezték még 1703-ban is. „Mesterháza aliter Westerháza“ fordul elő a régi okmányokban. A mesterházi Nagyok őse magas termetű férfiu volt, s innen maradt rajta és utódjain a Nagy vezetéknév. (A vasvár-szombathelyi káptalan levéltára: Index protocollorum 1629. 136—1702. 32. Minutae inexpeditae 1714. 54. Genealogiae familiarum 27).

N.

Nagy. A felső-eőri Nagyok utódjai azon Nagy Márton, Sámuel, Mihály, István mócsai, Gáspár földvári és Pál tinnyei lakosok, kik 1747-ben igazolták nemességüket vármegyénk vizsgáló bizottsága előtt.

A föntebb emlitett Istvánnak nemzetségrendje a következő:

Nagy István 1747.
- Mihály (Both Katalin.)
  - József.
    - István. Kálozdon.
  - István. (Wurm Terézia).
    - Ignácz. (Wallner Mária).
      - Lajos, Rába-Füzes. (Hambeck Emilia.)
        - Emilia.
        - Géza.
        - Jenő.
        - Ella.
      - Gábor.
  - Pál. † Kálozdon.

P.

Pázmándy. (Szomori és somodori). E család voltaképen Komárom- és Fejérvármegye régi nemes családjai között foglal helyet, melynek tagjai közül többen előkelő szerepet vittek a közélet terén. Tagjai hozzánk csak az ujabbi időben származtak át. Pázmándy Dénes, volt országgyülési képviselő, Gasztonyban birtokos. Pázmándy Elek, kir. törvényszéki jegyző Szombathelyen.

Pósfay. (Nagy és kis-barkóczi). Ő Felsége, I. Ferencz József magyar király, Schönbrunnban, 1898. October 3-án kelt legfelsőbb elhatározásával Pollák Pongrácz muraszombati járásbeli főszolgabirónak, hoszszas közszolgálati és a magyarositás terén szerzett érdemeiért, továbbá nejével Sinkovich Idával nemzett Ede, Ida, Gusztáv és Pongrácz nevü s ne talán még születendő gyermekeinek magyar nemességet és czimert adományozott. A czimer: a pajzs pólyával szelve, melyen 3 stylizált

kék liliom látható. Az alsó vörös mezőt két balharánt ezüst pólya metszi. A felső kék mezőben két szembe fordult arany medve, jobb első lábával mindenik ezüst buzogányt tart. Sisakdisz: két, jobbra fordult, zárt, vörös sasszárny, két-két balharánt ezüst pólyával. Sisaktakarók: kék-arany, vörös-ezüst.

Mikor pedig Pollák Pongrácz mint a vendvidéki magyarositó-közmivelődési egyesület elnöke — névmagyarositási jegyzőkönyvük hazafias fölhivását követve — nevének Pósfay-ra való átváltoztatását kérné, neki ő Felsége, Bécsben, 1899. October 11-én kelt legfelsőbb elhatározásával, a névváltoztatás engedélyezése mellett, a „nagy- és kis-barkóczi“ nemesi előnevet adományozta.

S.

Seper (felső-eőri) Seper Lajosnak, Vasvármegye egykori főszolgabirájának nagyatyja Seper György Felső-Eőrből Nagy-Csömötébe házasodott, s felesége a jáki Nagy családból való lány volt. Ennek fia Seper István, kis pösei lakos, birtokos; ezen kivül birt még Seregélyházán, továbbá a nagy-csömötei és seregélyházai határban is. Felesége: Peőczy Rozália, ki után Sopronvármegyében Csepregben is volt birtoka. István fia: Lajos, kinek neje Eölbey-lány volt, hosszu ideig viselt vármegyei tisztségeket. Fia László ügyvéd és kis-pösei birtokos. Neje: Nagy Kornelia, kiváló miveltségü nő, ki irodalmi dolgokkal is előszeretettel és szép sikerrel foglalkozik. Gyermekeik közül: László jelenleg szolgabiró Kőszegen, Kornelia Thyll Sándor honvédszázados neje, és Melania kisapsai Méhely Lajosnak, a hirneves természettudósnak a neje.

Szentbenedeki. Egyike legrégibb nemes családjainknak. Zsigmond magyar király 1435-ben czimerlevelet ad Szentbenedeki Balázsnak, továbbá testvéreinek: Jánosnak és Lászlónak s György nevü unokatestvérének. A családnak azonban e néven hamar nyoma vesz a vármegyében. Jegyzőkönyveink 1595-el kezdődnek, de azokban a Szentbenedeki névvel már nem találkozunk. A család egyik tagja a „Prosznyák“ nevet vette föl, s e néven szerepelt a vármegyében, hol Prosznyákfalván (a mai Prosznyákfa) s egyebütt is birtoka volt. Fiágon azonban a család valószinüleg már a XIX. század elején kihalt, mert az időtől fogva annak férfi-sarjairol évkönyveinkben nincs emlités. Leányágon azonban még ma is vannak maradékai a Gaiger és dukai Takáts családokban. Ez utóbbiak egyikének köszönhetjük azt is, hogy a Szentbenedekiek érdekes Zsigmond korabeli czimerlevele a vármegye

levéltárába került. Dukai Takáts Lajos szombathelyi lakos ugyanis 1896-ban elhalálozván, iratai között találták a Szentbenedekiek eredeti czimerlevelét is, melyet aztán az elhunytnak fia: dukai Takács Benedek tb. vármegyei főorvos a vármegye levéltárának ajánlott föl. Igy került e czimerlevél a vármegye levéltárába.

Varju Elemér a Turul 1900. évi 3 füzetében a czimerlevelet bővebben ismertetvén, a többek között azt is mondja, hogy ezen armalis a vármegye levéltárában hosszu ideig ismeretlenül lappangott. A föntebbiek szerint az armalis csak 1896-ban kerülvén a családi rejtekből napfényre, s a vármegye levéltárába, — világos, hogy azon állitás, mely szerint az okmány a vármegye levéltárában lappangott volna — téves.

A czimernek ugy rajza, mint szinei az eredeti okmányon nagyon elmosódtak. Különben a mennyire kivehető, annak képe a következőkben adható vissza: Balradült, kerettel ellátott kék pajzs. Abban, valószinüleg koronán, vörös ruhás férfi növő alakban; fején föveg; a zárt sisakon a pajzsbeli alak, fején tollbokrétásnak látszó sisakkal. A pajzstakarókat, ha voltak, nem lehet kivenni.

Tartalomjegyzék a második pótlékhoz.

Sajtó-hıbák.

Lapon,	sorban,	helyett,	olvasandó :
5.	7. sor előtt	—	Babics, 1792. Váth.
6.	15. alulról	(Párisi)	(Párisi és nagy-bátsi.)
7	16. alulról	Dominius	Dominus.
15.	9. alulról	ága	ágának tagjai.
17.	10. alulról	neveœetesen	nevezetesen.
29.	3. alulról	1833	1733.
32.	19. fülülről	Buschk	Buchk.
32.	20. fölülről	1380.	1408.
32.	26. fölülről	1408.	1406.
32.	3. alulról	Ebergény	Ebergényi.
35.	11. a. a táblán	Krisger	Krieger.
97.	5. fölülről	hallósi	hollósi.
135.	5. a. a táblán	Pál.	Pál. (Guary Borbálya)
147.	14. 15. a. a táblán	Julia †. 1763.	Julia † 1863.
164.	3. a táblán	Béry	Kéry.
167.	15. fölülről	A fölsőre	Az alsóra.
167.	15—16. fölülről	az alsóban	a fölsőben.
188.	19 fölülről	farkas	róka
200.	11 fölülről	oroszlán	egyszarvu.
241.	2. fölülről	Sopron	Somogy.
265.	11. fölülről	zöld	kék.
272.	11. alulról	lánya	nővére.
289.	11. alulról	(Párisi)	(Párisi és nagy-bátsi.
300.	15. fölülről	azokat még	azokat atyja B. A. még.
301.	9. fölülről	rokonainak	unokáinak
301.	9. fölülről	Péter	Teréz.
303.	17. fölülről	† 1663	† 1664.
303.	14. alulról	Imre sz.	Imre †
304.	5. fölülről	Ferdiand	Ferdinánd.
304.	10. fölülről	Illésy Ferencz.	Illéssy Ferencz.

Az 1. részben, a Györffy családnál kimaradt azon részlet, mely most e családra vonatkozólag a 288. lapon olvasható.